

יקוּוּ הַמִּים

דברי תורה, גימטריות
ורמזים מהפסוקים והאותיות

ספר ויקרא

בראשית פרק א' פסוק ט':

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִקְוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וַתֵּרָא הַיַּבֶּשֶׁה וַיְהִי כֵן"

ע"פ חז"ל מעבר לסיפור בריאת העולם יש בפרשה זו רמזים לעתיד לבוא. עוד אמרו חז"ל שכל יום בבריאה הוא כנגד אלף שנים בעולם. אולי הפסוק הנ"ל (יום שלישי לבריאה) רומז על מאורע שהתרחש באלף השלישי: **מתן תורה**.

ספרי (וזאת הברכה):

"...מלמד שהחזיר הקב"ה התורה על כל העולם ולא רצו לקבלה עד שבאו ישראל וקבלוה"

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִקְוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד"—אין מים אלא תורה'.

הקב"ה החליט לתת את התורה ולרכז אותה בעם אחד—**"אל מקום אחד"**, לעם ישראל, "ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ".

ותראה היבשה", לאחר נתינת התורה לעם ישראל בולט העדר התורה והקדושה אצל הגויים.

"ויהי כן", כך נשאר סדר עולם, 70 אומות ללא תורה, **"כן"** עולה למנין **70**, כנגד עם ישראל שעם התורה.

חז"ל אומרים: אם אומרים לך שיש חכמה בגויים--תאמין, יש תורה בגויים--אל תאמין.

על הכותרת

הובא לידיעתי, על ידי הרב פרפ' יחזקאל בבקוף, כי הרב שמואל אבן תבון (תלמידו ומתרגם ספריו של הרמב"ם) כתב לפני כ- 800 שנה ספר בשם "מאמר יקוו המים". ברצוני להבהיר כי שם החוברת שלפניכם- "יקוו המים" מבוסס על דבר התורה שלמעלה ובלא כל קשר למאמר של הרב שמואל אבן תבון.

לעילוי נשמת נכדי :

סגן (סיירת מטכ"ל) נוה אלעזר לקס הכהן ז"ל

שנפל בקרב עם מחבלים בקיבוץ בארי בשבת קודש, שמיני עצרת, תשפ"ד
תנצב"ה

ה' יקום דמו

קינה

על מלחמת חרבות ברזל
ולעילוי נשמת סגן נוה אלעזר לקס הי"ד

עיניי עיניי מורידות מים על בנינו שאיננו היום בחיים.
גיבורי כוח שעמדו בפרצה ונפלו ארצה.

שונאינו הרגישו הפילוג והקיטוב בתוכם.
ובערפל שעטף אותנו פרצו לארצנו.

עיוור עיוור היינו ביום שמחתנו.
עצרת לצערת נהפך ובנינו הלכו בשבי.

ישראל בצרה על רפיון כלל גדול בתורה.
"לא תשנא את אחיך בלבבך", ואהבת לרעידך

חטאינו נקמו בנו, אויבינו השיגונו, חמס, חיזבאללה, חותים תקפו את ארצנו.
מקטרגים התומכים באויבינו הרימו קולם נגדנו וצועקים השמד לכלותינו.

"מאין יבא עזרי? "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ"

שערי תפלה נעולים, נתעורר ונבכה הלא שערי דמעה פתוחים.
בבכי נשוב ונבקש הצלה מאלקנו שבשמים.

נשמות וולדנו היו לקרבן, הצל נא ותיק הרחמן.
נא סתום פיות מקטרגנו, הפר מחשבות ומעשי שונאינו נגדנו.
"כי אין בנו מעשים עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו"

וגם לעילוי נשמות :

אבי מורי: **ר' חיים אלעזר בן ישראל הכהן** (לקס) ז"ל
איש בעל לב טוב

אמי מורתי: **מרת רחל בת זלמן** ז"ל
אשה חשובה ובעלת צדקה

סבתי: **מרת הנדה בת מרדכי יצחק הלוי** (הרשקוביץ) ז"ל
לבית קלוש (סבתא מצד האם)

מורי חמי: **ר' יוסף שמואל בן יחזקאל הכהן** (קריגר) ז"ל

חמתי: **מרת חנה גיטל בת שלמה זלמן** ז"ל

אחותי: **אלטע חנה בת חיים אלעזר הכהן** ז"ל

ולעילוי נשמות סבתי ומשפחת אבי שנרצחו על ידי המרצחים במלחמת העולם השנייה.

תודה לה' יתברך, שהצליח דרכי להוציא לאור חוברת זאת לעילוי נשמת הורי זצ"ל.

חז"ל אמרו: אין דבר שלא נרמז בתורה.
פרקי אבות פרק ה' משנה כ"ו: "בן בג אומר: הפך בה והפך בה **דכלא בה**..."

בתקופתנו, אנו עדים למחקרים בפענוח צופני התורה. עידן המחשבים פתח לפנינו אפשרויות חדשות לחקור את החכמה והסוד שבתורה. כידוע פרשו חז"ל את פסוקי התורה בשיטת ה'**פרדס'** (פשט, רמז, דרש, סוד). דרישתם בדרך זו הראתה לנו שיטות שונות ביניהן הגימטריה, דרישת הרשומים, נוטריקונים ועוד.

החוברת שלפניכם כוללת דברי תורה, גימטריות, וגם רמזים מהאותיות מפרשיות השבוע, רעיונות, ונאומים מאירועים משפחתיים.

לעיתים הגימטריה של פסוק (או חלקו) שווה בקירוב או במדויק לגימטריה של הפירוש אותו נתנו חז"ל לפסוק זה.

כתוב:

אבות (פרק ד' משנה כ'):

"רבי מאיר אומר אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו..."

בקשה לקורא ספר זה:

"אל תסתכל בקנקן" - נא לא להסתכל בחיצוניות של הספר
(קרי בטעויות כתיבה, באיות, ובדקדוק)
"אלא במה שיש בו" – בתוכן העניינים והרעיונות.

יחיאל לקס

רחובות, ישראל

מרחשון התשפ"ה

כל דברי התורה (של כל ספרי יקוו המים) נמצאים באתר:

yekavu-hamayim.com

רב תודות לאשתי, אלן, שעזרה בתיקון שגיאות כתיב.

תודה לבתי לאה נחמני, שתרמה מזמנה ועזרה בהגהת חלק מהחוברת.

תודה לבני דני, שקרא חלק מדברי התורה ותרם לשיפורם, ושעזר בהגהת חלק מהחוברת.

תודה לנכדי, עמיחי צבי, שקרא חלק מדברי התורה ותרם לשיפורם, ושעזר בהגהת חלק מהחוברת.

תודה לרב נריה קורש שהביא לתשומת לבי את אשר כתוב:
ברכות (נ"ח, א'), נדרים (ח', ב'), ילקוט ירמיהו (רמז ש"ו), זוהר רע"ם פנחס רל"ה:
"אמר רבי יוחנן משום רשב"י:

כשם שאי אפשר לבר (תבואה) בלא תבן (קש) כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים"
ועל אותו משקל נאמר:

שכשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לספר בלי טעויות.
וביחוד שמדובר בספר זה, שכל מילה בו צריכה להיות שקולה בשקל הקודש.

ולכן נשמח מאוד לקבל הארות והערות הקשורות לתוכן הספר,
בכתובת: חוה לוצקי 13, רחובות, 7625176
טלפון: 08-9476223
050-9444615

בברכת התורה,

יחיאל לקס

תוכן ענינים

9	פרשת ויקרא
39	פרשת צו
61	פרשת שמיני
95	פרשת תזריע
119	פרשת מצרע
131	פרשת אחרי מות
153	פרשת קדושים
167	פרשת אמר
217	פרשת בהר
287	פרשת בחוקתי

פרשת ויקרא

תלמיד חכם

ויקרא רבה (ט"ו, א'):

"כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה יותר טובה הימנו"

חדושי חרד"ל: "פירוש דרך ארץ וענוה שלא יתגאה בחכמתו וקרבתו לפני המקום"

מתנת כהונה: "כי מאחר שאין בו שקול דעת ורוח נכון הנה הוא מכחש ועושה פלסתר תורת אלוקיו אשר בקרבנו"

לפי מפרשי המדרש אם תלמיד חכם חסר 'דעת' הוא חסר דרך ארץ, וענוה, ועושה פלסתר תורתו (מזייף, קעקע תורה שהוא לכאורה מאמין בו).

ואולי הרמז לדבריהם מהמילה **"דעת"**.

דעת אותיות: **ד', ע', ת'**

ד' – דרך ארץ

ע' – ענוה

ת' – תורה

אם אין בו 'דעת' יש פגם בדרך ארץ שלו, בענוותו, ובסופו בתורתו.
(משנה אבות ג', כ"א: רבי אלעזר בן עזריה אומר... "אם אין דרך ארץ אין תורה")

ונשאלת השאלה למה נבלה יותר טובה הימנו?

ונראה להגיד לפי המשך דברי מתנת כהונה:

"א"ר עקיבא כל ת"ח המגביה את עצמו בדברי תורה הוא דומה לנבלה מושלכת בדרך כל עובר ושב מניח ידו על חוטמו ומתרחק ממנה והולך"

לפי רבי עקיבא תלמיד חכם המגביה את עצמו בדברי תורה **'דומה לנבלה'**.

אבל לפי המדרש שהבינו למעלה תלמיד חכם שאין בו דעת **'נבלה יותר טובה הימנו'**.

ונראה להגיד שת"ח שמגביה עצמו בדברי תורה, חסר לו רק מידת הענוה (והוא דומה, = לנבלה). אבל ת"ח שאין בו דעת, נוסף על חוסר מידת הענוה, חסר לו גם דרך ארץ וגם תורתו פגומה ואז הוא יותר גרוע מנבלה.

וראיתי כתוב:

כי אנשים יודעים איך להתרחק מנבלה (מפני ריחה), אבל מתלמיד חכם שיש פגם במידותיו אולי אנשים לא יודעים להתרחק ממנו כי הם לא יכירו מידותיו (כי חיצונית הוא נראה כמו ת"ח).

ואוסיף משלי ואגיד:

גם אם יתרחקו ממנו (אישית, מסביבתו, כמו שמתרחקים מנבלה), הוא ופגמו יכול לרדוף אחריהם ולהשיגם (משפיע בציר המרחב למרחוק, כי הוא חי והולך ממקום למקום). ועוד נבלה פוגעת רק בהווה (עכשיו) בסביבה שלה (דרך ריחה וטומאתה). אבל ת"ח שאין בו דעת פוגע בהווה וגם פוגע בעתיד (משפיע בציר הזמן לרעה על תלמידיו). ובזה הוא יותר גרוע מנבלה.

* * * * *

"וידבר אליו ה'"

פרק א' פסוק א':

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר"

ויקרא רבה (א', ט"ו): "ויקרא אל משה וידבר ה', מכאן אמרו, כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה הימנו"

חדושי חרד"ל: "פירוש דרך ארץ וענוה שלא יתגאה בחכמתו וקרבתו לפני המקום"

מסביר כאן מפרשי המדרש שהמילה "דעת" פירושו 'דרך ארץ'. ומשמעות הדברים, שמשה רבנו, למרות שהיה גדול גדולי הנביאים, היה ענו מכל אדם, ולא נכנס לאהל מועד עד שקרא לו.

ורמזים לדבריהם:

(1) **"משה וידבר ה' אליו"**

באתב"ש:

יבץ פמקשג מנשץ תכמף עולה 1645 ועוד 16 אותיות ועוד 4 מילים עולה **1665**

"כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה הימנו" עולה **1665**

(2) **"אליו מאהל מועד לאמר"**

באתב"ש:

תכמף יתצץ יפזק כתיג עולה **1690**

כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה ממנו עולה **1690**

* * * * *

משה ענו מכל אדם

פרק א' פסוק א':
" **ויקרא אל משה**..." האלף זעירה.
חז"ל: "הרודף אחרי השררה (הכבוד), השררה בורח ממנו, והבורח מהשררה, השררה משיגו"
במילה "ויקרא", יש שתי סוגי אותיות.
האותיות: ו', י', ק', ר' (אותיות רגילות),
האות: א' (אות זעירה).
אם האלף במילה "ויקרא" מסתכלת אחורה היא רואה את האותיות: ו', י', ק', ר'
המתחברות למילה **ויקר**, ביטוי לכבוד.
כמו שאנו קוראים במגילת אסתר (וגם אומרים בכל מוצאי שבת קודש
בהבדלה על היין): " **ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר** "
ואולי יש כאן רמז:
האלף הזעירה כתוב בקריאה למשה רבנו, שהיה ענו מכל אדם.
מי שמקטין את האנוכי שלו, המסומלת על ידי האלף הזעירה, הוא אדם ענו ושפל רוח.
האלף הזעירה רואה את הכבוד (האותיות: ו', י', ק', ר'), בא אחריו וזה מתאים
ל: "**הבורח מהשררה, השררה משיגו**"
אבל אצל בלעם הרשע כתוב:
במדבר פרק כ"ג פסוק ד': " **ויקר אלקים אל בלעם** "
"ויקר", בלי אלף.
בגלל שבלעם היה גס רוח, עם עין רעה, ורודף כבוד, האלף, (המסמלת האנוכי שלו),
נעלם לגמרי.
משנה אבות פרק ד' משנה כ"א: "רבי אליעזר הקפר אומר: הקנאה, והתאוה, והכבוד,
מוצאים האדם מן העולם"
האות אלף מסמלת את האדם.
כאילו במילה ויקרא, האותיות: ו', י', ק', ר', (זאת אומרת, "הכבוד"), ברחו
מהאות א', "האנוכי", ונשארה המילה "ויקר".
וזה מתאים ל: "**הרודף אחרי השררה, השררה בורח ממנו**"

* * * * *

הקול מגיע רק לאזניו

פרק א' פסוק א':

" ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר "
רש"י: "הקול הולך ומגיע לאזניו, וכל ישראל לא שומעין"

(1) **"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל"**
עולה 1064 ועוד 24 אותיות ועוד 7 מילים עולה 1098
כל ישראל לא שומעין עולה 1098

(2) **"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו"** עולה 988
ישראל לא שמעו עולה 988

* * * * *

”קול לו”

פרק א' פסוק א':

”**ויקרא אל משה...**”

דעת זקנים מבעלי התוספות :

”יכול שמעו כל ישראל את קול הקריאה ת”ל קול לו קול אילו...”

עולה 355

”קול לו קול אילו”

”ויקרא אל” עולה 348 ועוד 7 אותיות עולה 355

* * * * *

"אדם כי יקריב"

פרק א' פסוק ב':

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם"
רש"י (על המילה "אדם"): "למה נאמר? מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהכל שלו
אף אתם לא תקריבו מן הגזל"

"אדם" עולה 45

גזל עולה 45

"אדם כי יקריב מכם"

"מכם" עולה 100

"אדם" עולה 45

ההפרש בין המילה "אדם" למילה "מכם" זה 55 שעולה למניין המילה **גנב**.
כאשר מקריבים את חלק "אדם", "מכם", משאירים "גנב".

ואולי זה רמז לדברי חז"ל, 'לא תקריבו מן הגזל'. צריך להקריב "מכם", ממה ששייך
לכם, קרי את חלק ה"אדם" (החלק שבבעלות האדם, כמו אדם הראשון) ולא מן הגזל.

ועוד:

"אדם כי יקריב מכם"

האדם מצווה להשליט הרוחניות שבתוכו על הגשמיות שבתוכו. קרי, לעלות גם את
הגשמיות שבו לעבודת ה'.

ואולי זה הרמז כאן:

כאשר תקריב "מכם", תקריב גם את חלק ה"אדם" חלק הגשמי, (חלק האדמה שבכם)
ולא רק את חלק הרוחני.

יש עוד רמזים מהפסוק לדברי חז"ל אבל לא תמיד הם קשורים למילים שעליהם פרו חז"ל.
ועוד רמזים:

(1) **"כי יקריב מכם קרבן לה'"**

עולה 860 ועוד 19 אותיות ועוד 5 מילים עולה 884

לא תקריבו מן הגזל עולה 884

(2) **"כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה"**

עולה 1007 ועוד 26 אותיות ועוד 7 מילים עולה 1040

אדם הראשון לא הקריב מהגזל עולה 1040

(3) **רש"י (על המילה "קרבנכם")**: "מלמד שהיא באה נדבת צבור היא עולת קיץ המזבח"

"את קרבנכם" עולה 813 ועוד 8 אותיות עולה 821

בקרבנות נדבה עולה 821

- (4) **"יקריב מכם קרבן"**
באתב"ש :
מדגמש ילי דגשט עולה 753 ועוד 12 אותיות ועוד 3 מילים עולה **768**
עולת קיץ המזבח עולה **768**
- (5) **"הבהמה מן הבקר"**
באתב"ש :
צשציץ יט צשדג
ראש וסוף תיבות, אותיות : **צ'+ץ', י'+ט', צ'+ג',** עולה **292**
לקיץ המזבח עולה **292**
- (6) **"יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן"**
עולה 1470 ועוד 33 אותיות ועוד 9 מילים עולה **1512**
קרבנות נדבת צבור עולה **1512**
- (7) אור החיים (על המילה "הבהמה" ועל המילה "מכם") : **"למעט מומר שבישראל"**
"ומן הצאן תקריבו" עולה 960 ועוד 13 אותיות ועוד 3 מילים עולה **976**
למעט מומר ישראל עולה **976**
- (8) **"הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם"**
באתב"ש :
צשציץ יט צשדג פיט צהתט אדגמשף תא דגשטלי
ראש וסוף תיבות, אותיות : **צ'+ץ', י'+ט', צ'+ג', פ'+ט', צ'+ט', א'+ף', ת'+א', ד'+י',** עולה **976**
למעט מומר ישראל עולה **976**
- (9) רש"י (על המילה "הבהמה") : **"יכול אף חיה בכלל ת"ל בקר צאן"**
"כי יקריב מכם קרבן"
באתב"ש :
לם מדגמש ילי דגשט
ראש וסוף תיבות, אותיות : **ל'+ם', מ'+ש', י'+י', ד'+ט',** עולה **443**
בקר צאן עולה **443**
מדובר בפסוק זה בקרבנות בקר וצאן (ולא בחיה).

* * * * *

"אדם כי יקריב מכס"

פרק א' פסוק ב':

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכס קרבן..."

כאשר האדם מקריב את קרבנו הוא צריך לקנות את הקרבן מכספו, לכוון מחשבותיו ליעוד קרבנו (לחאטת או לעולה), ולשמור על מעשיו (ולסמוך על קרבנו) כדי שהקרבן יעלה למטרתו.

ואולי זה הרמז כאן:

"אדם כי יקריב מכס קרבן", אדם יקריב **"מכס"** קרבן.

מ' – מחשבתו

כ' – כספו

ס' – מעשיו

הקרבן עצמו (הבקר או הצאן או העוף) שאדם מקריב זה דבר ברור לכל כי רואים אותה, אבל לא רואים הדברים הנוספים שכרוך בהבאת הקרבן והם מחשבותיו ומעשיו וכספו (שהקרבן שווה ערך, "כערכך"). ואולי זה הרמז, שכאשר מביאים קרבן תביא אותו **"מכס"**, עם שלושת הדברים הבאים לפני הקרבת הקרבן (המילה **"מכס"** בא לפני המילה **"קרבן"**).

ומסביר הספורנו:

"...כי אמנם ראוי שיהיה המביא הקרבן אדם כשר להביא בוחר במין הראוי לקרבן הנאות להסיג התכלית אשר בסבתו בא להקריב ויסמוך את ידו על קרבנו כמתנפל ומתפלל שיהיה עונו על ראש הקרבן כעין בשעיר המשתלח ובזה יוציא לאיזה פעל של הכנעה את מחשבת התשובה אשר בלבו ונרצה לו לכפר עליו..."

* * * * *

"שובה אלי"

פרק א' פסוק ב':
"**דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם**"

וכתוב בהפטרה של פרשת ויקרא:
ישעיה פרק מ"ג פסוק כ"ה: "**מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך**"

מדובר כאן באדם שחטא ומביא קרבן עולה לכפרה.
לפי חז"ל המילה "מכם" בא להדגיש שהתשובה באה מעומק הלב שלו, מהאנוכי שלו.
האדם חטא (עבר בשוגג על אחת ממצוות לא תעשה) חוזר בתשובה שלמה (עונה לקריאה "שובה אלי"), ומביא קרבן, ונסלח לו.

במישור הרעיוני יש כאן מוסר:
יש 3 עברות שהם חמורות, ועליהם כתוב שייהרג ואל יעבור והם גלוי עריות, שפיכת דמים, וע"ז. אדם יכול לחשוב שאם עבר על אחת מהעברות האלו בשוגג אין לא כפרה בגלל חומרתם. אבל עליו לדעת:

"ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן" – כאשר האדם עונה לקריאה "שובה אלי", ולפי:

(1) "**אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן**"
ראש וסוף תיבות, אותיות:
א'+ס', א'+ס', כ'+י', י'+ב', מ'+ס', ק'+ן' עולה 354
שובה אלי עולה 354

(2) "**אדם כי יקריב מכם קרבן**"
ראש וסוף תיבות, אותיות:
א'+ס', כ'+י', י'+ב', מ'+ס', ק'+ן' עולה 313
שובה עולה 313

(3) "**כי יקריב**" עולה 352 ועוד 2 מילים עולה 354
שובה אלי עולה 354

ושב מעומק האנוכי שלו, "מכם" אותיות: **מ', כ', ס'**
מ' – מוח
כ' – כליות
ס' – 40, עולה למנין 'בלבו'
קרי הוא עושה תשובה מלאה מאחד החטאים החמורים הרמוזים במילים "הבהמה", "הבקר", "והצאן", ולפי:
"**מן הבהמה**" – רומז על ערוה, גלוי עריות (ויקרא י"ח, כ"ג) – ואשה אשר תקרב אל כל בהמה (לרבעה")

"מן הבקר" – רומז על שפיכת דמים (שמות כ"א, כ"ח- "וכי יגח שור את איש או את אשה ומת")

"ומן הצאן" – רומז על ע"ז (עגל מן הצאן)

כתוב אחריו :

"תקריבו את קרבנכם" – למרות חומרת החטא תקריבו קרבנכם, תשובו (הקרבן לא ידחה).

ולשים לב :

"שובה אלי" עולה 354

לרמז שהתשובה לא מוגבלת לזמן מסוים, שבכל רגע ורגע, בכל 354 ימים של לוח השנה העברי, זמן לתשובה.

* * * * *

קרבן עלה

פרק א' פסוק ג': "אם עלה קרבנו"
כלי יקר: "לפי שהעולה על רוחכם היא באה דהיינו על חטא ההרהור"
"עלה קרבנו" עולה **463**
הרהורי הלב עולה **463**
קרבן עולה בא לכפר על הרהורי הלב.

* * * * *

"וסמך ידו"

פרק א' פסוק ד':

"וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו"

כאשר אדם סומך על ראש הקרבן, הוא סומך בכל כוחו ומתוודה על חטאיו :
יומא ל"ו, א' : "...ומתודה על חטאת עון חטאת, ועל אשם עון אשם, ועל עולה עון עשה
ולא תעשה הניתק לעשה"

ולמרות שכתוב בפסוק המילים "וסמך ידו על ראש העלה" ואחריו המילים "ונרצה לו
לכפר עליו", אמרו חז"ל (גמרא יומא ה', א') הסמיכה לא מכפרת וגם לא מעכבת, אלא,
זריקת הדם על המזבח מכפרת.
ואם לא סמך :

תורה תמימה : "יען ועיקר הכפרה הוי בדם, בכל זה אין הכפרה מן המובחר, ולשון קצר
הוא, ונראה לי מעלה הכתוב כאילו לא כפר מן המובחר, ואף על פי כן בעיקרו מכופר"

פירש התורה תמימה שאם לא סמך אין הכפרה מן המובחר (ולא הבנתי איזה נפקא מינה יש
בזה).

ואולי כמה רמזים על כך שרק נתינת מתנת הדם מכפרת :

"ונרצה לו" עולה 387 ועוד 2 מילים עולה 389

הדם מכפר עולה 389

וגם :

נרצה באתב"ש : **טגהץ** עולה 107

מתנות באתב"ש : **יאטפא** עולה 101 ועוד 5 אותיות ועולה המילה עולה 107

(קרי, זריקת מתנות הדם של הקרבנות על המזבח מכפרת)

במישור הרעיוני :

הסמיכה על הקרבן רומזת על המעשה הכרוך בו.

שמתוודה על חטאיו, כאשר רוצה לקבל סליחה, מחילה, וכפרה, ולפי :

"וסמך" אותיות : ו', ס', מ', ד'

ו' – וידוי

ס' – סלח לנו

מ' – מחל לנו

ד' – כפר לנו

* * * * *

"וסמך ידו"

פרק א' פסוק ד':

"וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו"
רש"י: "אינו מרצה אלא על עשה ועל לאו שנתק לעשה"

ורמזים:

(1) **"על ראש העלה ונרצה לו לכפר"**

עולה 1428 ועוד 6 מילים עולה 1434

אלא על לאו שניתק לעשה עולה 1434

(2) **"וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו"**

באתב"ש:

פחיל מקף זך גתב צזכץ פטגהץ כף כלוג זכמף

עולה 1480 ועוד 31 אותיות ועוד 9 מילים עולה 1520

אלא על עשה ולא הניתק לעשה עולה 1520

(3) **"על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו"**

באתב"ש:

זך גתב צזכץ פטגהץ כף כלוג זכמף

עולה 1132 ועוד מילים עולה 1139

אלא על לאו הניתק לעשה עולה 1139

* * * * *

"הפדר"

פרק א' פסוק ח':
**"וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש
אשר על המזבח"**
אבו עזרא (ויקרא א', ח'): "רבים מחכמי ישראל פירשוהו הגוף והנכון בעיני שהיה הפדר
החלבים"

יש אומרים "הפדר" זה 'הגוף' ויש אומרים שזה 'חלב'.

ורמז לגוף :
הפדר
עולה 289
גוף באתב"ש : רפו עולה 286 ועוד 3 אותיות עולה 289

* * * * *

"מן העוף קרבנו"

פרק א' פסוק י"ד :

"ואם מן העוף עולה קרבנו"

בעל הטורים : "לפי שעולת העוף בא תחת הכבש בדלות"

קרבן עולת העוף זה קרבן של עני. שלא יכול להביא כבש.

(1) **"מן העוף"**

ראשי תיבות, אותיות : **מ', ה'** עולה **45**

אדם עולה **45**

(2) סופי תיבות, אותיות : **ן', ף'** עולה **130**

עני עולה **130**

מי מביא קרבן עולה מהעוף? אדם עני.

* * * * *

שאר ודבש

פרק ב' פסוק י"א:

"כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנה"

אסרה התורה הקרבת שאור ודבש (מתיקות פרי) על המזבח. הרמב"ן כותב שיכול להיות שהסיבה היא שבעולם הקדום היו משתמשים בדברים אלו בקרבנותיהם בע"ז שלהם. ולכן זה הפך להיות דבר מאוס כלפי שמים. ובסוף הוא מציין שיכול שיש סוד בדבר ואנחנו לא יודעים הסיבה.

בכול זאת חז"ל דימו את השאור (שמחמיץ) ליצר הרע. וגם הדבש מחמיץ (אבן עזרא), וקשרו גם את הדבש ליצר הרע ולתאוות האדם לחמדות העולם הזה (כלי יקר). ומעניין, יש דיון בהלכה בהלכות פסח אם מיץ פרות מחמיץ או לא מחמיץ. ומסכנת ההלכה שמיץ פרות לא מחמיץ בתנאי שאין בו שום מים. אבל אם יש בו מים הוא מחמיץ ואולי יותר מהר.

ולמרות שאנחנו לא יודעים למה נאסרה התורה הקרבת שאור ודבש, אפשר למצוא במישור הרעיוני מוסר לאדם בהתנהגותו, בעבודת ה', ובתפלתו.

היום שאין לנו מזבח וקרבנות, התפלות שלנו הם במקום קרבן, ולפי (הושע י"ד, ג') "ונשלמה פרים שפתינו".

ונראה לי להגיד:

שביום הדין האדם צריך להיזהר בתפלתו (במה שהוא מקריב), ולהתפלל-

"כי כל שאור" – לא מתוך הרגשה שהוא במדרגת חמוץ, רשע

"וכל דבש" – ולא מתוך הרגשה שהוא במדרגת מתוק, צדיק

"לא תקטירו" – לא להגיש תפלתו ככה. אלא להרגיש את עצמו במדרגת בינוני. שאם

יעשה מצווה או מעשה טוב יכריע את גורלו לחיים, ואם חס וחלילה יעשה מעשה רע,

יכריע את גורלו להפך.

(וכמו שאמרו חז"ל: "צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים, רשעים נחתמים למות, ובינוניים תלויים ועומדים")

ועוד נראה לי להגיד:

המעשים שאדם עושה הם עולים למעלה ומשפעים על העולם, וכמו אמרו חז"ל:

אבות פרק ד' משנה י"א:

"רבי אליעזר בן יעקב אומר העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד. והעובר עבירה

אחת קונה לו קטגור אחד. תשובה ומעשים טובים כתריס בפני הפורענות"

היצרים של האדם דוחפים אותו לקיצוניות בעשיית המצוות. מצד אחד, יצר הרע דוחף את האדם להתרשל במצוות. ומצד שני יצר הטוב דוחף את האדם להצטיין במצוות. הכוחות האלו יכולים להביא את האדם לעבור את הגבולות בעשיית ושמירת המצוות. בעשיית ושמירת המצוות התורה הזהירה אותנו (דברים ה', כ"ט) "ושמרתם לעשות כאשר צוה ה' אלקיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל"

מצד אחד :

"כי כל שאור" – למרות שמצווה קשה עליך לעשות, חמוץ עליך, אל תחמצנה (וכמו שאמרו חז"ל, מכילתא פרשת בא- "מצוה הבא לידיך אל תחמצנה")

ומצד שני :

"וכל דבש" – למרות שמצווה קלה עליך לעשות, מתוק עליך, אל תהנה ממנה (ראה גמרא ערובין ל"א- 'מצוות לא ליהנות ניתנו').

"לא תקטרו" – לא תקריב מעשה ידיך, לא תעשו את המצוות, לא מתוך עצבות (כמו שאור שמחמיץ, כי חמוצים וקשים בעיניך) ולא מתוך קלות ראש (כמו דבש שממתיק, כי מתוקים וקלים בעיניך), אלא מתוך כובד ראש ורצון לקיים התורה.

ועוד נראה לי להגיד :

יש נטיעה לאדם לממעט בדברים הקשים לו (לעשות אותם בקיצור דרך ולא בשלמותם).
יש נטיעת לאדם להרבות בדברים הקלים לו (לעשות אותם יותר ממה שצריך לשלמותם).
בשמירת התורה והמצוות הזהירה אותנו משה רבנו : (דברים י"ג, א') **"לא תסף עליו ולא תגרע ממנו"**
יש שיעור לכל מצווה ואסור להוריד מהשיעור או להוסיף על השיעור.
(לא להוריד- למרות שחמוץ בעיניך להוציא מכספך, בגלל חיסרון כסף, לא להוריד אחד המינים ממצות ארבעת המינים.
ולא להוסיף- למרות שמתוק עליך מצוות ארבעת המינים, לא להוסיף עוד מין)

מצד אחד :

"כי כל שאור" – לא לגרוע במתכונת עשיית מצווה שנראה עליך כשאור, חמוץ

ומצד שני :

"וכל דבש" – לא להוסיף במתכונת עשיית מצווה שנראה עליך כדבש, מתוק
"לא תקטרו" – כאשר תקריבו מעשה ידיך (עשיית המצוות), לא תגרעו (רמז משאור שמחמיץ ומקלקל) מהמצוות באופן שונה ממה שציוותה התורה. ולא תוסיפו (רמז מהדבש שממתיק ומשפר) למצוות באופן שונה ממה שציוותה התורה.
אל תגרעו במתכונת המצוות (כמו במצוות צדקה, וגמילות חסדים), ואל תוסיפו במתכונת המצוות (במיוחד בדברים שהם הנאה לגוף האדם, כמו אכילה, ומשגל). אלא הכול במידה ובמשקל לפי הוראות חז"ל.

* * * * *

"כל שאר וכל דבש לא תקטירו"

פרק ב' פסוק י"א:

"כל מנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנה אשה לה"

כלי יקר: "שתי הלחם בעצרת באים מהשאור, ובכורים מהדבש. ביאור הדברים כי כל אדם יש לו תאוה לכל חמדות העה"ז המכונים דבש. כי כמו שהדבש מתוק לחיך ורבויו מזיק כך כל חמדות העה"ז הם הכרחיים, וריבויים מזיק... ושאור הוא דוגמה אל יצר הרע... ושנים אלו קודמים בזמן אל עסק התורה והמצות. כי אם לא יאכל תחילה קמח אין תורה. אבל עסק התורה ראשית במחשבה ובמעלה לפי שהשאור והדבש שהזכרנו אין בהם שלימות מצד עצמם לעלות ריח ניחוח לה'. אך קרבן ראשית תקריבו אותם כדי להורות שהם ראשית והתחלה אל האדם להביאו לידי השלמות האמיתי אשר אי אפשר להשיגו בלעדם..."

לפי פרוש הכלי יקר, שאור ודבש למרות שהם כינויים ליצר הרע ולתאוות העולם, הם הכרחיים לעולם והם ראשית לאדם עבור עסק התורה וקיום המצוות. ורמזים:

(1) **"כי כל שאר וכל דבש"**

סוף תיבות, אותיות: י', ל', ר', ל', ש', עולה 570
יצר רע עולה 570

(2) **"כי כל שאר וכל דבש"** עולה 943 ועוד 13 אותיות עולה 956
תאוה לכל חמדות עולה 956

(3) **לא תקטירו ממנה** עולה 891 ועוד 12 אותיות ועוד 3 מילים עולה 906
תאוה לחמדות עולה 906

(4) **"חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו"**
באתב"ש:

סיה לס לך בתג פלך קשב כת אדנמגף

סוף תיבות, אותיות: ה', ס', ד', ג', ד', ב', ת', פ', עולה 570
יצר רע עולה 570

(5) "לא תקטירו ממנה"

באתב"ש :

כת אדנמגף ייטץ

570 עולה ת',ף',ץ' סוף תיבות, אותיות :

570 עולה יצר רע

* * * * *

פריס הנשרפים

על הפר הנשרף של כהן המשיח שחטא כתוב :
פרק ד' פסוק ז' :
"ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד"

על הפר הנשרף של כל עדת ישראל שחטאו כתוב :
פרק ד' פסוק י"ח :
"ואת כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד"

ולא כתוב אל איזה יסוד של מזבח העלה ישפוך שירי הדם.
ולמדים ממסכת זבחים, ששירי הדם של הפר והשעיר של יום הכפורים, ושירי הדם של פריס הנשרפים ושל שעירים הנשרפים, נשפכים אל יסוד מערבי של מזבח החיצון ולא מערב, ולפי הכתוב במשנה :
מסכת זבחים פרק ה' :
"שירי הדם היה שופך אל יסוד מערבי של מזבח החיצון אם לא נתן לא עכב"

ורמזים :
"כל דם הפר ישפך" עולה 789
"יסוד מערבי של מזבח" עולה 789

וגם :
"כל דם הפר ישפך אל" עולה 820
"אל יסוד מערבי של מזבח" עולה 820

וגם :
"כל הדם ישפך" באתב"ש : לך צקי מבול עולה 328
"מערבי" עולה 322 ועוד 5 אותיות ועוד המילה עולה 328

וגם :
"כל דם הפר ישפך אל"
ראש וסוף תיבות, אותיות :
כ'+ל', ד'+ם', ה'+ר', י'+ך', א'+ל' עולה 360
"מערבי" באתב"ש : יזגשם עולה 360

וגם :
"אשר פתח" עולה 989
"אל יסוד מערבי של מזבח החיצון" עולה 989

וגם :

"יסוד מזבח העלה אשר פתח"

באתב"ש :

מחפק יעשס צזכץ תבג ואס

ראש וסוף תיבות, אותיות :

מ'+ק', י'+ס', צ'+ץ', ת'+ג', ו'+ס' עולה 859

"היה שופך אל יסוד מערבי" עולה 859

וגם :

"יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד"

באתב"ש :

מחפק יעשס צזכץ תבג ואס תצך יפזק

סוף תיבות, אותיות : **ק', ס', צ', ג', ס', ד', ק' עולה 433**

"אל יסוד מערבי" עולה 433

* * * * *

קרבן שמביא דל

פרק ה' פסוק ז':

"ואם לא תגיע ידו די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני בני יונה"
שפתי חכמים: "ואם דל הוא מביא שתי תרים או שני בני יונה"
בפסוק זה מדובר באדם עני (דל), שלא יכול להביא שה והוא מביא קרבן דל של שתי תרים או שני בני יונה.

(1) "לא" עולה 31 ועוד 2 אותיות ועוד המילה עולה 34
דל עולה 34

(2) "ידו די" עולה 34
דל עולה 34

(3) "תגיע ידו די"
ראש וסוף תיבות, אותיות: ת'+ע', י'+ו', ד'+י', עולה 500
רש עולה 500

(4) "או שני בני יונה" עולה 500
רש עולה 500

(5) "די שה"
באתב"ש:
קם בץ
סוף תיבות, אותיות: ס',ץ', עולה 130
עני עולה 130

(6) "שתי תרים או"
באתב"ש:
באם אגמי תף
סוף תיבות אותיות: ס',י',ף', עולה 130
עני עולה 130

(7) "תרים או שני"
באתב"ש:
אגמי תף בטם
סוף תיבות, אותיות: י',ף',ס', עולה 130
עני עולה 130

(8) "בני יונה"

באתב"ש :

שטם מפטץ

סוף תיבות אותיות : ס', צ', עולה 130

עני עולה 130

* * * * *

"לא תשיג ידו"

פרק ה' פסוק י"א:

"ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר

חטא עשירית האפה סלת לחטאת"

בפסוק זה מדובר באדם עני ביותר (אביון), שלא יכול להביא גם קרבן דל של שתי תרים או שני בני יונה והוא מביא קרבן דלי דלות של סלת.

(1) "ואם לא תשיג ידו"

ראש וסוף תיבות, אותיות: ו' + ס', ל' + א', ת' + ג', י' + ו', עולה 496
זה דלי דלות עולה 496

(2) "ידו לשתי תרים"

ראש וסוף תיבות, אותיות: י' + ו', ל' + י', ת' + ס', עולה 496
זה דלי דלות עולה 496

(3) "לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את"

סוף תיבות, אותיות: י', ס', ו', י', י', ה', א', ת', עולה 482
קרבן עני עולה 482

(4) "בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא"

ראש וסוף תיבות, אותיות:
ב' + י', י' + ה', ו' + א', א' + ת', ק' + ו', א' + ר', ח' + א', עולה 751
קרבן של אביון עולה 751

(5) "לא תשיג ידו לשתי תרים"

באתב"ש:

כת אבמר מקף כבאם אגמי

ראש וסוף תיבות, אותיות: כ' + ת', א' + ר', מ' + ף', כ' + ס', א' + י', עולה 812
קרבן של עני עולה 812

(6) "והביא את קרבנו"

באתב"ש:

פצשמת תא דגשטף

ראש תיבות, אותיות: פ', ת', ד', עולה 484
דלי דלות עולה 484

(7) "והביא את קרבנו אשר"
אתב"ש :

פצשמת תא דגשטף תבג

סוף תיבות, אותיות : ת', א', א', א', ג', עולה 484
דלי דלות עולה 484

(8) "את קרבנו אשר חטא"
באתב"ש :

תא דגשטף תבג סנת

סוף תיבות, אותיות : א', א', א', ג', ת', עולה 484
דלי דלות עולה 484

(9) "קרבנו אשר חטא עשירית"
באתב"ש :

דגשטף תבג סנת זבמגמא

סוף תיבות, אותיות : א', א', א', ג', ת', עולה 484
דלי דלות עולה 484

(10) "אשר חטא עשירית האפה סלת לחטאת"
באתב"ש :

תבג סנת זבמגמא צתוץ חכא כסנתא

סוף תיבות, אותיות : א', א', א', א', א', עולה 496
זה דלי דלות עולה 496

(11) "בני יונה והביא"

ראש וסוף תיבות, אותיות : ב'+ י', י'+ ה', ו'+ א', עולה 34
דל עולה 34

(12) "ידו לשתי תרים"
באתב"ש :

מקף כבאם אגמי

סוף תיבות, אותיות : א', א', א', י', עולה 130
עני עולה 130

(13) "לשתי תרים או"
באתב"ש :

כבאם אגמי תף

ראש תיבות, אותיות : כ', א', ת', עולה 421
קרבן אביון עולה 421

(14) "די שה"

באתב"ש :

קם בצ

סוף תיבות, אותיות : ס', צ', עולה 130

עני עולה 130

* * * * *

יצר הרע

בחג השבועות (זמן מתן תורה) מביאים שתי הלחם חמץ מחיטה.
ואמרו חז"ל (אבות פרק ג' משנה י"ז) "אם אין קמח אין תורה"
גם יצר הרע הכרחי בעולם כדי שהאדם יעסוק בתורה, ורמז:

- (1) "כי כל שאר וכל"
ראש וסוף תיבות, אותיות: כ'+י', כ'+ל', ש'+ר', ו'+ל' עולה 616
התורה עולה 616
- (2) "שאר וכל דבש לא תקטירו ממנה אשה"
באתב"ש:
בתג פלך קשב כת אדנמגף ייטץ תבץ
ראש תיבות, אותיות: ב', פ', ק', כ', א', י', ת' עולה 613
תרי"ג עולה 613
- (3) "תקריבו לה' לא תעשה חמץ כי כל שאר"
ראש וסוף תיבות, אותיות:
ת'+ו', ל'+ה', ל'+א', ת'+ה', ח'+ץ', כ'+י', כ'+ל', ש'+ר' עולה 1555
עסק התורה וקיום המצוות עולה 1555
- (4) "וכל דבש לא תקטירו ממנה אשה"
באתב"ש:
פלך קשב כת אדנמגף ייטץ תבץ
ראש תיבות, אותיות: פ', ק', כ', א', י', ת' עולה 611
תורה עולה 611
- (5) "ממנה אשה"
באתב"ש:
ייטץ תבץ עולה 611
תורה עולה 611

למרות שיצר הרע הכרחי בעולם כדי שהאדם יכול לעסוק בתורה, יותר מדי של יצר הרע זה ממש רע. התבלין (סם החיים) נגד יצר הרע זה התורה ושמירת תרי"ג המצוות. כי התורה מאזנת את האדם לעמוד נגד תאוות היצר. ועוזרת לאדם שרק ישתמש ביצר הרע לפי הצורך כדי להגיע לשלמות בעסק התורה.

* * * * *

פרשת צו

חסרון כיס

פרק ו' פסוקים א'-ב':

"וידבר ה' אל משה לאמר. צו את אהרן ואת בניו לאמר"

רש"י: "אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. אמר רבי שמעון ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כיס"

ורמזים:

(1) **"ה' אל משה לאמר. צו את אהרן ואת"**

סוף תיבות, אותיות: ה', ל', ה', ר', ו', ת', ו', ת', עולה 1096
בגלל שיש בה חסרון כיס עולה 1096

(2) **"את אהרן ואת בניו לאמר"**

ראש וסוף תיבות, אותיות: א'+ת', א'+ן', ו'+ת', ב'+ו', ל'+ר', עולה 1096
בגלל שיש בה חסרון כיס עולה 1096

(3) **"ה' אל משה לאמר. צו את"**

באתב"ש:

מץ' תך יבץ כתיג הף תא

סוף תיבות, אותיות: צ', ד', צ', ג', א', עולה 284
זירוז מיד עולה 284

(4) **"אל משה לאמר. צו את אהרן ואת בניו"**

באתב"ש:

תך יבץ כתיג הף תא תצגט פתא שטמף

סוף תיבות, אותיות: ד', צ', ג', א', ט', א', עולה 284
זירוז מיד עולה 284

(5) **"צו את אהרן"**

באתב"ש:

הף תא תצגט

סוף תיבות אותיות: א', ט', עולה 90
כיס עולה 90

(6) "לאמר זאת תורת העלה הוא"

באתב"ש :

כתיג עתא אפגא צזכץ צפת עולה 1766 ועוד 18 אותיות עולה **1784**
צריץ לזרז במקום שיש בו חסרון כיס עולה **1784**

(7) "לאמר. צו את"

באתב"ש :

כתיג הף תא עולה 919 ועוד 8 אותיות עולה **927**
"זרוז מיד ולדורות" עולה **926**

(8) "לאמר. צו את"

באתב"ש :

כתיג הף תא ראש תיבות, אותיות : כ', ה', ת', עולה **425**
חיסרון כיס עולה **424**

ועוד :

"לאמר. צו את אהרן ואת בניו לאמר"

ראש תיבות, אותיות : ל', צ', א', א', ו', ב', ל', עולה **160**

עולה **160**

כסף

"צו" לשון זירוז. כי יש כאן חסרון כיס, קרי יש כאן עסק של ממון - אפשרות להפסיד את 'כסף' מביא הקרבן (וגם הפסד לכהן המקריב) - אם הכהן לא יהיה זריז בכוונתו ובעבודתו.

ועוד :

"משה לאמר. צו את"

בעל הטורים : "משה לאמר צו את, סוף תיבות, תורה. צווה אותם שיעסקו בתורה"

לפי בעל הטורים :

סוף תיבות, אותיות : ה', ר', ו', ת', אותיות המילה 'תורה' (בכוון הפוך)

ונוסיף :

ראש תיבות, אותיות : מ', ל', צ', א', אותיות המילה 'אצלם' (בכיוון הפוך).

ביחד 'תורה אצלם'.

לרמוז, לצוות את הכהנים לעסוק בתורה ולהיות זריזים במצוות התורה. כי התורה בכלל, ותורת הקרבנות בפרט, בידי הכהנים (מלאכי ב', ז' : "כי שפתי כהן ישמעו דעת ותורה יבקשו מפיהו").

* * * * *

העלה על מוקדה

פרק ו' פסוק ב':

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר"

אות מ' במילה "מוקדה", זעירה.

כותב השפת אמת על האות מ' הזעירה:

שפת אמת: "כי מוקדה הפירוש מלשון התלהבות. והכוונה שאם אדם מישראל יש לו התלהבות דקדושה, צריך הוא להקטין את עצמו שלא יהיה הדבר בולט לכל. וכמו שמבואר בגמרא סוכה כמה גדולים היו תלמידיו של הלל הזקן, ותלמידו רבי יונתן בן עוזיאל בשעה שהיה יושב ועוסק בתורה, כל עוף שפורח עליו מיד נשרף, והוא היה גדול תלמידיו של הלל הזקן. ובכל זאת אצל הלל הזקן לא מצינו מעלה זאת שהיה נשרף כל עוף פורח. אלא אצל הלל הזקן כל כך היתה גדולה מעלתו, שהיה יכול להחזיק את ההתלהבות אצלו, שלא יהיה ניכר מבחוץ כלל"

ונראה לי להוסיף עוד רמזים במישור הרעיוני:

"הוא העלה על מוקדה על המזבח"

שתי תפילות בכל יום כנגד שני תמידין" (רמב"ם).

שתי תפילות שחרית כנגד עולת התמיד של שחר. ותפילת מנחה כנגד עולת התמיד של בין הערבים. לפי זה, שמונה עשרה (תפילה) בא במקום קרבן, במובן "ונשלמה פרים שפתינו". ונראה להגיד שיש רמזים בפסוק המקשר בין קרבן העולה ולתפילה ולקטורת הסמים.

ואסביר:

הפסוק מדבר על (קרבן) עולה ואיך הוא צריך להיות 'על מוקדה'. במילה "מוקדה". יש לנו אות מ', אות מסוג אחת - אות זעירה. ואותיות 'קדה', אותיות מסוג שני, אותיות רגילות. כל סוג של אותיות רומזת על משהו אחר.

באותיות "וקדה", יש אות: ו', ואותיות: 'קדה'.

אות ו' – עולה 6 (שש)

'קדה' – קציעה (רשי"י שמות ל', כ"ד – "וקדה שם שורש עשב ובלשון חכמים קציעה").

'קדה' אחד מ-11 סממני הקטרת (ואחד מבשמי שמן המשחה).

אותיות "וקדה" רומזת על 'הקטרת'. ולפי: 'ו' קדה' (ששי קדה).

'קדה' הסם השישי ברשימת 11 סממני הקטרת: צרי, צפרן, חלבנה, לבונה, מור, קציעה, שבולת נרד, כרכם, קשט, קלופה, קנמון. ועוד: 'ודקה' אותיות: ו', ד', ק', ה'. אותיות ו'+'ה' עולה 11, ואותיות ד'+'ק' המילה 'דק'. שיש בקטורת 11 סממנים, שחוקים דקה מן הדקה. ירושלמי יומא ד', ה' – "ושוחקן יפה יפה כדי שתהיה דקה מן הדקה".

והרמז: "העלה על מקדה"

העלה – קרבן העולה, רמז לתפלה. כי תפלה כנגד קרבן עולה (עלה=תפלה).

היא צריכה להיות מבוססת:

"על" – על

מ' – מעיט, ממעמקים, ועל מקימי מעפר (אות מ' זעירה).

'וקדה' – רמז לקטורת.

כאשר אדם מתפלל והוא ממעיט את עצמו ומשפיל את רוחו, ("ממעמקים קראתיך ה'"), ומטהר את מחשבותיו, הוא יכול לזכות לעליה גדולה ("מקימי מעפר דלי"). כי תפלתו: **"העלה על"** – עולה למעלה מעלה, באמצעות הרמז באות מ' הזעירה, שהוא: **"מ"** – משפיל (עצמו), מטהר מחשבותיו. ואז תפלתו דומה: **"וקדה"** – לקטורת (המתמר למעלה כעמוד עשן של קטורת) והוא זוכה לנאמר, תהילים קמ"א - "תיכון תפילתי קטורת לפניך משאת כפי מנחת ערב", ולפי: בעל הטורים (שמות ל', ל"ד): "זש"ה תיכון תפילתי קטורת לפניך", שהתפלה דומה לקטורת כשם שזה זכה כך התפלה צריכה שתהיה זכה"

ועוד:

"זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח"
קרוב העולה קרב על מזבח החיצון, מזבח הנחושת, חשוף לעיני כל.
הקטרת קרב על מזבח הפנימי, מזבח הזהב, מוסתר מעיני כל.
וכאן רומז לנו הפסוק:
"זאת תורת העלה" – תורת התפלה, התנהגות בתפלה. למרות שכולם רואים שאדם מתפלל. כי הוא מתפלל במניין לעיני כל:
"הוא העלה על מוקדה על המזבח" – תפלתו צריכה להיות צנועה בדומה לקטורת המוקטרת על המזבח הפנימי, מוסתר מעיני כל, קרי שפתיו נעות ולא שומעים קולו (לא שומעים מה שהוא אומר). והוא עומד ישר (בדומה לעמוד עשן הקטורת שעולה ישר למעלה). והוא לא עושה תנועות בגופו שיכולות למשוך תשומת לב של אחרים (כמו שעשן הקטורת לא זזה מצד לצד רק עולה ישר).
וכמו שהכחן נמצא לבד עם בוראו כאשר הוא מקטיר את הקטורת בפנים, כך המתפלל צריך להיות רק מכוון לבוראו לבד בשעת התפלה - להסיר מעצמו כל מחשבות שלא קשורות לתפלה.
ומובא בעלון תורה מבית חב"ד (על פיטום הקטורת) שבדומה לעבודת הקטורת גם בעבודת ה' (בצדקה, בלימוד התורה, ובעשיית המצוות) צריך לפעול בדרך צנועה ומוסתרת (ולא לעיני כל).

ועוד:

התפלה צריכה להיות בהכנעה, בכובד ראש, עם העיניים למטה, וראשו קצת כפוף כלפי מטה. ורמז:
"העלה על מוקדה"
"העלה" – התפלה
"על" – על (בסיס)
"מוקדה"
מ' – מטה (מ' זעירה הרומז על הכנעה למטה)
ו' – גם (עם)
'קדה' – כפיפה
עיניו למטה עם ראשו כפוף קצת כלפי מטה.

ועוד :

קרבן עולה בא לכפר על הרהורי הלב - על מחשבות לא טובות. ורמז מאות מ' של המילה "מוקדה" :
מ' – מחשבות
 לרמז :
 העולה מכפר על מחשבות (של העבר).
"הוא עלה" – אם נפש האדם רוצה לעלות בקדושה
"על מוקדה" – האדם צריך למקד את כוחות נפשו להסיר מעצמו מראש (מעכשיו) מיעוט מחשבות מקטרגות (אות מ' זעירה בראש המילה 'מוקדה'. המוקד על המחשבות).

ועוד רמזים :

(1) **"צו את אהרן"** עולה 753 ועוד 3 מילים עולה **756**

מחשבות עולה **756**

צריך במיוחד לזרז את הכהנים לשמור הרהוריהם ומחשבותיהם בשעת עבודה. כי לפי אחת הדעות מחשבה (כוונה בלי דיבור) יכולה לפסול את הקרבן.

(2) **"מוקדה על המזבח כל הלילה"** עולה 447 ועוד 19 אותיות עולה **466**

הרהורים עולה **466**

(3) **"ה' אל משה לאמר. צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה עלי"**

ראש תיבות, אותיות :

י', א', מ', ל', צ', א', א', ו', ב', ל', ז', ת', ה', ה', ע', עולה **703**

הרהורי עברה עולה **703**

(4) **"הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר"**

באתב"ש :

צפת צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס לך צכמכץ זק צשדג

סוף תיבות, אותיות : **ת', צ', ד', צ', ד', ס', ד', צ', ק', ג',** עולה **893**

לכפר על הרהורי הלב עולה **893**

(5) **"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה"**

באתב"ש :

הף תא תצגט פתא שטמף כתיג עתא אפגא צזכץ צפת צזכץ

סוף תיבות, אותיות : **ף', א', ט', א', ף', ג', א', א', צ', ת', צ',** עולה **756**

מחשבות עולה **756**

* * * * *

על מוקדה על המזבח

פרק ו' פסוק ב':

"...היא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"

המילה **מוקדה** כתובה עם אות **מ'** זעירה.
כתוב שהקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה ולא מצרף מחשבה רעה למעשה. כלומר
שאם בן אדם חשב לעשות מעשה טוב אבל נאנס ולא יכול לעשותו, הוא מקבל שכר
כאילו עשהו. אבל במחשבה רעה המחשבה לבדה לא נחשבת לו למעשה (והוא, בדרך כלל,
לא נענש על המעשה, אבל יש יוצאי דופן).
ואולי יש כאן רמז. האות **מ'** מרמזת גם על מחשבה וגם על מעשה בו זמנית. מחשבה זה
פעולה רוחנית ומעשה זה פעולה גשמית. כאשר המחשבה טובה היא מצורפת למעשה.
במקרה כזה גם מבחינת רוחנית וגם מבחינת גשמית הענין מושלם והאות **מ'** יכולה
להצביע על השלימות הזו ולהיות כתובה באות בגודל רגיל. אבל כאשר המחשבה רעה
ולא מצורפת למעשה, האות **מ'** פגומה (האות **מ'** מרמזת רק על מחשבה ולא על מעשה).
במקרה כזה האות **מ'** היא קטנה, אות זעירה, כדי להצביע על חוסר במעשה הנובע
מהמחשבה הרעה.

חז"ל אומרים שהעולה באה לכפר על הרהור הלב ונשרפת כולה.

ואולי רמז לכך מהכתוב:

"היא העולה", ראשי תיבות, אותיות: **ה', ה'**

ה' - הרהור

ה' - הלב

"העלה" הבאה לכפר על הרהור הלב (על מחשבה רעה) **"על מוקדה"**, מכוונת נגד אות **מ'**
הזעירה של המילה **"מוקדה"** (כאילו "על מוקדה", "על", בגלל **מ'** של המילה מוקדה, המסמלת
מחשבה פגומה). וכאילו העולה עצמה וגם המחשבה מוקדת על המזבח. **"על המזבח כל**
הלילה ... ואש המזבח תוקד בו", ונשרפת כולה על המזבח.

ובנוסף, הדרך להנצל ממחשבות רעות (המסומלת על ידי אות **מ'** זעירה), **"מוקדה"**, היא
למקד את המחשבות על האש, **"ואש המזבח תוקד בה"**, על התורה, שהתורה נמשלה
לאש ("אש דת למו").

* * * * *

"מוקדה על המזבח"

פרק ו' פסוק ב':

"זאת תורת העלה הוא העלה מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"

צורבה (ז', ג') : "אמר ר' אחא בשם ר' חנינא בר פפא שלא יהיו ישראל אומרים לשעבר היינו מקריבים קרבנות ומתעסקים בהן עכשיו שאין קרבנות מהו להתעסק בהם? אמר הקב"ה הואיל ואתם נתעסקים בהם מעלה אני עליכם כאלו אתם מקריבין אותן"

"זאת תורת העלה הוא העלה" – תורת העולה, היא העולה. בזמן שאין קרבנות, לימוד תורת הקרבנות, כקרבנות.

ועוד :

צורבה (ז', ג') : "ר' הונא אמר תרתי אין כל הגליות הללו התכנסות אלא בזכות משניות" הגלויות מתקבצות בזכות לימוד משניות (הלכות ודינים) של הקרבנות.

ובמישור הרעיוני :

"מוקדה", אותיות, בכיוון הפוך : **ה', ד', ק', ו', מ'**
ה – הלכות
ד' – דינים
ק' – קרבנות
ו' + מ' – ומשניותיה

"מוקדה על המזבח" – בזכות לימוד ועסוק במשניות של הקרבנות העולים 'על המזבח' (הכולל הלכתה, דיניה, תורתה, "תורת העלה").

"כל הלילה" – כל ימי הגלות (הגלות דומה ללילה)

"עד בקר" – עד הגאולה, עד ביאת המשיח (במהרה בימנו)

"ואש המזבח תוקד בו" – נחשב כאילו הקרבנות על המזבח

* * * * *

"ואש המזבח"

פרק ו' פסוק ב':
"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"

פרק ו' פסוקים ה'-ו':
"והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה"
רש"י (ו', ה'): "ריבה כאן יקידות הרבה, על מוקדה, ואש המזבח תוקד בו, והאש על המזבח תוקד בו, אש תמיד תוקד על המזבח, כולן נדרשו במסכת יומא (דף כ"ח) שנחלקו רבותינו במנין המערכות שהיו שם"

כאן מוזכר המילה 'אש' כמה פעמים ("ואש", "והאש", "אש"). לפי חז"ל היו על המזבח לפחות 3 מוקדי אש (ויש אומרים יותר). והם, מוקד של עצים לקיום האש ("אש תמיד"), מוקד אש שעליו מקריבים את הקרבנות, ומוקד אש שממנה לוקחים אש להקרבת הקטורת על המזבח הפנימי.

ונראה להגיד במישור הרעיוני:
במשכן, אש המזבח עלה למעלה ומקשרת בין ארץ ושמים.
(על האש אומר בעל הטורים ו', ה': "שהוא כמו סולם למלאכים לעלות").
היום כנגד שלושת מוקדי האש שהיו על המזבח יש לנו שלושה דברים שהם כמין 'מוקדי אש' שבאמצעותם האדם מקשר בפעולותיו בין ארץ ושמים:
מוקד אש לקיום האש – היום שאין מזבח זה לימוד התורה.
(ולפי: יהושע א', ח' – "והגת בו יומם ולילה")
מוקד אש לקרבנות – היום שאין מזבח זה תפלות של האדם.
(ולפי יהושע י"ד, ג' – "ונשלמה פרים שפתינו")
מוקד אש שממנה לקחו אש להקרבת הקטורת – היום שאין מזבח מעשים הטובים שעושה האדם הם מזכירים ריח הטוב של הקטורת.
(כדי שתתקבל הבקשה שכתוב במסכת תענית (פרק ב') 'יתכון תפילתי קטורת לפניך').

בסיכום: היום עבודת ה' תלויה רק בפעולותיו של האדם - בלימודו, בתפילתו, ובמעשיו.

אמרו חז"ל, המשכן וכליו כנגד העולם וכנגד גוף האדם.
המרכז במשכן לעבודות הקרבנות זה המזבח שעליה מקטירים הקרבנות ומתכפרים.
האדם הוא משכן קטן ("בלבי משכן אבנה"). מרכז של גוף האדם זה לבו.
ומשם הוא צריך לעבוד את ה' (להקריב קרבנותיו).
במשכן, "אש תמיד תוקד על המזבח" – באדם, אש 'התורה' תמיד תוקד על לבו.
התורה צריכה להיות ממוקדת תמיד על לבו של האדם (בדומה לאש הממוקדת על המזבח במשכן) כדי שהתורה תשלוט עליו. ואסור לכבותו.
האש צריכה להידלק כל לילה ולילה וכל יום ויום – לימוד תורה תמיד.
בלילה, תורה שבעל פה עיקר (מפי הקבלה), משנה וגמרא.
ביום, תורה שבכתב עיקר (מפי הקבלה), תנ"ך.

(אמנם יש שמצדיקים ללמוד הכול גם ביום וגם בלילה. ובמיוחד לקרא תנ"ך אחרי חצות הלילה, או עם מפרשים, או דרך תפלה ולא דרך לימוד).

וכאשר האדם לומד תורה מכל הלב הוא כאילו הקריב קרבן לה' מכל לבו, והתורה מכפרת לו על עוונותיו ושומרת עליו.

ורמזים מהפסוקים:

(1) "עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים אש תמיד תוקד על המזבח"

סוף תיבות, אותיות:

ה', ה', ר', ה', י', ס', ש', ד', ד', ל', ח',
תורה
עולה 611
עולה 611

(2) "המזבח תוקד בו לא" עולה 611

תורה עולה 611

(3) "תכבה ובער"

ראש וסוף תיבות, אותיות: ת'+ה', ו'+ר', עולה 611

תורה עולה 611

(4) "בבקר בבקר" עולה 608 ועוד 8 אותיות עולה 616

התורה עולה 616

(5) "תוקד על" עולה 610 ועוד 6 אותיות עולה 616

התורה עולה 616

(6) "עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה"

סוף תיבות, אותיות: ס', ר', ר', ד', ה', ה' עולה 470

תנ"ך עולה 470

(7) "הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר"

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ה'+א', ה'+ה', ע'+ל', מ'+ה', ע'+ל', ה'+ח', כ'+ל', ה'+ה', ע'+ד', ה'+ר'

עולה 613

תרי"ג עולה 613

(8) "העלה הוא העלה על מוקדה על"

עולה 587 ועוד 20 אותיות ועוד 6 מילים עולה 613

9) "הוא העלה על מוקדה" עולה 377 ועוד 14 אותיות ועוד 4 מילים עולה 395
משנה עולה 395

10) "הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי"
ראש תיבות, אותיות: ה', ע', ב', ב', ו', ע', ה', ו', ע', ח' עולה 244
גמרא עולה 244

11) "עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים"
ראש תיבות, אותיות: ע', ב', ב', ו', ע', ה', ו', ע', ח' עולה 244
גמרא עולה 244

12) "ובער עליה" עולה 393 ועוד 2 מילים עולה 395
משנה עולה 395

13) "עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים
אש"

באתב"ש:

זכמץ צלצט זהמי ששדג פזגל זכמץ צזכץ פצדנמג זכמץ סכשם צבכימי
תב

סוף תיבות, אותיות:

צ', ט', י', ג', ג', ל', צ', צ', ג', צ', ס', י', ב' עולה 470
תנ"ך עולה 470

14) "ובער"

באתב"ש:

פשזג עולה 390 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 395
משנה עולה 395

15) "בבקר"

באתב"ש:

ששדג עולה 607 ועוד 4 אותיות עולה 611
תורה עולה 611

16) "וערך עליה העלה והקטיר"

באתב"ש:

פזגל זכמץ צזכץ פצדנמג

ראש וסוף תיבות, אותיות: פ'+ל', ז'+צ', צ'+צ', פ'+ג' עולה 470
תנ"ך עולה 470

(17) "העלה על מוקדה על המזבח"

באתב"ש

צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס עולה 1075 ועוד 18 אותיות ועוד 5 מילים

עולה **1098**

תורה שבעל פה עולה **1098**

(18) "המזבח תוקד בו"

באתב"ש

ציעשס אפדק שף עולה 1095 ועוד 3 מילים עולה **1098**

תורה שבעל פה עולה **1098**

(19) "על המזבח כל"

באתב"ש :

זך ציעשס לך עולה 607 ועוד 9 אותיות עולה **616**

התורה עולה **616**

(20) "הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים אש

תמיד"

באתב"ש :

צלצט זהמי ששדג שזגל זכמץ צזכץ פצדנמג זכמץ סכשס צבכימי תב

אימק

סוף תיבות, אותיות :

ט', י', ג', ג', ל', צ', צ', ג', צ', ס', י', ב', ק', עולה **480**

תלמוד עולה **480**

(21) "עליה העלה והקטיר עליה חלבי"

באתב"ש :

זכמץ צזכץ פצדנמג זכמץ סכשס

ראש תיבות, אותיות : ז', צ', פ', ז', ס' עולה **244**

גמרא עולה **244**

(הקרבת האמורים כשר גם בלילה)

* * * * *

המתגאה

פרק ו' פסוק ב':

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"
ויקרא רבה (ז, ו'): "א"ר לוי נימוס וקלוסים הוא שכל המתגאה אינו נידון אלא באש"

בגלל רבוי המילה "העלה", דורשים שמדובר במי שמתגאה (מעלה את עצמו) ודינו שנענש באש. והמדרש מביא כמה דוגמאות לזה.

ורמזים:

- (1) "בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה"
ראש תיבות, אותיות: ב', ל', ז', ת', ה', ה', ה' עולה 454
המתגאה עולה 454
- (2) "מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"
ראש וסוף תיבות, אותיות: מ'+ה', ע'+ל', ה'+ח', כ'+ל', ה'+ה', ע'+ד', ה'+ר', ו'+ש', ה'+ח', ת'+ד', ב'+ו'
עולה 1228
שכל המתגאה נידון באש עולה 1227
- (3) "על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר" עולה 928
כל המתגאה נידון באש עולה 927
- (4) "הבקר ואש המזבח תוקד בו"
ראש וסוף תיבות, אותיות: ה'+ר', ו'+ש', ה'+ה', ת'+ד', ב'+ו' עולה 928
כל המתגאה נידון באש עולה 927
- (5) "את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה"
באתב"ש:
תא תצגט פתא שטמף כתיג עתא אפגא צזכץ צפת צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס לך צכמכץ
סוף תיבות, אותיות: א', ט', א', ה', ג', א', א', ת', צ', ד', צ', ד', ס', ד', צ', א'
עולה 976
"המתגאה אינו נידון אלא באש" עולה 976

(6) "בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה"
באתב"ש :

שטמף כתיג עתא אפגא צזכץ צפת צזכץ
ראש וסוף תיבות, אותיות :

ש' + פ' , כ' + ג' , ע' + א' , א' + א' , צ' + צ' , צ' + ת' , צ' + צ' , עולה 1326
"שכל המתגאה אינו נידון באל באש" עולה 1326

(7) "זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח"
באתב"ש :

עתא אפגא צזכץ צפת צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס
ראש וסוף תיבות, אותיות :

ע' + א' , א' + א' , צ' + צ' , צ' + ת' , צ' + צ' , ז' + ד' , י' + צ' , ז' + ד' , צ' + ס' ,
עולה 1227
שכל המתגאה נידון באש עולה 1227

(8) "זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש
המזבח תוקד בו"

באתב"ש :

עתא אפגא צזכץ צפת צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס לך צכמכץ זק צשדג פתב
ציעשס אפדק שף
סוף תיבות, אותיות :

א' , א' , צ' , ת' , צ' , ד' , צ' , ד' , ס' , ד' , צ' , ק' , ג' , ב' , ס' , ק' , פ' , עולה 1227
שכל המתגאה נידון באש עולה 1227

(9) "העלה הוא העלה על"
באתב"ש :

צזכץ צפת צזכץ זך

ראש וסוף תיבות, אותיות : צ' + צ' , צ' + ת' , צ' + צ' , ז' + ד' , עולה 877
המתגאה נידון באש עולה 877

ועוד :

המדרש דורש את הפסוק על מי שמתגאה. והנה עוד רמזים בנושא הגאווה :

(1) "כל הלילה עד הבקר ואש" עולה 818 ועוד 5 מילים עולה 823

"לבלתי רום לבבו מאחיו"
(דברים י"ז, כ')

(2) "העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש"
באתב"ש :

צזכץ זך יפדקץ זך ציעשס לך צכמכץ זק צשדג פתב
ראש וסוף תיבות, אותיות :

צ'ז'ד', י'צ'ז', ז'ד', צ'ס', ל'ד', צ'צ'ז', ז'ק', צ'ג', פ'ב'

עולה 996

עולה 996

"תועבת ה' כל גבה לב"
(משלי ט"ז, ה')

(3) "לאמר זאת תורת העלה הוא העלה" עולה 1917 ועוד 22 אותיות עולה 1939
"אל תבואני רגל גאוה ויד רשעים אל תנדני"
(תהילים ל"ו, י"ב) עולה 1939

(4) "לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על"

עולה 2017 ועוד 24 אותיות עולה 2041

"יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון"
(ישעיה ג', ט"ז) עולה 2041

(5) "תורת העלה הוא העלה"

ראש וסוף תיבות, אותיות : ת'ת', ה'ה', ה'א', ה'ה' עולה 826

"עינים רמות"
(משלי ו', י"ז) עולה 826

* * * * *

"ופשט את בגדיו"

פקר ו' פסוק ד':

"ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה"
רש"י: "אין זו חובה אלא ד"א שלא ילכלך בהוצאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד.... ולבש בגדים אחרים פחותין מהן"

(1) **"את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה"**
ראש תיבות, אותיות: א', ב', ו', ב', א', ו', א', ה', א', מ', ל', עולה 95
אין זו חובה עולה 95

(2) **"בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל"**
ראש תיבות, אותיות: א', ב', ו', ב', א', ו', א', ה', א', מ', ל', א', עולה 95
אין זו חובה עולה 95

(3) מסכת יומא כ"ג, ב': "אמר מר: 'אחרים' פחותין מהן"
"את הדשן אל מחוץ" עולה 935 ועוד 12 אותיות עולה 947
בגדים אחרים פחותים מהם עולה 947

(4) **"אחרים והוציא את"**
באתב"ש:
תסגמי פצפהמת תא עולה 1609
שילבש בגדים אחרים פחותין מהן עולה 1609

(5) מסכת יומא כ"ג, ב': "רבי אליעזר אומר: 'אחרים והוציא' לימד על הכהנים בעלי מומין שכשרין להוציא הדשן"
"בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל"
עולה 1898 ועוד 44 אותיות ועוד 11 מילים עולה 1953
"לימד על הכהנים בעלי מומין שכשרין להוציא הדשן" עולה 1953

(6) **"בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ"**
עולה 28 ועוד 7 מילים עולה 1405
כהנים בעלי מומין שכשרין להוציא עולה 1406

(7) "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום"
באתב"ש :

פצפהמת תא צקבט תך יספה כיסטץ תך ידפי

1410 עולה ראש תיבות, אותיות : פ', ת', צ', ת', י', כ', ת', י',

1410 עולה **הכהנים בעלי מומין שכשרין להוציא**

* * * * *

אש תמיד על המזבח

פרק ו' פסוק ו' :

" אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה "

פרקי אבות פרק ג' משנה ד' : "רבי שמעון אומר שלשה שאכלו על שלחן אחד, ולא אמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו מזבחי מתים, שנאמר: "כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום". אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד, ואמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו משלחנו של מקום.

חז"ל אמרו להתייחס לשולחן שעליו אתה אוכל בכבוד. לא להשיב התינוק עליו ולא להשתמש בו שימוש לא נקי. כי השולחן שלנו דומה למזבח. מהמשנה אנו לומדים החשיבות ללמוד תורה בזמן שיושבים אצל השולחן ואוכלים, זה כאלו אוכלים משולחנו של מקום, שנאמר: " וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' ". **התורה נמשלה לאש, ("אש דת למי"), והשלחן שעליו אוכלים, למזבח.** ואולי זה הרמז כאן :

"אש תמיד תוקד על המזבח" , תמיד תאמרו דברי תורה על השלחן, שתאכל בה. **"לא תכבה"** אותיות: **תאכל בה**

* * * * *

"אש תמיד"

פרק ו' פסוק ו':

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה"

ראשי תיבות, אותיות: א', ת', ת', ע', ה', ל', ת' עולה 1306

המילה "תמיד" משמעותה כל יום ויום (במשך השנה). צריך להיות אש על המזבח כל הזמן גם כאשר בני ישראל נסעו במדבר. כיצד?
חזקוני: "כופין עליה פסכת דברי רבי יהודה"
כסו את האש עם כלי במשך הנסיעות שלא תכבה.

המשכן שימש את בני ישראל עד לבניית בית המקדש. משה רבנו הקים את המשכן קרוב לחודש ניסן בשנה השנייה לצאתם ממצרים. לפי זה יוצא שהייתה אש על המזבח באופן "תמיד" (כל יום במשך שנה שלמה) רק 38 שנים מהארבעים שנה שבני ישראל היו במדבר.

שלמה המלך הקים את בית המקדש הראשון 480 שנה אחרי שבני ישראל יצאו ממצרים.
במשך התקופה בין יציאת מצרים לבניית בית המקדש הייתה אש 'תמיד' על המזבח רק 478 שנים.
בית המקדש הראשון עמד 410 שנים. אבל בשנת 410 נחרב. השנה האחרונה לא הייתה שלמה. אש 'תמיד' רק במשך 409 שנה.
בית המקדש השני עמד 420 שנה. וגם כאן השנה האחרונה לא הייתה שנה שלמה כי נחרב. אש 'תמיד' רק במשך 419 שנה.

בתקופת בית שני נכנסו יוונים למקדש וטמאו את המקדש (167 לפני הספירה) ולא הייתה אש על המזבח במשך כמה שנים (מ167 עד 164 לפני הספירה, עד חנוכה). אבל במשך הזמן הזה בניין המקדש עמד על כנו. התקופה הזאת לא דומה לתקופה לפני בניית המשכן במדבר שלא היה משכן בכלל, וגם לא דומה לאחר חורבן בית ראשון ושני שלא היה בית כלל.

אולי הרמז:

סה"כ שנים עם אפשרות לקיים "אש תמיד" על המזבח (במשך שנה שלמה) - 1306 שנים
($1306 = 419 + 409 + 478$). אלו השנים שעמדו המשכן ובתי המקדשים במשך שנה שלמה (למרות שבחלק מהזמן הזה לא הייתה בפועל אש על המזבח).

ועוד:

רש"י (על המילים "אש תמיד"): "אש שנאמר בה תמיד, היא שמדליקין בה את הנרות, שנאמר בה 'להעלות נר תמיד' (שמות כז, כ), אף היא מעל מזבח החיצון תוקד" בפרשה יש חזרה 3 פעמים על המילה 'תוקד' (רש"י: "רבה כאן יקידות הרבה"). אבל רק כאן כתוב "אש תמיד" (שים לב המילה "אש" מופיע כאן רק אם האותיות א', ש', ולא "והאש" או "ואש").

ובגלל זה יש קשר כאן למוקד האש שמימנו לקחו אש להדלקת הנרות במנורה הטהורה שבאוהל מועד ("להדליק נר תמיד").

והרמז :

301 "אש" עולה

301 מנורה עולה

* * * * *

החזיק המועט את המרובה

פרק ח' פסוקים ג'-ד':
"ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד. ויעש משה כאשר צוה ה' אתו ותקהל העדה אל פתח אהל מועד"
 רש"י (ח', ג'): "זה אחד המקומות שהחזיק המועט את המרובה"
 יונתן בן עוזיאל (ח', ד'): "ואתכנישת כנישתא בעשרין ותלתא יומין לירחא דאדר לתרע משכן זימנא"

ורמזים:

(1) **"ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל"**
 עולה 1236 ועוד 21 אותיות ועוד 7 מילים עולה **1264**
 בעשרים ושלוש עולה **1264**

(2) **"העדה הקהל אל פתח אהל"**
 עולה 779 ועוד 5 מילים עולה **784**
 מועט את המרובה עולה **784**

(3) **"ותקהל" עולה 541 ועוד 5 אותיות עולה 546**
כ"ג חודש אדר עולה 546

(4) **"ה' אתו ותקהל העדה אל"**
 ראש תיבות, אותיות: י', א', ו', ה', א', עולה **23**
כ"ג עולה 23

(5) **"כל העדה הקהל אל פתח אהל"**
 באתב"ש:
לך צזקץ צדצך תך ואס תצך
 סוף תיבות, אותיות: ד', צ', ד', ד', ס', ד' עולה **230**
כ"ג באדר עולה 230

(6) **"העדה הקהל אל"**
 באתב"ש:
צזקץ צדצך תך עולה 911 ועוד 3 מי-לים עולה 914
החזיק מועט את המרובה עולה 914

(7) **"פתח אהל מועד"**
 באתב"ש:
ואס תצך יפזק עולה 774 ועוד 10 אותיות עולה 784
מועט את המרובה עולה 784

(8) "משה כאשר צוה"

באתב"ש :

יבץ לתבג הפץ

ראש וסוף תיבות, אותיות : י'+ץ, ל'+ג, ה'+ץ עולה 228

כ"ג אדר עולה 228

(9) "משה כאשר צוה ה' אתו ותקהל העדה אל פתח אהל מועד"

באתב"ש :

יבץ לתבג הפץ מנשץ תאף פאדצך צוקץ תך ואס תצך יפזק

ראש תיבות, אותיות : י', ל', ה', מ', ת', פ', צ', ת', ו', ת', י' עולה 1471

בעשרים ושלוש באדר עולה 1471

(10) "צוה ה' אתו ותקהל העדה אל פתח"

באתב"ש :

הפץ מנשץ תאף פאדצך צוקץ תך ואס

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ה'+ץ, מ'+ץ, ת'+ף, פ'+ד, צ'+ץ, ת'+ד, ו'+ס עולה 1471

בעשרים ושלוש באדר עולה 1471

ועוד :

אבן עזרא (על המילים "ואת כל העדה") : "ראשי השבטים והזקנים"

ורמז :

"צוה ה' אתו ותקהל" עולה 1075 ועוד 15 אותיות עולה 1090

זקנים וראשי השבטים עולה 1090

לפי פירוש האבן עזרא המילה "העדה" זה לאו דווקא כל בני ישראל אלא רק ראשי השבטים והזקנים. ורק הם היו מול פתח אוהל מועד.

* * * * *

פרשת שמיני

"ויהי ביום השמיני"

פרק ט' פסוק א':

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל"

ננסה לבאר משמעות המילים "ויהי ביום השמיני".

ונשאל את השאלה, באיזה יום שמיני מדובר? ומתרגמים:
רש"י: "שמיני למילואים, הוא ראש חודש ניסן שהוקם המשכן בו ונטל י' עטרות השנויות בסדר עולם"
אבן עזרא: "היה נראה לנו כי ביום השמיני לניסן, כי המשכן הוקם באחד לחדש. רק המעתיקים אמרו ראש חודש ניסן. ובשבעת ימי המילואים היה משה מקים את המשכן בכל יום וסותרו כדי להרגיל בו וללמד" ורמז לדבריהם:

"השמיני קרא משה לאהרן"

ראש תיבות אותיות: ה', ק', מ', ל', עולה **175**

א' דניסן עולה **175**

כאן יום השמיני זה המשך לנאמר לאהרן ובניו (בסוף פרשת צו) שישבו שבעת ימים פתח אוהל מועד (והם הנקראים שבעת ימי המילואים, שמילאו את ידם בפעם הראשונה בכהונה). ולפי חז"ל (אבן עזרא) כל יום משבעת ימי המילואים משה רבנו הקים את המשכן ופרקו. וביום השמיני, ראש חודש ניסן, הוא הקים את המשכן ולא פרקו. ולמרות שנגמרה מלאכת המשכן בכ"ה בחודש כסלו, הוקם המשכן בחודש ניסן כדי לתת כבוד לאבות שנוולדו בחודש ניסן.

ועוד כתוב על שבעת ימי המילואים:

שמיני רבה י"א, ו': "אמר רבי אלעזר בר יוסי פשוט הוא לן שבחלוק לבן שימש משה כל שבעת ימי המלאים"

שמיני רבה י"א, ו': "ר' חלבו אמר כל ז' ימי המילואים היה משמש בכהונה גדולה וכסבור שלו היה. בז' אמר לו, לא שלך היא, אלא של אהרן אחיך, הוא הדין ויהי ביום השמיני"

שמש רבנו שימש ככהן גדול בחלוק (בבגד) נקי ולבן (פירוש מהרז"ו על שמיני רבה י"א, ו') במשך שבעת ימי המילואים (הדליק את המנורה, הקריב הקטורת, ועשה כל עבודת היום).

והקמת המשכן בידי משה רבנו הייתה בנס. כי מי יכול להקים משקל כל כך כבד לבד (הקרשים, יריעות המשכן, יריעות האהל, ויריעות המכסה, הפרוכת, מסך הפתח, כלי המשכן, ועוד. ויש עוד דעה שהוא רק הקים את המשכן פעמים במשך שמונת הימים).

לפי המדרש לעיל משה רבנו חשב שהכהונה הגדולה שלו.
וקשה, הלא 'נרמז' וגם 'נאמר' למשה רבנו שאהרן אחיו יהיה כהן גדול:
– 'נרמז' לו בסנה שאחיו אהרן הוא יהיה הכהן הגדול.
כי נאמר לו בסנה שאהרן אחיו יבוא לפגושו במדבר "וראך ושמח בלבו",
ומדובר בחושן המשפט שיהיה על לבו כאשר הוא ישמש ככהן גדול.
ונרמז לו במה שנאמר לו בסנה "אל תקרב הלם" – שביקש כהונה ולא ניתנה
לו (יפה תואר על שמות רבה ג', י"ז, על המילים "שנטלה כהונה ממשה"). ורמז לדבר:

"הלם" עולה 75

כהן עולה 75

(וכאן לפני שסירב לשליחות. ומסביר יפה תואר על המדרש: מה שנאמר "אל תקרב הלם",
"ניטלה כהונה מזרעו". וממה שאמר "שלח נא ביד תשלח", "ניטלה אפילו ממנו")
ועוד כתוב "של נעליך מעל רגליך", ודרש (ידי משה על שמיני רבה י"א, ו') "זה
להתאבל על אביו וכהן גדול אינו נוהג אבלות". רמז שלא יהיה כהן גדול.
(וקצת קשה להוכיח שעמרם שחי 137 שנה מת כאשר משה רבנו היה בן 80, קרי שהוא מת
שנה לפני הגאולה, כי נראה להגיד שהוא מת לפני זה. אולי רק עכשיו נודה למשה רבנו על
מות אביו. או אולי הכוונה שצריך להתאבל על קרוביו. וכהן גדול לא מתאבל על קרוביו).
– 'נאמר' לו בהקמת המשכן שאהרן אחיו ישמש ככהן גדול.
כי ביום 23 לאדר נאמר לו להלביש את אהרן אחיו בבגדי כהונה גדולה (שפתי
חכמים ויקרא ח', ב'). או שנאמר לו בסוף שבעת ימי המילואים שאחיו אהרן יהיה
כהן גדול (שמיני רבה י"א, ו').
ואיך חשב משה רבנו שהוא יהיה כהן גדול לדורות?

מצד אחד, מצאתי תירוץ:

שאוּלִי חשב משה רבנו שהמצב יכול להשתנות (מהסנה עד הקמת המשכן, יותר משנתיים), או
אולי שהרע כוחו של אהרן אחיו, ומשה רבנו יכול לשמש ככהן גדול.

ומצד שני, אולי משמעות הדבר - שמשה רבנו לא בהכרח חשב להיות כהן גדול לדורות
במקום אחיו, אלא לכהן אתו במדבר וכמו שכתוב:
שימיני רבה (י"א, ו'): "ר' יודן בשם רבי יוסי בר יהודה ור' ברכיה בשם ר' יהושע בן קרחה
כל מ' שנה שהיו ישראל במדבר לא נמנע משה מלשמש בכהונה גדולה הה"ד (תהלים צ"ט)
משה ואהרן בכהניו"

ועוד, מה משמעות כאן של המילה "ויהי"?
(כי היינו מבינים אותו הדבר אם רק היה כתוב 'וביום השמיני קרה משה...')

לפי חז"ל (שמיני רבה י"א, ז') "ויהי בימי אינו אלא צרה". ופירושו, כל מקום שכתוב
'ויהי בימי' זה צרה, אבל כאשר כתוב 'ויהי' לבד זה משמש צרה או שמחה. "אם צרה
אין צרה כיוצא בה, אם שמחה אין שמחה כיוצא בה"
ומה אומרים חז"ל על "ויהי ביום השמיני"?
היינו חושבים שמחה גדולה, כי בו ביום הוקם המשכן סופית, ומשה רבנו נטל י' עטרות
(רש"י), ושרתה שכינה במשכן. אלא אומרים חז"ל שכאן אינה לשון שמחה, כי מתו
שני בני אהרן, נדב ואביהו.

ונראה לי להגיד:

שזה גם היה מן צרה למשה רבנו. ואסביר:
יש מחלוקת בחז"ל אם משה רבנו שימש ככהן גדול בממשך כל מ' שנה במדבר, או רק
במשך ז' ימי המילואים (והמחלוקת מובא בשמיני רבה י"א, ו').

ידי אהרון (על שמיני רבה י"א, ו'): "ונענש שלא שימש בכהונה כל מ' שנה בשביל שאמר 'שלח נא ביד תשלח' "
בעל הטורים (ויקרא ט', א'): " אמר משה לפי שסירבתי ז' ימים בסנה לכך לא זכיתי לשמש אלא ז' "

ופירוש הדברים שמש ביקש לא להיות השליח להוציא את בני ישראל ממצרים (שהוא לא כדאי לזה). וביקש שישלח את אהרן אחיו או ביד אחר (רש"י שמות ד', י"ג), או ביד מלאך (שמות רבה ג', ט"ז).
וכתוב מיד אחרי זה "ויהי אף ה' במשה".
רש"י (שמות ד', י"ד): "ר' יהושע בן קרחה אומר כל חרון אף שבתורה נאמר בו רשע וזה לא נאמר בו רשע ולא מצינו שבא עונש על ידי אותו חרון. אמר לו רבי יוסי אף זו נאמר בו רשע. הלא אהרן אחיך הלוי שהיה עתיד להיות לוי ולא כהן והכהונה הייתי אומר לצאת ממך מעתה לא יהיה כן אלא הוא יהיה כהן ואתה לוי"
שמות רבה (ג', י"ז): "מה חרון אף היה שם שנטלה כהונה ממשה ונתנה לאהרן"

לפי זה יוצא שהמילה "ויהי" בביטוי "ויהי ביום השמיני" מראה על מן צרה למשה רבנו כי בו ביום נודע לו סופית שהוא לא ישמש ככהן גדול לדורות (ואולי לא עוד בכלל) אלא רק אהרן ובניו.

אבל לאור הנאמר למעלה זה קצת קשה לחשוב שמש רבנו לא ידע לפני זה שהוא לא אמור לשמש ככהן גדול לדורות. אלא צרכים להגיד שמשמעות מה שכתוב במדרש "כסבור שלו היה", זה שחשב משה רבנו שעל ידו יוריד השכינה לישראל. וכמו שכתוב: מתנת כהונה (שמיני רבה י"א, ו') על המילים במדרש 'כסבור שלו היה':
"כלומר שעל ידו תשרה השכינה"

וזה לא קרה. כי כל ז' ימי המילואים הקים משה רבנו את המשכן והיה צריך לפרקו ולהקימו מחדש כי לא שרתה שכינה במשכן. עד יום השמיני שאהרן נכנס לעבוד בבגדי כהנה גדולה. וגם אז לא שרתה השכינה מיד במשכן.
אלא רק אחרי שמש רבנו ואהרן הכהן נכנסו ביחד לאהל מועד ובקשו רחמים (רש"י – כי כתוב לפני ירידת האש "ויבא משה ואהרן אל אוהל מועד") ירדה אש מהשמים ושרפה את נדב ואביהו (שהיו מקריבים קטורת זרה על מזבח הזהב בתוך המשכן), ויצאה מהמשכן ושרף את הקרבן על המזבח החיצון.

ועוד נראה לי להוסיף:
יש כאן מן מידה כנגד מידה. ואסביר:
יש רמז מסגנון הדיבור בסנה לסגנון הדיבור בהקמת המשכן, שרומז על קשר עניינים ביניהם. נאמר למשה בסנה (שמות ג', ד') "ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה", וכתוב ביום הקמת המשכן (ויקרא ט', א') "ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל". בסנה כתוב "ויקרא" - למנות משה רבנו לשליח, וכאן כתוב "קרא" - למנות אהרן בפני כולם (בפני זקני ישראל) לשליח, לכהן גדול.

ורמז לדבר:

"קרא משה לאהרן ולבניו" עולה 1036 ועוד 17 אותיות ועוד 4 מילים עולה **1057**
למנות אותו כהן גדול עולה **1057**

במשך שבוע ימים בסנה (רש"י שמות ד', י') היה ה' מפתה למשה שילך בשליחותו (שמות

רבה ג', י"ד). ומשה רבנו סירב להיות שליח של ה' ללכת להוציא את בני ישראל ממצרים, ומהסיבות שלו.

(והם: כבד פה וכבד לשון אנכי, לא ישמעני פרעה, בני ישראל לא ישמעו אלי כי יאמרו לא נראה אליך ה', או לפי מדרש שמות רבה ג', ט"ו - לא עיכב אלא רצה לתת כבוד לאהרן אחיו הגדול ממנו ונביא, או לפי פירוש ידי משה על שמות רבה ג', ט"ז - בגלל הנדר שנדר ליתרו והיה סבור שלא יכול ללכת מיד עכשיו כי היה צריך לחזור ליתרו להתיר נדרו, ועוד סיבות שאנחנו לא יודעים).

וכאן במשך ז' ימי המילואים (בדיוק שבוע ימים) משה רבנו שימש כהן גדול ולא ירדה שכינה למשכן. ואולי זה בגלל שכהן גדול הוא שליח של בני ישראל. ומשה רבנו סירב במשך ז' ימים בסנה להיות שליח. ואולי במידה כנגד מידה נמנע ממנו עכשיו להיות השליח שרק על ידו ירדה השכינה לישראל.

אלא כמו בשליחות מצרים הצירוף של שמושה רבנו ואהרן אחיו הכהן ביחד (ותפלתם) הצליחו לעשות השליחות להוציא את בני ישראל ממצרים, גם כאן השליחות של שניהם ביחד הצליח להוריד השכינה לישראל.

* * * * *

יום שהוקם המשכן

פרק ט' פסוק א':

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל "

1. רש"י: "הוא ר"ח ניסן שהוקם המשכן בו ביום ונטל י' עטרות"

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל "

עולה 2284

עולה 2284

הוא יום שהוקם המשכן ונטל עשר עטרות

2. בעל הטורים: "בג' היה ביום ראש חדש ניסן"

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן "

עולה 183

עולה 183

ראשי תיבות, אותיות: ו', ב', ה', ק', מ', ל'

אחד ניסן

* * * * *

ויקרבו וימצאו

בתיאור של קרבנות אהרן כתוב :

בקרבת עגל החטאת :

פרק ט' פסוק ט' :

"ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח..."

בקרבת איל העולה :

פרק ט' פסוק י"ב :

"וימצאו בני אהרן את הדם ויזרקוהו על המזבח סביב"

בקרבת שור ואיל השלמים :

פרק ט' פסוק י"ב :

"וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקוהו על המזבח סביב"

ידוע שיש ארבע עבודות בקרבן : שחיטה, קבלת הדם, הולכת הדם, וזריקת הדם על המזבח. שחיטה כשרה גם בזר (מי שאנו כהן). לפי זה יוצא ששלוש עבודות נעשות רק על ידי כהן. בקשר לזריקת הדם, בקרבן חטאת נותנים ארבע מתנות על ארבע קרנות המזבח, וזה משמעות המילים "ויתן על קרנות המזבח". ובקרבת עולה נותנים שתי מתנות שהם ארבע, וזה משמעות המילים "על המזבח סביב" (שפתי חכמים פרק א' פסוק ה').

ונשאלות השאלות :

- 1) מה ההבדל בין לשון "ויקרבו" ללשון "וימצאו"?
- 2) למה אצל קרבנות החטאת והשלמים כתוב **"את הדם אליו"** ואצל קרבן העולה כתוב **"אליו את הדם"** (סדר שונה)?

פירוש המילה "ויקרבו" :

רש"י (פרק א' פסוק ה') מפרש המילה "ויקרבו" - זה קבלת הדם והולכת הדם (לקרב את הדם למזבח).

הרמב"ן (פרק א' פסוק ה') מפרש על סמך המדרש, "ויקרבו" - זה רק קבלת הדם (כאשר הקבלה קרוב למזבח אין צורך בהולכה). והוא מוסיף "יעשו מן הדם קרבן והוא לקבלו ולזרקו על גבי המזבח".

פירוש המילה "וימצאו" :

רש"י : "לשון הושטה והזמנה"

אבן עזרא : "מגזרת מצא, שמצאו בשעת הצורך"

ספורנו : (בקרבת העולה כתוב) "כדי שיתחנכו בהתעסקם בקרבן אביהם", (בקרבת השלמים כתוב) "התחנכו גם בשלמי צבור"

הספרנו מפרש שאהרן שיתף את בניו בעבודת קרבנות העולה והשלמים כדי לחנכם. וזה דורש בירור כי בקרבן החטאת (שקרב לפני קרבנות העולה והשלמים) כתוב **"ויקרב בני אהרן את הדם אליו"**. ולפי זה כבר בקרבן החטאת השתתפו בניו.

ונראה לי להגיד: בקרבן החטאת, קבלת הדם בכלי והולכת הדם לאהרן, נעשתה על ידי בניו (ויקרבו). (ואולי הם גם עשו עבודות אלו בקרבנות העולה והשלמים). אבל מעשה החינוך (וימציאו) המדובר בקרבן העולה ובקרבן השלמים זה פעולה מעבר לקבלת הדם והולכת הדם, וכולל 'הושטת' הדם והאברים לאביהם לפי הצורך.

ונראה לי שהבנים השתתפו יותר במעשה הזריקה של קרבן העולה. והם הגישו את הכלי עם הדם לאביהם מתי שהוא היה צריך לזרוק את הדם על קרנות המזבח.

ואולי יש רמז לזה ממקום בפסוק של המילה **"אליו"**: בקרבן החטאת והשלמים כתוב - **"בני אהרן את הדם אליו"**, בקרבן העולה כתוב - **"בני אהרן אליו את הדם"**.

ונסביר: בקרבן חטאת המילה **"אליו"** מופיעה בסמוך ומיד לאחר המילה **"דם"** ("את הדם אליו"), קרי הבנים הביאו לאביהם (ויקרבו) את הכלי עם הדם והוא לקח הכלי מידם ("הדם אליו") וגמר את מעשה הזריקה לבד (אין כאן 'הושטת' הדם אליו, ואין כאן שיתוף בזריקה).

גם בקרבן השלמים המילה **"אליו"** מופיעה בסמוך ומיד לאחר המילה **"דם"** ("את הדם אליו"), קרי הבנים הביאו לאביהם את הכלי עם הדם. אבל כאן הם הושיטו לו ("וימציאו") את הכלי (וגם האברים) והוא קבל את הכלי מידם ("הדם אליו") וגמר את מעשה הזריקה לבד.

אבל בקרבן העולה אביהם שיתף אותם יותר במעשה הזריקה. כאן הם החזיקו בכלי והושיטו לו ("וימציאו") את הכלי בכל זריקה כדי שיטבול אצבעו בדם. כמו שכתוב **"וימציאו בני אהרן אליו את הדם"**, כאן המילה **"אליו"** מופיעה בסמוך ומיד לאחר המילים **"בני אהרן"** ("בני אהרן אליו"), קרי שהם ('בני אהרן') הושיטו ('וימציאו') לו ('אליו') את הכלי בשעת הצורך ('וימציאו').

ונראה ששיתוף של הבנים יותר בקרבן העולה נובע מהעובדה שקרבן החטאת וגם קרבן העולה באו לכפרה על חטא של אהרן (וביתו). קרבן החטאת מכפר על חטא עם מעשה בשוגג, וקרבן העולה מכפר על הרהורי חטא.

אבל אצל קרבן החטאת כתוב "ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו". ומשמעות המילים "אשר לו" זה "משלו היה" (אבן עזרא). קרבן החטאת קשור באופן אישי לאהרן ובא לכפר על חלקו בחטא העגל (רש"י). כאן העבודה באהרן לבד ולא שייך לחנך הבנים במעשה הקרבן. וגם לא כתוב שהבנים עשו מעשה בחטא העגל. ולפי זה קרבן החטאת לא כל כך קשור להם. אבל בקרבן העולה אולי כן. כי לא ראינו שהם התנגדו למעשה אביהם (רק חור בנה של מרים התנגד ונהרג). ואולי עצם השתיקה בעוון כל כך חמור זה חטא.

ובזה חינוך אותם אביהם בכל עבודות הקרבנות.

* * * * *

"בלבת אש מתוך הסנה"

כתוב :

שמות פרק ג' פסוק ב' :

"וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל"

שמות רבה (ב', ה') : "מכאן אמרו האש של מעלה מעלה לולבין ושורפת ואינה אוכלת והיא שחורה. האש של מטה אינה מעלה לולבין והיא אדומה ואוכלת ואינה שורפת"

("מעלה לולבין", פירש חדושי הרד"ל: "מעלה כמו לולבין כלפי מעלה". ונראה להגיד ששלהבת של 'אש של מעלה' עולה למעלה בצורה של לולב, מרוכזת ביחד, ולא כמו אש של מטה שרוקדת ומתפשטת לכול הכוונים)

פירוש המהרז"ו :

"וצריך עיון, שהרי אש של מעלה שירדה על המזבח במשכן ובמקדש היתה אוכלת העולה וחלבי השלמים תמיד בכל יום וכן אש של אליהו וכדומה בהרבה מקומות. ואולי הכוונה שרק היה באופן זה וזה דוחק שהרי אמר זה ככלל"

מקשה המהרז"ו על הכתוב בתורה בקשר לחנוכת המשכן :

פרק ט' פסוק כ"ד :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים"

ונראה שגם אפשר להקשות מכאן על הכתוב לגבי בני אהרן :

פרק י' פסוק ב' :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם"

כתוב המילה "ותאכל". ואם זה אש מלמעלה למה לא כתוב 'ותשרוף'. כי לפי המדרש שהבינו למעלה אש של מעלה שורפת ולא אוכלת.

אצל בני אהרן כתוב אחד אומר :

פרק י' פסוק ב' :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם"

וכתוב שני אומר :

פרק י' פסוק ו' :

" ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' "

כאן משה רבנו משתמש במילה "שרפה" ובמילה "שרף" (ולא אמר 'האכילה').

ומתרגם התרגום :

יונתן בן עוזיאל (י', ב') : "ונפקת שלהובית אישתא מן קדם י' ברגז ואתפליגת לארבעתי חוטיין ואעלת בגו אפיהון ואוקידת ית נשמתהון ברם גופיהן לא איתחרכו"

ומסבירים חז"ל (רשב"ם, חזקוני) שאש יצאה מקודש הקדשים ומצאה בני אהרן אצל מזבח הזהב בתוך אוהל מועד ואכלה אותם והמשיכה אותה האש למזבח החיצון ואכלה את העולה.

(דרך אגב, הסדר של שרפת בני אהרן ואחר כך העולה זה לא לפי הסדר הכתוב בתורה. כי בתורה כתוב אכילת העולה ואחר כך אכילת בני אהרן. ומסביר הרשב"ם שסדר העבודה זה הקטרת קטורת קודם להקרבת התמיד. וגם אין מוקדם או מאוחר בתורה. וגם כתוב "ותצא אש מלפני ה'", וזה מתאים שיצאה מקודש הקדשים, ובדרך למזבח החיצון עברה את מזבח הפנימי ראשון)

ומסביר מפרש התרגום :

פירוש יונתן (על המילה "ברגז") : "אפשר לומר דיליף בג"ש כאן כתיב 'מלפני ה' ונאמר להלן ' כי יצא הקצף מלפני ה' , מה להלן רוגז אלהים שהוא מדת הדין וממנו יצא רוגז שהא במעשה בראשית נזכר אלקים מתחלה ולכן נאמר לפני ה' וק"ל"

מסביר לנו פירוש יונתן שהביטוי "מלפני ה' " משמעו מדת הדין. כי השם 'אלקים' מופיע בתורה קודם שמופיע השם ה' (אלקים זה מלפני ה'). ולפי זה, נראה לי להגיד :

"**ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם**" – שכתוב "**ותאכל**" (ולא ותשרוף) להגיד לנו שעונשם של בני אהרן היה צריך להיות ("ברגז") לפי מדת הדין ("מלפני ה' ", מאלקים), אכילת הגוף ("ותאכל אותם") הפיכת הגוף לאפר. אבל משה רבנו כתב :
" יבכו את השרפה אשר שרף ה' " – **" אשר שרף ה' "** רומז על מדת הרחמים (השם ה' רומז על רחמים). בפועל, ברחמים גדולים, רק נשמותם נשרפו (כמו שפועלת אש של מעלה) וגופותיהם לא נאכלו.

אבל לגבי קרבן העולה יש רק כתוב אחד "ותאכל את העולה". ועוד :
חדושי הרד"ל (אות כ"ג) : "אמרו אש של מערכה ברה כחמה"
 ובמדרש כתוב 'אש של מעלה' שחורה. ועדיין נשארנו בצריך עיון.

ובמיעוט הבנתי ומגבלות שכלי נראה לי להגיד :
 (ואם זה מתנגד למאמרי חז"ל שלא ידועים לי אני מתנצל מראש)
 אולי הביטוי "אש של מעלה" והביטוי "אש של מטה" לא רק מתייחסים למקור האש ("מעלה" - אש מהשמים, "מטה" - אש מההדיוט), אלא גם מתייחסים על מה פועלת האש.

"אש של מעלה" פועלת על דברים של 'מעלה', קרי על דברים רוחניים, על הנשמה. שורפת את נשמה, ולא אוכלת את הגוף.
 (וכמו שכתב פירוש מהרז"ו על המילים "מעלה לולבין" של המדרש – "גומעה הלחלוחית כמו שכתוב שורפה חיה, ואינה אוכלת גוש הגוף")

"אש של מטה" פועלת על דברים של 'מטה', קרי על דברים גשמיים, על הגוף. אוכלת את הגוף, ולא שורפת את הנשמה.

ואולי בדבר שאין בו נשמה מעיקרא, כמו הסנה, אש של מעלה לא שורפת ולא אוכלת אותו, רק נאחזת בה.
 ובדבר שיש בו נשמה מעיקרא, כמו קרבן העולה, אבל שכבר נשחט, ואין בו עוד נשמה ורק גוף, פועלת האש על הנמצא, על הגוף ואוכלת את הבשר.

או,
אולי בגלל שהאש שיצאה כאן, היה בה שילוב של אש של מעלה ואש של מטה.
היו בה גם תכונות של אש של מעלה, וגם תכונות של אש של מטה.

כי כתוב, "ותצא אש":

"אש", אותיות: א', ש'

א' – אדומה

ש' – שחורה

ולפי המדרש שהבינו, אש של מטה 'אדומה', ואש של מעלה 'שחורה'.

* * * * *

"וידם"

פרק י' פסוק ג':

**"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֹהֶרֶן הוּא אֲשֶׁר דָּבַר ה' לֵאמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדֹּשׁ וְעַל כָּל
הָעָם אֲכַבֵּד וַיִּדָּם אֹהֶרֶן"**

1. "וידם אהרן"

ונשאלת השאלה: למה כתוב "וידם" ולא וישתוק או ויתאפק?
אולי יש כאן רמז לרמה של אהרן הכהן, שהוא לא הגיב, לא בידיים, לא
בדיבור, ולא במחשבה.
כדי להיזהר מן החטא, ולהישאר נקי, ולא להביא לידי טומאה, צריכים לשמור על
כל החושים האלו: על המעשה, על הדבור, על המחשבה, (ואף יותר).
ספר מסילת ישרים, (בפרטי מדת הנקיות), דפים צ"ה-צ"ו: "אסרו בענין זה של העריות,
כל מה שהוא ממינו של הזנות או קרוב אליו, יהיה באיזה חוש שיהיה,
דהינו, בין במעשה, בין בראיה, בין בדבור, בין בשמיעה, ואפלו במחשבה"
גמרא קידושין דף נ"ט עמוד א': "כל הכלים יורדים לידי טומאתן במחשבה..."
כאן דנה הגמרא בגמר מלאכתם של כלים, על ידי מעשה, או מחשבה, (וקל וחומר
על ידי דבור). וזה מכין אותם לקבל טומאה.

"וידם" : אותיות : י', ד', ס'

אות י' : ידים

אות ד' : דבור

אות ס' : מחשבה

2. "ועל כל העם אכבד וידם אהרן"

מדרש פליאה: מה היה לו לומר "וביום השמיני ימול בשר ערלתו"
ומסביר בספר ישועת מלכו לגאון ר' י. מקוטנא ז"ל (שמוצא במעינה של תורה):
"שלפיקך לא נברא האדם מהול, שיתקן האדם את התיקון הראוי בפעולותיו"
ויכל היה אהרן לטעון שבניו הביא אש הדיוט, שהדין הוא אף על פי שאש יורד
מהשמים מצווה להביא מההדיוט (ויהיה פעולת האדם). אבל אין זו טענה כל
עיקר, כי ביום הראשון של חנוכת המזבח עמדה להתפרסם השראת השכינה,
ואסור היה להביא אש הדיוט.
אולי יש כאן רמז, (מהאותיות בפסוק), למה בחר המדרש דווקא בפסוק על ברית
מילה.

"אכבד וידם" אותיות, עולים למניין : יום ח'

"אכבד וידם" אותיות, עולים למניין : ימול

* * * * *

מישאל ואלצפן

פרק י' פסוק ד':

"ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן"

במדבר פרק ט' פסוקים ו'- ז':

"ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן היום ההוא. ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקרב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל"

יש אומרים שהאנשים האלו היו נושאי ארונו של יוסף. ויש אומרים שהם היו נושאי ארונו של בני אהרן (ראה חזקוני במדבר ט', ו').

הפסוק בספר ויקרא נאמר אחרי מתת בני אהרן (ראש חודש ניסן). והפסוקים בספר במדבר נאמרו באותה תקופה (ביום השביעי למילואים, ז' ניסן) כאשר באו אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות קרבן הפסח (שיהיה בעוד שבוע), לבקש פתרון שיוכלו להקריב קרבן הפסח.

יש בין הפסוקים האלו קשר ורמזים שהאנשים שבאו לפני משה רבנו ואהרן הכהן ואמרו "אנחנו טמאים לנפש אדם" היו מישאל ואלצפן בני עזיאל דד אהרן. (הם נטמאו כאשר הוציאו את בני אהרן מאת פני הקדש והם לא יוכלו לעשות קרבן הפסח במועדו וכתוצאה מזה בני ישראל קבלו דיני פסח שני)

(1) **"ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם"**

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ה'+ה', א'+ו', א'+ו', ט'+ס', ל'+ש', א'+ס', עולה 444

"בני עזיאל דד אהרן" עולה 444

(2) **"ויאמרו האנשים"** עולה 669

"מישאל ואל אלצפן" עולה 669

(3) **"ה' במעדו בתוך בני"** עולה 638

מישאל ואלצפן עולה 638

(4) **"אנשים אשר היו טמאים לנפש"**

ראש וסוף תיבות, אותיות: א'+ס', א'+ר', ה'+ו', ט'+ס', ל'+ש', עולה 632

משיאל אלצפן עולה 632

(5) **"אשר היו טמאים לנפש אדם"**

ראש וסוף תיבות, אותיות: א'+ר', ה'+ו', ט'+ס', ל'+ש', א'+ס', עולה 632

משיאל אלצפן עולה 632

(6) "אדם למה"

באתב"ש :

תקי כיץ עולה 630 ועוד 6 אותיות ועוד 2 מילים עולה 638
מישאל ואלצפן עולה 638

(7) "אדם למה נגרע"

באתב"ש :

תקי כיץ טרגז עולה 849
מישאל ואל אלצפן בני עזיאל עולה 849

(8) "נגרע לבלתי הקרב את קרבן"

באתב"ש :

טרגז כשכאם צדגש תא דגשט

ראש וסוף תיבות, אותיות : ט'+ז', כ'+ם', צ'+ש', ת'+א', ד'+ט', עולה 880
אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל עולה 880

(9) "את קרבן ה'"

באתב"ש :

תא דגשט מ-ץ-ף-ץ

ראש תיבות, אותיות : ת', ד', מ', עולה 444
בני עזיאל דד אהרן עולה 444

(10) "טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקרב את קרבן ה' במעדו בתוך"

באתב"ש :

ניתמי כטוב תקי כיץ טרגז כשכאם צדגש תא דגשט מ-ץ-ף-ץ שיזקף שאפל

סוף תיבות, אותיות : י', ב', י', צ', ז', ס', ש', א', ט', צ', פ', ל', עולה 669
מישאל ואל אלצפן עולה 669

(11) "ויהי אנשים אשר"

באתב"ש :

פמצס תטבמי תבג

ראש תיבות, אותיות : פ', ת', ת', עולה 880
אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל עולה 880

(12) "אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם"

באתב"ש :

תטבמי תבג צמף ניתמי כטוב תקי עולה 2133 ועוד 6 מילים עולה 2139
ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם

עולה 2139

* * * * *

קרא למישאל ואלצפן

פרק י' פסוק ד':

**" ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם
קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש אל מחוץ למחנה "**
רמב"ן: "שהטילו בהם חכות של ברזל, וגררום, והוציאום לחוץ"

" קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש " עולה 2085

הטילו בחכות של ברזל, גררום, והוציאו אותם עולה 2085

* * * * *

"יין ושכר אל תשת"

פרק י' פסוק ט':

" יין ושכר אל תשת אתה ובנך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם "

רש"י (על המילים "יין ושכר") : "יין דרך שכרותו"

בעל הטורים (על המילים "יין ושכר") : "ואם שתה כדי רביעית יין אסור להורות"

'שיכור' במובן ההלכה זה לא רק מי ששיכור ממש ולא יכול לעמוד או לדבר לפני המלך אלא גם מי ששתה רביעית הלוג יין או רביעית הלוג משקה משכר אחר.

(1) **"ושכר אל תשת אתה ובנך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם"**
סוף תיבות, אותיות :

ר', ל', ת', ה', ד', ס', ל', ל', ד', א', ו', ת', ס', עולה 1226
יין דרך שכרותו עולה 1226

(2) **"בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו"** עולה 1135 ועוד 21 אותיות עולה 1156
דרך שכרותו עולה 1156

(3) **"אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם"** עולה 2428
ואם שתה רביעית יין אסור להורות עולה 2428

(4) **"תשת אתה"**
ראש וסוף תיבות, אותיות : ת'+ת', א'+ה', עולה 806
רביעית הלוג יין עולה 806

(5) **"אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא"**
עולה 710 ועוד 20 אותיות ועוד 6 מילים עולה 736
רביעית הלוג עולה 736

(6) **"אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו"**
סוף תיבות, אותיות : ל', ת', ה', ד', ס', ל', ל', ד', א', ו', עולה 586
שיכורים עולה 586

(7) "אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם"

ראש תיבות, אותיות: א', ו', א', ב', א', מ', ו', ת', ח', ע', עולה 536

שיכור עולה 536

* * * * *

רביעית יין בבת אחת

פרק י פסוק ט':
" יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם "

רש"י: "יין דרך שכרותו"
 שפתי חכמים (אות כ'): "פי' אם הפסיק בו או שנתן בו מים כל שהוא פטור"

כתוב: "יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך".
 ונשאלת השאלה: מה משמעות המילה "אתך"?
 הלא בלי המילה "אתך" זה נשמע אותו הדבר של איסור שתיית היין.
 ונראה לי להגיד:
 המילה "אתך" רומז על שתייה ביחד, קרי שתייה במסיבת היין או בחבורת היין.
 ששם שותים הרבה יין ודרך שכרות.
 וחז"ל למדו שהשיעור להתחייב עליו זה שיעור שתייה רביעית הלוג יין (בלי תוספת מים)
 בבת אחת (בזמן שתוך כדי אכילת פרס).
 ורמזים:

(1) "תשת אתה"

ראש וסוף תיבות, אותיות: ת'+ת', א'+ה' עולה 806
 רביעית הלוג יין עולה 806

(2) אל תשת אתה

באתב"ש:

תך אבא תאץ

ראש תיבות, אותיות: ת', א', ת' עולה 801
 רביעית לוג יין עולה 801

(3) "תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא"

עולה 2304 ועוד 31 אותיות ועוד 9 מילים עולה 2344
 שתייה רביעית הלוג יין בבת אחת עולה 2344

(4) "ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם"

עולה 2298 ועוד 36 אותיות ועוד 10 מילים עולה 2344
 שתייה רביעית הלוג יין בבת אחת עולה 2344

(5) "אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת"

ראש וסוף תיבות, אותיות:

א'+ה', ו'+ך, א'+ך, ב'+ס, א'+ל, א'+ל, מ'+ד, ו'+א, ת'+ו, ח'+ת,
 עולה 1022

בבת אחת ובלא מים כלל עולה 1022

(6) "ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל"
 עולה 2668 ועוד 27 אותיות עולה 2695
 שתיית רביעית יין בבת אחת עולה 2695

(7) "ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל"
 עולה 2704 ועוד 30 אותיות עולה 2734
 שתיית רביעית לוג יין בבת אחת עולה 2734

(8) אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו
 באתב"ש:
 תך אבא תאץ פשטמל תא-ל ששתלי תך תצך יפזק פכת איאף
 סוף תיבות, אותיות:
 ד', א', צ', ל', ל', י', ד', ד', ק', ת', א', י', עולה 801
 רביעית לוג יין עולה 801

(9) "אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם"
 באתב"ש:
 תאץ פשטמל תא-ל ששתלי תך תצך יפזק פכת איאף סדא זפכי כקאמלי
 סוף תיבות, אותיות:
 צ', ל', ל', י', ד', ד', ק', ת', א', י', א', י', עולה 801
 רביעית לוג יין עולה 801

(10) "אל תשת אתה ובניך"
 באתב"ש:
 תך אבא תאץ פשטמל
 ראש וסוף תיבות, אותיות: ת'+ד', א'+א', ת'+צ', פ'+ל' עולה 1022
 בבת אחת ובלא מים כלל עולה 1022

(11) "אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם
 לדרתיכם"
 באתב"ש:
 תך תצך יפזק פכת איאף סדא זפכי כקאמלי
 ראש וסוף תיבות, אותיות:
 ת'+ד', ת'+ד', י'+ק', פ'+ת', א'+ף, ס'+א', ז'+י', כ'+י' עולה 1619
 רביעית הלוג יין בבת אחת עולה 1619

* * * * *

”דרש דרש”

פרק י' פסוק ט"ז:

” ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ”

1. רש"י: ”שתי דרישות, מפני מה נשרף זה, ומפני מה נאכלו אלו”

” דרש דרש ” עולה 1008

אם נאכלו אלו מפני מה שרפו זה עולה 1008

אולי רמז לשתי שאילות ששאל אותם משה רבנו.

2. רש"י: ”שעיר מוספי ר"ח, ושלשה שעירי חטאות קרבו ביום, שעיר עזים,

ושעיר נחשון, ושעיר ר"ח, ומכולן לא נשרף אלא זה”

” ואת שעיר החטאת דרש דרש ” עולה 2418

מכולם לא נשרף אלא שעיר מוספי ראש חדש עולה 2418

אולי רמז לדברי חכמים שמשלושת השעירים, אכלו שנים, ושרפו של ראש חדש.

* * * * *

"מפרסת פרסה ושסעת שסע"

פרקי י"א פסוק ג':

"כל מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו"

רש"י (על המילה "מפרסת"): "כתרגומו סדיקא... ושסעת שסע שמובדלים מלמעלה ומלמטה בשתי צרפנין כתרגומו ומטלפא טלפין, שיש פרסותיו סדוקות מלמעלה ואינן שסועות ומובדלים לגמרי שמלמטה מחוברות (חולין ע', ה')"
רשב"ם (על המלים "מפרסת פרסה"): "ציפורן אחד כעין מנעל ולא צפרנים בכל אצבע כארנבת ושפן"
רשב"ם (על המלים "שסעת שסע"): "מובדלת הפרסה לשנים ולא פרסה אחת שלימה כסוס וחמור"

ידוע לנו סמני הטהרה בבהמה:

אם יש לה על כל רגל פרסה אחת סדוקה מלמעלה למטה, והיא מעלה גרה. והתורה כתבה שהגמל, השפן, והארנבת טמאים בגלל שהם לא ממפרסי הפרסה. נשאלת השאלה:

מה בדיוק הפירוש של המילים "מפרסת פרסה" והמילים "שסעת שסע"?

רש"י מסביר שהמילה "מפרסת" אינה מהמילה 'פרסה', אלא משמעותה 'סדוקה' (כמו שמובא בתרגום יונתן). ומשמעות "שסעת שסע" שסדוקה מלמעלה למטה לגמרי והפרסה חלוקה לשתי חלקים.
הרשב"ם מסביר שהמילה "מפרסת" מהמילה 'פרסה', שיש ציפורן אחד (פרסה), ולא כמה ציפורנים). והמילים "שסעת שסע" שהפרסה סדוקה לגמרי.

יש לנו קצת קושי עם כל פירוש לבד. כי התורה אמרה:

פרק י"א, פסוק ד':

"אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפרסי הפרסה את הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס טמא הוא לכם"

כאן טימאה התורה את הגמל כי למרות שיש לו פרסה אחת שסדוקה מלמעלה, הסדק לא עובר למטה והיא איננה שסועה. אבל התורה פסלה את הגמל מטעם "איננו מפריס", ולא מטעם "שסעת שסע".

וכבר האיר על זה:

זקנים מבעלי התוספות:

"פירש רש"י למעוטי גמל שפרסותיו סדוקות מלמעלה, ומלמטה הם מחוברות, וצריך עיון דאם כן היה לו למעט גמל מדין שסועה ולכתוב ושסע איננו שוסע"

וגם לפי פירוש הרשב"ם קצת קשה. כי לגמל יש פרסה אחת שהוא הולך עליו על הארץ אבל היא לא סדוקה לגמרי. וגם לפי פירושו למה יהיה טמא משום "מפרסת פרסה"? (כי בפשטות לפי פירושו סדוקה לומדים מהמילים "שסעת שסע").

ונראה לי להגיד:

לפי מאמר של הרב אלחנן יעקובוביץ, (פרשת דברים פרשת חזון תשס"ב, נחלת הר חב"ד, אה"ק, ת"ו) שדן במשמעות המילים "מפרסת פרסה". וזה לשונו:

"ועפ"ז הי' אפשר ליישב גם הלשון בתורה כל מפרסת פרסה, שגם אם נאמר שמפרסת

היא מאותו לשון של פרסה (ולא מלשון פריסה ושבירה) ולהעיר מלשון חז"ל (גבי בן פקועה) משיפריס על גבי קרקע, שבודאי הכוונה בלשון משיפריס, היינו משידרוך עם פרסתו על הקרקע ולא מלשון שבירה אבל מזה שכתוב כפל לשון, הרי שצריכים לפרש כמו פעמיים פרסה, וא"כ בע"כ שיש סדק בפרסה ואז יש שתי פרסות. ולפי"ז לא נצטרך לפרש ש"מפרסת" היינו "שוברת", אלא כפשוטו שדורכת עם הפרסה שלה וכנ"ל בתחילת ההערה שבפשטות הלשון כן משמע, ומזה שכתוב פעמיים נלמד שזה סדוק"

באמת אין כאן קושי. אם נצטרף שני הפירושים (של רש"י ושל רשב"ם) ביחד נקבל תשובה. אם נגיד שמשמעות המילה "מפרסת" זה גם מטעם 'סדוקה' וגם מטעם 'פרסה', קרי שמפרסת על הארץ (הולכת על הארץ על פרסה אחת שהיא סדוקה), אז ניתן להבין שהגמל טמא מטעם "מפרסת פרסה". כי הפרסה שלו, שבה הוא דורך על הארץ, רק סדוקה מלמעלה ולא במקום של מגע הפרסה עם הארץ (אז הוא לא נוגע בארץ בפרסה סדוקה לגמרי). והשפן והארנבת אין להם פרסה אחת סדוקה, אלה כמה ציפורנים.

ועוד :

למה הוצרך להגיד לנו שהגמל, השפן, והארנבת, והחזיר טמאים? הלא כתוב שסמני בהמה טהרה הם פרסה סדוקה לגמרי, ומעלה גרה. ואם חסר סימן ברור שטמא.

אלא ניתן להבין למה כתבה התורה על החזיר שטמא. כי ידוע לחז"ל שכל במעלה גרה גם מפרסי פרסה, חוץ מהחזיר. החזיר יוצא מן הכלל וגם בסימן הנראה לעין, כי מהפרסה שלה, היא טהורה. וזה יכול להטות הבריאות. כי סימן מעלה גרה מכוסה מהעין. ולפי זה ניתן להבין למה צריכה למנות החזיר כבהמה טמא.

וגם ניתן להבין למה כתבה התורה על הגמל שהוא טמא. כי יש לו סימן של בהמה טהורה, הוא מעלה גרה. וגם בסימן הפרסה שלו, שנראה לעין, הפרסה סדוקה מלמעלה. והוא נראה טהור. ובאמת הפרסה לא סדוקה לגמרי והוא טמא.

אבל אצל השפן והארנבת זה יותר קשה להבין למה היה צריך התורה לכתוב לנו שהם טמאים. הלא אין להם ציפורן אחד. וגם השפן והארנבת הידוע לנו היום לא מעלים גרה כמו הגמל. אלה נראה לעין שהם עושים תנועות עם הפה כאילו מעלים גרה, אבל באמת הם לא מעלים גרה ואוכלים אותה שנית בדומה לגמל. אבל אצל השפן יש מעיים מורכבים עם כמה חלקים. ויתכן שחלק מהאוכל המאוכל חוזר מחלק אחד של המעיים לחלק שני לאיכול חוזר. וגם מצאו החוקרים שהארנבת של היום אוכלת חלק מהפרשות שלה עוד הפעם (תופעה הנקראת cecotrophy. לאכול עוד הפעם הפרשות שלא נתעכלו מספיק). ורצו להגיד שזה סוג של מעלה גרה.

האבן עזרא כתב על השפן "שיש אומרים שלא ימצא הזכר מהם". ולמרות שקשה מאוד להבחין בין זכר ונקבה בשפנים, יש זכר ויש נקבה בשפן שאנו מכירים היום.

ובגלל שהתורה כתבה שהם כן מעלים גרה נצטרך להגיד :
אולי השפן של התורה לא מה שאנחנו קוראים היום 'שפן' (HYRAX).
או הביטוי 'מעלה גרה' זה ביטוי כללי שכולל גם אלו שאוכלים (או מעכלים) עוד הפעם את האוכל המעוכל כבר בין באופן פנימי (שמעברים אוכל בין חלקי מערכת העיכול) או שמחזירים פנימה את המעוכל כבר באופן חיצוני (בכול המקרים האוכל עובר עיכול פעמים).

ועוד נשאלת השאלה :

למה אצל הגמל והשפן והארנבת התורה כתבה ראשון שהם מעלי גרה.
לעומת זאת, אצל החזיר התורה כתבה ראשון שהיא מפרסת פרסה ושסעת שסע?

ונראה להגיד :

שלמרות שיש שינוי בסדר הסימנים, עדיין יש ביניהם מכנה משותף בסדר הסימנים,
בכולם - סמני טהרה לפני סמני טומאה. וכותב על זה הכלי יקר.

כלי יקר:

"וביאר העניין זה שסימן טהרה שבכולם מוסיף טומאה על טומאתו כדרך שאמרו
בעשו שנמשל לחזיר שפושט את טלפיו להראות כאלו הוא כשר ותוכו מלא תוך ומרמה
וזה מורה על כל מי שאין תוכו כשרו כמידת הצבועים המראים את עצמם כשרים והמה
בלי ספק גרועים מן הרשע הגמור שתוכו וברו שוין לרעה...ועל כן פרסה בחזיר הוא
סימן טומאה לפי שבפרסה זו הוא יכול להטעות הבריות ולהראות כאלו הוא כשר. וכן
בהפך זה הגמל ושפן וארנבת. ואף על פי שכל מדות אלו אינן שייכות בבהמות מכל
מקום הם מולידים תכונה רעה זו בגוף האוכל כי כל אוכלו יאשמו להיות מן כתות
הצבועים המראים את עצמם כשרים כמין עשו וחבריו"

מסביר לנו הכלי יקר שסימן האחד של טהרה אצלם זה סימן לתוספת טומאה.
כי בסימן אחד של טהרה יכולים הבריות לטעות ולחשוב שהם טהורים ובאמת הם
טמאים (ובמיוחד כאשר הסימן בולט לעין כמו אצל החזיר).

ועוד נשאלת השאלה :

מה משמעות השינוי בין הגמל ולשפן ולארנבת בקשר ללשון 'מפריס פרסה'.
אצל הגמל כתוב בלשון הווה, "לא מפריס",
אצל השפן כתוב בלשון עתיד, "לא יפריס",
ואצל הארנבת כתוב בלשון עבר, "לא הפריס"?

היה צריך להיות כתוב אצל כולם 'לא הפריס', בלשון עבר.
ולמה שינה הכתוב אצל הגמל ואצל השפן?

בגמל יש התחלת מפרסת פרסה בכל הרגליים אבל לא מושלם. אפשר לטעות ולחשוב
שהוא מין מפריס פרסה (אמנם חלקית), או אפשר לטעות ולחשוב שאולי בעתיד הוא
ישלים ויהיה מפרסת פרסה (הוא בתהליך פיתוח הסימן). ולכן כתוב "פרסה לא מפריס" –
בכל נקודת זמן (שתסכל עליו, בעבר, בהווה, ובעתיד) הוא לא מפריס.

בשפן כתב המלבי"ם שבימיו מצאו חוקרים מין שפן (בחצי האי סיני) שמפרסת פרסה
ברגליים האחוריות ולא ברגלים הקדמיות. אפשר לטעות ולחשוב שסימן בכמה רגלים
מספיק או אפשר לטעות ולחשוב שבעתיד גם רגליו הקדמיות יפרסו פרסה. ולפי זה
כתוב אצל השפן "ופרסה לא יפריס" – גם בעתיד לא יפריס, הוא יישאר טמא.

בארנבת אין בכלל מפרסת פרסה בשום רגל. ולפי זה כתוב "פרסה לא הפריס".
(צריך לשים לב שיש כאן רמות שונות של גמר הסימן של ממפרסת פרסה.
בארנבת אין בכלל, בגמל יש קצת בכל רגל, ובשפן יש ברגליו האחריות מושלם אבל אין ברגליו
הקדמיות בכלל)

* * * * *

סמני טהורה

פרק י"א פסוק ג':

" כל מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלה גרה..."
אם יש שלושת הסמנים האלו אפשר לאוכלם והם טהורים.
ואולי גם אצל האדם שלושת הסמנים הללו (מפרסת פרסה, שסעת שסע, מעלה גרה) מרמזים על טהרה.

"מפרסת פרסה": המילה מפריס, פירושו חתוך.
וזה רמז לאדם אשר חתך את היצר שלו, ושר את נפשו - זאת אומרת חזר בתשובה.

"שסעת שסע": כמו שכתוב,
שמואל א' פרק כ"ד פסוק ח': "וישסע דוד את אנשיו בדברים"
ואמר רד"ק: **"בדברים טובים ופיס"**
וזה רמז ל: "...קחו עמכם דברים..." , רמז לתפילה.

"מעלה גרה": "...עשרים גרה השקל..." וזה רמז לנותן צדקה.

כל הסימנים הללו, (מפרסת פרסה, שסעת שסע, מעלה גרה) רמז ל: **ותשובה, ותפילה, וצדקה.**

מדרש רבה בראשית (מ"ד, י"ב):
"ר' יודן בשם ר"א אמר שלשת דברים מבטלים גזירות רעות ואלו הם: תפלה וצדקה, ותשובה..."
ותשובה, ותפילה, וצדקה, מעברים את רוע הגזירה
שלושת הסמנים מרמזים על בן אדם שטיהר את נפשו.

* * * * *

"והוא גרה לא יגר"

פרק י"א פסוק ז':

"ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם"

המדרש (בשלח רבה י"ג, ה') דורש את השמות של בעלי החיים (הגמל, הארנבת, השפן, והחזיר) לארבעה מלכויות ששעבדו את בני ישראל. הגמל זו בבל, הארנבת זו יון, השפן זו מדי, והחזיר זו אדום.

על החזיר כתוב:

'מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר'

ראש תיבות, אותיות:

מ', פ', ה', ו', ש', פ', ו', ג', ל', י' עולה 560

זו מלכות אדום עולה 560

וגם:

"החזיר כי מפריס"

באתב"ש:

צסעמג לס יוגמח

סוף תיבות, אותיות: **ג', ס', ח' עולה 51**

אדום עולה 51

והוא "טמא":

אדום עולה 51

"טמא" עולה 50 ועוד המילה עולה 51

ואולי גם רמוז על מלכות אדום כמלכות הרביעית ממה שאמר יעקב אבינו לעשו:

בראשית פרק ל"ג פסוק י"ד:

"יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים

עד אשר אבא אל אדני שעירה"

"אשר אבא אל אדני" ראש תיבות, אותיות: א', א', א', א' עולה 4.

וגם:

"אדני שעירה" באתב"ש: תקטם בזמגץ עולה 691 ועוד 2 מילים עולה 693

רביעית עולה 692 ועוד המילה עולה 693

וגם:

"החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר"

ראש תיבות, אותיות:

ה', כ', מ', פ', ה', ו', ש', פ', ו', ג', ל', י' עולה 585

שעירה עולה 585

אמרו חז"ל שלא מצאנו שיעקב אבינו בא לשעיר. ואמרו שמדובר על העתיד :
שעירה באתב"ש : **בזמגץ** עולה 142 ועוד 5 אותיות ועוד המילה עולה **148**
עתידי באתב"ש : **זאמק** עולה **148**
בימות המשיח (רש"י), ולפי : "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ואולי גם רמוז כאן שבני ישראל (זרעו של יעקב אבינו) יהיו בגלות אדום (שתתחיל עם הרומאים),
כאשר המלכות הרביעית, מלכות אדום תשעבד את בני ישראל, ותביא אותם "שעירה",
קרי תחת שלטון 'אדום', ולפי :
"עז אשר אבא אל אדני שעירה" עולה **1260**
מלכות הרביעית אדום עולה **1244** ועוד **16** אותיות עולה **1260**

וגם :

"אדום" באתב"ש **תקפי** עולה **590**
"שעירה" עולה **585** ועוד **5** אותיות עולה **590**

בגמל, בארנבת, ובשפן כתוב שהם מעלה גרה. ודורש המדרש שהמלכויות האלו גררו
אחריהם עוד מלכות ששעבדה את בני ישראל. אבל החזיר "גרה לא יגר", לא גוררת
אחריה עוד מלכות (עוד גלות) :
"ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא"
ראש תיבות, אותיות : **ו', ש', פ', ו', ג', ל', י', ט'** עולה **444**
הגלות עולה **444**

אין אחריה 'הגלה' (כמו שכתוב על גלות בבל אצל מדרכי היהודי- "עם הגלה אשר הגלתה...") :
"גרה לא יגר"
ראש תיבות, אותיות : **ג', ל', י'** עולה **43**
הגלה עולה **43**

"שאינה גוררת מלכות אחריה". ואחרי מלכות אדום 'העטרה חוזרת לבעליה',
קרי המלכות חוזרת לישראל (ומלכות ה' מלך בכל העולם).
(1) **"ואת החזיר כיי"** עולה **667**
אחריה אין שעבוד עולה **667**

(2) **"מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא"**
באתב"ש :
יוגמח וגחץ צפת פבחז בחז וגחץ פצפת רגץ כת מרג נית
סוף תיבות, אותיות :
ח', צ', ת', ז', ז', צ', ת', צ', ת', ג', ת' עולה **1895**
"שאינה גוררת מלכות אחריה" עולה **1895**

שמיני רבה (י"ג, ה'): "ולמה נקרא שמה חזיר? שמחזרת עטרה לבעליה הדא הוא דכתיב (עובדיה א') 'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה' " ורמזים:

(1) **"החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר"**
באתב"ש:

צסעמג לס יוגמח וגחץ צפת פבחו בחז וגחץ פצפת רגץ כת מרג
עולה 2904 ועוד 42 אותיות
עולה 2946
"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה" עולה 2946

(2) **"ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם"**
באתב"ש:

פבחו בחז וגחץ פצפת רגץ כת מרג נית צפת כלי
ראש תיבות, אותיות:
פ', ב', ו', פ', ר', כ', מ', נ', צ', כ' עולה 588
"והיתה לה' המלוכה" עולה 588

ועוד:
שמיני רבה (י"ג, ה'): "ואת החזיר זו אדום והוא גרה לא יגר ושאינה מגדלת הצדיקים ולא די שאינה מגדלת אלא שהורגת אותם" ורמזים

(1) **"ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא"**
ראש וסוף תיבות, אותיות:

ו'+ע', ש'+ע', פ'+ה', ו'+א', ג'+ה', ל'+א', י'+ר', ט'+א', עולה 797
"אינה מגדלת צדיקים" עולה 797
(זה היחיד בין הארבע שכתוב בו "ושסע שסע", קרי רמז שחותכת, הורגת צדיקים)

(2) **"שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם"**
ראש וסוף תיבות, אותיות:

ש'+ע', פ'+ה', ו'+א', ג'+ה', ל'+א', י'+ר', ט'+א', ל'+ס', עולה 797
"אינה מגדלת צדיקים" עולה 797

ועוד:
"ואת החזיר" ראש וסוף תיבות, אותיות: **ו'+ת', ה'+ר',** אותיות המילה **'תורה'**.

וגם:
"החזיר" באתב"ש: **צסעמג** עולה 263 ועוד המילה עולה 264
התורה באתב"ש: **צאפגץ** עולה 264

וגם ('החזיר זו מלכות אדום):
"זו מלכות אדום" עולה 560
"תורה צוה לנו משה" באתב"ש: **אפגץ הפץ כטף יבץ** עולה 560

לרמוז :

אם לא תשמרו את התורה יבוא החזיר ("זו מלכות אדום") ויחרב בית המקדש ותגידו "איכה" :

"תורה צוה לנו משה" באתב"ש : **אפגץ הפץ כטף יבץ**
ראש תיבות, אותיות : **א', ה', כ', י'** אותיות המילה **"איכה"**.
(אי שמירת התורה תביא לחורבן)
וגם :

"זו מלכות אדום" עולה 560
"איכה" באתב"ש : **תמלץ** עולה 560

וגם :

נאמר על אברהם אבינו בברית בין הבתרים :

בראשית פרק ט"ו פסוק י"ב :

"והנה אימה גדולה נפלת עליו"

במדרש דרשו את הפסוק הזה על ד' מלכויות ששעבדו את בני ישראל.

ויקרא רבה פרק י"ג :

"נפלת" זו אדום על שם (ירמיה מ"ט, כ"א) **"מקול נפלם רעשה הארץ"**

"נפלת" עולה 560

"זו מלכות אדום" עולה 560

"נפלת" באתב"ש : **טוכא** עולה 36 למנין המילה **"איכה"**.

(וזה עוד קשר בין איכה לאדום)

והחזיר (מלכות אדום) פוגעת בצדיקים, שהם תורה מהלכת, ומונעת לימוד התורה.
ורק על ידי התשובה תבוא הגאולה (אלשיך). כאשר בני ישראל חוזרים לתורה תיפול
מלכות אדום. 'התורה' (חזרה לתורה) זה סוף שלטון 'החזיר' בעולם.

ואולי דווקא בגלל האכזריות של מלכות אדום, בני ישראל ירבו בתפלות ויחזרו
בתשובה, קרי יחזרו לתורה.

ואחרי שמלכות אדום תחלוף מן העולם, המלכות תחזור לישראל ("מחזרת עטרה
לבעליה"), ויתקיים- "והיה לה' המלוכה".

* * * * *

להיזהר מהטומאה ברגל

פרק י"א פסוק ח':
"מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם"
 רש"י: "...ת"ל לא תגעו ברגל (ר"ה י"ז) וזה שאמרו חייב אדם לטהר עצמו ברגל"

"טמאים הם לכם" עולה 235
ברגל עולה 235

ועוד:
 רש"י: "כהנים מוזהרין ואין ישראל מוזהרין"
 רמב"ן: "והענין לומר שיחשוב כל נוגע בהם שהוא טמא ויזהר מן המקדש ומן הקדשים
 ושמא המדרש שאמרו רבותינו ובנבלתם לא תגעו ברגל כלומר שלא תגעו בו בשעה
 שאתם חפצים להיות טהורים כי טמאים הם ולא תעלו בהם לרגל"

לפי רש"י רק הכהנים מוזהרין לא לגעת בנבלתם. כי הם עובדים במקדש.
 אבל לפי הרמב"ן גם ישראל מוזהרין לא לגעת בנבלתם ברגל אם הם עולים למקדש.

ורמזים:

(1) **"טמאים הם לכם"** עולה 235
"ברגל" עולה 235

(2) **"תגעו טמאים"** עולה 579
אזהרה לכולם ברגל עולה 579

(3) **"לא תגעו טמאים הם"**
 ראש תיבות, אותיות: ל', ת', ט', ה' עולה 444
כהנים מוזהרין עולה 443

(4) **"תגעו טמאים הם לכם"**
 ראש תיבות, אותיות: ת', ט', ה', ל' עולה 444
כהנים מוזהרין עולה 443

(5) **"טמאים הם לכם"**
 באתב"ש:
ניתמי צי כלי עולה 670 ועוד 3 מילים עולה 673
אזהרה רק לכהנים עולה 673

* * * * *

שקץ

פרק י"א פסוק י"א:

"ושקץ יהיו לכם מבושרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו"

"ושקץ יהיו לכם" עולה 617

סחורה, אכילה אסורה עולה 617

אסור לאכול מהם ואסור לעשות בהם סחורה (ראה חזקוני ויקרא י"א, י"ב).

ועוד:

"שקץ", אותיות: ש', ק', צ',

ש' – שנוא (שיהיה שנוא עליך. תתעבו), שתייה, שימוש

ק' – קנין (אסור לעשות בהם סחורה), קלול

צ' – צידה (לפי "צידה לדרך", אכילה, אסור לאכול מהם)

* * * * *

מאכלים אסורים

יש מאכלים שהאדם צריך להיזהר מהעבר שלהם, ויש מאכלים שהאדם צריך להיזהר מהווה שלהם, ויש מאכלים שהאדם צריך להיזהר מהעתיד שלהם. ונסביר:

מאכלים שבעבר שלהם היו מסוכנים לבני אדם לאכול, ואחרי טיפול מסוים הם נעשים בטוחים עכשיו לאכילה. מאכלים שהיו מותרים לאכילה בעבר אבל התקלקלו, ועכשיו בהווה הם סכנה לאדם. מאכלים שהיו בסדר בעבר, ועדיין בסדר בהווה, אבל במשך הזמן, בעתיד, הם מתקלקלים ומסוכנים לאדם.

וגם יש מאכלים שהם תמיד מסוכנים לגוף האדם, והם הנקראים מאכלים רעילים. ודורש שמירה מתמדת להישמר מהם, כי הם תמיד מסוכנים לגוף האדם. וכל בר דעת שומר את עצמו מהם בלי ייפגע.

במישור הרעיוני:

כמו כן, יש מאכלים שהם מסוכנים רק לנפש היהודי ולא מסוכנים ליתר בני אדם. ובגלל שהמאכלים האלו הם אינם בגדר סכנה לכלל בני אדם אלא רק באופן תמידי לנפש היהודי, יש כמו אזהרה ליהודי בלשון עבר, הווה, ועתיד (הם היו ויהיו שקץ), להיזהר מהם (מהפסוקים האלו למדו חז"ל איסורי אכילה, הנאה, ומסחר בהם): לעבר:

ויקרא פרק י"א פסוק י': "שקץ הם לכם"

להווה:

ויקרא פרק י"א פסוק י"ב: "שקץ הוא לכם"

לעתיד:

ויקרא פרק י"א פסוק י"א: "שקץ יהיו לכם"

"הם בעבר, "הוא" בהווה, "יהיו" בעתיד.

כי למרות שהם אוכל המותר לרוב העולם הם בגדר רעילים לנפש היהודי. (לפי אור החיים, על המילים "שקץ הם לכם", הם לא רק סכנה לנפש היהודי, אלא גם לגוף היהודי. שאחרי מותו, בקבר, הם יעשו אותו שקץ, קרי ירום תולעים)

המאכלים האלו מטמטמים אותו. והזהירה ליהודי לשקץ אותם, לתעב אותם, ולפי :

”שקץ הם לכם” עולה **625**

מטמטמים הנפש עולה 623 ועד 2 מילים עולה **625**

כי יכול להביא אותו לדי טעויות בלימוד **’תורה’** ובהבנת **תרי”ג** המצוות, ולפי :

”שקץ יהיו לכם” עולה **611** למנין **’תורה’**.

מטמטם הנפש היהודי עולה **613** למנין **’תרי”ג’**.

* * * * *

הטמא והטהור

פרק י"א פסוק מ"ז:

"להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל"

הפסוק הזה אומר דרשני:

1 בחלק הראשון של הפסוק כתוב, **"בין הטמא ובין הטהור"**, ואילו בחלק האחרון של הפסוק כתוב, **"ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל"**. כביכול המקבילות לא נשמרת. בחלק הראשון טמא לפני טהור, בחלק השני טהור לפני טמא.

2 בדרך כלל, כאשר בוררים מין משאינו מינו יותר קל למנות את המין שהוא פחות ולא את המין שהוא יותר. כך כותב רבנו בחיי (פרשת שמיני אות י"ג): "שהדעת נותנת שאותו מין שהוא בורר מתוכו מרובה הוא מהנברר. על זה אמר הכתוב והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור. הקדים בבהמה הטהורה לטמאה ובעוף הקדים הטמא לטהור כלומר תבררו הבהמה הטהורה מן הטמאה, וזה יורה כי הבהמות הטמאות יותר מהבהמות הטהורות. ותבררו העוף הטמא מהטהור, וזה יורה כי העופות הטהורים מרובים מן הטמאים". בחלק הראשון של הפסוק מדובר על חיות וכתוב, **"בין הטמא ובין הטהור"**, וכביכול שזה נראה כאלו זה מתנגד למה שאמר רבנו בחיי.

3 אולי עם פרוש רש"י אפשר לסדר העניינים. רש"י (על בין הטמא ובין הטהור): "ז"ל בין חמור לפרה והלא כבר מפורשים הם, אלא בין טמאה לך לטהורה לך, בין נשחט חציו של קנה לנשחט רובו". לפי פרוש רש"י מדובר בחלק הראשון של הפסוק בקבוצה של בהמות טהורות. אלו שנפסלו מחמת שחיטה ואלו שהם טהורים. ברור שהחלק הטהור יותר גדול מהחלק הטמא. לפי זה יוצא שהמקבילות בהתאם למילה **"להבדיל"** בהתחלת הפסוק עכשיו מובן. בחלק הראשון של הפסוק הטמא פחות מהטהור, ובחלק השני של הפסוק הטהור פחות מהטמא.

* * * * *

פרשת תזריע

הנדה

פרק י"ב פסוק ב':
"כימי נדת דותה תטמא"

אבן עזרא: "כי הדם היוצא הוא חולי בבשר האשה"
"נדת דותה" עולה 869
"חולי בבשר האשה" עולה 869

רש"י (על המילה "דותה"): "לשון דבר הזב מגופה. לשון אחר מדוה וחולי, שאין אשה רואה דם שלא תחילה ראשה ואבריה כבדין עליה"

(1) "דותה" עולה 415 ועוד 4 אותיות עולה 419
אבריה כבדין עליה עולה 419

(2) "תזריע וילדה זכר וטמאה"
ראש תיבות, אותיות: ת', ו', ז', ו', עולה 419
אבריה כבדין עליה עולה 419

(3) "אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת"
ראש תיבות, אותיות: א', כ', ת', ו', ז', ו', ש', עולה 740
"לשון דבר הזב מגופה" עולה 740

(4) "כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי"
סוף תיבות, אותיות: י', ע', ה', ר', ה', ת', ס', י', עולה 740
"לשון דבר הזב מגופה" עולה 740

(5) "דותה תטמא"
באתב"ש:
קפאץ אנית עולה 732 ועוד 8 אותיות עולה 740
"לשון דבר הזב מגופה" עולה 740

(6) "כימי נדת דותה"

באתב"ש :

למים טקא קפאץ עולה 501

לשון מדזה וחולי עולה 501

(7) "נדת דותה"

באתב"ש :

טקא קפאץ ראש תיבות, אותיות : ט', ק', עולה 109

מדזה חולי עולה 109

חזקוני : "תניא אמר רבי מאיר מפני מה אמרה תורה תהא נדה לשבעה, אלא מתוך שרגיל בה קץ בה, אמרה תורה : תהא נדה לשבעה כדי שתהא חביבה על בעלה ביום טהרתה כיום כניסתה לחופה"

(1) "וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא"

עולה 2332 ועוד 28 אותיות ועוד 7 מילים

עולה 2367 "שתהא חביבה על בעלה ביום טהרתה כיום כניסתה לחופה" עולה 2367

(2) "ימים כימי נדת דותה תטמא"

ראש וסוף תיבות, אותיות : י'+ם', כ'+י', נ'+ת', ד'+ה', ת'+א', עולה 940

עולה 940 שתהא חביבה על בעלה

(3) "וטמאה שבעת"

באתב"ש :

פניתץ בשזא עולה 940

עולה 940 שתהא חביבה על בעלה

(4) "שבעת ימים כימי נדת"

באתב"ש :

בשזא מימי למים טקא עולה 640

עולה 640 תהא חביבה על בעלה

באשה היולדת זכר כתוב :

פרק י"ב פסוק ד' :

"ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה"

באשה היולדת נקיבה כתוב :

פרק י"ב פסוק ד' :

"וששים יום ושת ימים תשב על דמי טהרה"

רש"י : "אע"פ שרואה טהרה"

לפי חז"ל היולדת זכר טמאה 7 ימים וחל עליה כל דיני נדה.
ומיום ה' עד יום ה' 40 ימי טוהר, ואם היא רואה דם היא טהורה לבעלה
(אבל אסורה באכילת תרומה ואסורה לבא אל הקודש עד אחרי 40 יום).

אשה היולדת נקבה טמאה 14 ימים וחל עליה כל דיני נדה.
אור החיים : "אבל ימי טוהר אין לה אלא כימי זכר שאם ראתה מיום 40 לליבונה אין לה
משפט דם טוהר"

לפי דברי אור החיים אשה היולדת נקבה יש לה ימי טוהר רק מיום 14 עד יום 40. ואם
היא רואה דם בתוך התקופה בן יום 14 עד יום 40 היא טהורה לבעלה.
אבל אם היא רואה דם מיום 40 עד יום 80 היא אסורה לבעלה.
(בכל התקופה בין יום 14 עד יום 80 היא אסורה בתרומה ולבא אל הקודש).

ביולדת זכר כתוב **"בדמי טהרה"**, וביולדת נקבה כתוב **"על דמי טהרה"**.
ואולי יש רמז בשינוי הזה לדברי אור החיים.

"על דמי", סופי תיבות, אותיות: **ל', י', עולה 40.**

היולדת זכר יש לה דם טוהר כל התקופה בין 7 עד 40 יום והיא יושבת "בדמי" טהרה.
אבל היולדת נקבה יש לה דם טוהר רק עד 40 יום והיא יושבת רק אז "על דמי" טהרה.

* * * * *

"אישה כי תזריע"

כאשר אישה יולדת כתוב :

פרק י"ב פסוק ב' :

"...אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא"

פרק י"ב פסוק ה' :

"ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה..."

האישה מטמאה בלידתה לזכר או לנקבה.

פרק י"ב פסוק ו' :

"ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תור לחטאת..."

פתח במילה **"זכר"** (פסוק ב') ובמילה **"נקבה"** (פסוק ה'), ועבר למילים **"לבן או בת"** (פסוק ו'), וחזר למילים **"לזכר ולנקבה"** (פסוק ז', ראה למטה).

למרות שאין הבדל במשמעות של הפשט בין **"זכר"** **"לבן"**, וגם אין הבדל במשמעות של הפשט בין **"נקבה"** **"לבת"**, למה שינה באמצע?

ונראה להגיד במישור הרעיוני :

כאשר מדובר בטומאה, בטומאת האישה היולדת, התיאור בשימוש מילים (זכר, נקבה) המזכירים ערוות הגוף, מקורות הטומאה. המילה **"זכר"** והמילה **"נקבה"** מזכירות אברי ערווה (זכר מזכיר אבר הזכרות, ונקבה מזכירה את הרחם). וזה מזכיר לאדם להיזהר בשימושם, כי שימושם מביא לידי טומאה.

לפני שהיולדת מביאה קרבן היא עדיין בגדר טמאה (רש"י פסוק ז', ראה למטה). אבל במלאות ימי טהרה (לבעלה, אבל עדיין לא לאכל בקדשים), כאשר היולדת מביאה קרבן, הנושא עובר לדבר על טהרתה לגמרי מלידתה. ואז גם התיאור עובר לשימוש במילים שלא מזכירים דברי ערווה, אלא שמזכירים צד החיובי של הלידה (תפקידו של הוולד בעולם). **"בן"** על שם שהוא בונה את העולם, **"בת"** על שם שהיא בונה את הבית. ובסיכום **"תורת הילדת"**, חוזר למילים **"לזכר"**, **"לנקבה"**, כי כל תורתה עניין כדי לצאת ממצב של טומאת גופה.

ועוד :

פרק י"ב פסוק ז' :

"והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקד דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה"

רש"י (על המילה **"וטחרה"**) : **"מכלל שעד כאן היא קרויה טמאה"**

ונראה שסיכום הנושא במילים **"זאת תורת הילדת"**, וחזר לנושא והוסיף :

פרק י"ב פסוק ח' :

"ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה שתי תרים או שני בני יונה אחד לעלה ואחד לחטאת..."

ונשאלת השאלה, למה חזר לנושא אחרי שסיכום (ולא כלל את הדבר הזה לפני הסיכום)?

ונראה להגיד :

שהמילים "זאת תורת הילדת" הם לאו דווקא סיכום כל הנושא.
אלא רק עניין של סיכום טהרתה להתיר לה לאכול בקדשים (ולבוא למקדש). שהיא
מטהרת ויכולה לאכול בקדשים על ידי שהביאה קרבן 'חטאת' לבד (והכהן אכל מהקרבן,
'כהנים אוכלים ובעלין מתכפרים'), ולפי :
רש"י (פסוק ז' על המילה "ויקריבו") : "ללמדך שאין מעכבה לאכל בקדשים אלא אחד מהם
ואי זה הוא חטאת...."

כי כתוב כאן בלשון יחיד "ויקריבו", בהקרבת רק אחד (החטאת) היא יכולה לאכול
בקדשים. "זאת תורת הילדת"- זאת תורת קרבן החטאת של היולדת לצאת מכל
טומאתה וכדי גם לאכול בקדשים.

ואז ממשיך בנושא אחר, בנושא קרבן העולה, להגיד שאם היא לא יכולה להביא כבש
לעולה אפשר גם להביא יונה או תור. כי האפשרות להביא יונה או תור במקום כבש
עניין בפני עצמה היא ולא קשור להתיר לה לאכול בקדשים, לא חלק מעיקר תורתה
להיטהר מטומאת גופה לבעלה או לאכילת קדשים. ואז כתוב בנפרד, אחרי שסיכם
עניין קרבן החטאת.

* * * * *

"וילדה זכר וטמאה"

פרק י"ב פסוק ג:

"אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבועים כימי נדנתה תטמא"
"וילדה זכר וטמאה" ראש תיבות, אותיות: ו', ז', ו' עולה 19.

חזה עולה 19

אולי רמז לדברי הכלי יקר שכתב שהטומאה בא כתוצאה מהחטא הקדמון של חזה.

* * * * *

”וביום השמיני ימול”

”וביום השמיני ימול”, סוף תיבות, אותיות: מ', י', ל', המילה 'מיל'.
מיל זה 2000 אמה (בערך קילומטר). בן אדם בנוני הולך מרחק מיל ב18 דקות.

ואולי זה הרמז כאן:
”וביום השמיני ימול” – מלים כאשר זה וודאי יום'.
ולא לקראת סוף היום (רמז מסופי תיבות), לא תוך 18 הדקות בין שקיעת החמה לבין צאת הכוכבים, אלא לפני זה. לא בבין השמשות, שאז זה לא וודאי יום, אלא ספק יום, ספק לילה.

ועוד:
”וביום השמיני ימול” – מילה בזמנה, ביום השמיני, דוחה יום טוב וגם שבת.
ורמז לדבר:
”וביום” עולה 64
בשנה רגילה (שנה לא מעוברת), כולל ימים טובים של חוץ לארץ, יש 64 ימים טובים ושבתות.
והחשוב:

יש עד 51 שבתות בשנה רגילה (בדרך כלל יש 50, ולעתים 51).
4 ימים טובים בפסח, 2 ימים טובים בשבועות, 2 ימים טובים בראש השנה, יום הכפורים, 4 ימים טובים בסוכות, סה"כ 13 ימים ($13=4+1+2+2+4$)
51 שבתות ועוד 13 ימים טובים, סה"כ 64 ימים.
”וביום” – אם באחד מ64 הימים האלו (כמניין ”וביום”),
”השמיני” – נופל יום השמיני ללידתו,
”ימול” – מלים את התינוק, מצוות המילה דוחה אותם.

ועוד:
”בשר ערלתו”, ראש תיבות, אותיות: ב', ע', עולה 72
חסד עולה 72
רמז לחסד הקשור למצוות ברית המילה.
ואסביר:
כתוב בנביאים:
מיכה (ז', כ'): ”תתן אמת ליעקב חסד לאברהם”
אברהם אבינו קיבל את המצווה השמינית שניתנה לבני אדם (אחרי שבע מצוות בני נח), וזה סוד המילה (מדרש). והוא היה הראשון לקיים מצוות ברית המילה. ומאז, אנו זרעו, מקיימים ברית מילה ביום השמיני.

”חסד” (”תתן חסד לאברהם”)
ח' – שמונה (מצווה השמינית, ושמים ביום השמיני)
ס', ד' – אותיות ס', ד', רמז למילה 'סוד' (שגילה לאברהם אבינו סוד המילה)

ועוד :

"וביום השמיני ימול בשר", סוף תיבות, אותיות : ס', י', ל', ר', עולה 280

משך זמן הריון רגילה 40 שבועות, **280** יום.

ילד שנולד אחרי 280 יום הוא ילד (שבדרך כלל) נשלם צורתו והוא מוכן לברית המילה. ואז "וביום השמיני ימול בשר ערלתו".

ועוד :

"וביום השמיני ימול", סוף תיבות, אותיות : מ', י', ל', המילה 'מיל'.
מיל זה 2000 אמה (בערך קילומטר). בן אדם בנוני הולך מרחק מיל 18 דקות.

ואולי זה הרמז כאן :

"וביום השמיני ימול" – מלים כאשר זה וודאי יום'.
ולא לקראת סוף היום (רמז מסופי תיבות), לא תוך 18 הדקות בין שקיעת החמה לבין צאת הכוכבים, אלא לפני זה. לא בבין השמשות, שאז זה לא וודאי יום, אלא ספק יום, ספק לילה.

ועוד :

"וביום השמיני ימול" – מילה בזמנה, ביום השמיני, דוחה יום טוב וגם שבת.

ורמז לדבר :

"וביום" עולה 64

בשנה רגילה (שנה לא מעוברת), כולל ימים טובים של חוץ לארץ, יש **64** ימים טובים ושבתות.

והחישוב :

יש עד 51 שבתות בשנה רגילה (בדרך כלל יש 50, ולעתים 51).

4 ימים טובים בפסח, 2 ימים טובים בשבועות, 2 ימים טובים בראש השנה, יום הכפורים, 4 ימים טובים בסוכות, סה"כ 13 ימים $(13=4+1+2+2+4)$
51 שבתות ועוד 13 ימים טובים, סה"כ 64 ימים.

"וביום" – אם באחד מ64 הימים האלו (כמניין "וביום"),

"השמיני" – נופל יום השמיני ללידתו,

"ימול" – מלים את התינוק, מצוות המילה דוחה אותם.

ועוד :

"בשר ערלתו", ראש תיבות, אותיות : ב', ע', עולה 72

חסד עולה 72

רמז לחסד הקשור למצוות ברית המילה.

ואסביר :

כתוב בנביאים :

מיכה (ז', כ'): "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם"

אברהם אבינו קיבל את המצווה השמינית שניתנה לבני אדם (אחרי שבע מצוות בני נח), וזה סוד המילה (מדרש). והוא היה הראשון לקיים מצוות ברית המילה. ומאז, אנו זרעו, מקיימים ברית מילה ביום השמיני.

"חסד" ("תתן חסד לאברהם")

ח' – שמונה (מצווה השמינית, ושמלים ביום השמיני)

ס', ד' – אותיות ס', ד', רמז למילה 'סוד' (שגילה לאברהם אבינו סוד המילה)

* * * * *

מצורע

פרק י"ג פסוק ב':

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת..."
אבו עזרא: "ולא אמר 'איש מבית ישראל', להכניס הגרים..."

כתוב "אדם" ולא 'איש' כדי לרבות גרים.
ורמז:

אדם באתב"ש: **תקי** ועוד 3 אותיות ועוד המלה עולה **514**
גרים עולה **253**

גרים באתב"ש: **רגמי** עולה **253**

ביחד עולה 506 (253+253) ועוד 8 אותיות (גרים, רגמי) עולה **514**

ואמרו חז"ל:

'מצורע'- מוציא שם רע:

(1) **'בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן'**

סוף תיבות, אותיות: **ר', ו', ע', ת', א', ל', ך'** עולה **757**

מוציא שם רע עולה **757**

(2) **'והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן'**

סוף תיבות, אותיות: **ה', ר', ו', ע', ת', א', ל', ך'** עולה **762**

המוציא שם רע עולה **762**

שאחד הדברים שגורם לנגעים זה לשון הרע:

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת"

סוף תיבות, אותיות: **ס', י', ה', ר', ו', ת'** עולה **661**

לשון הרע עולה **661**

וידוע שלשון הרע הורג שלושה, המדבר לשון הרע, השומע לשון הרע, ומי שעליו נאמר לשון הרע.

ואולי רמז לשלושה הנפגעים מלשון הרע מהכתוב כאן: "שאת", "ספחת", "בהרת", ולפי:

"שאת" – המספר לשון הרע, זה המרים קולו ומפיץ ומספר לשון הרע (נושא לשון רע בפיו)

"ספחת" – השומע לשון הרע, זה הנספח אליו ומקבל ושומע את לשון הרע ממנו

"בהרת" – הנאמר עליו לשון הרע, זה החף מפשע (בהרת-לבן ביותר) שעליו נאמר לשון הרע.

ועוד :

בנגעים שיכלים להפוך לנגע צרעת כתוב :

ויקרא פרק י"ג פסוק ב' :

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת..."

כאן כביכול מונה הכתוב שלשה סוגי נגעים **"שאת"** , **"ספחת"** , **"בהרת"**.

במשנה מסבירים :

מסכת נגעים פרק א' משנה א' : **"מראות נגעים שתיים שהם ארבעה"**

ופירוש הדברים :

שיש ארבעה סוגי נגעים של קדם צרעת ששונים אחד מהשני בדרגת הלבון (כולם צבע לבן

בחזקות שונות אחד מהשני).

מראות נגעי הצרעת הולכים לפי הצבע (הלבן) שלהם, והם שתי אבות נגעים ושתי

תולדות נגעים. לכל אב יש תולדה אחת. אבות הנגעים הם, **שאת**, ו**בהרת**. לכל אחד

מאבות הנגעים יש תולדה, **"ספחת"**, שנספח אליו. במשנה מובא שיטת רבי מאיר

ושיטת חכמים. לפי שיטת חכמים הנספח פחות לבן מהאב. ולפי שיטת רבי מאיר

הנספח של בהרת פחות ממנה אבל הנספח של **שאת** בהיר ממנה. יוצא שלפי חכמים

דרגות הלבון של נגעי צרעת העור (מי הלבן ביותר עד הלבן הפחות) הם :

בהרת – עזה כשלג

ספחת הבהרת – לבן כסיד ההיכל

שאת – לבן כצמר נקי

ספחת השאת – לבן כקרום ביצה (הקליפה הדקה מתחת הקליפה הקשה של הביצה)

במישור הרעיוני :

יש דמיון בין הנגעים לבין סוגי לשון הרע, ששניהם שתיים שהם ארבעה, ואסביר :

לפי שיטת חכמים :

בהרת – לבן בהיר ביותר, דומה ללשון הרע שכולו אמת.

(לשון הרע חמור שמחזיק מעמד הרבה זמן כי יש אמת לדברים שמספר בגנות חברו)

ספחת הבהרת – פחות לבן מבהרת, דומה ללשון הרע שיש בו הרבה אמת וקצת שקר

(לשון הרע קצת פחות חמור כי יגלה חלק השקר שבו והחלק הזה לא יחזיק מעמד הרבה זמן)

שאת – פחות לבן דומה ללשון הרע שיש בו הרבה שקר וקצת אמת

(לשון הרע עוד פחות חמור, כי רוב דבריו הם שקר ולא יחזיקו הרבה זמן)

ספחת השאת – לבן הכי כהה, פחות לבן מנגע **"שאת"**, דומה ללשון הרע שכולו שקר

(לשון הרע הפחות חמור כי כל דבריו שקר ויגלו ולא יחזיקו דבריו הרבה זמן)

ולפי שיטת רבי מאיר (המוסבר לפי התוספות, ארבעה המראות מהלבן ביותר לכהה ביותר) :

בהרת – לבן ביותר, דומה ללשון הרע שכולו אמת.

ספחת הבהרת – פחות לבן מבהרת, דומה ללשון הרע שיש בו הרבה אמת וקצת שקר

ספחת השאת – לבן כהה מספחת בהרת דומה ללשון הרע שיש בו הרבה שקר וקצת

אמת

שאת – לבן הכי כהה, פחות לבן מנגע ספחת השאת, דומה ללשון הרע שכולו שקר

(כאן השיטה מתאים בדיוק לפי הסדר הכתוב בתורה, **שאת**, **ספחת**, **בהרת**)

בכל מקרה רואים מזה שצריך להיזהר מאוד מלשון הרע כי גם לשון הרע הנראה הכי

קל עדיין לשון הרע ויכול להביא לנגע צרעת, ולפי חז"ל :

ערכין ט"ו, ב' : **"כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו"**

ורמזים :

- (1) "כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה"
 סוף תיבות, אותיות :
 י', ה', ר', ו', ת', ו', ת', ו', ת', ה'
 עולה 1438
 "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו" עולה 1438
- (2) "יהיה בעור בשרו שאת"
 באתב"ש :
 מצמץ שזפג שבגף בתא
 עולה 1438
 "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו" עולה 1438
- (3) "או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע"
 באתב"ש :
 תף חוסא תף שצגא פצמץ שזפג שבגף כטרז
 סוף תיבות, אותיות : פ', א', פ', א', פ', א', ג', פ', ז'
 עולה 342
 "נגעים באים עליו" עולה 342
- (4) "ספחת או בהרת והיה בעור בשרו"
 באתב"ש :
 חוסא תף שצגא פצמץ שזפג שבגף
 ראש תיבות, אותיות : ח', ת', ש', פ', ש', ש'
 עולה 1388
 "המספר לשון הרע נגעים באים עליו" עולה 1388
- (5) "בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת"
 באתב"ש :
 שצגא פצמץ שזפג שבגף כטרז הגזא
 סוף תיבות, אותיות : א', צ', ג', פ', ז', א'
 עולה 182
 "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו"
 ראש תיבות, אותיות : כ', ה', ל', ה', נ', ב', ע'
 עולה 182

ועוד :

תזריע רבה (ט"ז, ו') :

"אמר ר' יהושע בן לוי חמש תורות כתובות במצורע.... זאת תורת המצורע המוציא שם
 רע ללמדך שכל האומר לשון הרע עובר על חמישה חומשי תורה לפיכך משה מזהיר את
 ישראל זאת תהיה תורת המצורע"

המספר לשון הרע עובר על חמשה חומשי תורה (וכמוכן על הדברות שהם תורה).
ורמזים:

(1) "כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת"
ראש תיבות, אותיות:

כ', י', ב', ב', ש', א', ס', א', ב', ו', ב', ל', צ' עולה 528
חמשה חומשי תורה באתב"ש: סיבץ ספיבס אפגץ עולה 528

(2) "והיה בעור בשרו לנגע" עולה 965 ועוד 16 אותיות ועוד 4 מילים עולה 985
"עובר על חמישה חומשי תורה"

באתב"ש: זפסג זך סימבץ ספיבס אפגץ עולה 985

(3) "צרעת והובא אל"

ראש וסוף תיבות, אותיות: צ'+ת', ו'+א', א'+ל' עולה 528
חמשה חומשי תורה באתב"ש: סיבץ ספיבס אפגץ עולה 528

(4) "יהיה בעור בשרו שאת"

סוף תיבות, אותיות: ה', ר', ו', ת' עולה 611
תורה עולה 611

(5) "בהרת" עולה 607 ועוד 4 אותיות עולה 611

תורה עולה 611

(6) "בהרת והיה בעור בשרו"

סוף תיבות, אותיות: ת', ה', ר', ו' עולה 611
תורה עולה 611

(7) "צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים"
סוף תיבות, אותיות:

ת', א', ל', ו', ו', ל', ד', ו', ס' עולה 617
הדברות עולה 617

(8) "או בהרת והיה בעור בשרו"

סוף תיבות, אותיות: ו', ת', ה', ר', ו' עולה 617
הדברות עולה 617

(9) "בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן"

באתב"ש :

שצגא פצמץ שזפג שבגף כטרז הגזא פצפשת תך תצגט

סוף תיבות, אותיות : א', צ', ג', פ', ז', א', ת', ד', ט' עולה 611

עולה 611

תורה

(10) "בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת

והובא אל אהרן הכהן או"

באתב"ש :

שזפג שבגף בתא תף חוסא תף שצגא פצמץ שזפג שבגף כטרז הגזא

פצפשת תך תצגט צלצט תף

סוף תיבות, אותיות :

ג', פ', א', פ', א', פ', א', צ', ג', פ', ז', א', ת', ד', ט', פ' עולה 945

עובר על חמשה חומשי תורה באתב"ש : זפג זך סיבץ ספיבם אפגץ עולה 945

* * * * *

נגע צרעת

פרק י"ג פסוק ב':

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים"

תזריע רבה (ט"ו, ט'): "שאת זו בבל (ישעיה י"ד) 'ונשאת המשל הזה על מלך בבל...'
... ספחת זו מדי... בהרת זו יון.. נגע צרעת זו אדום"

וקצת רמזים:

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת"

באתב"ש:

תקי לס מצמץ שזפג שבגף בתא

סוף תיבות, אותיות: י', ס', צ', ג', ה', א' עולה 224

"על מלך בבל" עולה 224

וגם:

"או ספחת" עולה 555 ועוד 6 אותיות ועוד 2 מילים עולה 563

זו מלכות מדי עולה 563

וגם

"או בהרת והיה"

ראש וסוף תיבות, אותיות: א'+ו', ב'+ת', ו'+ה' עולה 420

זו מלכות יון באתב"ש: עף יכלפא מפט עולה 420

וגם:

"לנגע צרעת" ראש וסוף תיבות, אותיות: ל'+ע', צ'+ת' עולה 590

אדום באתב"ש: תקפי עולה 590

* * * * *

לא לאכול קדשים בטומאה

פרק י"ב פסוק ד':
"ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל
המקדש לא תבא..."
רש"י: "אזהרה לאוכל"

"לא תגע" עולה 504 ועוד 5 אותיות ועוד 2 מילים עולה 511
אוכל קדשים עולה 511

אולי יש כאן רמז שמשמעות "לא תגע" זה שלא לאכול קדשים.
(ראה שפתי חכמים)

* * * * *

"תשב בדמי טהרה"

פרק י"ב פסוק ד':

"ושלשים יום ושלושת ימים תשב בדמי טהרה..."

פרק י"ב פסוק ה':

"...וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה"

נשאלת השאלה למה אצל יולדת הזכר כתוב **"תשב בדמי טהרה"** ואצל יולדת הנקבה כתוב **"תשב על דמי טהרה"**?

ואולי אפשר לתרץ על פי מאמרי חז"ל שהאישה נענשה בגלל חטא הקדום בדם נדה ודם בתולות ("בהרונך"). ועוד שבגללה נכנס המות לעולם. ואולי כאן יש רמז בביטוי (אצל לידת הנקבה) **"על דמי"** כמו **"על תעמוד על דם רעך"**, שהיא הביאה עוד נקבה לעולם שמזכיר החטא.

* * * * *

"בכל קדש לא תגע"

פרקי י"ב פסוק ד':

"ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאות ימי טהרה"

רש"י (על המילים "לא תגע"): "אזהרה לאוכל כמו ששנויה ביבמות (דף ע"ה)"
כאן כתוב "לא תגע" ומשמעו 'לא תאכל' (כי לא מצאנו עונש כרת על הטמא שנגע בקודש).
ורמז:

"בכל קדש לא תגע ואל המקדש"

באתב"ש:

שלך דקב כת ארז פתך צידקב

סוף תיבות, אותיות: ד', ב', ת', ז', ד', ב' עולה 451

תאכל עולה 451

וייתכן שיש כאן גם רמז לעבר. חוה אמרה לנחש:

בראשית פרק ג' פסוק ג':

"ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלקים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתו"
רש"י: "הוסיפה על הצווי לפיכך באה לידי גרעון הוא שנאמר 'אל תוסף על דבריו (משלי ל', ו'), בראשית רבה ג'")

בגלל שהיא הוסיפה על הציווי (בראשית ב', ז') "לא תאכל ממנו" את המילים "ולא תגעו בו", פתחה פתח לנחש להסית אותה, ובסופו של דבר נכשלה.
(כי לפי המדרש הנחש דחף אותה לגעת בעץ ושום דבר לא קרא לה. וכתוצאה מזה הסית אותה ואמר לה שגם אם תאכל ממנו לא תמות).
וכתוצאה מהחטא, ירדה טומאה לנשים בלידה.

וכאן בפרשת תזריע כתוב אזהרה לנשים הטמאות אחרי הלידה "בכל קדש לא תגע".
אולי הרמז כאן (מפרשת תזריע):

"תגע" עולה 473 ועוד המילה עולה 474, למנין המילה 'דעת'

מזכיר ברמז שהתוספת שהוסיפה חוה בשימוש אותיות המילה "תגע", גרמה לה להיכשל בנושא 'דעת' (לאכל מעץ הדעת טוב ורע) וגרמה לטומאה לכל היולדות. כי היא אמרה "ולא תגעו בו",

"תגעו" עולה 479

"הדעת" עולה 479

ורמז מכאן (מפרשת תזריע):

"בכל קדש לא תגע" עולה 933

"עץ הדעת טוב ורע" עולה 932

ואולי עוד רמז מכאן (מפרשת תזריע) למה שאמרו חז"ל 'כל המוסיף גורע'
(ולפי רוח הדברים שהביא רש"י על בראשית ג', ג', על המילים "ולא תדעו בו", "משלי ל' - אל תוסף על דבריו", והרמז :
"קדש לא תגע"

ראש תיבות, אותיות : ק', ל', ת', עולה 530
כל המוסיף גורע עולה 530

וגם אותיות : ק', ל', ת' רמז למילה 'קלות' (בכתב חסר).
לרמז, 'נשים דעתן קלות להתפתות' (ובגלל זה, ומה שאמרה חוה "ולא תגעו בו", היא נכשלה).
ורמז :

"לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה"
באתב"ש :

כת ארז פתך צידקב כת אשת זק יכתא מים נצגץ
סוף תיבות, אותיות : ת', ז', ד', ב', ת', ת', ק', א', ס', י', עולה 1460
נשים דעתן קלות עולה 1460

והיא יולדת בעצב. ואחרי לידתה היא יושבת בטומאה, ואין שמחה, כי היא לא יכולה
לאכול בקודש או לבוא למקדש. ויש רמז מכאן לעונשה :

(1) "יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא
עד מלאת ימי טהרה"
סוף תיבות, אותיות :

ס', ת', ס', ב', י', ה', ל', ש', א', ע', ל', ש', א', ד', ת', י', ה' עולה 1649
"הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים" עולה 1649

(2) "לא תבא עד מלאת"
באתב"ש :

כת אשת זק יכתא
ראש וסוף תיבות, אותיות : כ'+ת', א'+ת', ז'+ק', י'+א' עולה 939
"הרבה ארבה עצבונך והרנך" עולה 939

ונראה לסכם :
לשון "לא תגע" כאן מקרינה על לשון "לא תגעו" שנאמר במקום אחר, שגרמה לטומאה
בנשים אחרי לידתן ומונע מהן, בשעת טומאתן, לאכול בקדשים ולבוא אל המקדש.

(נשאלת השאלה : למה לא נגיד שחיה עשתה דבר טוב, סייג וגדר למנוע מלהיכשל באכילה מהעץ?
אלא חז"ל אמרו שזה לא סייג אלא תוספת על הציווי. כי היא אמרה שכך הציווי. והיא לא אמרה
שטוב ונכון גם לא לגעת. ולמה לא בבל תוסיף ממש? כי רק מי שמשנה ומוסיף במעשה ידיו על ציווי,
חייב משום בל תוסיף. אבל כאן חוה שנתה את לשון הציווי עצמה)

* * * * *

מראה נגע

פרק י"ג פסוק ג':

"וראה הכהן הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן ומראה הנגע עמק מעור בשרו נגע צרעת הוא וראהו הכהן וטמא אתו"

רש"י (על "עמק מעור בשרו"): "כל מראה לבן עמוק הוא כמראה חמה עמוקה מן הצל"

פסוק ד':

"ואם בהרת לבנה הוא בעור בשרו ועמק אין מראה מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הכהן את הנגע שבעת ימים"

רש"י (על "ועמק אין מראה"): "לא ידעתי פירושו"

ומסביר שפתי חכמים:

"משום דקשה לו, כיון דבהרת לבנה היא, למה אינה עמוקה מן העור? דהא כל מראה לבנה עמוקה מן השחור כמו שפרשתי..."

בפסוק ג' רש"י מסביר (על פי תורת כהנים), שהנגע איננו באמת עמוק מן העור אלא נראה ככה. שהעומק בא מצבע הלבן על רקע צבע העור הטבעי, שהוא יותר כהה מהנגע. יש כאן אפקט אופטי, של צבע לבן על רקע שחור. ובפסוק ד' רש"י כותב שהוא איננו יודע למה הנגע שהוא לבן, (בהרת לבנה), לא נראה עמוק.

הרמב"ן מנסה ליישב את הבעיה:

הוא מסביר: "שלא יאמר הכתוב במראה נגע שיהיה "עמוק מן העור", אלא כשיהפך בהן שער לבן, אבל כשאמר, "ושערה לא הפך לבן", יאמר, "ועמוק אין מראה מן העור".

ולפי פירושו, צריך שיהיה שער לבן בתוך הנגע כדי שהנגע יהיה עמוק מהעור. לא יראה הנגע עמוק אם יש בו שער שחור, כי השער השחור מבטל מראה העומק.

לפי רש"י, מראה העומק נובע מאפקט אופטי של נגע לבן (לפעמים לבן כשלג) על רקע הרבה פחות לבן, או כהה יחסית, לצבע הנגע. לפי הסבר הרמב"ן האפקט האופטי נהרס אם יש בנגע שער שחור, ואז הנגע לא נראה עמוק מן העור. אבל לפי,

רש"י פסוק ג' (על "ושער בנגע הפך לבן"): "ומעוט שער שנים (ת"כ)"

אפילו יש רק שתי שערות לבנות סימן טמא הוא, ומראה הנגע "עמק מעור בשרו". איך לפי הסבר הרמב"ן יראה הנגע עמוק מן העור? הלא יכול להיות עוד הרבה שער שחור בתוך הנגע, ולפי ההסבר שלו, רק שער לבן נותן מראה "עמוק מעור בשרו". ואיך, אם יש רק שתי שערות של שער לבן בתוך הנגע, יהיה אפקט של עומק?, הלא השער השחור בתוך הנגע יהרוס מראה העומק.

אנו רואים מכאן שיש שלשה תנאים לצרעת:

1. הנגע יהיה, שאת, או ספחת, או בהרת, זאת אומרת, צבע לבן.
2. מראה הנגע עמוק מן העור.
3. יש לפחות שתי שערות לבנות בתוך הנגע.

יתכן שהאפקט האופטי, (הנגע נראה עמוק מן העור), נובע מגורם אחר, וזה "מורפולוגיה". מורפולוגיה, זה מבנה צורת שטח התאים בעור, (שטח מחוספס או שטח חלק). תאי העור מחזירים האור (ביחס למקדם החזר האור שלהם), לכוונים שונים, בהתאם למבנה שטח תאי העור שלהם. שטח התאים מפזר את האור. עור בריא מפזר בצורה אחת, ועור נגוע מפזר אחרת. תאי עור הנגע הם שונים בצבעם, ואולי במבנם, מתאים בריאים. ואולי בגלל זה הם מחזירים אור באופן שנותן מראה של עומק. אם זה נכון, אז יכול להיות הרבה שער שחור בתוך הנגע, ועדין הנגע נראה עמוק מן העור. אפקט העומק נובע ממורפולוגית תאי הנגע, ולא רק יחסי הצבע בין נגע לרקע.

אבל לפי פסוק ד', יש תאים נגועים, אין שער לבן, ואין מראה עמוק מן העור. אם יש נגע, ומורפולוגיות התאים שונה, למה אין עומק? יתכן שזה פירוש הדברים: נגע לבן (שאת, ספחת, או בהרת) לבד מראה על מצב קדם צרעת. בנגע עדין אין תאי צרעת (אין שער לבן), וכתוצאה מזה, אין החזר אור שנותן אפקט עמוק מן העור.

ואולי יש ראיה לדבר מהפסוקים:
 כתוב בפסוק ג': **"עמוק מעור בשרו"**
 וכתוב בפסוק ד': **"ועמק אין מראה מן העור"**
 בזמן שיש נגע צרעת, העומק נראה **"מעור הבשר"** ובזמן שאין עדין מראה עומק, אין מראה עומק אלא **"העור"**.
 אולי המילה **"בשרו"** רמז לתאי הצרעת, שהעומק נובע **"מעור בשרו"** וכאשר אין עדין צרעת, (רק קדם צרעת), אין נגע **בבשר**, ואז הנגע לא נראה עמוק, וכתוב רק **"מן העור"**.

* * * * *

”והתגלח”

פרק י”ג פסוק ל”ג :

” והתגלח ואת הנתק לא יגלח והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים שנית”

1. ” והתגלח ” גמל רבתי.

ראיתי בדף עונג שבת שכותב הפרופ' יעקב נוימן (אוני' בר אילן) על ”...ושננתם לבנכם...” שחז”ל אמרו אל תקראי ”ושננתם” אלא ”ושלשתם” לעולם ישלש אדם שנותיו שלוש מקרא, שלוש משנה, ושלוש תלמוד.

גמרא קדושין דף ל’ עמוד א’ : הגמל בהתגלח נכתב רבתי לרמז לשלשה הדברים האלה. ומעניין : כתוב (פסוקים ל”ב-ל”ג), ”...העור. והתגלח...” אותיות **תורה** ואחריו אות ג’ (שלושה).

2. ” והתגלח ” ג’ רבתי.

אולי רמז לכתוב במשנה נגעים :
משנה נגעים פרק ה’ משנה ד’ : ”כשם שנראה לנגעו כך הוא נראה לתגלחת”
שלא מגלחים בית הסתרים אלה רק האזורים המגולים.
אולי הג’ רמז ל גלוי (ולא נסתר).

3. ” והתגלח ואת הנתק לא יגלח ” עולה 1496 מניח בית שערות עולה 1496

אולי רמז לדברי חז”ל שיניח 2 שערות סביב הנגע להיכר.

* * * * *

פרשת מצרע

מגלח כדלעת

פרק י"ד פסוק ט':
"**ואת כל שערו יגלח...**"

רש"י: מפרש לפי מדרש רבי ישמעאל, "כלל ופרט וכלל, להביא כל מקום כנוס שער ונראה". אבל גם בפעם הראשונה וגם כאן אחרי שבעה ימים ההלכה שהוא מגלח כל שערו כדלעת בתער (כולל בית הסתרים ובית השחי).
רמב"ן: "אבל בכאן הלכה מגלח כדלת..."
ספר החינוך (מצוה קעד): "מדיני המצוה... כיצד הוא הגילח? מעביר תער על כל בשרו הנראה ואפילו בית השחי ובית הערוה עד שיעשה כדלעת שנאמר "את כל שערו", וכשהוא מגלח בשתי התגלחות אינו מגלח אלא בתער ואם גלח שלא בתער או שהיניח שתי שערות לא עשה כלום..."

עולה 677
עולה 677

"כל שערו יגלח"
הלכה, הוא מגלח כדלעת

* * * * *

"יגלח את כל שעריו"

פרק י"ד פסוק ט':
"והיה ביום השביעי יגלח את כל שעריו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת כל שעריו יגלח"

רש"י: "כלל ופרט וכלל להביא כל מקום כנוס שער ונראה"
אבן עזרא: "שער הרגלים ויש אומרים אף זרועיו ושוקיו והחזה"

לפי רש"י הגילוח רק במקום שיש כנוס שער ונראה לעין.
 (לדוגמה, לא שער בית הסתרים ולא שער בית השחי)
 לפי האבן עזרא גם שער הרגלים ואולי גם שער זרועותיו, ושוקיו, והחזה.
 אבל הרמב"ן מביא שכאן שמגלח כדלעת - כל גופו. חוץ מהשער שבחותמו.
 (לפי משנה מסכת נגעים י"ד, ב' – "בא לו לגלח את המצורע; העביר תער על כל בשרו", ולפי רבי עקיבא).

ורמזים:

(1) **"ביום השביעי יגלח את כל"**

עולה 957 ועוד 18 אותיות ועוד 5 מילים עולה **980**
 זה כנוס שער ונראה **980** עולה

(2) **"השביעי יגלח את כל שעריו את ראשו ואת"**

באתב"ש:

צבשמזם מרכס תא לך בזגף תא גתבף פתא

ראש וסוף תיבות, אותיות:

צ'+ס', מ'+ס', ת'+א', ל'+ד', ב'+ף', ת'+א', ג'+ף', פ'+א', ז'+ף' עולה **1328**
שער זרועיו ושוקיו והחזה עולה **1328**

(3) **"כל שעריו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו"**

באתב"ש:

לך בזגף תא גתבף פתא עדטף פתא רשא זמטמף

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ל'+ד', ב'+ף', ת'+א', ג'+ף', פ'+א', ע'+ף', פ'+א', ר'+א', ז'+ף' עולה **1216**
זה כל מקום כנוס שער ונראה עולה **1216**

(4) **"שעריו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו"**

באתב"ש:

בזגף תא גתבף פתא עדטף פתא רשא זמטמף

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ב'+ף', ת'+א', ג'+ף', פ'+א', ע'+ף', פ'+א', ר'+א', ז'+ף' עולה **1166**
זה מקום כנוס שער ונראה עולה **1166**

(5) "ביום השביעי יגלח את כל"

באתב"ש :

שמפי צבשמזם מרכס תא לך

עולה 1680 ועוד 18 אותיות ועוד 5 מילים עולה 1703

שער הרגלים ואף זרועיו ושוקיו והחזה עולה 1703

(6) "השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת"

באתב"ש :

צבשמזם מרכס תא לך בזגף תא גתבף פתא

סוף תיבות, אותיות : ס', ס', א', ד', א', א', א', א' עולה 283

רגלים עולה 283

(7) "השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת"

באתב"ש :

צבשמזם מרכס תא לך בזגף תא גתבף פתא

ראש וסוף תיבות, אותיות :

צ'+ס', מ'+ס', ת'+א', ל'+ד', ב'+ף', ת'+א', ג'+ף', פ'+א' עולה 1328

שער זרועיו ושוקיו והחזה עולה 1328

(8) "את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו"

באתב"ש :

תא לך בזגף תא גתבף פתא עדטף פתא רשא זמטמף

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ת'+א', ל'+ד', ב'+ף', ת'+א', ג'+ף', פ'+א', ע'+ף', פ'+א', ר'+א', ז'+ף'

עולה 1617

שער רגלים וזרועיו ושוקיו והחזה עולה 1617

* * * * *

והעמידו פתח אהל מועד

פרק י"ד פסוק י"א:

"והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני ה' פתח אהל מועד"
 רש"י (על המילים "לפני ה'"): "בשער נקנור ולא בעזרה עצמה לפי שהוא מחוסר כפורים"
 אור החיים: "שמחוסר כפרה אסור ליכנס לעזרת ישראל ע"כ והנה כאן צוה ה' שהמטהר
 יעמוד בפתח העזרה שהוא שער ניקנור"

בעזרה היו 7 שערים. השער המזרחי נקרא שער ניקנור, או שער העליון.
 (נשים לב, ברש"י כתוב המילה 'ניקנור' בלי האות י')

בגלל שהמצורע, המחוסר הכפרה, הוא לא היה יכול להיכנס לתוך העזרה במקדש,
 ובגלל שכדי להתכפר הוא צריך להיות "מול ה'" בזמן כפרתו, הכהן היה צריך להעמיד
 אותו בשער המזרחי של העזרה, בשער ניקנור, שמשם נמצאים מול, ורואים, פתח
 האולם. והכהן היה צריך "להעמיד" אותו ולשמור עליו שלא יכנס פנימה. ורק יכניס
 ידיו לסמוך על קרבנו, וחלקי גופו (האוזן הימני, הבוהן של יד הימין, והבוהן של רגל הימין) כדי
 שהכהן ישים עליהם הדם והשמן.

רמזים:

- (1) **"לפני ה' פתח אהל מועד"** עולה 840
שער המזרחי עולה 840
- (2) **"הכהן המטהר את"** עולה 740 ועוד 3 מילים עולה 743
בשער העליון עולה 743
- (3) **"והעמיד הכהן המטהר את האיש"**
 ראש וסוף תיבות, אותיות:
 ו' + ד', ה' + נ', ה' + ר', א' + ת', ה' + ש' עולה 976
שער נקנור עולה 976
- (4) **"המטהר את האיש"** עולה 976
שער נקנור עולה 976
- (5) **"את האיש המטהר"** עולה 976
שער נקנור עולה 976
- (6) **"והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר"**
 באתב"ש:
פצימק צלצט צינצג תא צתמב צינצג
 ראש תיבות, אותיות: פ', צ', צ', ת', צ', צ', עולה 840
שער המזרחי עולה 840

(7) "והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני ה' פתח"

באתב"ש :

פצזימק צלצט צינצג תא צתמב צינצג פתאי כוטס מ' ואס

ראש תיבות, אותיות :

פ', צ', צ', ת', צ', פ', כ', מ', ו' עולה 986

שער ניקנור עולה 986

(8) "פתח אהל"

באתב"ש :

ואס תצך יפזק

ראש תיבות, אותיות : **ו', ת' עולה 406**

נקנור עולה 406

(9) "פתח אהל מועד"

באתב"ש :

ואס תצך יפזק

ראש תיבות, אותיות : **ו', ת', י' עולה 416**

ניקנור עולה 416

(10) "הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם"

באתב"ש :

צלצט צינצג תא צתמב צינצג פתאי

ראש תיבות, אותיות : **צ', צ', ת', צ', פ' עולה 840**

שער המזרחי עולה 840

(11) "המטהר ואתם"

באתב"ש :

צינצג פתאי עולה 734 ועוד 9 אותיות עולה 743

בשער העליון עולה 743

* * * * *

טיהור המצורע

טיהור המצורע (שלקה בגלל שנכשל בעוון הגאווה או בגסות הרוח או לשון הרע) לשים דם ושמן על תנוך אוזן הימני ועל בוהן ידו הימני ועל בוהן רגלו הימני של המטהר. ואולי רמז לשמן ולדם כחלק מהטיהור שלו:

(1) שמן באתב"ש: ביט עולה 21
גאווה עולה 21

(2) דם עולה 44
גבה לב עולה 42 ועוד 2 מילים עולה 44

* * * * *

כלי חרס

פרק י"ד פסוקים ל"ה-ל"ו :

"כנגע נראה לי בבית. וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית"
רש"י: "ועל מה חסה תורה, אם על כלי שטף, יטבילם ויטהרו. ואם על אוכלין ומשקין, יאכלם בימי טומאתו. הא לא חסה תורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה"

ורמזים :

(1) **"נראה לי בבית וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות"**
ראש תיבות, אותיות :
נ', ל', ב', ו', ה', ו', א', ה', ב', י', ה', ל', א', ה', ו', י', כ', א', ב', ו', כ', י', ה',
ל' עולה 268
חרס עולה 268

(2) **"ולא יטמא כל אשר בבית"**
עולה 1062 ועוד 16 אותיות ועוד 5 מילים עולה 1083
"על כלי חרס שאין להם טהרה" עולה 1083

(3) **"כל אשר בבית ואחר"** עולה 1180
"לא חסה התורה אלא על כלי חרס" עולה 1180

(4) **"כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות"**
עולה 1980 ועוד 8 מילים
עולה 1988
"לא חסה התורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה" עולה 1988

(5) **"אשר"** עולה 501
חסה על כלי חרס עולה 501

(6) **"כן יבא הכהן לראות"**
סוף תיבות, אותיות : ו', א', ו', ת' עולה 501
חסה על כלי חרס עולה 501

(7) **"הכהן ופנו את הבית בטרם יבא"**
באתב"ש :
צלצט פוטף תא צשמא שנגי משת
סוף תיבות, אותיות : ט', ו', א', א', י', ת' עולה 501
חסה על כלי חרס עולה 501

(8) "נראה לי בבית וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית"
באתב"ש :

טגתץ כם ששמא פהפץ צלצט פוטף תא צשמא שנגי משת צלצט כגתפא תא
צטרז פכת מנית לך תבג ששמא פתסג לט משת צלצט כגתפא תא צשמא
סוף תיבות, אותיות :

ץ, ס', א', ץ, ט', ף, א', א', י', ת', ט', א', א', ז', ת', ת', ד', ג', א', ג', ט',
ת', ט', א', א', א',
עולה 1988
עולה 1988 "לא חסה התורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה"

(9) "ופנו את הבית בטרם יבא הכהן"
באתב"ש :

פוטף תא צשמא שנגי משת צלצט

סוף תיבות, אותיות : ף, א', א', י', ת', ט',
עולה 501
עולה 501 חסה על כלי חרס

(10) "בטרם יבא הכהן לראות את הנגע"
באתב"ש :

שנגי משת צלצט כגתפא תא צטרז

סוף תיבות, אותיות : י', ת', ט', א', א', ז',
עולה 428
עולה 428 על כלי חרס

(11) "ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא"
באתב"ש :

סוף תיבות, אותיות : ת', ת', ד', ג', א', ג', ט', ת'
עולה 1236
עולה 1236 על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה

(12) "יטמא"

באתב"ש :

מנית עולה 500 ועוד המילה עולה 501
עולה 501 חסה על כלי חרס

(13) "הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן"
באתב"ש :

צטרז פכת מנית לך תבג ששמא פתסג לט משת צלצט

ראש תיבות, אותיות : צ', פ', מ', ל', ת', ש', פ', ל', מ', צ',
עולה 1180
עולה 1180 לא חסה התורה אלא על כלי חרס

(14) "הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל"
באתב"ש :

צשמא שנגי משת צלצט כגתפא תא צטרז פכת מנית לך

ראש תיבות, אותיות : צ', ש', מ', צ', כ', ת', צ', פ', מ', ל', עולה 1180

לא חסה התורה אלא על כלי חרס עולה 1180

(15) "ואחר כן יבא הכהן לראות את"
באתב"ש :

פתסג לט משת צלצט כגתפא תא

ראש וסוף תיבות, אותיות :

פ'+ג', ל'+ט', מ'+ת', צ'+ט', כ'+א', ת'+א' עולה 1083

על כלי חרס שאין להם טהרה עולה 1083

(16) "בבית ואחר כן יבא הכהן לראות"
באתב"ש :

ששמא פתסג לט משת צלצט כגתפא

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ש'+א', פ'+ג', ל'+ט', מ'+ת', צ'+ט', כ'+א' עולה 983

כלי חרס שאין להם טהרה עולה 983

(17) "אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית"
באתב"ש :

תבג ששמא פתסג לט משת צלצט כגתפא תא צשמא

סוף תיבות, אותיות : ג', א', ג', ט', ת', ט', א', א', א' עולה 428

על כלי חרס עולה 428

ועוד :

חזקוני (על המילים "וראה את הנגע והנה נגע") : "מלמד שאין הבית מטמא אלא בשני גריסין"

(1) "וראה הכהן את" עולה 693
שני גריסין עולה 693

(2) "הכהן את הנגע והנה" עולה 675 ועוד 14 אותיות ועוד 4 מילים עולה 693
שני גריסין עולה 693

* * * * *

אי אפשר לחיות בלי תורה

(הרעיון הזה נמצא גם בדבר תורה לפסח תשע"ד)

כתוב במדרש:

ויקרא רבה י"ח, ג':

"דא"ר יוחנן בשם ר' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה והשמע באותה שעה קרא הקב"ה למלאך המות ואמר לו אע"פ שעשיתי אותך קוזמוקטור על הבריות אין לך עסק באומה זו למה שהן בני הה"ד (דברים י"ז) בנים אתם לה' אלקכם... (שמות ל"ב) 'והלוחות מעשה אלקים המה וגו' , אל תקרי חרות אלה חירות. ר' יהודה ורב נחמן ורבנן, ר' יהודה אמר חירות ממלאך המות, ר' נחמן אמר חירות מן המלכיות, ורבנן אמרי חירות מן היסורין, ביום נחלה ביום שהנחלתי לכם את התורה"

התורה נמשלה למים - כי כמו שאין אדם יכול לחיות בלי מים כך הוא לא יכול לחיות בלי התורה, בלי סם החיים.

ומשאמרו בני ישראל "נעשה ונשמע", והיו מוכנים לקבל התורה שמשולה למים, הם ניצלו (קבלו חירות) מדברים הרמוזים באותיות של המילה 'מים', והם.

מ' – מלאך המות

י' – יסורין

ס' – מלכיות

כאשר בני ישראל עברו בים סוף כתוב:

שמות פרק י"ד פסוק כ"ב:

"והמים להם חמה מימינם ומשמאלם"

וניתן להגיד במישור הרעיוני:

התורה שנמשלה למים תגן על בני ישראל כחומה מהעולם מסביב.

* * * * *

נגע צרעת

נגעי צרעת עור הבשר הם : שאת, ספחת, ובהרת. וכולם נגעים לבנים במדרגות לובן שונות. 'בהרת' הכי לבנה וכמו שלג עזה (והלובן הכי כהה כמו קרום הביצה). וכתוב בתיאור הנגע "עמק מעור בשרו" (או "ועמק אין מראה מן העור"). ופרוש 'עמק' - הנגע נראה שקוע (שפל) ביחס לעור הבשר הסובב אותו (ולא בהחלט שקוע ממש). ולפי : רש"י (על המילים "עמק מעור בשרו") : "כל מראה לבן עמוק הוא כמראה חמה עמוקה מן הצל". ולפי זה משמעות המילה 'עמק' זה קשור לעצמת הלובן של הנגע ביחס לסביבתו. וכתב הרמב"ן על 'עמק' : רמב"ן : "כי הזכיר ענין השפלות ללבנה אדמדמת ללמוד כי העומק והשפלות שניהם סימן טומאה ואין בהם טהרה רק כשאין בהן שפלות כלל". (אם "ועמק אין מראה מן העור", עדיין הנגע יכול להיות נגע צרעת, כמו בבהרת לבנה שפשה י"ג, ז').

בנגעים לבנים יש שלושה סמנים שמחליטים את הנגע לנגע צרעת (מפורשים בתורה ובמשנה) והם :
שערות לבנות (2 שערות שחורות בתוך הנגע שהפכו לשערות לבנות),
פשה, פסיון (התפשטות הנגע אחרי שראה הכהן את הנגע),
מחיה (בשר חי בתוך הנגע).

המדרש (מצורע רבה ט"ז, א' ועוד י"ז, ג') מונה דברים (7 או 10 או 13 דברים) הגורמים לנגע הצרעת, וכולם פשעים שעשה המצורע בדיבורו (כמו שאמרו חז"ל 'מצורע' מוציא שם רע), או בהתנהגותו, או במו ידיו.

וכתוב על הנגוע :
ויקרא פרק י"ג פסוק מ"ה : "בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה"
אבן עזרא (על המילה "יעטה") : "שלא יזיק ברוח פיו"
הוא מכסה (למעלה מהשפם, למעלה משער השפתיים) כדי שלא יזיק אחרים ברוח פיו. ובמישור הרעיוני :
בגלל שהוציא שם רע בפיו הוא הוחלט לטומאה על ידי 'שפם' (שערות, פסיון, מחיה), והוכרח לכסות פיו, עד שפם.

ועוד באופן רעיוני הוא פשע, וקבל נגע הצרעת :

'פשע' אותיות: פ', ש', ע'

פ' – פסיון

ש' – שערות

ע' – עמק

אם הנגע מספיק לבן במראות הנגעים (עמוק), התפשט, או הפך בתוכו שערות שחורות לשערות לבנות (יש' אות שני במילה 'פשע' אולי גם מקרין על לפחות 2 שערות), סימן שהנגע נגע צרעת, סימן שהוא 'פשע', והוא טמא.

* * * * *

פרשת אחרי מות

הזהיר אהרן מהיין

פרק ט"ז פסוק א':

"וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן..."

רמב"ן: "כי מיד כאשר מתו בניו הזהיר את אהרן מן היין ומן השכר..."

"שני בני אהרן", סוף תיבות אותיות: י', י', ו', המילה יין.

* * * * *

"ואל יבא בכל עת"

פרק ט"ז פסוק ב' :

"דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת"

אמרו חז"ל :

תו"כ : "בכל עת - זה יום הכפורים, אל הקודש - לרבות שאר ימות השנה" שלא יבא כהן גדול לקודש הקדשים אלא פעם אחת בשנה ביום הכפורים. ורק עם סדר הדברים הכתובים כאן ("בזאת יבא אהרן אל הקדש"). אבל בכל ימות השנה הוא נכנס רק להיכל (לקודש) ולא לקודש הקדשים (תורה תמימה אחרי מות ב', אות ד'). ויש אומרים :

מדרש אחרי מות רבה כ"א, ז : "אלא בכל שעה שהוא רוצה ליכנס יכנס רק שיכנס בסדר הזה".
שאהרן הכהן היה מותר לבא בעת שירצה אל קודש הקדשים, אבל רק עם סדר הדברים הכתובים כאן.

(1) **"הקדש"** עולה 409 ועוד 4 אותיות עולה **413**
ביום הכפרים עולה **413**

(2) **"יבא בכל עת"**
סוף תיבות, אותיות : א', ל', ת', עולה **431**
זה ביום הכפורים עולה **431**

(3) **"אל אהרן אחיך ואל יבא"**
עולה 929 ועוד 23 אותיות עולה **952**
זה בעשירי לחודש עולה **952**

(4) **"אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש"** עולה **1338**
בעשירי לחודש השביעי עולה **1337**

(5) **"אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש"**
עולה 1307 ועוד 25 אותיות עולה **1332**
בעשירי לחדש השביעי עולה **1331**

(6) **"מבית לפרכת"**
באתב"ש :
ישמא כוגלא עולה **411**
יום הכפרים עולה **411**

(7) "מבית לפרכת"

באתב"ש :

ישמא כוגלא עולה 411 ועוד 2 מילים עולה **413**

ביום הכפרים עולה **413**

(8) "יבא בכל עת אל"

באתב"ש :

משת שלך זא תך עולה 1518 ועוד 10 אותיות ועוד 4 מילים עולה **1532**

בעשירי לתשרי עולה **1532**

(9) "ואל יבא "

באתב"ש :

פתך משת עולה 1240 ועוד 2 מילים עולה **1242**

בי' בחודש תשרי עולה **1242**

* * * * *

"בענן הקטרת"

פרק ט"ז פסוק ב' :

"ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת"
רש"י: "ומדרשו לא יבא כי אם בענן הקטרת ביה"כ"

(1) **"יבא"**, אותיות : י', ב', א'
י' – ביום 10
ב', א' – המילה "בא"

(2) **"עת אל הקדש"**, עולה 910, למנין המילה 'תשרי'.

(3) **"אל הקדש מבית"** עולה 892
בענן הקטרת עולה 892

(4) **"לפרכת"** עולה 730 ועוד 5 אותיות עולה 735
דם החטאת ודם עולה ובגדי לבן עולה 735

(5) **"ואל יבא בכל עת"**
באתב"ש :
פתך משת שלך זא עולה 1598 ועוד 11 אותיות ועוד 4 מילים עולה 1613
פר בן בקר לחטאת ואיל לעולה וארבעה בגדים עולה 1613

(6) **"אל הקדש מבית"**
באתב"ש :
תך צדקב ישמא עולה 967 ועוד 3 מילים עולה 970
בדם החטאת ודם עולה ובארבע בגדים עולה 970

אזהרה לכהן גדול שלא **"בא"** ביום 10 לחודש תשרי לעשות סדר היום בקודש הקדשים
עם דם החטאת ודם העולה ובבגדי לבן (בארבעת בגדים) בלי שיהיה ענן הקטרת על
הכפורת.

* * * * *

"בזאת יבא"

פרק ט"ז פסוק ג':

"בזאת יבא אהרן אל הקדש"

רש"י: "ואף זו לא בכל עת כי אם ביוה"כ"

(1) **"אהרן אל הקדש"**, ראשי תיבות, אותיות: א', א', ה', עולה 7.
(רמז לחודש תשרי)

(2) **"אהרן אל הקדש"** עולה 696
דם החטאת והעולה ובגדי לבן עולה 696

(3) **"אהרן אל הקדש"** עולה 696
דמי חטאת ועולה ובגדי לבן עולה 696

(4) **"בזאת יבא אהרן אל"** עולה 710 ועוד 4 מילים עולה 714
דם פר ואיל וארבעה בגדים עולה 714

(5) **"יבא"**
באתב"ש:
משת עולה 740
דם החטאת ודם העולה ובגדי לבן עולה 740

(6) **"בזאת יבא אהרן"**
באתב"ש:
שעתא משת תצגט
ראש תיבות, אותיות: ש', מ', ת', עולה 740
דם החטאת ודם העולה ובגדי לבן עולה 740

אזהרה לכהן גדול שרק **"בא"** ביום 10 לחודש ה', (חודש תשרי) אל קודש הקדשים עם
דם החטאת ודם העולה ובבגדי לבן.

* * * * *

"בזאת יבא"

פרק ט"ז פסוק ג':
"בזאת יבא אהרן אל הקדש"

ילקוט שמעוני ט"ז: "רבי יודין אמר בכניסתו לבית קדש הקדשים חבילות של מצות היו בידו. בזכות התורה בזכות המילה 'זאת בריתי אשר תשמרו'. בזכות שבת 'אשרי אנוש יעשה זאת וגוי' שומר שבת מחללו'. בזכות ירושלים 'זאת ירושלים בתוך הגוים'. בזכות השבטים 'זאת אשר דבר להם אביהם'. בזכות יהודה 'וזאת ליהודה'. בזכות ישראל 'זאת קומתך דמתה לחמר'. בזכות תרומה 'וזאת התרומה'. בזכות מעשר 'ובחנוני נא בזאת'. בזאת הקרבנות 'בזאת יבא אהרן' "

המדרש מונה 10 דברים שכתוב בהם לשון "זאת". בזכותם אהרן הכהן בא אל קודש הקדשים ביום הכפורים, והם:
תורה, מילה, שבת, ירושלים, שבטים, יהודה, ישראל, תרומה, מעשר, קרבנות.

"יבא", אותיות: י', ב', א'
י' – 10
ב', א' – המילה 'בא'

"בזאת יבא" – בזכות "י", 10 דברים (שנאמרו בלשון 'זאת'), 'בא' ביום 10 (לחודש תשרי).

* * * * *

בא אל הקודש

פרק ט"ז פסוק ג' :

"אל הקדש", ראשי תיבות, אותיות: **א', ה', עולה 6**.
6 פעמים בא כהן הגדול לתוך הקודש ביום הכפורים, והם :

- (1) בא לקודש להקטיר קטורת של שחרית
- (2) בא לקודש הקדשים לשים קטורת על המחתה כדי שיהיה ענן על הכפורת
- (3) בא לקודש הקדשים להתיז דם הפר
- (4) בא לקודש הקדשים להתיז דם השעיר
- (5) בא לקדש הקדשים להוציא המחתה
- (6) בא לקדש להקטיר קטורת של בין הערבים ולהטיב הנרות

* * * * *

"בזאת יבא"

פרק ט"ז פסוק ג':

"בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה"

אולי יש כאן רמז, שאהרן לא יבוא בכל עת אל הקדש, אלא רק פעם אחת בשנה, ביום הכיפורים.

1. **"בזאת"** עולה 410 ועוד 4 אותיות עולה **414**
ביום כפורים עולה **414**

2. במילה **בזאת**, האותיות: **ב', ז', א', ת'.**
האותיות: **ב', י', א', א', ה', ב', ב', ל', ו', ל'** עולה **10 (1+7+2).**
האות **ת'**: רמז לחודש תשרי

שרק ב10 לחודש תשרי, יבוא אל הקדש.

ועוד:

"בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה"
ראשי תיבות: **ב', י', א', א', ה', ב', ב', ל', ו', ל'**
עולה למנין **91**.

מלאך עולה למנין 91

ולפי פרוש חז"ל (ראה כלי יקר) הכהן הגדול יכול להיכנס לקדש הקדשים רק פעם אחת בשנה ביום הכפורים. כי ביום הכפורים הוא (ובני ישראל) דומים למלאך.

ועוד:

פרק ט"ז פסוק ג':

"בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה"

ראשי תיבות, אותיות: **ב', ב', ב', ל', ו', ל', עולה 72**, למנין המילה **'חסד'**

חסד גדול עשה ה' עמנו שכהן הגדול בא לקודש הקדשים ביום הכפורים ומכפר על מעשינו.

* * * * *

"בזאת יבא"

פרק ט"ז פסוק ג' :

"בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה"

אחרי מות רבה (כ"א, ו') : "ר' יודין פתר קריא בכהן גדול בכניסתו לבית קדשי הקדשים חבילות חבילות מצות יש בידו. בזכות התורה (דברים ד') 'וזאת התורה', בזכות מילה (ישעיה נ"ט) 'וזאת בריתי', בזכות שבת (ישעיה נ"ו) 'אשרי אנוש יעשה זאת', בזכות ירושלים (יחזקאל ה') 'וזאת ירושלים', בזכות שבטים (בראשית כ') 'וזאת אשר דבר להם אביהם', בזכות יהודה (דברים ל"ג) 'וזאת ליהודה', בזכות ישראל (שיר ז') 'וזאת קומתך', בזכות תרומה (שמות כ"ה) 'וזאת התרומה', בזכות המעשרות (מלאכי ב') 'ובחנוני נא בזאת', בזכות הקרבנות 'בזאת יבא אהרן' "

מנו במדרש **10** מצוות, שכתוב בהם המילה 'זאת' (הלא כתוב "בזאת יבא אהרן") שבזכותם בא כהן גדול לקודש הקדשים ביום הכפורים, והם :
תורה, מילה, שבת, ירושלים, שבטים, יהודה, ישראל, תרומה, מעשרות, קרבנות.
ורמז :
"יבא" – י' בא (בזכות י' מצוות הוא בא ביום י' לחדש)

בפרשה (פסוקים ג'-ד') כתוב **7** דברים שצריך לעשות או להביא כדי לבוא לקודש הקדשים, והם :
להביא פר בן בקר ואיל, ללבוש בגדי בד והם כתנת בד קדש, מכנסי בד, אבנט בד, ומצנפת בד, ולרחוץ במים.
ורמז :
"אהרן אל הקדש" ראש תיבות, אותיות : **א', א', ה'** עולה **7**.

סה"כ **17** דברים (7 דברים בכתב, ו10 מצות במדרש)
ורמז :
"יבא אהרן אל הקדש" ראש תיבות, אותיות : **י', א', א', ה'** עולה **17**.

עוד :
יש רמזים מאותיות המילה "יבא" ל**17** הדברים (10 המצות ו7 הדברים הכתובים בכתב), ולפי :

"יבא" אותיות : **י', ב', א'**
"יבא" באתב"ש : **מ', ש, ת'**
י' – ירושלים, יהודה, ישראל
ב' – בד (מלבושי בד הכולל כתנת, מכנסיים, אבנט, מצנפת), בן בקר (פר)
א' – איל
מ' – מילה, מעשרות, מים
ש' – שבת, שבטים
ת' – תרומה, תורה

* * * * *

בגדי כהן גדול

ילקוט שמעוני ט"ז: "בשחר לובש פילוסין של י"ב מנה ושל ערבים הינדואי של שמונה מאות זוז דברי ר' מאיר. וחכמים אומרים בשחר לובש פילוסין של שמונה עשר מנה ובין הערבים של י"ב מנה...בד', שיהו של בוץ, שיהו חדשים, שיהו כפולים"

פרק ט"ז פסוק ד':

"כתונת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד יצנף"
ראשי תיבות, אותיות:

(1) כ', ב', ק', י', ו', ב', י', ע', ב', ו', ב', י', ו', ב', י', עולה 246
פילוסין עולה 246

(2) **"כתונת בד קדש ילבש"** עולה 1628 ועוד 14 אותיות עולה 1642
פילוסין של שמונה עשר מנה עולה 1642

(3) **"ילבש ומכנסי בד יהיו על"** עולה 665 ועוד 18 אותיות עולה 683
פילוסין של י"ב מנה עולה 683

(4) **"ובמצנפת בד"** עולה 674 ועוד 9 אותיות עולה 683
פילוסין של י"ב מנה עולה 683

(5) **"ומכנסי בד יהיו"**
ראשי תיבות, אותיות: ו', ב', י'
ו', ב, י' – עולה 18
ב', י' – עולה 12

(6) **"ובאבנט בד יחגר"**
ראשי תיבות, אותיות: ו', ב', י'
ו', ב, י' – עולה 18
ב', י' – עולה 12

(7) **"ובמצנפת בד יצנף"**
ראשי תיבות, אותיות: ו', ב', י'
ו', ב, י' – עולה 18
ב', י' – עולה 12

(8) **"בגדי קדש הם"** עולה 468
משל בוץ עולה 468

(9) "ילבש", אותיות 'של י"ב'

(10) "ובמצנפת בד" עולה 674 ועוד 9 אותיות עולה 683
עולה 683 שיהו חדשים

(11) "ילבש ומכנסי בד יהיו על" עולה 665 ועוד 18 אותיות עולה 683
עולה 683 שיהו חדשים

(12) "ילבש ומכנסי בד יהיו על"
ראש תיבות, אותיות: י', ו', ב', י', ע', עולה 98
בוץ עולה 98

(13) "ומכנסי" עולה 186
עולה 186 כפולים

(14) "על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד"
ראש תיבות, אותיות: ע', ב', ו', ב', י', ו', ב', עולה 98
בוץ עולה 98

(15) "ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד"
ראש תיבות, אותיות: ו', ב', י', ע', ב', ו', ב', עולה 98
בוץ עולה 98

רמזים באתב"ש:

(16) "בד קדש ילבש"
באתב"ש:
שק דקב מכשב עולה 868
שמונה מאות זוז עולה 868

(17) "ובמצנפת בד יצנף"
באתב"ש:
פשיהטוא שק מהטו
סוף תיבות, אותיות: א', ק', ו', עולה 107
י"ב מנה עולה 107

(18) "בד יחגר ובמצנפת בד יצנף"
באתב"ש:
שק מסרג פשיהטוא שק מהטו
ראש תיבות, אותיות: ש', מ', פ', ש', מ', עולה 760
לבש של בוץ עולה 760

(19) "קדש"

באתב"ש :

107 **דקב** עולה 106 ועוד עם המילה עולה

107 **י"ב מנה** עולה

(20) "ילבש"

באתב"ש :

362 **מכשב** עולה

362 **חדשים** עולה

* * * * *

"ורחץ במים"

פרק ט"ז פסוק ד':
"ורחץ במים את בשרו ולבשם"

"במים את בשרו" ראשי תיבות, אותיות: ב', א', ב', עולה 5
רש"י: "אותו היום טעון טבילה בכל חליפותיו (יומא ל'). וחמש פעמים הי' מחליף..."

כהן הגדול מחליף בגדיו (מבגדי זהב לבגדי לבן, ובחזרה) 5 פעמים ביום בכפורים ובכל פעם הוא טובל במקווה.

* * * * *

גונזין בגדי כהן גדול

פרק ט"ז פסוק כ"ג:

**"ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבאו אל הקדש
והנחם שם"**

רש"י: "מלמד שטעונין גניזה ולא ישתמש באותן ארבע בגדים ליום הכיפורים אחר"

"והניחם שם" עולה 459 ועוד 2 מילים עולה 461
בגדיו טעונים גניזה לעולם עולה 461

* * * * *

ארץ גושן מקולקל

פרק י"ח פסוק ג' :

"כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו"

רש"י: " ואותו מקום שישבו בו ישראל מקולקל מהכול"

שפתי חכמים: "פ' ארץ גושן דאם לא כן 'אשר ישבתם' למה לכתוב"

(1) **"ישבתם בה"** עולה 759 ועוד 7 אותיות עולה **766**
גושן מקולקל מהכול עולה **766**

(2) **"ארץ מצרים"** עולה **671**
ארץ גושן עולה **670**

(3) **"אשר ישבתם"**
באתב"ש :
תבג מבשאי עולה 758 ועוד 8 אותיות עולה **766**
גושן מקולקל מהכול עולה **766**

* * * * *

שמירה ועשייה לחוקים

פרק י"ח פסוק ה':

"ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה' "
רש"י: "ליתן שמירה ועשייה לחוקים ושמירה ועשייה למשפטים"
רש"י: "לעולם הבא"

(1) **"את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם"**

עולה 3123 עולה 3116 ועוד 7 מילים
זה ליתן שמירה ועשייה לחוקים ושמירה ועשייה לחוקים עולה 3123

(2) **"משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני"**

עולה 1948 ועוד 8 מילים עולה 1956
ליתן שמירה ועשייה למשפטים עולה 1955

(3) **"יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה' "**

ראש וסוף תיבות, אותיות:
י+ה, א+ס, ה+ס, ו+י, ב+ס, א+י, י+ה עולה 185
לעולם הבא עולה 184

(4) **" וחי "**

באתב"ש:
פסם עולה 180 ועוד 3 אותיות ועוד המילה עולה 184
לעולם הבא עולה 184

(5) **"ואת משפט יאשר יעשה אתם האדם וחי"**

באתב"ש:
פתא יבונמתבג מזבץ תאי צתקי פסם
סוף תיבות, אותיות: **א', ג', צ', י', י', ס',** עולה 154
עולם הבא עולה 154

* * * * *

"ואפקד עונה עליה"

פרק י"ח פסוק כ"ה:
"ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את יושביה"

"ואפקד עונה עליה" עולה 437 ועוד 3 מילים עולה **440**.

אחרי 400 שנה (מלידת יצחק אבינו עד יציאת מצרים) ועוד 40 שנה שבני ישראל היו במדבר, סה"כ 440 שנה, בני ישראל נכנסו לארץ לכבוש אותה. וכתוב בברית בין הבתרים "לא שלם עון האמרי עד הנה". שכאשר שלם עון האמורי, "ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את יושביה" - אז התחיל הארץ להקיא את יושביה, את 7 העממים.

* * * * *

"כאשר קאה את הגוי"

פרק י"ח פסוק כ"ח:

"ולא תקיא הארץ אתכם כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם"

(1) **"את הגוי אשר"** ראשי תיבות, אותיות: א', ה', א', עולה 7. שלאחר 7 שנות כיבוש כל 7 העמים סולקו מהארץ.

(2) **"אשר לפניכם"**, ראשי תיבות, אותיות: א', ל', עולה 31. 31 מלכי ארץ כנען נפלו בכיבוש הארץ.

(3) **"כאשר קאה את הגוי"** עולה 1052

אחרי תע"ז שנה עולה 1051

מספר השנים מברית בין הבתרים עד לכיבוש וסילוק העמים מהארץ, 477 שנה. ונסביר:

נאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים:

בראשית ט"ו, ט"ז: "ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה" מברית בין הבתרים עד ליציאת מצרים עבר 430 שנה.

כמו שנאמר ביציאת מצרים:

שמות י"ב, מ"א: "ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים"

ונוסיף עוד 40 שנה במדבר, ועוד 7 שנים של כיבוש הארץ - עבר סה"כ (7+40+430) 477 שנה מברית בין הבתרים לסילוק האמורי מהארץ. וזה אחרי 'שלם עון האמורי', ועד **"כאשר קאה את הגוי"**.

* * * * *

אזהרה לבית דין

פרק י"ח פסוק ל':

"ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' אלקיכם"

רש"י (על המילים "ושמרתם את משמרתי") : "להזהיר בית דין על כך"

כאן אזהרה לבית דין ולא לבני ישראל. ומסביר,
שפתי חכמים: "דאי להזהיר את ישראל הרי כבר אמור 'ושמרתם את חקותי וגו', ולא תעשו מכל התועבות האלה"

ורמזים:

(1) **"ולא תטמאו בהם אני ה' א-ל-ה-יכם"** עולה 733
להזהיר בית דין עולה 733

(2) **"ושמרתם את משמרתי"** באתב"ש: **פביגאי תא יביגאם**
ראש תיבות, אותיות: **פ', ת', י'** עולה 490
בית דין באתב"ש: שמא קמט עולה 490

(3) **"ולא תטמאו בהם אני ה'"**
ראש וסוף תיבות, אותיות:
ו'+א', ת'+ו', ב'+ס', א'+י', י'+ה' עולה 481
בית הדין עולה 481

(4) **"אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני"**
ראש תיבות, אותיות: **א', נ', ל', ו', ת', ב', א'** עולה 490
בית הדין באתב"ש: שמא קמט עולה 490

(5) **"עשות מחקות התועבת"**
באתב"ש:
זבפא יסדפא צאפזשא עולה 724
אזהרה לבית דין עולה 724

(6) **"התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' א-ל-ה-יכם"**
באתב"ש:
צאפזשא תבג טזבף כוטמלי פכת אניתף שצי תטם מ--ץ ת-כ--לי
סוף תיבות, אותיות:
א', ג', ה', י', ת', ה', י', ס', צ', י' עולה 724
אזהרה לבית דין עולה 724

(7) "ולא תטמאו בהם" באתב"ש : פכת אניתף שצי
סוף תיבות, אותיות : ת',ף',י' עולה 490
בית דין באתב"ש : שמא קמט עולה 490

* * * * *

"כשושנה בין החוחים"

שיר השירים ב', ב' :

"כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות"

באחרי מות רבה (כ"ג) חז"ל דרשו את הפסוק הזה על בני ישראל.
שבני ישראל במצרים היו "כשושנה בין החוחים", פרח בתוך הקוצים, בתוך טומאת מצרים.

(1) **שושנה** עולה 461
עמי ישראל עולה 461

(2) **"כשושנה בין החוחים"**
עולה 820 ועוד 15 אותיות ועוד 3 מילים עולה 838
בטומאת מצרים עולה 838

(3) **"בין החוחים כן רעיתי"**
באתב"ש :
שמת צספסמי לט גזמאם
סוף תיבות, אותיות : ט', י', ט', ס' עולה 68
מצרים באתב"ש : **יהגמי** עולה 68
(בין החוחים, בין מצרים)

* * * * *

פרשת קדושים

"קדשים תהיו"

פרק י"ט פסוקים א'-ב':

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם"
ויקרא רבה (כ"ד, ה'): "תני ר' חייא אמר פרשה זו נאמרה בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה"

(1) "אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם"
סוף תיבות, אותיות: ס', ס', ו', י', ש', י', ה', ס'
עולה 451
עולה 451
'זו נאמרה בהקהל'

(2) "קדשים"
ראש וסוף תיבות, אותיות: ק'+ס'
עולה 140
עולה 140
הקהל

(3) "תהיו כיי"
'זו נאמרה בהקהל'
עולה 451
עולה 451

(4) עדת ישראל
'נאמרה בהקהל'
באתב"ש:
עולה 1015
טתיגץ שצדצך עולה 1016

(5) "לאמר דבר אל כל עדת" עולה 1032 ועוד 5 מילים עולה 1035
'פרשה זו נאמרה בהקהל'
עולה 1036

(6) "וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כיי"
באתב"ש:
פמקשג מ-ץ תך יבץ כתיג קשג תך לך זקא שטם מבגתך פתיגא תכצי דקבמי
אצמף לס
סוף תיבות, אותיות:
ג', צ', ד', צ', ג', ג', ד', ד', א', ס', ד', א', י', י', ה', ס'
עולה 451
עולה 451
'זו נאמרה בהקהל'

(7) "אלהם קדשים תהיו כִּי"

באתב"ש :

תכני דקבמי אצמף למ

סוף תיבות, אותיות: י', י'', י', י'' עולה **140**

הקהל **עולה 140**

(8) "אלהם קדשים תהיו כי קדוש"

באתב"ש :

תכני דקבמי אצמף לס דקפב

סוף תיבות, אותיות: י', י'', ף', ס', ב' עולה **142**

142 עולה **'בהקהל'**

(9) "קדשים תהיו כי"

באתב"ש :

דקבמי אצמף לס עולה 437 ועוד 11 אותיות ועוד 3 מילים עולה **451**

עולה 451 **'זו נאמרה בהקהל'**

* * * * *

"קדשים תהיו"

פרק י"ט פסוק ב':

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני..."
רש"י: "הוא פרושים מן הערוה ומן העבירה..."

פרושים מן עבירה באתב"ש: וגפבמי ין זשמגץ
עולה 600 ועוד 13 אותיות עולה 613 למנין המילה 'תרי"ג'

וגם:

"קדשים תהיו כי קדוש אני" באתב"ש: דקבמי אצמף לס דקפב תטס
ראש וסוף תיבות: ד'+י', א'+ף', ל'+ם, ד'+ב', ת'+ם' עולה 611 למנין המילה
'תורה'.

וגם:

"קדשים" עולה 454
"קדשים" באתב"ש: דקבמי עולה 156
ביחד (454+156) עולה 610 ועוד 2 מילים (קדשים, דקבמי) עולה 612 למנין המילה 'דברות'

במה בני ישראל קדושים? איך הם מובדלים ופרושים מן העמים?
והתשובה, בקבלת התורה ובקיום תרי"ג מצוותיה.

ועוד:

אמרו חז"ל (רש"י) 'כל מקום שאתה מוצא גדור ערוה אתה מוצא קדושה'
"קדשים תהיו" עולה 875 ועוד 2 מילים עולה 877
פרושי ערוה עולה 877

וגם:

"אלהם קדשים תהיו" עולה 951
גדורים בעריות עולה 951

וגם:

"קדשים תהיו כי קדוש אני" באתב"ש: דקבמי אצמף לס דקפב תטס
סוף תיבות, אותיות: י', ף', ס', ב', ם' עולה 172
פרושות באתב"ש: וגפבפא עולה 172
(תהיו פרושות-מסיבות דתיים)

וגם:

התורה עולה 616
התורה באתב"ש: צאפגץ עולה 264
ביחד (616 + 264) עולה 880 ועוד 2 מילים (התורה, צאפגץ) עולה 882
ערות דבר עולה 882
(לפי חז"ל כולל גם ערות דיבור, נבול פה)

וגם :

"קדשים תהיו" באתב"ש : דקבמי אצמף

עולה 367 ועוד 9 אותיות ועוד 2 מילים

שמירה טהרה באתב"ש : בימגץ נצגץ

עולה 378

עולה 378

* * * * *

"קדשים תהיו"

ויקרא פרק י"ט פסוק ב' :

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' א-ל-ה-י-כ-ם"

רש"י :

"מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה (תורת כהנים, ויקרא רבה)"

הקהל את כל עדת ישראל להגיד להם פרשה זו.

ורמזים :

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני"

ראש תיבות, אותיות :

ד', א', כ', ע', ב', י', ו', א', ק', ת', כ', ק', א' עולה 735
פרשה זו בקהל עולה 735

וגם :

"כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה'"

ראש תיבות, אותיות :

כ', ע', ב', י', ו', א', ק', ת', כ', ק', א', י' עולה 740
פרשה זו בהקהל עולה 740

וגם :

"כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה'"

באתב"ש :

לך זקא שטם מבגתך פתיגא תכצי דקבמי אצמף לס דקפב תטם מ-ץ

ראש תיבות, אותיות :

ל', ז', ש', מ', פ', ת', ד', א', ל', ד', ת', מ' עולה 1336
שנאמרה פרשה זו בהקהל עולה 1336

ועוד טעם למה נאמרה בהקהל :

ויקרא רבה (כ"ד, ה') : "...ר' לוי אמר מפני שעשרת הדברות כלולין בתוכה"

רמזים :

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו"

ראש תיבות, אותיות :

ד', א', כ', ע', ב', י', ו', א', ק', ת' עולה 614
בדברות עולה 614

וגם :

"כי קדש אני ה' א-ל-ה-י-כ-ם" עולה 627

י' הדברות עולה 627

ועוד :

רש"י (על המילים "קדשים תהיו"):

"הוו פרושים מן העריות ומן העבירה (ויקרא רבה)"

"ואמרת" עולה 647 ועוד 5 אותיות ועוד המילה עולה 653
"הוו פרושים" עולה 653

וגם :

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה'"

באתב"ש :

קשג תך לך זקא שטם מבגתך פתיגא תכצי דקבמי אצמף לס דקפב תטם מ-ץ

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ק'+ג', ת'+ד', ל'+ד', ז'+א', ש'+ס', מ'+ד', פ'+א', ת'+י', ד'+י',

א'+ף', ל'+ס', ד'+ב', ת'+ס', מ'+ץ' עולה 2213

הוו פרושים מן העריות ומן העברות עולה 2213

* * * * *

"קדשים תהיו"

פרק י"ט פסוק ב' :

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו..."
ראש תיבות, אותיות: ד', א, כ', ע', ב, י', ו', א', ק', ת' עולה 614
למנין המילה 'בדברות'.

לרמז :

הקדושה של בני ישראל נמצא 'בדברות', כלומר במצוות התורה שהם שומרים.
בני ישראל מופרדים מאומות העולם בקבלת התורה ובשמירת מצוותיה.

* * * * *

מצות פאה

פרק י"ט פסוק ט':

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר..."

לפי חז"ל שיעור פאה אחד משישים של שדהו (ראה בעל הטורים). הפאה משאירים בסוף קצירת השדה (ראה רש"י ויונתן בן עוזיאל), ובדרך כלל משאירים שורה אחת (או יותר) בסוף השדה.

(1) **"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך"**

ראש וסוף תיבות אותיות:

ו'+ס', א'+ת', ק'+ר', א'+ס', ל'+א', ת'+ה', פ'+ת', ש'+ך' עולה 2024
להשאיר שורה אחת פאה בסוף שדך עולה 2024

(2) **"את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך"**

באתב"ש:

תא דהמג תגהלי כת אלכך ותא בקל
ראש תיבות אותיות: ת', ד', ת', כ', א', ו', ב' עולה 833
שיעור פאה א' מסמ"ך עולה 833

(3) **"קציר ארצכם לא תכלה פאת"**

באתב"ש:

דהמג תגהלי כת אלכך ותא עולה 1468
שורה אחת בסוף השדה פאה עולה 1468

* * * * *

עץ חיים היא

פרק י"ט פסוק י"ג:

"וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל"

מדרש רבה (כ"ה, א'): "וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל" (משלי ג') 'עץ חיים היא למחזיקים בה' "שמעון אחי עזריה אמר משמו והלא שמעון היה גדול מעזריה אלא ע"י שהיה עזריה עוסק בפרקמטיא ונותן בפיו של שמעון לפיכך נקרא הלכה על שמו. ודכוותה (דברים לג) 'ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך'. ולא יששכר גדול היה מזבולן אלא ע"י שהיה זבולן מפרש מישב ועוסק בפרקמטיא ובא ונותן בתוך פיו של יששכר נותן לו שכר בעמלו לפיכך נקרא הפסוק על שמו שנא 'שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך' "

על הפסוק הזה דורשים בעלי המדרש את הפסוק "עץ חיים היא למחזיקים בה". ומפרש מהרז"ו על המדרש שהפסוק הזה לא נאמר על ישוב ארץ ישראל כי זה כתוב במקום אחר. אלא מהשימוש במילה "ונטעתם" דרשו גזירה שווה מהמילה "עץ" כאן למילה "עץ" בפסוק "עץ חיים היא...".

ומשמעות הדברים שיש חיוב להחזיק לומדי תורה וכל מי שעושה את זה יש לו שכר הרבה ובדומה ללומד עצמו. וכמו שכותב המדרש לא כתוב 'לעמלים בה' אלא 'למחזיקים בה'. לאלו שמחזיקים לומדי התורה יש חיים. ואפשר להוסיף:

שהמילה "ונטעתם" רומז על עבודה ממש וזה הפרקמטיא. והמילה "עץ" רומז על "עץ חיים" שזה התורה הנקראת סם החיים. אלו שלא יכולים ללמוד, יכולים להתעסק בפרקמטיא עבור אלו שכן לומדים. ובזה כאילו הם נוטעים 'עץ מאכל' שרומז על 'עץ הדעת' ועל 'עץ החיים'. ורמז לדבר:

"ונטעתם כל עץ מאכל", ראש תיבות, אותיות: ו', כ', ע', מ', עולה 136

עולה 136

ממון

החזקת לומדי תורה פרושה, להוציא עליהם ממון כדי סיפוקם, באוכל וכדומה, כדי שהם יוכלו ללמוד בנחת.

* * * * *

לקט שכחה ופאה

ויקרא פרק י"ט פסוק ט':

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצור ולקט קצירך לא תלקט"

דברים פרק כ"ד פסוק י"ט:

"ושכחת עומר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולאמנה יהיה"

בעל שדה מצווה להשאיר לקט, שכחה, ופאה משדהו לעני, לגר, ליתום, ולאמנה.

לקט, שכחה, פאה, ראש תיבות, אותיות: ל', ש', פ', אותיות המילה 'שפל'.

הם מתנות לשפלים, מתנות עניים.

* * * * *

כל הטוב

פרק י"ט פסוק י"ח :
"ואהבת לרעך כמוך"

הרמב"ן: "...כי פעמים שיאהב אדם את רעהו בדברים ידועים להטיבו בעושר ולא באהבה ולא בחכמה וכיוצא בזה ואם יהיה אוהבו בכל יחפוץ שיזכה רעהו האהוב לו בעושר ובנכסים וכבוד ובדעת וחכמה ולא שישוה אליו"

ופירושו של דבר, לא נדרש לאהוב את רעהו כמו שהוא אוהב את עצמו (זה לא טבעי). רק שאדם יאהב את רעהו במובן שהוא מאחל לו 'כלי הטוב'.

הכלי יקר מביא אגדה על גר אחד שביקש מהלל ללמד אותו 'כלי התורה כולה כאשר הוא (הגר) עומד על רגל אחת. גם כאן הגר רוצה ללמוד את 'כולי התורה. הלל לימד אותו פסוק "ואהבת לרעך כמוך" - מה ששנוי עליך אל תעשה לחברך. כאן מסביר הכלי יקר שהגר רצה לשמוע מהלל כלל אחד שהוא שורש, שעומד עליו 'כלי התורה (כאן מהמשמעות המילה 'רגל', שעליו עומד משהו). והלל לימד אותו "ואהבת לרעך כמוך".

ועל זה כותב רש"י: **"אר"ע זה כלל גדול בתורה"**

אנו רואים מפרושים אלו שהאהבה לרעהו צריך להיות בלי סייגים, ושיחפוץ 'כולי הטוב לרעהו. ואולי יש רמז לזה מהביטוי: **"ואהבת לרעך כמוך"**, ראש תיבות, אותיות: ו', ל', כ', אותיות המילה **כול**.

* * * * *

"את חקתי תשמרו"

פרק י"ט פסוק י"ט:

**"את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים
שעטנז לא יעלה עליך"**

ספורנו:

"...אמר 'את חקתי תשמרו' והזכיר חוקים במלאכת המרעה, ובעבודת הקרקע, ובמלבוש, ובמשגל, ובהגדת העתידות, שבכל אלה היתה הנהגה חייהם אז"

הספורנו מסביר את עניין מצוות שהם בגדר חוקים. כמו שכתב:
רש"י: "אלו גזירות מלך שאין טעם לדבר"

הספורנו פירוש כאן "חקתי" על הרבה מצוות התורה שהם בגדר חוקים.

ספורנו פרק י"ט פסוק י"ט:

"ובהיות שמכלל יראה הא-ל יתברך היא שמירת החוקים. כי אמנם השומרים למען לא יחטא לא יהיה זה אלא שכבר הכיר גדלו ושאין ראוי למרות את דברו. ושכבר הכיר טובו וידע שלא יצוה אלא הראוי והטוב אף על פי שלא נתפרסם טעם המצוה".

ורמזים:

"את חקתי תשמרו" באתב"ש: **תא סדאם אביגף**
עולה 602 ועוד 11 אותיות עולה 613 למנין המילה **תרי"ג**.

"את חקתי תשמרו" באתב"ש: **תא סדאם אביגף**
עולה 602 ועוד 11 אותיות ועוד 3 מילים עולה 616 למנין המילה **'התורה'**.

רמז:

צריך לשמור גם המצוות בתורה שהם בגדר חוקים.

חזקוני פירש "חקתי", חוקות כלאים הכתובות בסמוך, ולפי:

חזקוני:

"למעלה הזהיר בחוקות עריות וכאן הזהיר בחוקות כלאים..."

ורמז:

כלאים עולה 101

כלאים באתב"ש: **לכתמי** עולה 500

ביחד (500+101) עולה 601 ועוד 10 אותיות ועוד 2 מילים (כלאים, לכתמי) עולה 613

"את חקתי תשמרו" באתב"ש: **תא סדאם אביגף** עולה 602 ועוד 11 אותיות עולה 613

רמז:

כאן "את חקתי תשמרו" זה עניין של כלאים (כלאי בהמה, כלאי זרעים, כלאי בגדים).

* * * * *

"יהיה לכם ערלים"

פרק י"ט פסוק כ"ג:

"ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל"

רש"י: ואטמתם אטימתו

רשב"ם: "וערלתם לשון סתימה ואטימה"

דעת זקנים מבעלי התוספות: "הפסוק הזה על תינוק אומר שלש שנים יהי לכם ערלים שאינו יודע לדבר, ובשנה הרביעית תאכלו את פריו שאז מתחיל לקרוא בתורה, ומשם ואילך להוסיף לכם תבואתו כמו שאחז"ל מכאן אילך תקבל ליה כתורא, מכאן אמרו חכמים בן ה' שנים למקרא, בן י' למשנה"

רמזים:

(1) **"שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל"** עולה 962
"ואטמתם אטימתו" עולה 962

(2) **"עץ מאכל וערלתם ערלתו את"**
סוף תיבות, אותיות: **צ', ל', ס', ו', ת'** עולה 566
תינוק עולה 566

(3) **"שנים יהיה לכם ערלים לא"**
ראש וסוף תיבות, אותיות:
ש'+ס', י'+ה', ל'+ס', ע'+ס', ל'+א' עולה 566
תינוק עולה 566

(4) **"ערלתו את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל"**
ראש תיבות, אותיות:
ע', א', פ', ש', ש', י', ל', ע', ל', י' עולה 901
לשון סתימה עולה 901

(5) **"שנים יהיה לכם ערלים לא"** עולה 901
לשון סתימה עולה 901

(6) **יהיה לכם ערלים לא** עולה 501 ועוד 14 אותיות עולה 515
סתימה עולה 515

(7) **"ערלתו את פריו שלש"**
ראש תיבות, אותיות: **ע', א', פ', ש'** עולה 451
לשון אטימה עולה 451

(8) "ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם"

באתב"ש :

פטנזאי לך זה יתלך פזגכאי

סוף תיבות, אותיות : י', ד', ה', ד', י' עולה 65

אטימה עולה 65

(9) "את פריו שלש"

באתב"ש :

תא וגמף בכב

עולה 554 ועוד 9 אותיות ועוד 3 מילים עולה 566

תינוק עולה 566

* * * * *

פרשת אמר

כהני נוב

פרק כ"א פסוק א':

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֲמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמִּי"

ילקוט שמעוני אמר כ"א: "מה כתיב למעלה מן הענין, ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני, מה כתיב אחריו, אמר אל הכהנים. מה ענין זה אצל זה? אלא שצפה הקב"ה שעתיד שאול למלוך על ישראל ולהרוג את הכהנים ולדרוש באוב" **"אמר רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי מלמד שהראה הקב"ה למשה דור דור ודורשיו, דור דור ושפטיו, דור דור ומלכיו. והראהו את שאול ואת בניו נופלים בחרב. אמר לפניו רבש"ע מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב? אמר לו הקב"ה, ולי אתה אומר, אמר אל הכהנים שהרג, שמקטרים אותי"**

דורש כאן המדרש מסמיכות נושא של אוב וידעוני (בפרשת קדושים) לנושא של "אמר אל הכהנים" שמדובר בשאול המלך.

שאול המלך דרש באוב וגזר על הריגת הכהנים שהיו בנוב עיר הכהנים (שמואל א', כ"ב). והמדרש ממשיך ודורש את המילים "אמר אל הכהנים", אמור אל כהני נוב שנהרגו, כי הם מקטרגים על שאול, ומידת הדין תפגע בו והוא יידקר בחרב.

ורמזים שמדובר כאן גם בכהני נוב:

(1) **"ה' אל משה אמר אל הכהנים"**

ראש תיבות, אותיות: י', א', מ', א', א', ה' עולה 58

עולה 58

נוב

(1) **"אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם"**

ראש תיבות, אותיות: א', מ', א', ה', ב', א', ו', א' עולה 58

עולה 58

נוב

(2) **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֲמַר"**

ראש תיבות, אותיות: ו', י', א', מ', א' עולה 58

עולה 58

נוב

(3) "אל משה אמר אל הכהנים"

באתב"ש :

תך יבץ תיג תך צלצטמי

143 עולה י' ד', ג', צ', י' סוף תיבות, אותיות : ד', צ', ג', ד', י'

143 עולה כהני נוב

* * * * *

"לנפש לא יטמא בעמיו"

פרק כ"א פסוק א':
**"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֲמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא
יִטְמָא בְּעַמְיּוֹ"**
1. חזקוני: "לרבות הקטנים"

"בני אהרן" עולה 318
הגדולים והקטנים עולה 318

2. חזקוני: "...ונסמכה פרשת אוב וידעוני לפרשת אמור אל הכהנים, לומר לך שמן
הדין יש לרגום שואל באוב או ידעוני כי אין צורך לישראל בהם, אלא,
אם באת לשאול, אמור אל הכהנים, והם ישאלו לך באורים ותומים,
תנחומא."
בני אהרן ואמרת
ראשי תיבות: ב', א', ו', אותיות: אוב
אולי רמז שבמקום לשאול אוב או ידעוני, (שאסור), יבוא וישאול הכהנים.

* * * * *

אמור

פרק כ"א פסוק א' :

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אִמְרָה אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם..."

אמר רבה (כ"ו, א') : " 'אמרות ה' אמרות טהורות', מצינו שעיקם הקב"ה ה' אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו, שנאמר 'מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה'..."

אמר רבה (כ"ו, ב') : "רבי יוסי ממלחיא ורבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמרו מצינו התינוקות בימי דוד עד שלא טעמו טעם חטא היו יודעין לדרוש התורה מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור והוה דוד מתפלל עליהון...הדור ההוא חייב כליה אחר כל השבח הזה יוצאין למלחמה ונופלין אלא על ידי שהיו בהם דלטורין היו נופלין..."

על פתיחת הפרשה במילה "אמר" (וגם "ואמרת") דרש המדרש דרשות הקשורות לדיבור. שלא להוציא דבר מגונה מפיד, ולא לדבר לשון הרע.

וידוע שיש רמ"ח (248) אברים בגוף האדם. ויש אבר אחד שדרך פעולתו הוא יכול לפגוע בכול יתר האברים, והאבר הזה בפה וזה הלשון. כאשר הלשון מדבר לשון הרע הוא הורג שלושה, האומר, השומע, והנאמר עליו (אמור רבה כ"ו, א').
והרמז :

'אמור' (כתיב מלא) עולה 247

לרמוז לך שאבר אחד, מה 248 אברים של הגוף, בפעולת **'אמור'** (דיבור) יכול לפגוע ביתר 247 האברים.

ועוד :

'אמור' עולה 247

"נצור לשונך" באתב"ש : **טהפג כבפטל** עולה 238 ועוד 9 אותיות עולה **247** לרמוז, "נצור לשונך" שמור את הלשון שלא תפגע ביתר 247 אברי גופך.

ועוד :

"ואמרת" עולה 647

"המוציא שם רע" באתב"ש : **ציפהמת בי גז** עולה **647**

(להזהיר, "ואמרת", אם אמרת לשון הרע, תלקה בצרעת. כי נגע הצרעת בא על מי שמוציא שם רע. וכמו שאמרו חז"ל המילה "מצורע" זה 'המוציא שם רע')

* * * * *

לא לקרוא לאוב

פרק כ"א פסוק ב':
"אם לשארו הקרב אליו לאמו..."

אותיות : אמר לו האוב יקרא לשמואל
מוזהרים לא לפנות לאוב (ושאול פנה לאוב להעלות את שמואל).
אולי רמז ששאול לא ישאל הכהנים, אלא יפנה לאוב.

* * * * *

"ולאחתו הבתולה"

פרק כ"א פסוק ג':

"ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא"
רש"י (על המילה "קרובה"): "לרבות את הארוסה"

"הבתולה הקרובה אליו" עולה 813 ועוד 3 מילים עולה 816
גם אשר ארוסה עולה 816

ועוד"

כהן אסור לטמא למתים, חוץ מכמה קרובי משפחה. וכלול בהם אחותו הבתולה הפנויה או הארוסה, שמותר לו להיטמא לה.

ואולי רמז:

"הבתולה" באתב"ש: **צשאפכץ** עולה 581

'ארוסה' באתב"ש: **תגפחץ** עולה 581

למרות שהיא 'ארוסה' אם היא עדיין בגדר בתולה הוא יכול להיטמא לה (ולפי רש"י).

וגם:

"ולאחתו הבתולה" באתב"ש: **פכתסאף צשאפכץ** עולה 1022
אחתו הארוסה באתב"ש: **תסאף צתגפחץ**

עולה 1012 ועוד 10 אותיות
עולה 1022 יכול להיטמא לאחותו הבתולה למרות שהיא ארוסה.

* * * * *

כהן לא יטמא

פרק כ"א פסוק ד':

"ולא יטמא בעל בעמיו להיחלו"

זקנים מבעלי התוספות: "פי' הרב בכור שור כמו לבעל בעמיו כל' שאפי' לכהן גדול שמת שהוא בעלו ואדון וקדושתו גדול' א"ה לא יטמא לו כהן אחר אם אינו מקרובין המוזכרי' בפסוק"

"ולא יטמא בעל בעמיו להיחלו", ראש וסוף תיבות, אותיות:

ו'+א', י'+ט', ב'+ל', ב'+ו', ל'+ו', עולה 118

כהן גדול עולה 118

רמז "בעל בעמו" זה כהן גדול. ולא יטמא כהן הדיוט לכהן גדול שמת.

פרק כ"א פסוק ה':

"ובבשרם לא ישרטו שרטת"

רש"י: "...ת"ל לחייב על כל שריטה ושריטה"

(1) **"ובבשרם לא ישרטו"** עולה 1106

גם על שריטה אחת עולה 1106

(2) **"ובבשרם לא"** עולה 581 ועוד 8 אותיות עולה 589

חייבים על אחת עולה 589

(3) **"ישרטו"**

באתב"ש:

מבגנף עולה 175 ועוד 5 אותיות ועוד המילה עולה 181

חייבים על א' עולה 181

* * * * *

כהן הדיוט וכהן גדול

בכהן הדיוט כתוב :

פרק כ"א פסוק ז' :

"אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי קדש הוא ל-א-ל-ה-י"

בכהן גדול כתוב :

פרק כ"א פסוק י"ג :

"והוא אשה בבתוליה יקח"

פרק כ"א פסוק י"ד :

"אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה"

ונשאלת השאלות :

למה סדר הנשים האסורות הכתובות אצל כהן הדיוט בסדר הפוך מהסדר הכתוב אצל כהן גדול?

אצל כהן הדיוט הסדר : זנה, חללה, גרושה.
ואצל כהן גדול הסדר : אלמנה, גרושה, חללה, זנה.

ועוד :

כהן גדול היה פעם כהן הדיוט וכבר נאסרו עליו זנה, חללה, וגרושה.
ולמה חזרה הכתוב להזהיר עוד הפעם את הכהן הגדול על אלו?

ועוד :

רש"י (על המילה "זנה") : "שנבעלה בעילת ישראל האסור לה כגון חייבי כריתות או נתין או ממזר"

אבל כתוב בפסוק י"ג, "אשה בבתוליה יקח". ואם רק מותר לו לקחת בתולה, למה חזרה התורה על 'זנה' שבפשטות היא איננה בתולה?

למרות שכל זה גזירת הכתוב (ואין לנו לתרץ למה), חז"ל לפעמים כן נתנו טעם מהבנתם לדברים כתובים ואולי רק כדי לקרב הלבבות (ולסבר את האוזן).

גם כאן נעלה תשובות, במישור הרעיוני, לשאלות אלו.

המילה 'זנה' כאן משמעותה לפי הגמרא :

יבמות (ס"א, א') : "אין זונה אלא גיורת, ומשוחררת, ושנבעלה בעילת זנות" ומבוסס על :

יחזקאל (מ"ד, כ"ב) :

"אלמנה וגרושה לא יקחו להם לנשים, כי אם בתולות מזרע בית ישראל"

ולפי זה 'זנה' גם יכולה להיות 'בתולה' (ואין סתירה בדברים).

ונראה להגיד שהכהן ההדיוט מוזהר לפי סדר יורד בחומרתו, שהולך מהחמור אל הקל. ראשית, הוא מוזהר על 'זנה' שהיא באה מרקע רחוקה מישראל (גיורת), או משכבה מואסת בקהל (שפחה כנענית משוחררת), או המתעסקת בזנות.

אחרי זה, הוא מוזהר על זאת שהיא מזרע ישראל אבל שיש פגם בייחוסה (חללה). ובסוף, הוא מוזהר על זאת שלא בא מרקע רחוקה או מאוסה, ואין פגם בייחוסה, אלה שכבר נישאה לאיש.

ובמישור הרעיוני:
למרות שאלמנה מותרת לכהן הדיוט, וגם היא הייתה נשואה פעם, אולי הגרושה היא נראת קצת כעוברת מאיש לאיש בדומה לזונה, כי בעלה הקודם יכול להיות עדיין בחיים. ואולי גם בגלל שהוציאה בעלה בספר כריתות (בגט) וזה ההפך מהשלוש. והכהן צריך להיות קדוש, "קדושים תהיו", וצריך להיות 'רודף שלום', ולפי: מלאכי (ב', ה): "בריתי היתה אתו החיים והשלום"

בכהן גדול הסדר הפוך, מהקל לחמור. ונראה להגיד שבגלל שהוסיף אלמנה ראשון, המשיך בסדר מהקל לחמור (כי אלמנה לא עשתה שום דבר מעצמה, רק שבעלה מת). ועוד:
אולי חזר על גרושה וחללה וזנה לכהן גדול כי הוא מצווה לפני זה "והוא אשה בבתוליה יקח". ואפשר לטעות ולחשוב שאם היא בתולה היא מותרת לו למרות שהיא אלמנה או גרושה או חללה או זנה (כי היא לא נטמאה). וחזרה על אלה לאסור אותם בלאו. ואולי סוף הפסוק מעיד, "את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה". כי מסקנת חז"ל שגם מילדה בת ג' או פחות (אם היא מאלה) הכהן צריך להיזהר.

כי לכל אלה יש רעותה, והכהן צריך להיות נקי מכל חשש של טומאה, וקדוש, וטהור, ובמיוחד בנושא הייחוס והאישות, ולפי:
רש"י (ויקרא י"ט, ב'), על המילים "קדושים תהיו": "...שבכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה"

קבלתי עוד שתי תשובות לשאלות האלו מהרב אנסבכר.
הוא ראה כתוב שהסיבה שחזרה הכתב על גרושה, חללה, וזנה לכהן גדול זה בגלל שהיינו חושבים שאם כהן גדול התחתן עם אחת מאלו הוולד יהיה לא רק חלל אלא גם ממזר. ובא הכתוב להגיד שהוולד רק חלל ("ולא יחלל זרעו בעמיו").

ועוד אמר הרב אנסבכר תרוץ מטעם עצמו. וזה קשור לתשובה לשאלה: מה אם כהן גדול בא על אשה שהיא בו זמנית גם אלמנה, גם גרושה, חללה, וגם זנה. האם הוא חייב על 4 לאווים או על לאו 1?
והוא אמר (על סמך מה שראה ברמב"ם הלכות אסורי ביאה י"ז, ט') שהוא חייב על 4 לאווים. ואולי זה הסיבה שחזר כאן הכתוב על גרושה, חללה, וזנה לחייב אותו על כל אחת ואחת.
וזה כאשר האשה נעשתה אלמנה, ואחר כך גרושה, ואחר כך חללה, ואחר כך זנה, לפי הסדר הזה (שיש בה תוספת פגם). ואם לא לפי הסדר הזה, הוא לוקה רק על 1 (רמב"ם הלכות אסורי ביאה י"ז, י'). ואולי זה אחת הטעמים למה חזרה על זה הכתוב אצל כהן גדול ובסדר הפוך מאצל כהן הדיוט.

* * * * *

"והכהן הגדול מאחיו"

פרק כ"א פסוק י':

"והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים..."

אמר רבה (כ"ו, ט'): "למה נקרא שמו כהן גדול שהוא גדול בה' דברים בחכמה בכח בנוי בעושר ובשנים..."

ורמזים:

(1) **"והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק"**

ראש וסוף תיבות, אותיות: ו'+ן', ה'+ל', מ'+ו', א'+ר', י'+ק' עולה **448**
חכמה, כח, נוי, עושר, שנים,

ראש תיבות, אותיות: ח', כ', נ', ע', ש' עולה **448**

(2) **"מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש"**

ראש וסוף תיבות, אותיות:

מ'+ו', א'+ר', י'+ק', ע'+ל', ר'+ו', ש'+ן', ה'+ה', ו'+א', א'+ת', י'+ו',
 ל'+ש' עולה **1777**

"שהוא גדול בה' דברים בנוי בכח בעושר בחכמה ובשנים" עולה **1777**

(3) **"הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא"**

באתב"ש:

צרקפך יתסמף תבג מפהד זך גתבף ביט ציבסץ פיכת

ראש וסוף תיבות, אותיות:

צ'+ך', י'+ף', ת'+ג', מ'+ד', ז'+ך', ג'+ף', ב'+ט', צ'+ץ', פ'+ת'

עולה **1428**

בה' דברים בנוי בכוח בעושר בחכמה ובשנים עולה **1428**

* * * * *

כהן מוזהר לא לבוא על נפשות מת

פרק כ"א פסוקים י"א- י"ב:
"ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלקיו..."

רש"י ("ועל נפשת מת"): " (נזיר ל"ח) להביא רביעית דם מן המת שמטמ' באהל"
רש"י (על "לאביו ולאמו"): "(סנהדרין ד', ת"כ) לא בא אלא להתיר לו מת מצוה"
רש"י (על "ומן המקדש לא יצא"): "מכאן למדו רבותינו שכהן גדול מקריב אונן וכן משמעו אף אם מתו אביו ואמו אינו צריך לצאת מן המקדש אלא עובד עבודה"

(1) "נפשת מת" עולה 1270
רביעית דם מן המת עולה 1271

(2) "לא יצא" עולה 132
לאביו ולאמו עולה 132
לא צריך לצאת אפילו לאביו ואמו.

(3) "יצא ולא יחלל את"
ראש וסוף תיבות, אותיות: 'י'+ 'א', 'ו'+ 'א', 'י'+ 'ל', 'א'+ 'ת' עולה 459
מקריב אונן עולה 459
לא צריך לצאת אפילו לאביו ואמו וממשיך בעבודה ומקריב כאשר הוא אונן.

רמזים כלליים:
(4) "ועל כל נפשת מת לא" עולה 1457
אם מתו אביו ואמו אנו צריך לצאת עולה 1457
(לא על המילים שאמר רש"י)

(5) "המקדש לא יצא" עולה 581
מת מצוה עולה 581
למת מצוה (שאין לו קוברים אחרים) הוא יוצא.
(לא על המילים שאמר רש"י)

* * * * *

צדיקים מטיבים לעולם

מדרש רבה (כ"ז, א'): " שור או כשב או עז הה"ד 'צדקתך כהררי קל'. ההרים מעלין עשבים והצדיקים יש להם מעשים טובים. ד"א 'צדקתך כהררי קל', מה ההרים ראויים להזרע ועושים פרות כך הצדיקים עושים פירות ומטיבין לעצמן ולאחרים למה"ד לפעמון זהב והגיל שלו מרגליות כך צדיקים מטיבין לעצמן ולאחרים שנאמר ישעיה ג' 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו' "

המדרש המשיל את הצדיק לפעמון זהב שיש בתוכו ענבל (גיל) של מרגלית.

ונראה לי להגיד:

'הפעמון' - זה הצדיקים. שהם לומדי ומקימי התורה. וזה רמוז במילה 'זהב' הרומז על התורה, ולפי הכתוב:

בראשית ב', י"ב: "וזהב הארץ ההיא טוב שם הבדולח ואבן השוהם".

בראשית רבה (ט"ז, ב'): "וזהב הארץ ההיא טוב" - מלמד שאין תורה כתורת ארץ ישראל ולא חכמה כחכמת ארץ ישראל" ומזה הצדיקים מטיבים עם עצמן.

כי יש להם הרבה שכר מלימוד התורה וקיום התורה והמצוות.

והם משפיעים לטוב על כל העולם. כי הענבל העושה את הרעש שיוצא מהפעמון לעולם החיצון, עשויה ממרגלית הרומזת על דברי (ופסקי) תורתם ובמיוחד על חידושי תורתם, שיוצא לעולם ומשפיע עליו ומטיב עם כל הבריות.

* * * * *

דברי קדושה בעשרה

פרק כ"ב פסוק ל"ב:
"ונקדשתי בתוך בני ישראל..."

במדבר פרק ט"ז פסוק כ"א:
"הבדלו מתוך העדה הזאת..."

מכאן למדו חז"ל גזירה שווה. **תוך, תוך**, שכל דבר בקדושה לא יהא בפחות מעשרה.
אצל קורח היה עשרה בעדה, וכמו כן כל עדה, כל דבר בקדושה, בעשרה.
(ראה פרוש הרב קהתי, משנא מגילה פרק ד' משנה ג').

עולה 426 ועוד 3 אותיות עולה **429**
עולה **429**

תוך
בקדושה 10

* * * * *

עבור השנה

פרק כ"ג פסוק ב' :

"אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"
רש"י (פרק כ"ג פסוק ד') : "למעלה מדבר בעבור השנה וכאן מדבר בקדוש החדש"

לפי רש"י בפסוק ב' מדבר בעבור השנה ובפסוק ד' מדבר בקדוש החדש.
רמזים מפסוק ב' :

(1) "מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"
ראש תיבות, אותיות :

מ', י', א', ת', א', מ', ק', א', ה', מ', עולה 638
עבור השנה 638 עולה

(2) "קדש אלה הם מועדי"

סוף תיבות, אותיות : ש', ה', ס', י', עולה 355
שנה 355 עולה

(3) "אתם מקראי קדש אלה"

סוף תיבות, אותיות : ס', י', ש', ה', עולה 355
שנה 355 עולה

(4) "מקראי קדש אלה הם"

סוף תיבות, אותיות : י', ש', ה', ס', עולה 355
שנה 355 עולה

(5) "מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה"
באתב"ש :

יפזקם מ--ץ תבג אדגתף תאי ידגתם דקב תכץ
סוף תיבות, אותיות :

ס', צ', ג', ה', י', ס', ב', צ', עולה 355
שנה 355 עולה

* * * * *

"אלה הם מועדי"

פרק כ"ג פסוק ב':
"דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי
קדש אלה הם מועדי"

"אלה הם" עולה 81 (כולל האותיות, עולה 86).

אולי יש כאן רמז לכל הימים הטובים (כולל ימים טובים של גלויות)
והחישוב כדלהלן:

ימי פסח: 8
ימי שבועות: 2
ימי ראש השנה: 2
יום כיפור: 1
ימי סוכות: 7
ימי שמיני עצרת: 2
ימי חנוכה: 8
ימי פורים: 1

סה"כ: 31 ימים

בשנה רגילה יש ששה חדשים מלאים וששה חסרים, סה"כ 354 ימים, ובתוכם
50 שבתות. $81 = 31 + 50$ כמניין: "אלה הם".

בשנה מעוברת יש 54 שבתות ואז מוסיפים לחישוב את תשעה באב (הנקראת מועד)
ויש סה"כ 86 ימים כמניין "אלה הם", (כולל האותיות).

* * * * *

עבור השנה

פרק כ"ג פסוק ב':
"**דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי**"

רש"י (פסוק ד', על המילים "אלה הם מועדי"): "למעלה מדבר בעבור שנה וכאן מדבר בקדוש החדש"

אולי יש רמז מאותיות של הפסוק למעלה (פסוק ב') לדברי רש"י.

"מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"

ראש תיבות, אותיות: מ', ה', א', ת', א', מ', ק', א', ה', מ'
עולה 633
עבור שנה
עולה 633

* * * * *

"מקראי קדש"

פרק כ"ג פסוק ב' :

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"

כלי יקר : "ד"א, 'אשר תקראו אותם במועדים', קריאה זו היא בדברי תורה, שיתעסקו בהלכות פסח בפסח וכו' לכך נאמר 'במועדים'. ועל קריאה זו אמר 'אלה הם מועדי'. אמנם, כשאנחנו עוסקים בהם כי אם במאכל ובמשתה אינן מועדי ה' כלל ועליהם נאמר 'חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי', אלא תעשו לה' במועדיכם לפי שצריך ליתן חציו לה' וחציו לכם"

לפי הכלי יקר, "תקראו אתם", רומז על לימוד תורה, על לימוד הלכות החג בזמנו. הלכות פסח לפני פסח, וככה לכל החגים, ולפחות שבועיים לימוד הלכות של החג לפני החג.

והרמז (שכאן מדובר בדברי תורה) :

"אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"

סוף תיבות, אותיות : ר', ו', ס', י', ש', ה', ס', י עולה 611 למנין המילה 'תורה' וגם :

פרק כ"ג פסוק ד' :

"מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם"

סוף תיבות, אותיות : י', ה', ס', י', ש', ר', ו', ס' עולה 611 למנין המילה 'תורה'

ועוד :

בפסוק ב' כתוב :

"אשר תקראו אתם מקראי קדש"

כאן המילים "אשר תקראו אתם" לפני המילים "מקראי קדש".

ובפסוק ד' כתוב :

"מקראי קדש אשר תקראו אתם"

כאן הסדר הפוך, המילים "מקראי קדש" לפני המילים "אשר תקראו אתם".

ונשאלת השאלות למה חזר על זה פעמיים? ולמה שינה הסדר?

נביא שתי תירוצים לפי חז"ל למה זה כתוב פעמיים (ראה רמב"ן)

תירוצ ראשון—

חזר על זה פעמים כי בפעם הראשונה זה הקדמה כללית לנושא של המועדים, הכולל שבתות השנה, וגם ימים טובים ("אלה הם מועדי"). ומיד אחרי תיאור השבתות. חזר פעם השנייה על זה לפני שהתחיל תיאור ימים הטובים.

(כי הם שונים מהשבתות שנקבעו על ידי הבורא ואין לישראל חלק בקביעתם, לעומת ימים הטובים שיש לישראל חלק בקביעתם).

תירוצ שני —

פעם הראשונה זה שייך רק לשבתות השנה, ובפעם השנייה רק לימים טובים של השנה. (וכאן פירוש המילה "מועדי לפי אבן עזרא- "בעבור היות שבתות רבות בשנה").

ונראה לי להגיד במישור הרעיוני :
אולי בתירוץ השני נמצא רעיון לשינוי סדר המילים.

מועדי השבתות והימים הטובים נכתבו בתורה. הם נקבעו בטבע הבריאה מראש.
אמנם כדי שרישומם יהיה ניכר בעולם התחתון צריך ציון לדבר, ואסביר :

למרות שיום השבת בא כל שבעה ימים אין ציון בטבע שיצביע על יום השבת. כלום קורא בכל יום השביעי בעולם התחתון. יום בא ויום הולך ורק לפי חשבון הימים אפשר לדעת מתי השבת. אבל כאשר בני ישראל שומרים את היום השביעי כיום קדוש, כיום מופרד ומופרש מיתר הימים, יום של "מקראי קדש", יום של לבוש חגגי, ומאכלים טעימים, והתנהגות שונה מימים אחרים, יש היכר בעולם התחתון ליום השבת.

לפי הרשב"ם, פירוש המילה "מקראי" זה 'זמני', ופירוש המילה "תקראו" זה 'תזמנו' (וגם יונתן בן עוזיאל מתרגם ככה "מארע").
והרעיון - שתזמנו, שתקבעו זמנם אצלכם לזמני קדש. ואז יש להם תוקף והכר בעולם התחתון.

ונראה להגיד שהדבר הכתוב ראשון בפסוק זה הבסיס לקיום, בעולם התחתון, של הדבר הכתוב שני בפסוק, ואסביר :
יוצא שאצל שבתות השנה כתוב (פסוק ב') "מקראי קדש" אחרי "אשר תקראו אתם".
כי "אשר תקראו אתם" (הדבר שכתוב ראשון בפסוק) זה הבסיס לקיומם והכרם כימי "מקראי קדש" (הדבר הכתוב שני בפסוק) בעולם התחתון. ורק כאשר, תזמנו אותם ("תקראו אתם"), תקבעו אותם לזמני קדש, אז ידעו כל העולם "אלא הם מועדי".

אבל אצל הימים הטובים זה שונה. לימים טובים יש (קצת) הכר בעולם התחתון לזמנם, יש סימנים בטבע לזמנם. הם כבר "מקראי קדש", במובן זמני קדש שאפשר להכיר בעולם התחתון. כי יש מהם שבאים כאשר הירח מלא (פסח, סוכות) ויש שבאים כאשר הירח מכוסה (ראש השנה), ויש שבאים בהפרש ימים מחג ידוע (שבועות), ורובם זמניהם ידועים מראש חודש (פסח, סוכות, ראש השנה, יום כיפור). אלא מה?
לא תמיד ניתן לדעת זמנם המדויק מהטבע. כי יש ימים מעוננים שבהם אי אפשר לראות בדיוק מתי ראש חודש, או לדעת מתי הירח מלא. ולפי זה גם אצל הימים הטובים דרוש שיתוף של בני ישראל בהפעלת סוד העיבור כדי לקבוע זמנם.
ולפי זה "מקראי קדש" בא לפני "אשר תקראו אתם". כי יש להם כבר ציון בטבע, ובאופן כללי זמנם ניכרים בטבע, הם כבר "מקראי קדש", ורק צריכים בירור וקביעה מדויקת על ידי בני ישראל, על ידי קידוש החודש, על ידי "אשר תקראו אתם" (שבית הדין מכריז "מקודש" מקודש"). ולמרות שיכול שבני ישראל יקבעו את זמנם שונה מהתאריך האמיתי לפי הטבע אין בכך כלום. כי הכול הולך אחר "אשר תקראו אתם", 'אותם' כתוב חסר "אתם", שאתם קובעים זמנם סופית. "אפילו שוגגין אפילו מזידין אפילו מוטעין" (ספורנו).

יוצא שאצל ימים הטובים בשנה כתוב (פסוק ד') "מקראי קדש" (הדבר שכתוב ראשון בפסוק), קרי שזמנם מוכר בעולם הטבע, זה הבסיס לקביעתם על ידי בני ישראל, "אשר תקראו אתם" (הדבר שכתוב שני בפסוק) ורק צריך בירור ראיית סימנם בטבע, או חישוב זמנם, והכרזת בית דין "מקודש" כדי לקבוע אותם.

* * * * *

לימוד תורה בשבת ויום טוב

פרק כ"ג פסוק ב':
"דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"
 ירושלמי שבת ט"ו, ג': **"לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהם בדברי תורה"**

אמרו חכמים:
 טור או"ח ר"צ: **"אמרה תורה לפני הקב"ה, ריבונו של עולם, כשיכנסו ישראל לארץ, זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו, ואני מה תהא עלי? אמר לה, יש לי זוג שאני מזווג לך ושבת שמו, שהם בטלים ממלאכתם ויכולים לעסוק בך"**

ועוד:
 תנא דבי אליהו א': **"כך אמר להם הקב"ה לישראל: בְּנִי, לא כך כתבתי לכם בתורת, לא בְּמוֹשֶׁ סֶפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה (יהושע א', ח'), אף על פי שאתם עושים מלאכה כל שישה ימים, יום השבת יעשה כולו תורה. מכאן אמרו, לעולם ישכים אדם וישנה בשבת, וילך לבית הכנסת ולבית המדרש, יקרא בתורה וישנה בנביאים, ואחר כך ילך לביתו ויאכל וישתה, לקיים מה שנאמר (קהלת ט', ז') לֵךְ אֲכַל בִּשְׂמִינָה לַחֲמֶךָ וּשְׁתֵּה בְּלֶב טוֹב יִינֶנְךָ"**

יש סוברים שבשבת ויום טוב צריך לחלק את היום חצי לה', בלמוד תורה, וחצי לכם, בעונג.
 ורמזים מהפסוקים לנושא תורה בשבת יום טוב:

(1) **"דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש"**
 ראש תיבות, אותיות:

ד', א', ב', י', ו', א', מ', י', א', ת', א', מ', ק' עולה 616
 התורה עולה 616

(2) **"בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש"**
 ראש תיבות, אותיות:

ב', י', ו', א', מ', י', א', ת', א', מ', ק' עולה 611
 תורה עולה 611

(3) **"אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה"**
 ראש תיבות, אותיות:

א', ב', י', ו', א', מ', י', א', ת', א', מ', ק', א' עולה 613
 תרי"ג עולה 613

(4) **"אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"**
 סוף תיבות, אותיות: ר', ו', ס', י', ש', ה', ס', י' עולה 611
 תורה עולה 611

(5) **"אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה"**
 סוף תיבות, אותיות: **ס', י', ה', ר', ו', ס', י', ש', ה'** עולה **616**
 התורה עולה **616**

(6) **"מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם"**
 סוף תיבות, אותיות: **י', ה', ר', ו', ס', י', ש', ה', ס'** עולה **616**
 התורה עולה **616**

(7) **"ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"**
 סוף תיבות, אותיות: **ה', ר', ו', ס', י', ש', ה', ס', י'** עולה **616**
 התורה עולה **616**

(8) **"אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש"**
 ראש תיבות, אותיות:
א', ב', י', ו', א', מ', י', א', ת', א', מ', ק' עולה **612**
 דברות עולה **612**

(9) **"דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה"**
 ראש תיבות, אותיות:
ד', א', ב', י', ו', א', מ', י', א', ת', א', מ', ק', א' עולה **617**
 הדברות עולה **617**

(10) **"קדש אלה"**
 באתב"ש:
דקב תכץ עולה **616**
 התורה עולה **616**

ועוד:

פרק כ"ג פסוק ד':

"אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם"

(1) **"אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם"**
 סוף תיבות, אותיות: **ה', י', ה', י', ש', ר', ו', ס', ס'** עולה **616**
 התורה עולה **616**

(2) **"אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש"**
 סוף תיבות, אותיות: **ס', י', ה', ר', ו', ס', י', ש'** עולה **611**
 תורה עולה **611**

(3) "מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים"
סוף תיבות, אותיות: י', ה', י', ש', ר', ו', ס', ס' עולה 611
תורה עולה 611

(4) "אתם במועדים" עולה 603 ועוד 9 אותיות עולה 612
דברות עולה 612

* * * * *

ימי המועדים

פרק כ"ג פסוק ג' :

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הוא לה' בכל מושבתיכם"

במשפט הזה יש 19 מילים.

אולי רמז לסה"כ ימי מועדים (ימים טובים) והם :

פסח : 7 ימים

שבועות : 1 יום

ראש השנה : 2 ימים

יום כיפור : 1 יום

סוכות : 7 ימים

שמיני עצרת : 1 יום

$19=1+7+1+2+1+7$

* * * * *

ראש חדש עד יום 31

פרק כ"ג פסוק ד':

"אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם"

"אלה מועדי" עולה 166

עד יום ה' ל"א עולה 166

אולי רמז לדברי חז"ל שראש חודש לו יאוחר מיום ל"א בחודש.

* * * * *

"מקראי קדש"

פרק כ"ג פסוק ד':

"אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים"

"מקראי קדש" – אמרו חז"ל, ששבתות ומועדים יהיו ימים של קודש. ימים שמכבדים אותם בכסות נקיה, משתה, ומאכל. וכתב הרמב"ן שהם ימים של "מקראי", קרי קריאה לציבור לבוא לביתי כנסיות להתפלל ולהודות.

במישור הרעיוני :

"מקראי קדש" – הימים האלו יהיו ימים שקוראים בהם בקודש. כלומר בספרים הקדושים, בלימוד תורה.

כלי יקר:

"קריאה זו היא בד"ת שיתעסקו בהלכות פסח בפסח כו"

"קריאה זו היא בד"ת":

"תקראו אתם במועדים" באתב"ש : אדגתף תאי שיפזקי

ראש תיבות, אותיות : א', ת', ש' עולה 701

לימוד תורה עולה 701

"שיתעסקו בהלכות פסח בפסח":

"ה' מקראי"

באתב"ש :

מ-ץ ידגתם עולה 757 ועוד 2 מילים עולה 759

'הלכות פסח בפסח' עולה 759

ועוד :

ביום טוב יש גם מצות "ושמחת בחגך". ואמרו חז"ל ביום טוב 'חציו לה' וחציו לכם'. צריכים לחלק את היום חצי לנשמה, בתפלה ובלימוד תורה. וחצי לגוף, בשמחה ומאכל.

פרק כ"ג פסוק ט"ו:

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה"

פרק כ"ג פסוק ט"ז:

"עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה"

"תספרו חמשים יום" עולה 1200

בחמשים יום יש 1200 שעות (24x50).

לרמוז :

שבספירה תהיה 1200 שעות. שלא יהיו חסרים שעות (חלק מיום לא עולה ליום). ולמרות שלכתחילה סופרים רק בלילה, בדיעבד כל שעה ביום כשרה לספירת העמר.

* * * * *

הקרבת קרבן העמר

פרק כ"ג פסוק י"א :

"והניף את העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן"

פירשו חז"ל :

"ממחרת השבת" – ממחרת יום טוב ראשון של פסח (בט"ז ניסן).
ולא ממחרת יום השבת, לא ממחרת שבת בראשית.

ורמזים :

"לרצונכם ממחרת השבת" ראש תיבות, אותיות : ל', מ', ה' עולה 75
יום טוב עולה 73 ועוד 2 מילים עולה 75

וגם :

"העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת"

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ה'+ר', ל'+י', י'+ה', ל'+ס', מ'+ת', ה'+ת' עולה 1175
שש עשרה
עולה 1175
(16 בניסן)

ועוד :

פרק כ"ג פסוק ט"ו :

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה"

ורמזים :

"לכם ממחרת השבת מיום הביאכם"

סוף תיבות, אותיות : ס', ת', ת', ס', ס' עולה 920

ט"ז לחדש הראשון
עולה 920
(ניסן זה חודש הראשון. 16 בניסן)

וגם :

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום"

סוף תיבות, אותיות : ס', ת', ת', ס', ס' עולה 920

ט"ז לחדש הראשון
עולה 920

וגם :

"הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות"

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ה'+ס', א'+ת', ע'+ר', ה'+ה', ש'+ע', ש'+ת' עולה 1796
ממחרת יום טוב ראשון של פסח
עולה 1796

וגם :

"יספרתם לכם ממחרת השבת מיום"

באתב"ש :

פחוגאי כלי ייסגא צבשא ימפי

ראש וסוף תיבות, אותיות :

פ'+י', כ'+י', י'+א', צ'+א', י'+י' עולה 242

יום ט"ז ניסן עולה 242

וגם :

"השבת מיום הביאכם"

באתב"ש :

צבשא ימפי צשמתלי עולה 1403

יום שש עשרה בניסן עולה 1403

* * * * *

הבאת העמר

פרק כ"ג פסוקים י"א-י"ב :

"והניף את העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה לה"
רש"י (פסוק ט"ו על המילים "ממחרת השבת") : "ממחרת יום טוב"

לפי חז"ל "ממחרת השבת", פירושו ממחרת יום טוב הראשון של חג הפסח – ביום ט"ז בניסן. (ולא לפי הצדוקים שאמרו "ממחרת השבת" - מחרת שבת בראשית, יום ראשון בשבוע).

ידוע שמונים השנים מראש השנה- מא' תשרי. ומונים החדשים מראש חודש ניסן - שהוא ראשון לכל חדשי השנה. לפי זה נכון למנות ימי השנה מא' תשרי. יוצא לפי הלוח שבידינו (בשנה רגילה, לא חסרה ולא מלאה ולא מעוברת), חודש אחד מלא (בת שלושים יום) והחודש הבא אחריו חסר (בת עשרים ותשע יום). תשרי מלא (תמיד), מר חשון חסר, כסלו מלא, טבת חסר, אדר מלא (שנה לא מעוברת). סה"כ מא' תשרי עד א' ניסן $30 * 3 + 29 = 148$ ימים – 148 יום. ואם נוסיף עוד 16 יום של ניסן נקבל 164 יום. יש 164 ימים (בשנה רגילה) מתחילת השנה עד יום הבאת קרבן העומר בט"ז ניסן. יום ט"ז ניסן זה יום ממחרת השבת במובן ממחרת יום טוב, ממחרת יום הראשון של פסח (ממחרת יום ט"ו בניסן).

וכתוב "ממחרת השבת יניפנו"

"יניפנו"

ראש, וסוף תיבה, אותיות: י', ו' עולה 16.

רמז, שההנפה ביום 16 לניסן. וזה למחרת יום טוב הראשון של פסח.

ורמזים ליום 164 מתחילת שנה רגילה ליום הבאת העומר :

(1) **"לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן ועשיתם ביום הניפכם"**

סוף תיבות, אותיות: י', ה', ס', ת', ו', ו', ו', ס', ס', ס' עולה 1031

יום מאה ששים וארבע עולה 1031

(2) **"העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן ועשיתם ביום הניפכם"**

באתב"ש :

צזיג כוטס מ-ץ כגהטלי ייסגא צבשא מטמוטף צלצט פזבמאי שמפי צטמולי

סוף תיבות, אותיות: ג', ס', צ', י', א', א', א', א', ט', י', י', י' עולה 264

קס"ד ימים עולה 264

(3) **"לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו"**

באתב"ש :

כוטס מ-ץ כגהטלי ייסגא צבשא מטמוטף

ראש תיבות, אותיות: כ', מ', כ', י', צ', מ' עולה 220

יום קס"ד עולה 220

(4) "השבת יניפנו הכהן"

באתב"ש :

צבשא מטמוטף צלצט

220 ראש תיבות, אותיות : צ', מ', צ', עולה

220 יום קס"ד עולה

(5) "ביום הניפכם את"

באתב"ש :

1031 שמפי צטמולי תא עולה 1016 ועוד 12 אותיות ועוד 3 מילים עולה

1031 יום מאה ששים וארבע עולה

* * * * *

"עד עצם היום הזה"

פרק כ"ג פסוק י"ד :

"ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלקיכם חקת עולם לדורתיכם בכל משבתיכם"

1. רש"י: "יש שלמדו מכאן שהחדש נוהג בחוצה לארץ"
"בכל משבתיכם" עולה 864 ועוד 10 אותיות ועוד 2 מילים עולה 876
החדש אפילו בחוצה לארץ עולה 876

2. משנה מנחות פרק י' משנה ה': "...משקרב העמר התר החדש מיד. והרחוקים מתרים מחצות היום ולהלן"

א. **"עד עצם היום הזה עד"** עולה 426
משעה ה' 6 עולה 426

ב. **"עצם היום"** עולה 261
מ ו, חצי היום עולה 261

וו (6) שעות, (התחלת שעה שביעית), חצי היום. בפסוק יש שני זמנים לאכילת **חדש** :

(1) **"עד עצם היום הזה"**,

(2) **"עד הביאכם את קרבן אלקיכם"**.

לפי חז"ל: **"עד עצם היום הזה"**, מתייחס לזמן שבית המקדש אינו קיים, ומותר מן התורה לאכול **החדש מיד בבוקר**, משהאיר יום הששה עשר בניסן. אמנם, רבי יוחנן בן זכאי, אסר אכילת החדש עד יום השבע עשרה בניסן, שכאשר שיחזור הקרבן יכול העם לטעות ולומר, אשתקד אכלנו החדש מיד שהאיר היום, ולא ידעו שבזמן הקרבן מחקים עד אחרי הקרבתו.

"עד הביאכם את קרבן אלקיכם", מתייחס לזמן שבית המקדש קיים, ומחכים עד הקרבת הקרבן להתיר אכילת **החדש**.

לביטוי, **"עצם היום הזה"**, יש שני פירושים :

(1) מיד כשמאיר היום,

(2) בחצות היום.

חז"ל השתמשו בפרוש השני, (חצות היום), אצל נח, אצל אברהם אבינו, וגם ביציאת מצרים.

בראשית פרק ז' פסוק י"ג: **"בעצם היום הזה בא נח ושם וחס ויפת בני נח ואשת נח ושלושת נשי בניו אתם אל התבה"**

בראשית פרק י"ז פסוק כ"ג: **"...וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר דבר אלקים"**

שמות פרק י"ב פסוק מ"א: **"ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היו הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים"**

אצל נח הפרוש של **"עצם היום הזה"**, זה בחצות היום. אצל אברהם אבינו, כותב

רש"י: "בו ביום", ויש גם שפרשו בחצות היום. וגם ביציאת מצרים פרשו בחצות היום. ובכל המקרים הללו עשו הדבר כאשר היום ברור, כדי לפרסם המצווה או הנס, (כי היו אלו שרצו למנוע מהם לעשות הדבר, ראה ספרי).

אולי יש כאן גם רמז לכתוב במשנה. מיד לאחר הקרבת העמר, מותר החדש. אבל במקומות הרחוקים מירושלים, מחכים עד חצות היום, להתיר החדש, (יודעים שיקריבו קרבן העמר לפני חצות היום, כי בית דין זריז).

* * * * *

ספירת העומר מט"ז בניסן

פרק כ"ג פסוק ט"ו :

" וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה..."
רש"י (על "ממחרת השבת"): "ממחרת יום טוב".

" מיום הביאכם " עולה 174 ועוד 10 אותיות ועוד 2 מילים עולה **186**
ט"ז ניסן עולה **186**

אולי רמז שהמשמעות של "למחרת השבת", מחרת יום טוב הראשון של חג פסח, ט"ז בניסן, (ולא שבת בראשית).

* * * * *

"ממחרת השבת"

פרק כ"ג פסוק ט"ו :

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה"

ונשאלת השאלה :

למה כתוב כאן גם **"ממחרת השבת"** וגם **"מיום הביאכם את עמר התנופה"** הלא כבר כתוב שמניפים את העמר **"ממחרת השבת"** (ממחרת יום טוב הראשון של פסח). ולפי :

פרק כ"ג פסוק י"א :

"והניף את העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן"

ולמה צריך להזכיר בספירה עוד הפעם **"ממחרת השבת"**?

ונראה לי להגיד :

אם היה כתוב רק **"מיום הביאכם את עמר התנופה"** ולא היה כתוב גם **"ממחרת השבת"**, לא היינו יודעים הדין של ספירת העומר בזמן שבית המקדש לא קיים. כי אפשר לחשוב שהספירה קשורה רק להבאת העומר ואם אין קרבן העומר אולי אין ספירה. אבל כאשר חוזר וכותב גם **"ממחרת השבת"**, הדבר לא בהכרח קשור לקיום בית המקדש או אי קיום בית המקדש. גם שאין בית המקדש קיים סופרים בכל מקרה **"ממחרת השבת"**.

ואם רק היה כתוב **"ממחרת השבת"**, לא היינו יודעים באיזה שבת מתחילים לספור, משבת בראשית? מיום טוב ראשון של חג? או יום טוב אחרון של חג? רק בצירוף שני הדברים מתברר שהספירה מתחילה מיום 16 בניסן, כאשר בית המקדש קיים או לא קיים.

* * * * *

"עמר התנופה"

ביום שמביאים את עומר התנופה, בט"ז בניסן, מתחילה תקופת ספירת העומר.
פרק כ"ג פסוק ט"ו :

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה..."
"עומר התנופה" זה שם לקרבן מנחת העומר שמביאים מבכורי קציר שעורים.
וקרוי כך כי הכהן מניף (מרים) את הקרבן לפני שהוא מקריב אותו על המזבח.
וגם בחג השבועות כאשר מביאים מנחת ביכורים, הכהן מניף את הביכורים.
בשתי הקרבנות האלו יש הנפה לפני הקרבה.

במישור הרעיוני :

"מיום הביאכם את עמר התנופה" עולה 1431
תזהרו ותשתדלו לעשות :
"הטוב והישר בעיני ה'" באתב"ש : **צנפס פצמבג שזמטס מ--** עולה 1431
(דברים י"ב, כ"ח)
כלומר, תדאגו לתיקון הנפש בעשיית "הטוב והישר".

תקחו מוסר ממעשה :

"עמר התנופה" באתב"ש : **זיג צאטפוץ** עולה 296
מההרמה, להרים את עצמך מהשעמום, ללמוד :
'תורה לשמה' באתב"ש : **אפגץ כביץ** עולה 296

תקחו מוסר ממעשה :

"התנופה" באתב"ש : **צאטפוץ** עולה 276
מההרמה, להשתדל יותר לעלות על פיד :
'שיח תורה' באתב"ש : **במס אפגץ** עולה 276

'דברות' עולה 622 למנין המילים **'הנפה לפני הקרבה'**.
לרמוז :

תרים את מצב הרוחניות שלך לפני שאתה מתקרב לחג השבועות.
תכין, תעלה (תניף) את הנפש לקראת 'זמן מתן תורתנו' :
'חג השבועות' עולה 800 למנין המילים **'זאת חקת התורה'** (באתב"ש : עתא סדא צאפגץ).
שאז מביאים (מנפים) :

'שתי הלחם' עולה 793 ועוד 7 אותיות עולה 800
שגם יש בו רמז לתורה (אבות ג', י"ז) "אם אין לחם אין תורה".

כתוב (ויקרא כ"ג, ט"ו) :

"מיום הביאכם את עמר התנופה" עולה 1431
אש תוקד על המזבח לא תכבה עולה 1431
התורה נמשלה לאש "אשדת למו".
בפסוק כתוב (ויקרא ו', ו') "אש תמיד תוקד אש על המזבח לא תכבה".
תמיד, בכל יום ויום, תתעסקו בתורה.

הקשר הנומרי הזה (בלי המילה 'תמיד') בא לרמוז :
יש גם תקופה שמוסיפים עוד אש, (נוסף על "אש תמיד") כלומר מוסיפים עוד תורה, וזה
"מיום הביאכם את עמר התנופה". בימי העומר צריך להוסיף אש, להוסיף תורה, כדי
לטהר הנפש לקראת קבלת התורה ביום החמשים.

תעשה שבע שבתות האלו תמימות :

דברים פרק ט"ז פסוק ט' :

"שבעה שבעת תספר לד"

"שבעה שבעת" עולה 1149 ועוד 2 מילים עולה 1151

שבעה שבועות של ספירת העמר יהיו "שבע שבתות תמימות". כלומר,
"תמימות" – מהמובן כמו אצל יעקב אבינו "איש תם יושב אהלים", ימים המיועדים :

לדרוש תורה עולה 1151

ובזכות מעשה :

"התנופה" באתב"ש : **צאטפוץ** עולה 276

שהעלת את נפשך למדרגה :

קדושה באתב"ש : **דקפבץ** עולה 276

תזכה :

'לחיים לנצח' עולה 276

והעלאת הנפש למדרגה קדושה משפיעה לא רק על העתיד אלא גם על הווה, על החיים
בעולם הזה. כי בעקבות :

"עמר התנופה" באתב"ש : **זיג צאטפוץ** עולה 296

כלומר, מהעלאת הנפש למדרגה טובה יותר נפש האדם מרגיש :

עונג באתב"ש : **זפטור** עולה 296

* * * * *

מ"ט ימי הספירה

כתוב אחד אומר :

פרק כ"ג פסוק ט"ו :

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה"

וכתוב שני אומר :

פרק כ"ג פסוק ט"ז :

"עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה"

כתוב אחד אומר "וספרתם...שבע שבתות תמימת".

וכתב שני אומר "עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום"

שבע שבתות זה מ"ט ימים ולא נ' ימים. וידוע פירוש חז"ל לזה. שהמילים "חמשים יום" הולך על הקרבן, על המנחה החדשה שמקריבים ביום החמישים. כלומר כאילו יש הפסק בין המילה "תספרו" למילים "חמשים יום". והמילה "תספרו" שייך למילים "עד ממחרת השבת השביעת" ולא למילים "חמשים יום". ואחרי זה באה הכרזה על הקרבן "חמשים יום והקרבתם"

אמנם בכל זאת אפשר לשאול, למה חזר הכתוב על נושא הספירה?

הלא כתוב "וספרתם לכם ממחרת השבת". ולמה כתוב עוד הפעם "עד ממחרת השבת

השביעת תספרו"? הלא בכתוב הראשון כבר כתוב "שבע שבתות תמימת תהינה".

חז"ל אמרו שהמילים "עד ממחרת השבת השביעת תספרו" זה עד ולא עד בכלל, כלומר לא סופרים את יום החמשים. וזאת ההלכה.

(מטרת ספירת העמר לעלות כל יום בטיהור הנפש ולהגיע ליום החמשים. וידוע בקבלה שיש חמשים שערי בינה. ואי אפשר לאדם להגיע לשער החמשים. ואולי, אחת הסיבות שרק סופרים מ"ט ימים, רמז לזה)

במישור הרעיוני :

(את הרעיון הזה לא ראיתי בחז"ל וצריך עיון גדול)

ידוע שהשטן מקטרג על בני ישראל.

והנה בתקופת העומר אנו מטהרים את עצמנו לקראת יום מתן תורה ביום החמישים.

ונראה להגיד שהמקטרג מחכה לקטרג ביום החשוב הזה. וידוע שלחג השבועות אין

תאריך בתורה. אלא חג השבועות בא אחרי ספירת העומר ביום החמשים.

המקטרג מחכה ליום החמשים, ואנחנו לא סופרים אותו, רק סופרים מ"ט ימים, ובזה מצליחים גם לערבב, לבלבל את המקטרג.

להשתמש בתחבולות (משלי כ"ד, ו- "בתחבולות תעשה לך מלחמה", נגד יצר הרע) :

תחבולות עולה 852

כדי :

'לבלבל את המקטרג' עולה 852

כלומר אולי רק סופרים :

מ"ט יום לעומר עולה 451

לבלבל המקטרג עולה 451

וגם :

"שבעה שבעת תספר לך" באתב"ש : בשזץ בשזא אחוג כל

עולה 777 ועוד 4 מילים עולה 781

לערבב השטן באתב"ש : כזגשש צבנט

עולה 781

סופרים "שבעה שבעת", רק מ"ט ימים, ואולי גם לבלבל המקטרג.

כי :

'יום כמתן התורה' עולה 1182

זה יום שצריך :

'לערבב את השטן' באתב"ש : כזגשש תא צבנט עולה 1182

* * * * *

קיום המצוות

בתורה הנסתר, בקבלה, יש חמשים שערי בינה. וידוע שבן אדם חי לא יכול להשיג את שער החמשים. לפי החסידות בתקופת ספירת העומר אנו מטהרים את נפשינו ועולים בכל יום של מ"ט ימי העומר, בעוד שער של בינה.

'חמשים שערי בינה' באתב"ש: **סיבמי בזגס שמטץ** עולה 613 למנין **'תרי"ג'**.
אולי לרמוז:

למרות שאי אפשר להשיג שער החמשים, השלמות גם תבוא כאשר עוסקים 'בנגלה' ושומרים מה שמבקשים מאתנו, כלומר 'תרי"ג מצוות'.
וכמו שכתוב:

קהלת פרק י"ב פסוק י"ג:

"סוף דבר הכל נשמע את הא-ל-ה-ים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם"

במישור הרעיוני:

"הכל נשמע" עולה 515 למנין המילה **'תפלה'**.

לרמוז:

התפלה של ירא ה' ושומר מצוותיו נשמעה.

"כי זה כל האדם" עולה 142 למנין המילה **'מצוה'** (כולל המילה).

"כל האדם" באתב"ש: **לך צתקי** עולה 650 למנין המילים **'כוח התורה'**.

שמירת התורה (מצוות התורה) **"זה כל האדם"**.

כלומר, כל מה שצריך האדם כדי לחיות ("יחי בהם"), זו:

'תרי"ג' באתב"ש: **אגמ"ר** עולה 244 למנין המילים **'עץ חיים היא'**.

התורה ושמירת מצוותיה **'עץ חיים היא'**, ונותן לנו:

'חיים לנצח' באתב"ש: **סממי כטהס** עולה 244.

(חיים בעולם הזה ובעולם הבא)

* * * * *

מצוות לקט, פאה, ושכחה

פרק כ"ג פסוק כ"ב:

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני ה' א-ל-ה-יכם"

רש"י (על המילה "ובקצרכם"): "חזר ושנה לעבור עליהם בשני לאוין, אמר רבי אבדימי ברבי יוסף מה ראה הכתוב ליתנם באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן, וראש השנה ויום הכפורים וחג מכאן, ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קרבנותיו בתוכו"

רבי אבדימי בן רבי יוסף דיבר על מצוות לקט, שכחה, ופאה, וסגולתם. אבל בפסוק לפנינו כתוב רק על פאה ולקט.

ונשאלת השאלה למה לא נזכר גם כאן שכחה?

ומסביר:

אור החיים: "מה עניו זה לכאן ואולי שבא לחייב גם שדה שהובא ממנו העומר שחייב בלקט ופאה. שתבא הסברה לומר כיון שתחלתו נקצר לקרבן יהיה פטור מפאה וכו' ת"ל ולזה תמצא שלא הזכיר אלא לקט ופאה שהם מצד בעל השדה ורז"ל בת"כ אמרו שרמז ה' בזה שכל מי שנותן לקט שכחה ופאה מעלה עליו כאלו בית המקדש קיים והוא מקריב קרבנותיו לתוכו וכו' על כן מה שאמר שכחה הגם שלא הוזכר בפסוק לצד שהוא מצוה שחייב בה כלקט ופאה כללה והכ' שלא כתבה להעריך שיתכיון גם כן לדרך שכתבת"

ונראה לי להוסיף:

המוצא חמץ בביתו בחג ראשון של פסח כופה עליו כלי עד חול המועד ואז מוציא את החמץ מביתו ומבער אותו (שורף אותו). ושאלו חכמים למה שלא נגיד שיחכה עד סוף החג ולא יגע בחמץ בידיים שלא יבוא לאכול ממנו? וענו ואמרו שכאן זה שונה. כי כל מטרתו בהוצאת החמץ זה כדי לבערו מן העולם ואין חשש שיבוא לאכול ממנו.

ואולי אפשר להגיד אותו טעם כאן.

קצירת העומר תחת השגחת בית דין וזה לא עסק של אדם פרטי.

כי מי שקוצר את השדה להביא את העומר זה שלוחי בית דין.

וכל מטרתם זה לקצור כמות של איפה מהשיבולים. ולהוציא ממנו עשירית האיפה קמח סולת נקי ומשובח כדי להביא לקרבן העומר.

ומי שמחזר אחרי עומר לא יבוא לשכוח עומר. ואולי זה הסיבה שלא נזהרו כאן על מצוות שכחה. ובמיוחד כאשר בית דין משגיח על הקצירה ורק קוצרים כמות כדי צרכם. וגם נראה שבקצירת העומר לא עשו עומרים כלל (משנה מנחות - ממלאים רק שלוש סלים). אז אין צורך להזהיר בקצירת העומר על דין שכחה. ומה שיעשו אחר כך כאשר יקצרו את כל השדה ויעשו עומרים ויחול עליהם דין שכחה, זה כבר לא קשור לקצירת העומר.

* * * * *

"בחדש השביעי באחד לחדש"

פרק כ"ג פסוק כ"ד :
**"דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
מקרא קדש"**

"באחד לחדש יהיה לכם" ראש תיבות, אותיות : ב', ל', י, ל' עולה 72 למנין המילה
'חסד'.
ראש השנה יום הדין והחסד.

* * * * *

תקיעת שופר בראש השנה

כתוב אחד אומר :

ויקרא פרק כ"ג פסוק כ"ד :

"בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קודש"

וכתוב אחד אומר :

במדבר פרק כ"ט פסוק א' :

"ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם"

חז"ל עשו סייג, קבעו שבות בקשר לשופר בראש השנה. כאשר ראש השנה נופל בשבת, לא תוקעים בשופר (חוץ למקדש, כי אין שבות במקדש).

וגזרו את זה כדי למנוע חילול שבת. שמה ייקח השופר למומחה (ללמד התקיעות, או לבדוק כשרות השופר) ויעביר את השופר ד' אמות ברשות הרבים שזה איסור תורה. ונתנו רמז לדבריהם.

כתוב אחד אומר "זכרון תרועה" וכתוב אחד אומר "יום תרועה".

כאשר ראש השנה נופל באחד מימי השבוע חוץ משבת "יום תרועה", תוקעים בשופר.

כאשר ראש השנה נופל ביום השבת, רק "זכרון תרועה", לא תוקעים בשופר.

ונשאלת השאלה :

בפסוק שכתוב "זכרון תרועה" איפה יש רמז ליום השבת?

(המילה "שבתון" זה על יום טוב)

ונראה להגיד :

מיד אחרי המילה "שבתון" בא המילים "זכרון תרועה"

לרמז :

כאשר השבתון של החג בשבת יש רק "זכרון תרועה", לא תוקעים.

והרמז :

"שבתון" עולה יום שבת.

(ברמז, כאילו כתוב, יום שבת זכרון תרועה. כאשר השבתון של אחד לחדש השביעי ביום שבת לא תוקעים)

וגם :

"זכרון תרועה" עולה 707

השבת עולה 707

וגם :

"בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא"

סוף תיבות, אותיות :

ש', י', ד', ש', ה', ס', ו', ה', א' עולה 765

ביום השבת עולה 765

וגם :

"שבתון זכרון תרועה" באתב"ש : בשאפט עלגפט אגפז עולה 765

ביום השבת עולה 765

וגם :

"באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה"

באתב"ש :

שתסק כסקב מצמץ כלי בשאפט עלגפט אגפזץ

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ש'+ק', כ'+ב', מ'+ץ, כ'+י, ב'+ט', ע'+ט', א'+ץ עולה 763

יום השבת עולה 763

ועוד :

וביום שתוקעים המנהג לתקוע 100 או 101 קולות.

"יום תרועה יהיה לכם"

באתב"ש : **מפי אגפזץ מצמץ כלי**

ראש תיבות, אותיות : **מ', א', מ', כ'** עולה 101 למנין המילה **'מיכאל'**.

עדות המזרח תוקעים 101 קולות.

* * * * *

"כל האזרח בישראל"

לחם הפנים

פרק כ"ד פסוק ה':

**"ולקחת סלת ואפית אתה שתיים עשרה חלות שני עשרנים יהיה
החלה האחת"**

חזקוני: "כל לישתה ועריכתה לא יהיה אלא אחת אחת"

" החלה האחת " עולה 462

נלושים אחד אחד עולה 462

* * * * *

לחם הפנים

פרק כ"ד פסוק ו':

" ושמת אותם שתיים מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני ה' "
חזקוני: "שירדו לתנור שתיים שתיים"

עולה 1943 ועוד 3 אותיות עולה 1946
עולה 1946

" ושמת אותם שתיים "
נותן שתיים יחד בתנור

* * * * *

המזיק אדם משלם ממון

פרק כ"ד פסוק כ':

"שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו"
רש"י: "פירשו רבותינו שאינו נתינת מום אלא תשלומי ממון, שמין אותו כעבד, לכך כתיב לשון נתינה, דבר הנתון מיד ליד"

ורמזים:

(1) **"ינתן בו"** עולה 518
ישלם בממון עולה 518

(2) **"כן ינתן בו"**
 ראש וסוף תיבות, אותיות: כ', י', ו', ב' עולה 138
בממון עולה 138

(3) **"כאשר יתן מום"**
 ראש תיבות, אותיות: כ', י', מ' עולה 70
זוזים עולה 70
 (זוזים זה ממון העובר מיד ליד)

(4) **"כן"** עולה 70
זוזים עולה 70

(5) **"יתן מום באדם כן"**
 עולה 663 ועוד 12 אותיות ועוד 4 מילים עולה 679
ישלם ממון נזקו עולה 679

(6) **"עין"**, רמז לאות ע', העולה 70 למנין המילה **זוזים**.
 ("עין תחת עין" כמו זוזים תחת עין)

(7) **"שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן"**
 באתב"ש:
בשג אסא בשג זמט אסא זמט בט אסא בט
 ראש וסוף תיבות, אותיות:
 ב' + ג', א' + א', ב' + ג', ז' + ט', א' + א', ז' + ט', ב' + ט', א' + א', ב' + ט' עולה 70
זוזים עולה 70

(8) "עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם"
באתב"ש :

זמט אסא זמט בט אסא בט לתבג מאט יפי שתקי

סוף תיבות, אותיות : ט', א', ט', ט', א', ט', ג', ט', י', י'
70 עולה
70 עולה
זוזים

(9) "כאשר יתן"

באתב"ש :

לתבג מאט

ראש תיבות, אותיות : ל', מ' עולה 70

70 עולה
זוזים

(10) "כן ינתן"

באתב"ש :

לט מטאט

ראש תיבות, אותיות : ל', מ' עולה 70

70 עולה
זוזים

(11) "באדם"

באתב"ש :

שתקי עולה 810 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 815

"דבר הנתון מיד ליד" עולה 815

(12) "עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום"

באתב"ש :

זמט אסא זמט בט אסא בט לתבג מאט יפי

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ז'+ט', א'+א', ז'+ט', ב'+ט', א'+א', ב'+ט', ל'+ג', מ'+ט', י'+י' עולה 160

160 עולה
כסף

(13) "מום באדם כן ינתן בו"

באתב"ש :

יפי שתקי לט מטאט שף

ראש תיבות, אותיות : י', ש', ל', מ', ש' עולה 680

680 עולה
ישלם הנזק בממון

(14) "תחת שן כאשר יתן מום"

באתב"ש :

אסא בט לתבג מאט יפי

עולה 658 ועוד 15 אותיות ועוד 5 מילים עולה 678

ישלם המזיק ממון עולה 678

(15) "שבר תחת שבר"

באתב"ש :

בשג אסא בשג עולה 672 ועוד 9 אותיות עולה 681

ישלם בממון נזק עולה 681

פרק כ"ד פסוק י"ט :

"ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו"

רמזים :

(1) "ואיש כי יתן מום" עולה 893 ועוד 12 אותיות ועוד 4 מילים עולה 909

שמין אותו כעבד עולה 909

(2) "כי יתן מום"

ראש תיבות, אותיות : כ', י', מ' עולה 70

זוזים עולה 70

(3) "עשה כן יעשה"

ראש וסוף תיבות, אותיות : ע'+ה', כ'+ן', י'+ה' עולה 160

כסף עולה 160

(4) "בעמיתו כאשר עשה כן"

סוף תיבות, אותיות : ו', ר', ה', ה' עולה 261

דמי נזקים עולה 261

(5) "בעמיתו כאשר עשה כן יעשה"

באתב"ש :

שזימאף לתבג זבץ לט מזבץ

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ש'+ף', ל'+ג', ז'+ץ', ל'+ט', מ'+ץ' עולה 679

ישלם ממון נזק עולה 679

(6) "עשה כן"

באתב"ש : זבץ לט

ראש וסוף תיבות, אותיות : ז'+ץ', ל'+ט' עולה 136

ממון עולה 136

(7) "עשה כן"
באתב"ש : זבץ לט
בממון
עולה 138
עולה 138

* * * * *

מזונותיו של אדם

אמר רבה (ל', א') : "תני, מראש השנה נקצצין מזונותיו של אדם חוץ ממה שמוציא בשבתות וימים טובים וראשי חדשים ומה שהתינוקות מוליכים לבית רבן. אם מוסיף מוסיפים לו, אם פוחת פוחתין לו"

בראש השנה, א' תשרי, נקצצים מזונותיו של אדם (לכל השנה) חוץ מהוצאות 'תשרי', חוץ ממה שהוא מוציא לדברים הרמוזים במילה 'תשרי', והם :
ת' – תינוקות (מה שהתינוקות מוליכים לבית רבן)
ש' – שבתות
ר' – ראשי חדשים
י' – ימים טובים

* * * * *

פרשת בהר

”בהר סיני”

פרק כ”ה פסוק א’:

”וידבר ה’ אל משה בהר סיני לאמר”

רש”י: ”מה שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצות נאמרו מסיני אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה (ופרטותיה) ודקדוקיה מסיני אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני כך שנויה בת”כ”

הקשה סיני לשמיטה לומר שלא רק כללותיה ודקדוקיה של שמיטה נאמר בסיני אלא שכל התורה (פרטותיה ודקדוקיה) מסיני.
ורמז:

”בהר סיני לאמר” עולה 608 ועוד 3 מילים עולה 611 למנין המילה **’תורה’**.

הקשה שמיטה לסיני, ותורה לסיני, כי כמו שכל פרטי מצות שמיטה נתנה בהר סיני כך נתנה פרטי כל מצות התורה בהר סיני.

* * * * *

כל התורה מסיני

במדבר רבה (א' ז'): "למה מדבר סיני, מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה באש, ובמים, ובמדבר..."
כל התורה, כל מצוותיה, כללותיהם ודקדוקיהם ניתנו בהר סיני.
ורמז:

כללותיהם דקדוקיהם עולה 810
במדבר סיני באתב"ש: שיקשג חמטם עולה 810

* * * * *

"כי תבאו אל הארץ"

פרק כ"ה פסוק ב':

"...כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה' "

1. "ושבתה" עולה למניין התש"ח

אולי רמז להקמת מדינת ישראל בשנת התש"ח .

אני נותן לכם בתש"ח הארץ .

2. "כי תבאו אל" עולה 470

מברית בין הבתרים לכניסה לארץ ישראל עברו 470 שנים,

430 שנה מברית בין הבתרים עד יציאת מצרים ו 40 שנה במדבר,

סה"כ 470 עד שנכנסו לארץ.

אולי זה רמז למתי יכנסו לארץ, **470** שנה אחרי ברית בין הבתרים.

* * * * *

"כי תבאו אל הארץ"

פרק כ"ה פסוק ב':
"דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה"

שמיטה ("שבת לה", וגם היובל) נוהגת בעבר המזרחי של הירדן.
 לפי המסורת משה רבנו נפטר בז' אדר. ובני ישראל שמרו 30 יום לאבלו. וביום ז' בניסן (אחרי חודש) אמר יהושע לבני ישראל:
יהושע א', י"א: "בעוד שלשת ימים אתם עברים את הירדן הזה לבוא לרשת את הארץ"
 יוצא שבני ישראל עברו את הירדן ב10 לחדש ניסן.
 ורמזים לזה מהפסוק:

(1) **"לכם ושבתה"** עולה 803 ועוד 8 אותיות עולה **811**
עבר הירדן המזרחי עולה **811**

(2) **"הארץ שבת לה"**
 ראש וסוף תיבות, אותיות: ה'+ץ', ש'+ת', ל'+ה', עולה **830**
מעבר לירדן ירחו עולה **830**

(3) **"בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו"**
 באתב"ש:
שטם מבגתך פתיגא תכצי לס אשתף
 ראש תיבות, אותיות: ש', מ', פ', ת', ל', א', עולה **851**
יום העשירי לניסן עולה **851**

(4) **"כי תבאו"**
 באתב"ש:
לם אשתף עולה 851 ועוד 2 מילים עולה **853**
ביום העשירי לניסן עולה **853**

(5) **"כי תבאו"**
 באתב"ש:
לם אשתף עולה **851**
יום העשירי לניסן עולה **851**

(6) **"אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה"**
 באתב"ש:
תך צתגה תבג תטם טאט כלי פבשאץ צתגה
 סוף תיבות, אותיות: ד', ה', ג', ס', ט', י', צ', ה', עולה **182**
י' בניסן עולה **182**

(7) "שבת לה'"'

באתב"ש :

811 בשא כמשנץ עולה 803 ועוד 8 אותיות עולה **811**

811 עולה עבר הירדן המזרחי

* * * * *

"כי תבאו אל הארץ"

פרק כ"ה פסוק ב':
**"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ
שבת לה"**

"בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ"
סוף תיבות, אותיות: י', ל', ת', ס', י', ו', ל', צ' עולה 616
התורה
לרמוז:
שרק בארץ ניתן לקיים כל התורה.
ורק בקיום התורה אפשר להישאר בארץ.

* * * * *

שכר המצות

פרק כ"ה פסוק ג':

"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה"

הפסוק הזה מדבר בשנת השמיטה בפרט, ובכל מצוות התורה בכלל. רש"י (פסוק א', על "בהר סיני"): "מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולם נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני" רש"י מסביר שלא רק שמיטה נאמר מסיני, אלא כל מצוות התורה נאמרו בסיני. הפסוק הזה מתקשר ללימוד מצוות התורה.

בפסוק נזכר **"זרע"** ו**"כרם"**.

"זרע" השדה מסמלת **"שכר"** המצווה, ו**"כרם"** מסמלת **"פירות"** המצווה. כיצד? **"זרע"** אחד מתבואת השדה נותן עוד זרע אחד - זה הקרן. **"כרם"** (מין של עץ), זרע אחד נותן הרבה פרי, וזה פירות או רווח המצוות. משמעות הדברים: תהיו עמלים בתורה כל שש שנים ותקבלו שכר ופירות המצוות.

השכר לעולם הבא, והפירות חלקם בעולם הזה.

גמרא שבת דף קכ"ג:

"ואלו מצוות אדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קימת לו לעולם הבא ואלו הם כבוד אב ואם... ותלמוד תורה כנגד כולם" כאילו חסר המילה 'שווה', וצריך לקרוא, שווה כנגד כולם. גמרא קדושין דף ל"ט עמוד ב': "רבי יעקב היא דאמר, שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" בקשר לשכר המצוות, יש שתי דעות בחז"ל: מאן דאמר, שכר מצוות בעולם הזה איכא, (יש שכר למצוות בעולם הזה), ומאן דאמר, שכר מצוות בעולם הזה ליכא, (אין שכר למצוות בעולם הזה, רק בעולם הבא).

למאן דאמר, שאין שכר מצוות בעולם הזה, איך מסבירים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה? ומתרצים: שאם עונותיו וזכויותיו של אדם שקולים זה כנגד זה, ויש אחד ממצוות האלה בצד הזכויות, זה מכריע לכף זכות. ולפי פירוש זה "תלמוד תורה כנגד כולם", כמצווה היכולה להכריע לכף זכות. (משמעות של פירותיהם, שכתוצאה מקיום המצוות הללו, אדם יזכה לתועלת בעולם הזה, כמו שכינות טובה, שלום בין הבריות, וגם כבוד אישי על השם הטוב שרכש בעשיית החסד, והעזרה לזולת.

בכל המצוות שמנה המשנה, שאוכלים פירותיהם בעולם הזה, יש תוצאה מעשיית המצווה שמטיב לבריות, תלמוד תורה שונה, שזה מצווה של לימוד, אמנם על מנת לעשות, מצווה פסיבי בקשר לזולת, ולא דווקא קשור למעשה אקטיבי עם אנשים אחרים, ובכל זאת, תלמוד תורה שווה כנגד כולם).

אבל למאן דאמר יש שכר מצוות בעולם הזה, איזה חידוש יש במאמר חז"ל, "תלמוד תורה כנגד כולם"?

הלא לכל המצוות הללו אוכלים פירותיהם בעולם הזה, מה מיוחד בתלמוד תורה? ואולי אפשר להגיד כך:

"תלמוד תורה כנגד כולם", משמעותה שתלמוד תורה עומד **"כנגד"**, מול כולם, בכולם אין שכר בעולם הזה, (אמנם יש פירות), אבל בתלמוד תורה יש קצת שכר (וגם פירות) בעולם הזה.

ואולי הרמז בפסוק זה, **"ואספת את תבואתה"** :
"תבואה" מסמלת **הקרן** (או שכר המצוות). אם בשנה השביעית תהיו פנויים ותתעסקו
בתורה :
"ואספתה את תבואתה" : תקבלו קצת משכר המצוות בעולם הזה.

* * * * *

שבת ותורה

החיוב ללמוד תורה בכל יום ובכל לילה, ולפי :
יהושע פרק א' פסוק ח' : "לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל"

בכל ששת ימי השבוע יהודי עוסק במלאכתו, "ששת ימים תעבוד", ובכל יום לומד קצת תורה כפי יכולתו. ובשבתות וימים טובים שהם הימים שהיהודי שובת ממלאכתו "וביום השביעי תשבות" הוא פנוי ללמוד יותר תורה, ולפי :
ירושלמי שבת ט"ו, ג' : "לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהם בדברי תורה"

ובדומה לשבתות בראשית וימים טובים :
במשך שש שנים בין שמיטה לשמיטה היהודי עובד בשדהו :
פרק כ"ה פסוק ג' :
"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה"

והוא מוזהר, למרות שעסוק במלאכתו, לא לשכוח לימוד התורה וללמוד תורה במשך כל השנה לפי יכולתו :
"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך"
באתב"ש :

בב בטמי אעגז בקל פבב בטמי אעיג לגיל
עולה 580 ועוד 28 אותיות ועוד 8 מילים עולה 616
התורה עולה 616

ובשנת השמיטה ובשנת היובל השדה הפקר והיהודי שובת וכמעת לא עובד בשדהו :
פרק כ"ה פסוק ד' :
"ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר"

ואז הוא פנוי ממלאכתו (כמו בשבתו בראשית וימים טובים) ומוכרח ללמוד יותר תורה, ולפי :

"ובשנה השביעת שבת שבתון"
ראש תיבות, אותיות : ו', ה', ש', ש' עולה 611
תורה עולה 611

פנויים מעבודה, שבת לה', ללימוד תורה :
"יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך"
סוף תיבות, אותיות : ה', צ', ת', ה', ד', א', ע', ד' עולה 611
תורה עולה 611

ועוד :

פרק כ"ה פסוק י' :

"וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל יושביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשבו"

"ושבתם איש אל אחזתו"

"אחזתו" באתב"ש : **צסעאף** עולה 611 למנין המילה 'תורה'.
ביובל חוזרים ללמוד תורה בקביעות.
ויקרא כ"ה, י"ג-"בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו"

זה הזמן לקרוא תורה :

"שנת החמשים שנה וקראתם"

ראש תיבות, אותיות : ש', ה', ש', ו' עולה 611
תורה עולה 611

היובל תהיה לכם ללימוד תורה :

"הוא תהיה לכם"

באתב"ש :

צפת אצמץ כלי

ראש וסוף תיבות, אותיות : צ'+ת', א'+ץ', כ'+י' עולה 611
תורה עולה 611

ולקדש את שנת היובל בהתחזקות בקיום עשרת הדברות :

(1) **"וקדשתם את שנת החמשים שנה"**

ראש תיבות, אותיות : ו', א', ש', ה', ש' עולה 612
דברות עולה 612

(2) **"הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו"**

באתב"ש :

צפת אצמץ כלי פבשאי תמב תך תסעאף

סוף תיבות, אותיות : ת', צ', י', י', ב', ד', ה' עולה 612
דברות עולה 612

* * * * *

"שש שנים תזרע...ובשנה השביעית שבת"

כתוב :

פרק כ"ה פסוק ג' :

"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה"

פרק כ"ה פסוק ד' :

"ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר"

נשאלת השאלה :

למה יש שנוי בסדר המילים בין פסוק ג' לפסוק ד'?

בפסוק ג' סדר המילים : **"תזרע שדך", "תזמר כרמך"**.

כאן פעולת העבודה "תזרע", "תזמר", לפני המקום שבו עושים העבודה, "שדך", "כדמך".

בפסוק ד' סדר המילים : **"שדך לא תזרע", "וכרמך לא תזמר"**

כאן המקום שעושים העבודה, "שדך", "כרמך" בא לפני פעולת העבודה "לא תזרע", "לא תזמר".

(כי היינו מציפים לראות כתוב 'לא תזרע שדך ולא תזמר כרמך' כמו הסדר בפסוק ג' פעולת העבודה לפני מקום העבודה)

ונראה לפרש לפי פירוש הכלי יקר :

כלי יקר : "כבר אמרנו שזה אבטחה שלא יכמוש חילם אף אם יזרע שש שנים רצופים ולא יעשה שנה בור אחר שני שנים זרע ועל צד השכר אמר כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם כי באמת אני הנותן לך הארץ ולא בחרבך ירשת אותה. ויש לחוש שלא תטעה לומר שלך הארץ על כן אני מצוך ושבת הארץ שבת לה' לא לשם תוספת כח בארץ כי אם לשם ה' לגלות כי הוא יתברך בעל השדה ובשכות שתשבות לשם ה' תזכה חמה שנאמר שש שנים תזרע שדך וגו'"

יוצא מדברי הכלי יקר ששנת השמיטה לא בא לתת כוח לאדמה להתאושש מהשימוש בה במשך שש שנים, אלא בגלל שהארץ של הקב"ה. ואנחנו קבלנו רשות ממנו לעבוד את האדמה במשך שש שנים. ובשנה השביעית עושים את השדה הפקר ללא זריעה וללא זמרה, להבליט שהארץ איננה שלנו. וכל חקלאי יגיד לך שבתחילת השנה אין לא שום הבטחה אם מה שיזרע יתן פרי או לא. כי אולי תהיה מכת קור, או מכת חום, או רוחות חזקות, וכל השקעתו תלך לאיבוד. כל חקלאי יגיד לך שיבולו תלויה בחסדי שמים. ומסביר הכלי יקר שבזכות שמירת השמיטה נזכה שנזרע שש שנים ונזמר שש שנים, הבטחה שהארץ יתן יבולה ("ואספת את תבואתה").

ועכשיו נתיר את השאלה ששאלנו :

פסוק ג' מדבר על שש שנים שהם שנים רגילות ולא שנת השמיטה. וסדר בפסוק שהמילה "תזרע" והמילה "תזמר" שניהם צמודים למילים "שש שנים" להבליט שבמשך שש שנים (בין שמיטות) יהודי צריך לעבוד את שדהו, מתנת ה'. בפסוק ג' הדגש על פעולת העבודה "תזרע", "תזמר" (כי הארץ לא שלנו, רק קיבלנו רשות לעבד אותה).

אבל בפסוק ד' מדובר בשנת השמיטה. וסדר בפסוק שהמילה "שדך" והמילה "כרמך" באים צמודים למילים "ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה" להבליט שההפסקה לא בגלל "תזרע", ולא בכלל "תזמר", קרי לא בגלל שהשדה צריך לנוח מהעבודות שעושים בו כל שנה, אלא בגלל שהארץ צריך לשבות לה, "שבת לה". בפסיק ד' הדגש על הארץ, "שדך", "כרמך" (וכתוב כאן "שדך", "כרמך" למרות שהם שייכים לה' כי הם נתונים ליהודי בגדר ירושה לעבוד אותם שש שנים. ובשנה השביעית שדך וכרמך שקבלת בירושה ישבות).

* * * * *

שמיטה

פרק כ"ה פסוק ד':
"ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר"
רש"י: "לשדות ולכרמים"

עולה 1053 ועוד 3 מילים עולה 1056
עולה 1056
" יהיה לארץ שבת "
לשדות וכרמים

* * * * *

תקיעת שופר ביובל

פרק כ"ה פסוק ט':

"והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם"

רש"י (על המילה "והעברת"): "לשון הכרזה"

רש"י (על המילים "ביום הכפרים"): "תקיעת עשור לחודש דוחה שבת"

(1) **"והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום"**
ראש תיבות, אותיות: ו', ש', ת', ב', ה', ב', ל', ב', עולה 747
גם בשבת עולה 747

(2) **השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם"**
ראש תיבות, אותיות: ה', ב', ל', ב', ה', ת', ש', ב', א' עולה 747
גם בשבת עולה 747

(3) **"שופר תרועה בחדש"**
ראש תיבות, אותיות: ש', ת', ב', עולה 702
שבת עולה 702

(4) **"בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו"**
סוף תיבות, אותיות: ר', ש', ס', ס', ו', עולה 586
שופר עולה 586

(5) **"לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר"**
סוף תיבות, אותיות: ש', ס', ס', ו', ר' עולה 586
שופר עולה 586

(6) **"תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו"**
באתב"ש:
אגפז שסקב צבשזם שזבפג כסקב שמפי צלוגמי אזשמגף
סוף תיבות, אותיות: צ', ב', ס', ג', ב', י', י', פ' עולה 237
הכרזה עולה 237

(7) "שופר בכל ארצכם"

באתב"ש :

בפוג שלך תגהלי

702 ראש תיבות, אותיות : ב', ש', ת', עולה

702 עולה שבת

* * * * *

תקיעת עשור לחודש

פרק כ"ה פסוק ט':

"והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם"

רש"י: "תקיעת עשור לחודש דוחה שבת".

רמז:

"תעבירו שופר בכל" ראש תיבות, אותיות: ת', ש', ב' אותיות המילה 'שבת'.

* * * * *

"יובל הוא"

פרק כ"ה פסוקים ט"ו-י:

"והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארתכם..יובל הוא תהיה לכם.."

רש"י: "....ומה שמה יובל על שם תקיעת שופר"

ורמזים:

"יובל" עולה 48 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 53
היובל
תקיעת באתב"ש: **אדמזא**
עולה 53

וגם:

המילה "והעברת" רומזת על תקיעה. "והעברת שופר תרועה" מדובר בהעברת תקיעה לפני התרועה. ומתוך שהמילה "והעברת" רומזת גם על יובל:
"יובל" עולה 48

"יובל" באתב"ש: **מפשך** עולה 440

ביחד (48+440) עולה 488

"והעברת" באתב"ש: **פצזשגא** עולה 481 ועוד 6 אותיות ועוד המילה עולה 488
"והעברת" מתקשרת ברמז בין תקיעה ליובל.

ועוד קשר בין המילה יבל לתקיעה:

שמות פרק י"ט פסוק י"ג: "במשך היבל המה יעלו בהר"

שמות פרק י"ט פסוק י"ט: "ויהי קול השפר הולך וחזק מאד משה ידבר ו-ה-א-ל-ה-ים יעננו בקול"

"במשך היבל המה יעלו בהר" עולה 782

"קול השפר הולך" עולה 782

וגם:

השפר עולה 585

תקיעה עולה 585

ועוד:

תקיעה עולה 585

תקיעה באתב"ש: **אדמזץ** עולה 142

ביחד (585+142) עולה 727

קול השופר עולה 727

* * * * *

שחרור ביובל

פרק כ"ה פסוק י':

"וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישיביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשובו"

רש"י:

"ושבתם איש אל אחזתו" - "שהשדות חוזרות לבעליהן"
"ואיש אל משפחתו תשובו" - "לרבות את הנרצע"

"ושבתם איש אל אחזתו", מדובר בעברי (יהודי) שמכר שדהו בגלל מצבו הכלכלי. **"ואיש אל משפחתו תשובו"**, מדובר בעברי שנתפס בגנבתו ואינו יכול לשלם ונמכר בגנבתו לעבד על ידי בת דין. ואולי גם בעברי שמכר את עצמו לעבד בגלל מצבו הכלכלי. ורש"י מוסיף שגם אם העבד נרצע להיות עבד לעולם (זאת אומרת, הוא רוצה להישאר עבד אחרי שש שנים) גם עבד כזה יוצא ביובל (לעולם כאן זה עד היובל). בכניסת היובל חוזרת השדה לבעליה (ליהודי שמכר אותה) והעבד העברי משתחרר לחופשי.

נשים לב שבפסוק יש שימוש כפול בשורש **ש.ו.ב.**: **"ושבתם...תשובו"**.

יונתן בן עוזיאל:

"... גבר לאחסנותיה וגבר לייחוסיה תתובון"
למרות זאת, יונתן בן עוזיאל בתרגומו משתמש רק במילה **"תתובון"** לשני הנושאים ולא כמו שכתוב בפסוק (**"ושבתם...תשובו"**).

בהמשך הפרשה מתואר מה דינו ביובל של עברי שמכר את עצמו לעבד בגלל מצבו הכלכלי:

פרק כ"ה פסוק מ"א:

"ויצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אחזת אבתיו ישוב"

גם כאן יש שימוש בשתי צורות שונות של השורש **ש.ו.ב.**: **"ושב...ישוב"**.

יונתן בן עוזיאל:

"ויתב לגנסתיה ולאחסנית אבהתוי יתוב"
אולם כאן יונתן בן עוזיאל מתרגם הפסוק באמצעות שימוש במילים **"ויתב...יתוב"** מילה שונה לכל נושא כמו שכתוב בפסוק (**"ושב...ישוב"**).

לכאורה היינו מצפים לראות בתרגום של פסוק י', המדבר בשני נושאים שונים (שחרור שדות, ושחרור עבדים), שימוש במילה **"שב"** פעמים. ובפסוק מ"א, שמדבר בנושא אחד (שחרור עבדים), שימוש במילה **"שב"** רק פעם אחת. ונשאלת השאלה, אם כן מדוע זה הפוך?

ואולי ניתן לתרץ כך:

בפסוק י', אמנם מדובר בשני נושאים אבל הדבר המאחד אותם זה השחרור ביובל. גם השדות וגם העבדים משתחררים ביובל. זאת אומרת, סיבת השחרור הינה אך ורק בגלל היובל, ולא תלוי בשום גורם נוסף. מיד עם כניסת שנת החמישים שניהם משוחררים. ולפי טעם זה ניתן להבין את התרגום שהשתמש במילה אחת מהשורש **ש.ו.ב.** לשני הנושאים.

אבל בפסוק מ"ג, שמדובר אמנם בנושא אחד, שחרור עבד עברי, ישנם שני עניינים שונים - שחרור העבד וחזרתו למצבו הקודם.

רש"י:

"אחזת אבתיו", "אל כבוד אבותיו, ואין לזלזלו על כך"

עם כניסת היובל עבד עברי משתרר וחוזר למצבו הקודם. אבל חזרתו למצבו הקודם אינה קשורה רק ביובל, זה קשור גם באנשי מקומו שצריכים להתייחס אליו בכבוד הראוי לו, קרי לפי מצבו לפני שנמכר לעבד. וניתן להסתכל על השחרור מעבדות, והשחרור מהקלון של עבדות, כשני נושאים נפרדים. ובמיוחד שזה לא רק תלוי ביובל אלא גם ביחס של אנשי סביבתו אליו. ולפי טעם זה ניתן להבין התרגום שהשתמש בשתי מילים שונות מהשורש ש.ו.ב.

ניתן לשאול עוד, אם שימוש פעם אחת בלבד במילה מהשורש ש.ו.ב מספיק לתאר השחרור ביובל (לפי התרגום על פסוק י'), כיצד נסביר בכל זאת את זה שבפסוק עצמו כתוב פעמיים "שב" ("ושבתם...תשובו")?

ואולי ניתן להגיד במישור הרמז שהחלק הראשון של הפסוק "ושבתם איש אל אחזתו" מתייחס לא רק לשדות (כפי הפרוש ברש"י) אלא גם לעבד עברי הנמכר בבית דין.

חזקוני (פסוק מ"ג):

"למעלה (פסוק י') במכרוהו בית דין וכאן במוכר עצמו מפני דוחקו"

לפי החזקוני בפסוק י' מדובר ביהודי שגנב ונתפס ונמכר בגנבתו לעבד על ידי בית דין. עבד עברי מסוג זה עבר על צווי התורה "לא תגנוב", וגם פגע ברכוש אחרים. הוא חטא כלפי שמים וגם כלפי בני אדם.

(לעומת זאת, עבד עברי שמוכר את עצמו, לא פגע באחרים. לפי חז"ל הוא התדרדר למצבו כתוצאה מחטאיו, אי שמירת שמיטה, והוא חטא רק כלפי שמיא.)

ואולי הביטוי (פסוק י') "ושבתם איש אל אחזתו", מדבר גם בעבד עברי שמכרוהו בית דין (ולא רק על שחרור שדות). העבד שמכרוהו בית דין צריך תזכורת לשוב בתשובה בגלל חומרת חטאיו. ורמז לדבר "ושבתם איש אל אחזתו", שהוא צריך לשוב "אל אחזתו", קרי אל בוראו (ראה אור החיים שהשתמש במילה "אחזתו" ככינוי לבוראו). ולפי זה יש כאן בכל זאת שני סוגי שבים, נושא שחרור השדה והעבד (שיבה גשמית), וגם תזכורת לעבד (ברמז) להזדרז ולחזור בתשובה (שיבה רוחנית).

* * * * *

יובל

לפי המדרש "יובל" זה נהר היוצא מעדן :
אחרי מות רבה (כ"ב, י'): "תני רשב"י נהר יוצא מעדן ושמו יובל ומשם הוא שותה מאי
טעמא (ירמיה י"ז) 'ועל יובל ישלח שרשיו'"

ומסביר :

פירוש מהרז"ו (על המדרש) :

"וריש ענין 'ברו ד' הגבר אשר יבטח בה' והיה כעץ שתול על פלגי מים ועל יובל ישלח
שרשיו', היינו בגן עדן מקום השכר"

ורמזים לקשר בין עדן ליובל :

(1) "כעץ שתול על פלגי מים ועל יובל"
ראש תיבות, אותיות : כ', ש', ע', פ', מ', ו', י' עולה 526
"נהר יוצא מעדן" עולה 526

(2) "פלגי מים ועל יובל ישלח שרשיו"
סוף תיבות, אותיות : י', ס', ל', ל', ח', ו' עולה 124
עדן עולה 124

(3) גן עדן עולה 177
גן עדן באתב"ש : קט זקט עולה 325
ביחד (177+325) עולה 502
"ועל יובל ישלח" עולה 502

(4) "נהר יוצא מעדן" ראש תיבות, אותיות : נ', י', מ'
"ועל יובל ישלח" עולה 100
באתב"ש פזך מפשך מבכס סוף תיבות, אותיות : ד', ד', ס' עולה 100

(5) "כעץ שתול על פלגי מים ועל יובל"
באתב"ש :
לזה באפך זך וכרם ימי פזך מפשך
ראש תיבות, אותיות : ל', ב', ז', ו', י', פ', מ' עולה 175
גן עדן באתב"ש : טן זקט עולה 175

(6) "והיה כעץ שתול על פלגי מים ועל יובל"
באתב"ש :
פצמץ לזה באפך זך וכרם ימי פזך מפשך
ראש תיבות, אותיות : פ', ל', ב', ז', ו', י', פ', מ' עולה 255
נהר עולה 255

* * * * *

"ושבתם איש אל אחזתו"

פרק כ"ה פסוק י':

"...ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשבו"

כאן מדובר ביובל.

במישור הפשט:

"ושבתם איש אל אחזתו" - חוזרים השדות (קרקע, אחוזה) לבעליהם ביובל (רש"י).

"ואיש אל משפחתו תשבו" - חוזרים העבדים (עבד עברי) למשפחותיהם ביובל.

וכותב שפתי חכמים שלפי פירוש רש"י הביטוי **"ושבתם איש אל אחזתו"** מסורס. כי הקרקע חוזר לבעלים ולא הבעלים לקרקע.

ולמה לא נגיד ההפך? שביובל הבעלים שבים לאחוזותיהם (לקרקעות) להיות מושלים בהם, קרי שיוכלו לעבוד אותם אחרי היובל. כי מאז שבעל הקרקע, בגלל דחקו, מכר את אחוזתו למישהו אחר (עד היובל), בעל הקרקע נפרד מאחוזתו באופן זמני (אבל הקרקע לא זו) ועכשיו ביובל הוא (בעל הקרקע) שב לשלוט באחוזתו.

ולפי זה (אם לא נגיד שהמשפט מסורס) יכולנו (בטעות) לשאול:

אם כתוב **"ושבתם איש אל אחזתו"** למה צריכים גם **"ואיש אל משפחתו תשבו"**? הלא בדרך כלל כאשר מן אחיך הוא מוכר את שדהו ואחר כך אם זה לא מספיק לו הוא מוכר את עצמו. ואם כתוב **"ושבתם איש אל אחזתו"** זה יכול לכלול גם את האיש שמכר את שדהו וגם את האיש שמכר את עצמו לעבד, שבכל מקרה (אם מכר את אחוזתו, או אם מכר את אחוזתו וגם את עצמו, או אם מכר רק את עצמו) הוא חוזר לאחוזתו.

ואולי זה כוונת רש"י ושפתי חכמים (שהביטוי מסורס) שמשמעות **"ושבתם איש אל אחזתו"** משמעותו שהקרקע חוזר לבעלים, אבל זה לא אומר שהבעלים משוחררים מעבדות. כי בהעדר הפרוש הזה אפשר לטעות ולשאול השאלה שלמעלה. כי משמעות הביטוי זה לא 'שהבעלים חוזרים לאחוזתם' (בדיוק כפי שכתוב) אלא 'שהאחוזת חוזרת לבעליהם'. ועדיין אנו צריכים עוד ביטוי, **"ואיש אל משפחתו תשבו"** לדעת שמשתחרר עבד עברי מעבדות ביובל.

במישור המוסרי רעיוני:

כתוב **"ושבתם"**, **"וישבו"** לשון רבים וכתוב **"איש"** לשון יחיד, ואולי ניתן להגיד: **"ושבתם"** – כאשר שבים בתשובה, **"איש"** – כל אחד מאתנו, **"אל אחזתו"** – אל ה' (ביחזקאל מ"ד כ"ח, "אני אחזתם" וזה בקשר ללוי ולכהנים שאין להם אחוזה בארץ), אז **"איש"** – בני ישראל, **"אל משפחתו"** – אל קרוביו ואל אבותיו, **"תשבו"** – 'תשבו' עולה תש"ח. בשנת תש"ח תשובו ויתאחדו האנשים (המשפחות) שנתפזרו בגולה, אל הארץ שקבורים שם אבותיהם (משפחותיהם), אל ארץ ישראל, ארץ חמדת אבות.

ועוד **"בנים אתם לה' אלקיכם"** – אנו קרואים **"בנים"** לה', כביכול משפחה.

נחלקו בדבר רבי מאיר ורבי יהודה בברייתא (קדושין ל"ו):

"תניא 'בנים אתם לד' אלוהיכם" – בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרויים בנים, אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרויים בנים – דברי ר"י, ר"מ אומר: בין כך ובין כך אתם קרויים בנים, שנאמר: **'בנים סכלים המה'**, ואומר: **'בנים לא אמון במ' וכו' ת"ש ואומר: 'זרע מרעים בנים משחיתים'.** כלומר גם כשהם משחיתים ועובדי עבודה זרה הם נקראים בנים. אמנם נקראים בנים משחיתים...

ומתי אנחנו נקראים בנים לפי כל הדעות? - כאשר אנחנו עושים רצונו של ה'. וכאשר נשוב אל ה' ונעשה רצונו – **"ושבתם"**, לא רק אנחנו נשוב אל ארצנו ואל משפחותינו - **"איש אל אחוזתו"** (תחילת הגאולה) **"ואיש אל משפחתו"** (איחוד משפחות), אלא גם ה' ישוב אל אחוזתו ("חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו") ואל משפחתו (אל בניו, "איש אל אחוזתו" ו"איש אל משפחתו", איש כינוי לה' כמו שאמרו חז"ל, דברה תורה בלשון אדם, כמו "ה' איש מלחמה"), וזה לפי **"שובו אלי ואשובה אליכם"** (מלאכי ג'). ומתי **"תשובו"**? - בשנת **תש"ח**.

* * * * *

"תשבו איש אל אחזתו"

פרק כ"ה פסוק י"ג:

"בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו"

רש"י ("איש אל אחזתו"):

"אלא לרבות המוכר שדהו ועמד בנו וגאלה שחוזרת לאביו ביובל"

(1) **"תשבו איש אל אחזתו"** עולה 1472 ועוד 4 מילים עולה 1476
במוכר שדהו ועמד בנו וגאלה חוזרת לאביו עולה 1476

(2) **"איש אל אחזתו"**

באתב"ש:

תמב תך תסעאף עולה 1473 ועוד 3 מילים עולה 1476
במוכר שדהו ועמד בנו וגאלה חוזרת לאביו עולה 1476

* * * * *

היובל

פרק כ"ה פסוק י"ג:

"בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו"

ביובל משתחררים העבדים העבריים וחוזרים לאחוזתם.
ומה הם עושים? כי אי אפשר לעבוד בקרקע ביובל.
אלא כתוב כאן "תשבו איש אל אחזתו", ויש בזה רמז:
"אחזתו" באתב"ש: עולה 611 למנין המילה 'תורה'.
ביובל, בזמן שלא עובדים בשדות, זה הזמן לחזור ללמוד יותר תורה.

ועוד רמזים:

"תשבו איש אל אחזתו" סוף תיבות, אותיות: ו', ש', ל', ו' עולה 342

"חרות על הלחת" באתב"ש: **סגפא זך צכסא** עולה 342

הכתב על לוחות הברית (עשרת הדברות) היה "חרות":

שמות פרק ל"ב פסוק ט"ז: "...והמכתב מכתב א-ל-ה-י-ם הוא חרות על הלחת"

אמרו חז"ל:

אבות פרק ו' משנה ב': 'אל תקרא "חרות" אלא חירות, שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה'.

כאשר מקבלים חירות מהעבדות ביובל זה לחזור לעסוק בתלמוד התורה.

מטרת היובל שבת לארץ, ותלמוד תורה ליושביה:

"היובל הזאת" באתב"ש: **צמפשך צעתא** עולה 1091

תלמוד תורה עולה 1091

ביובל חוזרים לעסוק בתורה בכול אופניה, חוזרים אל הפרד"ס (פשט, דרש, רמז, סוד)

"איש אל" עולה 342 ועוד 5 אותיות ועוד 2 מילים עולה 349

הפרד"ס עולה 349

וגם:

"הזאת תשבו איש אל אחזתו"

סוף תיבות, אותיות: ת', ו', ש', ל', ו' עולה 742

"כן יצאו ברכש גדול" עולה 742

כתוב בברית בין הבתרים:

בראשית פרק ט"ו פסוק י"ד: "...ואחרי כן יצאו ברכש גדול"

בני ישראל יצאו ממצרים "ברכש גדול", קרי בכלי כסף ושמלות (ביזת מצרים).

וברמז: יצאו ממצרים לקבל רכוש גדול, התורה. וכך גם מי שיוצא ביובל, יצא לעסוק בתורה.

וגם:

"היובל הזאת תשבו איש" עולה 1485 ועוד 4 מילים עולה 1489

"מה אהבתי תורתך" עולה 1489

תהלים קי"ט, צ"ז: "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתיי"

וגם:

לא רק שבים הביתה, אלא חוזרים לעסוק בתורה ובמצוות:

"הזאת תשבו איש" עולה 1432 ועוד 11 אותיות ועוד 3 מילים עולה 1446

"והאיר עינינו בתורתך" עולה 1446

בתפילת 'אהבה רבה' אומרים "והאיר עינינו בתורתך ודבק לבינו במצותיך..."

* * * * *

האונאה בשתות

פרק כ"ה פסוק י"ד :
"אל תונו איש את אחיו"

רש"י: "זו אונאת ממון"

עולה 1174	"תונו איש את"
עולה 1174	<u>האונאה שתות</u>

המילה 'שתות' בארמית זה 1/6. בפחות משישית זה עדיין לא הונאה שאפשר לתבוע.

* * * * *

אונאת ממון

פרק כ"ה פסוק י"ד :

"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"

רש"י (על המילים "וכי תמכרו"): "כשאתה מוכר מכור לישראל חברך ת"ל 'וכי תמכרו ממכר', לעמיתך מכור. ומנין שאם באת לקנות קנה מישראל חברך, ת"ל 'או קנה מיד עמיתך'."

רש"י (על המילים "אל תונו"): "זו אונאת ממון"
ספורנו: "כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפי' פחות מכדי אונאה חוזר"
כלי יקר: "דרשו חז"ל דבר הנקנה מיד ליד שייך בו אונאה"

- (1) **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש"**
סוף תיבות, אותיות: י', ו', ר', ד', ו', ה', ד', ל', ו', ש', עולה **607**
זו אונאת ממון עולה **607**
- (2) **"מיד עמיתך"** עולה **594**
אונאת ממון עולה **594**
- (3) **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או"**
ראש וסוף תיבות, אותיות: ו' + י', ת' + ו', מ' + ר', ל' + ד', א' + ו', עולה **719**
הנקנה מיד ליד שייך בו אונאה עולה **719**
- (4) **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או"** עולה **1579**
מכור לישראל וקנה מישראל עולה **1579**
- (5) **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד"**
עולה 1788 ועוד 7 מילים עולה **1795**
כל דבר במדה ובמשקל ובמנין פחות מכדי אונאה חוזר עולה **1795**
- (6) **"או קנה מיד"**
באתב"ש:
תף דטץ ימק עולה 733 ועוד 3 מילים עולה **736**
קנה מישראל עולה **736**

(7) ממכר לעמיתך"

באתב"ש :

יילג כזימאל

63 ראש וסוף תיבות, אותיות : 'י'+ג', 'כ'+ל', עולה

63 **אונאה** עולה

כאשר אתה מוכר ממכר לעמיתך או קונה מעמיתך תזהר מהונאה.

(8) "תמכרו ממכר" עולה **966**

966 **קנה מישראל חברך** עולה

* * * * *

”וכי תמכרו ממכר לעמיתך”

פרק כ”ה פסוק י”ד :

”וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו”

ונשאלת השאלה :

- למה המכירה והקניה ביחס 'לעמיתך', אבל האונאה ביחס 'לאחיו' - "אל תונו איש את אחיו" (ולא את עמיתו)?
- למה מכירה ברבים "תמכרו", וקנייה ביחיד "קנה"?
- למה התחיל במילה "ממכר" - "תמכור ממכר לעמיתך" ולא המשיך במילה "ממכר" - או קנה ממכר מעמיתך, אלא שינה למילה "מיד" - "או קנה מיד עמיתך"?
- למה חזר (בפסוק י"ז) ואמר "ולא תונו איש את עמיתו" (ולא "את אחיו").

במכירה וקניה כתוב 'עמיתך', לומר, שאם תמכור, תמכור "לעמיתך", ולא לעם אחר. ואם תקנה, תקנה "מעמיתך", ולא מעם אחר (רש"י, ויקרא רבה).

ואולי הזכיר באחד הפעולות, במכירה, לשון רבים ("תמכרו"), כדי להזהיר גם את השותפים (שהם רבים) המוכרים ביחד ממכר לעמית (או קונים ביחד). שהם צריכים להיות נזהרים ביותר שלא ינסו מכוח מספרם להשפיע לרעה על העסקה, ולהונות הקונה שהוא רק אדם אחד. כי יהיה לקונה קשה לעמוד מול הלחץ והגיבוי שהם נותנים אחד לשני בקביעת מחיר החפץ.

יש אונאת ממון ויש אונאת דברים.

ואסביר :

נראה שחז"ל דרשו את השינוי משימוש במילה "ממכר" לשימוש במילה "מיד" - שמדובר כאן בחפץ ("ממכר") הנקנה 'מיד' ליד, וזה מכירה או קנייה של מטלטלים עבור ממון. וגם השימוש כאן במילה "אחיו", במקום המילה "עמיתו", רומז על עניין מכירה בממון - מכירת יוסף. שאחיו מכרו אותו לעבד עבור שווי של עשרים כסף. רש"י (פסוק י"ד על המילים "אל תונו"): "זו אונאת ממון"

אבל בפסוק י"ד שחזר הכתוב ואמר - "ולא תונו איש את עמיתו", בגלל שלא מדובר במפורש בנושא מכירה או קנייה, מוכרחים להגיד שמדובר כאן באונאת דברים.

רש"י (פסוק י"ז על המילים "אל תונו"): "כאן הזהיר על אונאת דברים"

רמזים (מפסוק י"ד לאונאת ממון) :

(1) **”וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש”**

סוף תיבות, אותיות : י', ו', ר', ד', ו', ה', ד', ל', ו', ש', עולה 607

זו אונאת ממון עולה 607

(2) **”מיד עמיתך”** עולה 594

”אונאת ממון” עולה 594

רמזים (מפסוק י"ז לאונאת דברים) :

- (1) **"ולא תונו איש"**
ראש וסוף תיבות, אותיות : ו', א', ת', ו', א' + ש', עולה 714
אונאת דברים עולה 714

- (2) **"תונו איש את עמיתו ויראת"**
סוף תיבות, אותיות : ו', ש', ת', ו', ת', עולה 1112
"כאן הזהיר על אונאת דברים" עולה 1112

- (3) **"ולא תונו איש את עמיתו"**
סוף תיבות, אותיות : א', ו', ש', ת', ו' עולה 713
אונאת דברים עולה 714

- (4) **"ולא תונו איש"**
באתב"ש :
פכת אפטף תמב עולה 1112
"כאן הזהיר על אונאת דברים" עולה 1112

לפי חז"ל מדובר כאן במוכר או קונה דבר הנקנה מיד ליד - במטלטלים (ולא בקרקעות) :
ורמז לדבריהם :

- (1) **"תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד"**
סוף תיבות, אותיות : ו', ר', ד', ו', ה', ד' עולה 241
כאן במטלטלים עולה 241

- (2) **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד"**
סוף תיבות, אותיות : י', ו', ר', ד', ו', ה', ד' עולה 251
כאן במטלטלין עולה 251

- (3) **"לעמיתך או קנה מיד עמיתך"**
ראש תיבות, אותיות : ל', א', ק', מ', ע' עולה 241
כאן במטלטלים עולה 241

- (4) **"מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"**
ראש תיבות, אותיות : מ', ע', א', ת', א', א', א' עולה 514
דבר הנקנה מיד ליד עולה 514

- (5) **"לעמיתך או"** עולה 577 ועוד 8 אותיות ועוד 2 מילים עולה 587
דבר העובר מיד ליד עולה 587

(6) "קנה מיד עמיתך"

באתב"ש :

דטץ ימק זימאל

ראש וסוף תיבות, אותיות : ד'+ץ', י'+ק', ז'+ל', עולה **241**

כאן במטלטלים עולה **241**

ועוד :

ילקוט שמעוני (כ"ה, תרס"א) : "וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד, דבר הנקנה מיד ליד, יצאו קרקעות שאינן מטלטלים, יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות, יצאו שטרות שאין גופן קנוי ואין גופן מכור ואין עומדין אלא לראיה שלהן"

חזקוני (כ"ה, י"ד) : "דבר הנקנה מיד ליד, כגון מטלטלין יש להם אונאה, ואין אונאה לקרקעות"

לפי המדרש לא מדובר כאן בקרקעות. וגם שאין אונאה במכירה או בקניה של קרקעות : ורמזים :

(1) "וכי תמכרו ממכר" עולה **1002**

אין אונאה בקרקעות עולה **1002**

(2) "מיד עמיתך" עולה 594 ועוד 2 מילים עולה **596**

אין אונאה בקרקע עולה **596**

(3) "אל תונו"

באתב"ש :

תך אפטף עולה 590 ועוד 6 אותיות עולה **596**

אין אונאה בקרקע עולה **596**

(4) "תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"

באתב"ש :

אילגף יילג כזימאל תף דטץ ימק זימאל תך אפטף תמב תא תסמף

סוף תיבות, אותיות : פ', ג', ל', פ', צ', ק', ל', ד', פ', ב', א', פ', עולה **596**

אין אונאה בקרקע עולה **596**

(5) "לעמיתך או"

באתב"ש :

כזימאל תף עולה 588 ועוד 8 אותיות עולה **596**

אין אונאה בקרקע עולה **596**

אבל לפי הרמב"ן, גם קרקע כלול באזהרה של אונאה, אלא שאין חזרת ממון :
רמב"ן (על המילים "ולא תונו איש את אחיו") : " למדנו שיש באונאה דין מיוחד במטלטלים
 שאינו נוהג בקרקעות, והוא חזרת הממון, אבל אזהרת הלאו נוהגת בכולן "

ורמז :

"תמכרו ממכר לעמיתך"

ראש תיבות, אותיות : ת', מ', ל' עולה 470

קרקע עולה 470

כאשר יש אונאה במכירה או בקנייה של מטלטלים –
 אם האונאה יותר משתות (שישית), המקח בטל.
 אם האונאה בדיוק שתות, המקח קיים, ומחזיר דמי האונאה.
 ואם האונאה פחות משתות המקח קיים ולא צריכים לחזיר ממון.
 (כי אנשים לא מקפידים על סכומים קטנים כאלו, ומוחלים)

ורמז לאונאה בשתות, בשישית המקח :

(1) **"תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"**

ראש תיבות, אותיות :

ת', מ', ל', א', ק', מ', ע', א', ת', א', א', א' עולה 1085

אונאה בשישית עולה 1085

(2) **"תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"**

אילגף יילג כזימל תף דטץ ימק זימאל תך אפטף תמב תא תסמף

באתב"ש :

ראש תיבות, אותיות :

ת', מ', ל', א', ק', מ', ע', א', ת', א', א', א' עולה 1085

אונאה בשישית עולה 1085

(3) **"תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך"**

באתב"ש :

אילגף יילג כזימאל תף דטץ ימק זימאל עולה 1106

שתות עולה 1106

(אם תמכרו או תקנו בהפרש שתות, שישית מערך החפץ, ללא ידיעה או הסכמה, זה אונאה)

ועוד :

לפי 'דין תורה' קונים מטלטלים כאשר משלמים עבורם ממון.
 אבל חז"ל קבעו שקונים מטלטלים רק 'במשיכה' או 'בהגבהה' של החפץ.
 (פירוש משיכה, הכנסת החפץ לרשות הקונה. וזה כולל לחצרו או לתוך ד' אמותיו.
 ויש גם קניין ייחודי של 'מסירה' לגבי בהמה או ספינה)

חז"ל הפקירו הקניין בכסף כדי למנוע מצב שמשלמים עבור החפץ ומשאירים את החפץ אצל המוכר, וכאשר בא הקונה לקחת את החפץ אומר לו המוכר, איננו, נשרף או נגנב.

רמז לזה (שמדין תורה ממון קונה):

(1) "תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד"

ראש תיבות, אותיות: ת', מ', ל', א', ק', מ' עולה **611**

תורה עולה **611**

מדין תורה, פעולה של "תמכרו" או "קנה" - פשוטו העברת ממון מיד ליד עבור חפץ, זה קניין. המכירה והקנייה לבד מספיקה ולא צריך עוד פעולה.

(2) "קנה מיד עמיתך אל תונו"

ראש תיבות, אותיות: ק', מ', ע', א', ת' עולה **611**

תורה עולה **611**

(3) "או קנה מיד עמיתך אל תונו איש"

ראש תיבות, אותיות: א', ק', מ', ע', א', ת', א' עולה **613**

תרי"ג עולה **613**

(4) "קנה מיד עמיתך אל תונו איש את"

ראש תיבות, אותיות: ק', מ', ע', א', ת', א', א' עולה **613**

תרי"ג עולה **613**

ועוד:

כאשר יש אונאה בשתות, צריך להחזיר את סכום האונאה והמקח קיים. ויש שמותר להחזיר את סכום האונאה גם אחרי שנה.

מי שרוצה לחזיר את דמי האונאה, והשני לא רוצה לקבל ממנו - על זה נאמר במדרש: ילקוט שמעוני (כ"ה, תרס"א): "אם היתה מכירה אפילו לאחר שנים עשר חדש מקבלה מימנו ואם לאו אין לו עליו אלא תרעומת. ונותנה למעשר שני ואינו חושש שאינו אלא נפש רעה"

אם עמיתו לא רוצה לקבל את סכום האונאה ממנו, אין למחזיר אלא תרעומת עליו, כי זה שלא רוצה לקבל הוא נפש רעה. והמחזיר נותן הסכום למעשר שני ולא צריך לחשוש.

ורמזים:

(1) "תמכרו ממכר לעמיתך או קנה"

ראש וסוף תיבות, אותיות: ת'+ו', מ'+ר', ל'+ד', א'+ו', ק'+ה', עולה **808**

אין זה כי נפש רעה עולה **808**

(2) "עמיתך אל תונו איש"

באתב"ש :

זימאל תך אפטף תמב

808 עולה ז', ת', א', ת', עולה ראש תיבות, אותיות :

808 עולה **אין זה כי נפש רעה**

(3) "לעמיתך או קנה"

באתב"ש :

705 עולה **כזימאל תף דטץ** עולה 691 ועוד 11 אותיות ועוד 3 מילים עולה

705 עולה **נפש רעה**

* * * * *

אונאת דברים

פרק כ"ה פסוק י"ד :

"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"

רש"י (פסוק י"ד על המילים "אל תונו"): "זו אונאת ממון"

פרק כ"ה פסוק י"ז :

"ולא תונו איש את עמיתו"

רש"י (פסוק י"ז על המילים "אל תונו"): "כאן הזהיר על אונאת דברים"

מדובר כאן באונאת ממון ובאונאת דברים.

ונראה לי להגיד במישור הרעיוני :

נוסף לאונאת ממון ולאונאת דברים, במישור הרעיוני יש כאן רמזים לאונאת הלב.

ואסביר :

כאשר אתה רוצה לחזור בתשובה, ואתה נותן כופר (ממון, צדקה) עבור נפשך, ואתה רוכש מידות טובות ועושה מעשים טובים (הבאים מצד הרוחני שלך), אל תיתן לצד הגשמי שלך לרמות את צד הרוחני שלך ולעשות את הפעולות של תשובה וצדקה, כאשר הלב לא משתתף. אלא תהיה במצב 'תוכו כברו', תהיה במצב שמעשיך משקפים רגשות לבד.

ורמז לרעיון הזה :

"וכי תמכרו" – 'כאשר תתנו'

(הלשון "תמכרו" שנותן משהו ומקבל משהו עבורו. ובמישור הרעיוני, שנותן ממון עבור הצלת נפשו)

"ממכר" – 'כופר'. ורמז :

"ממכר" עולה 300

כפר עולה 300

(כופר גם כתוב חסר. כמו שמות כ"א, ל' - "אם כפר יושת עליו ונתן פדיון נפשו ככל אשר יושת עליו")

"לעמיתך" – 'עבור עצמך (נפשך)'. 'עמיתך' זה חבר השומר מצוות ומתנהג לפי התורה.

ובמישור הרעיוני, אין לך 'עמית' יותר קרוב אילך כמו אתה בעצמך - הצד הרוחני

שבתוכך, השואף לעשות טוב.

"או קנה מיד עמיתך" – או כאשר תרכוש 'מידה', תכונה טובה, מצד הרוחני שלך.

(ורמז: אות ה' של סוף תיבת "קנה" מצורף למילה "מיד", אותיות: ה', מ', י', ד', אותיות המילה 'מידה'. וכאילו 'קנה מידה')

"אל תונו איש את אחיו" – אל תיתן לצד הגשמי שלך, המכונה "איש", לרמות ("תונו")

את צד הרוחני שלך, המכונה "אחיו". אלא שתהיה במצב 'תוכו כברו'.

"ולא תונו"

באתב"ש :

פכת אפטף עולה 670 ועוד 2 מילים עולה 672

זה תוכו כברו עולה 672

(יש השוואה בין המילה "אחיו" לבין המילה "עמיתו" מפסוקים י"ד, וי"ז. ולפי זה, אחיו זה עמיתו, ועמיתו זה רמז לחברו הדומה לו, וגם לצד הרוחני מתוך עצמו)

הלב שלך יהיה בתאום מלא עם הפעולות הטובות שאתה עושה. "אל תונו" את עצמך (וגם "אל תונו איש את אחיו" – את חברך).

"אל תונו" עולה 493 ועוד 2 מילים עולה **495**
אונאת הלב עולה **495**

כאשר תיתן כופר בעד עצמך, ותעשה מעשים טובים, תעשו אותם בלב שלם. לא כמעשה חיצוני בלבד לרמות הבריות וכדי שיחשבו שאתה צדיק. "אל תונו" את עצמך, ואל תונו את הבריות במידה טובה שיש בך או במעשים הטובים שאתה עושה.

(1) "או קנה מיד עמיתך אל תונו"

סוף תיבות, אותיות: ו', ה', ד', ד', ל', ו' עולה **71**
מדה טובה עולה **71**

(2) "עמיתך אל תונו"

ראש וסוף תיבות, אותיות: ע' + ד', א' + ל', ת' + ו' עולה **527**
מעשים טובים עולה **527**

(3) "לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש"

באתב"ש:

כזימאל תף דטץ ימק זימאל תך אפטף תמב

סוף תיבות, אותיות: ל', ו', ו', ו', ק', ל', ד', ו', ב' עולה **432**
מעשה טוב עולה **432**

ועוד:

- יש שנותן אדם כופר בעצמו, ויש שנותנים לו כופר ממקום אחר. ואסביר:
- יש שאדם נותן כופר (ממון) עבור נפשו והוא נשאר בחיים. דוגמאות: נתינת מחצית השקל כופר נפש לפני שמונים את בני ישראל. שור שהרג את הנפש בעל השור חייב מיתה, והוא יוצא לחיים בתשלום כופר ממוני ולא נהרג. וגם קרבנות הבאים עבור עוון או חטא, כמין כופר נפש לאדם - הם מכפרים על האדם והוא נשאר בחיים.
- יש שאדם מקבל כופר, חפץ בא במקומו, במקום חיובו, והוא יוצא לחיים. דוגמאות: בים סוף, המצריים היו כמין כופר נפש לבני ישראל. המצריים נהרגו ובני ישראל יצאו מהים בחיים. אמרו חז"ל, שאם בני ישראל עושים רצונו של ה', עוונותיהם של בני ישראל על הגויים, והם כמין כפרה (כופר נפש) עבור בני ישראל, והם סובלים גם בשביל מעשים שעשו בני ישראל. ואם (חס וחלילה) בני ישראל לא עושים רצונו של ה', ההפך. וגם נשמות הצדיקים ממושכנים - צדיקי הדור נתפסים בעוון הדור, ונשמותיהם סוג של כפרה (כופר נפש) עבור הדור.

ורמזים :

(1) "תמכרו ממכר לעמיתך"

באתב"ש :

אילגף יילג כזימאל עולה 285 ועוד 15 אותיות עולה **300**

300 עולה

כפר

(2) "לעמיתך או קנה מיד"

באתב"ש :

כזימאל תף דטץ ימק

300 עולה **ל', פ', צ', ק',** עולה **300**

300 עולה

כפר

(3) "או קנה מיד עמיתך"

באתב"ש :

תף דטץ ימק זימאל

300 עולה **ל', פ', צ', ק',** עולה **300**

300 עולה

כפר

במכירה אתה נותן, ובקנייה אתה מקבל.
לפעמים אתה נותן כפר בעד עצמך, ולפעמים נותנים לך, אתה מקבל, כופר בעד עצמך.

* * * * *

אזהרה על הגזל

פרק כ"ה פסוק י"ד:
"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו"
רש"י (על המילים "אל תונו"): "זו אונאת ממון"

אזהרה על הגזל, ולפי:
בהר רבה (ל"ג, ג'):
"ר' יודן בשם ר' יוחנן אמר משל לבני אדם שהיו בהן עע"ז, ומגלי עריות, ושופכי דמים,
וגזל שקול כנגד הכל"

לפי המדרש עוון גזל שקול כנגד כל הדברים החמורים.
ורמז:

"גזל" באתב"ש: 'רעך'
ר' – רצח (שופכי דמים)
ע' – עריות (מגלי עריות)
כ' – כוכבים (ע' + כ', עבודת כוכבים)

ועוד:

"ממכר לעמיתך"
ראש וסוף תיבות, אותיות: מ' + ר', ל' + ד' עולה 290
גזל באתב"ש: רעך עולה 290

כאשר אתה גוזל את אמיתך (אדם מישראל, אונאת ממון), רעך נפגע, ואתה כאילו שולל
"ואהבת לרעך כמוך".

ועוד (על הגזל כאן):

(1) "וכי" עולה 36 ועוד 3 אותיות ועוד המילה עולה 40
גזל עולה 40

(2) "קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו":
ראש תיבות, אותיות: ק', מ', ע', א', ת', א', א', א' עולה 614
"וגזל שקול כנגד הכל" עולה 614

(3) "תונו איש"
באתב"ש:

אפטף תמב עולה 612 ועוד 2 מילים עולה 614
"וגזל שקול כנגד הכל" עולה 614

* * * * *

שנת שמיטה – שנת אמונה

פרק כ"ה פסוקים כ"א-כ"ב:

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו. וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים"

כלי יקר (כ"ה, ב'): "אומר אני מצוה זו היא להשריש את ישראל במדת האמונה והבטחון"

בחז"ל יש דעות מה מטרת המצווה הזו. לפי דעת הכלי יקר זה עניין של בטחון ואמונה. והאמונה והבטחון במבחן כאשר שואלים על המציאות, ולפי:

"וכי תאמרו" – המילה "כ"י" משמשת 'כאשר' או 'אם'. אולי לא כולם ישאלו רק מחוסרי אמונה.

"וצויתי את ברכתי" – הבטחה גלויה שלא יהיה רעב, רק תשמרו השמיטה ותחזקו באמונה ובטחון. רמזים:

(1) **"מה נאכל בשנה השביעת הן"**

ראש תיבות, אותיות: מ', נ', ב', ה', ה' עולה 102

אמונה עולה 102

(2) **"נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף"**

סוף תיבות, אותיות: ל', ה', ת', ו', א', ע', א', ה' עולה 637

מדת האמונה והבטחון עולה 637

(3) **"בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו וצויתי את ברכתי לכם"**

בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש"

ראש תיבות, אותיות:

ב', ה', ה', ל', נ', ו', נ', א', ת', ו', א', ב', ל', ב', ה', ו', א', ה', ל' עולה 637

מדת האמונה והבטחון עולה 637

(4) **"ברכתי"** עולה 632 ועוד 5 אותיות עולה 637

מדת האמונה והבטחון עולה 637

(5) **"בשנה הששית ועשת את התבואה"**

באתב"ש:

שבטץ צבבמא פזבא תא צאשפתץ

סוף תיבות, אותיות: ח', א', א', א', א', ח' עולה 183

אמונה ובטחון עולה 183

* * * * *

"ואכלתם מן התבואה ישן"

פרק כ"ה פסוק כ"ב:
"וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן"

התבואה של השנה השישית תספיק לשלש שנים עד השנה התשיעית עד שאוספים התבואה שנזרעה בשנה השמינית.

ונשאלת השאלה:
למה כתוב "עד בוא תבואתה"? הלא כבר כתוב שתאכלו ישן "עד השנה התשיעית" וזה זמן "בוא תבואתה".
ואולי אפשר להבין את הפסוק ככה (ראה רש"י):
יש "עד השנה התשיעית", ויש "עד בוא תבואתה".
כאשר יש רק שנת שמיטה (בלי יובל), תאכל "ישן עד השנה התשיעית".
אבל כאשר יש יובל אחרי שנת השמיטה, תאכל "עד בוא תבואתה", וזו בשנה העשירית.

ועוד
במישור הרעיוני:
שנת השמיטה קדושה משנה רגילה ומיועדת ללימוד התורה.
לא רק הסיפוק הגשמי ימשיך שלוש שנים, אלא גם הסיפוק הרוחני.
יהיה מספיק אוכל שתוכל לשבת בנחת ללמוד תורה.
והרמז:

"השמינית ואכלתם מן התבואה ישן"
ראש וסוף תיבות, אותיות:
ה'+ת', ו'+ס', מ'+ן, ה'+ה', י'+ן עולה 611
תורה עולה 611

וגם:
"ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא תבואתה"
ראש תיבות, אותיות:
ו', מ', ה', י', ע', ה', ה', ע', ב', ת' עולה 613
תרי"ג עולה 613

* * * * *

"לצמיתת"

פרק כ"ה פסוק כ"ג:

"והארץ לא תמכר לצמיתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי"

"לצמיתת" באתב"ש: **כהיא** עולה 37 ועוד 5 אותיות עולה 42 למנין המילה **'יבל'**. הארץ, שדה אחוזה, לא תמכר לעולם רק עד היובל וחוזר למוכר. כאן **"לצמיתת"** זה מעבר ליובל.

אבל בבית בעיר חומה כתוב::

בפרק כ"ה פסוק ל':

"ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבל"

כאן **"לצמיתת"**, לא יוצא ביובל, קרי לעולם.

"לצמיתת" עולה 970

"לצמיתת" באתב"ש: **כהימא** עולה 77

ביחד (970+77) עולה 1047 ועוד 12 אותיות (רגיל ואתב"ש) ועוד 2 מילים עולה 1061

עולם הבא עולה 154

עולם הבא באתב"ש: **זפכי צשת** עולה 907

ביחד (970+154)

עולה 1061

לרמוז, שכאן ממשמעות **"לצמיתת"** זה עד **'עולם הבא'**.

"לצמיתת" באתב"ש: **כהימא** עולה 77 ועוד 6 אותיות עולה 83

לא ביובל עולה 81 ועוד 2 מילים

וגם:

'לא ביבל' עולה 75

'לא ביבל' באתב"ש: **כת שמשך** עולה 1080

ביחד (1080+75) עולה 1155

"לצמיתת לקנה" עולה 1155

כי המוכר בית בעיר חומה ולא גואל את הבית במשך **"שנה תמימה"** הבית **'לא חוזר'** **'לעולם'** למוכר:

"שנה תמימה" באתב"ש: **בטץ אימיץ** עולה 252

לא חוזר עולה 252

הבית מכור לקונה **לעולם**, לא חוזר למוכר ביובל:..

'לא יצא ביבל' עולה 176

לעולם עולה 176

ועוד :

(1) "בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו"

ראש וסוף תיבות, אותיות :

ב'+ר', א'+ר', ל'+א', ח'+ה', ל'+ת', ל'+ה', א'+ו' עולה 919

נשאר בידי הקונה לעולם עולה 919

(1) "לצמיתת לקנה אתו"

סוף תיבות, אותיות : ת', ה', ו' עולה 411

לקונה עד עולם עולה 411

(2) "לא חמה לצמיתת לקנה"

סוף תיבות, אותיות : א', ה', ת', ה' עולה 411

לקונה עד עולם עולה 411

* * * * *

"תאכלו ישן"

יש דעות בחז"ל מה מטרת מצוות השמיטה. לפי דעת הכלי יקר זה עניין של בטחון ואמונה, ולפי: כלי יקר (כ"ה, ב'): "אומר אני מצוה זו היא להשריש את ישראל במדת האמונה והבטחון"

כי משמעות שמירת השמיטה זה שלא יהיה יכול במשך שנה השביעית ורק לקראת פסח של שנת השמינית קוצרים. וכאשר יש שנת יובל אחרי שנת שמיטה לא יהיה יכול במשך שנתיים. ורק בשנה התשיעית לקראת הפסח קוצרים. כי בשנה הששית זורעים אחרי ראש השנה וקוצרים לקראת הפסח. ובשנה השביעית לא זורעים ובשנה השמינית לא זורים. ובשנה התשיעית זורעים אחרי ראש השנה וקוצרים בפסח. נמצא שתבואת שנה הששית צריכה להספיק במשך חצי שנה ששית, כל שנה שביעית, כל שנה שמינית, וחצי שנה תשיעית, סה"כ 3 שנים.

ולמרות שכתוב (על לשמירת השמיטה והיובל):
פרק כ"ה פסוק י"ט:

"ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה"
הבטחה שאם שומרים שמיטה ויובל "ואכלתם לשבע" – לא יהיה רעב (או בצורת), ויהיה מה לאכל בכל השנים כולל שנת השמיטה ושנת היובל.

עדיין שואלים:

פרק כ"ה פסוק כ':

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו"

"וכי תאמרו" – המילה "כי" משמש 'כאשר' או 'אם'.

אולי לא כולם שואלים, רק מחוסרי אמונה ובטחון, ולפי:

ספורנו (על המילים "וכי תאמרו"): "כאשר יסופק זה אצלכם ולא תבטחו שיהיה המעט מספיק באיכותו"

ומתי יאמרו "מה נאכל", בשנה הששית על שנה השביעית, או בשנה השביעית על שנה השמינית, או בזמן אחר?

לפי הפשט בפסוק מדובר שאומרים בשנה הששית "מה נאכל בשנה השביעית".

אבל אפשר להבין את הפסוק בכמה אופנים בהתאם לאן שייכת המילים "בשנה

השביעית". אם שייכת המילים "בשנה השביעית" למילים "וכי תאמרו", יוצא

שאומרים בשנה השביעית על השנה השמינית (כאילו כתוב 'ותאמר בשנה השביעית מה נאכל'), וזה דעת הרמב"ן (ויקרא כ"ה, כ').

ונראה לי להגיד במישור הרעיוני:

בגלל שכתוב "וכי תאמרו" ולא כתוב 'וכי תשאלו', מדובר גם בשיחה פנימית, בינו לבין עצמו – בהרהור היצר. ולא דווקא בשנה הששית, אלא כאשר ישמעו דיני השמיטה יצרם של מחוסרי אמונה ובטחון תתקוף אותם שאלה זו, "מה נאכל בשנה השביעית".

ומיד באים דברי נחמה :

פרק כ"ה פסוק כ"א :

וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים"

נראה שהיה די במילים "וצויתי את ברכתי בשנה הששית", קרי, די בבשורה על ברכת התבואה של שנה הששית, המילה "לכם" למה לי? אלא, "וצויתי את ברכתי לכם" – "לכם", מענה ליצר, חיזוק לאלו שתוקף אותם יצרם.

יש אומרים (הרמב"ן) שהברכה בכמות היבול של השנה הששית תהיה גדולה כדי לספק מזון לשלש שנים. ויש אומרים שהברכה, לא בכמות, אלא באיכות היבול (כלי יקר), או לאו דווקא רק בכמות, ולפי :

רש"י (על המילים "ואכלתם לשבע") : "אף בתוך המעים תהא בו ברכה"

בכל מקרה נראה שיש כאן עניין של חוסר בטחון ואמונה, כי למרות שיש הבטחה "ואכלתם לשבע", (וגם "וצויתי ברכתי") שואלים "מה נאכל".

וגם זה לא כל כך ברור. הלא אם יהיה הברכה בכמות של התבואה של השנה הששית למה ישאלו "מה נאכל" הלא יראו שיש להם הרבה תבואה. ואם הברכה באיכות התבואה, הלא גם זה ירגישו, ולמה ישאלו "מה נאכל"? אם יש שפע ניכר איזה ניסיון של בטחון ואמונה יש כאן? (לפי הכלי יקר יאמרו את זה לפני שיופיע הברכה, כלומר בתחילה שנה הששית, לפני הפסח)

ונראה לי להגיד :

התבואה של שנה הששית נקראת 'חדש' מזמן שקוצרים אותה בפסח עד סוף השנה (עד ראש השנה של שנה השביעית) ואז נקראת 'ישן' (כי מה שנשאר זה תבואה של שנה הקודמת). וכתוב :

פרק כ"ה פסוק כ"ב :

"וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן"

"ואכלת מן התבואה ישן" – שיספיק 'ישן' (תבואה של השנה הששית) לשנה השביעית, והשמינית, ולתוך השנה התשיעית.

ואולי הברכה יהיה ניכרת בתבואה רק כאשר התבואה במדרגה של 'ישן', קרי, מראש השנה של השנה השביעית והלאה. אבל הרוב לא ירגישו את הברכה בשנה הששית, לא בכמות וגם לא באיכות. ואחרי ראש השנה של השנה השביעית ירגישו כולם את הברכה בתוך המעיים (כי אוכלים 'ישן' שבו יש הבטחה שיספיק עד שקוצרים תבואת שנה התשיעית).

ואלו שלא הרגישו בברכה יהיו קצת במתח כל שנה הששית לגבי העתיד, ולמחוסרי אמונה ובטחון שבהם, יש מקום לשאלה "מה נאכל". כי רק על ידי אמונה ובטחון ניתן להאמין שהכול יסתדר למרות שעדיין לא רואים איד.

ואולי רמז :

"ישן" באתב"ש : מבט עלה 51

שתבואה של שנת הששית (קרי 'ישן') יספיק עד שקוצרים התבואה של שנת ה'51 (כאשר יש יובל אחרי שנת השמיטה), תבואה של השנה התשיעית.

ועוד :

כתוב בלשון "וציותי את ברכתי לכם בשנה הששית", ולא 'וברכתי את שנה הששית'!
(והכוונה כאן לברכה בתבואת של שנה הששית).

ונראה להגיד שהברכה לא חלה באופן אוטומטי ובכל שנה ששית של שמיטה.
(לא כמו המן שלקטו לחם משנה בכל יום ששי)

אלא הברכה מותנה בשמירת שנת השיטה. כאשר מתכוונים לשמור השמיטה אז
"וציותי ברכתי לכם", וכאשר לא מתכוונים לשמור את השמיטה, אין ברכה מיוחדת
בשנה הששית.
הברכה תלויה בכס.

* * * * *

"כי ימוך אחיד"

פרק כ"ה פסוק כ"ה:

"כי ימוך אחיד ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו"

מדובר בישראלי שירד לעוני ומפני דחקו מכר שדהו. השדה חוזר ביוכל לישראלי. עד היובל הישראלי יכול לגאול את שדהו או אחד מקרוביו יכול לגאול את שדהו. המוכר עצמו צריך לחכות שנים עד שהוא יכול לגאול את שדהו, אבל גואל אחר יכול לגאול את השדה מיד. הקונה את השדה לא יכול למנוע מהישראלי או קרובו מלגאול השדה.

מגלת רות (פרק ד' פסוק ג'):

"ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה משדה מואב"

יש מחלוקת בחז"ל אם נעמי כבר מכרה השדה כמו שכתוב "מכרה נעמי" (פשוט של הפסוק), או היא העמידה השדה עכשיו למכירה. בכל מקרה מדובר אחרי שנעמי חזרה כעני-ה משדה מואב ("השבה משדי מואב") והיא היתה מוכרחה למכור ירושתה מאלימלך בעלה שמת. והיא גם, באישור רות, רצתה למכור את השדה שקיבלה רות מבעלה (בן של אלימלך ונעמי) מחלון. בפסוק למעלה, בעז מסביר לגואל הקרוב לאלימלך, ששמו לפי חז"ל 'טוב', על המכירה. ובהמשך שואל אותו אם הוא יגאל את השדה אם לא. לפי חז"ל אלימלך, טוב, ובעז היו אחים מאותו אב. אבל טוב ובעז לא היו מאותו אם.

בסיפור של מכירת השדה על ידי נעמי אשת אלימלך (שירד מנכסיה ומך) יש אלמנטים דומים למקרה המובא למעלה בפרשת בהר ("כי ימוך אחיד ובא גאלו"). ולפי זה יש רמזים בפרשת בהר פרק כ"ה פסוק כ"ה על העתיד, קרי על רות, בעז, נעמי, טוב, ועל מכירת שדה אלימלך.

(1) "ימוך אחיד ומכר"

ראש תיבות אותיות: י', א', ו', עולה 17

טוב עולה 17

רמז שבעתיד בגלל "ימוך אחיד ומכר" (נעמי) תצטרך למכור שדה אלימלך 'לגואל הקרוב' ששמו 'טוב'.

(2) "ימוך אחיד ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את"

ראש תיבות אותיות: י', א', ו', מ', ו', ג', ה', א', ו', א', עולה 79

בעז עולה 79

רמז שהגואל בפועל יהיה בעז.

(3) "אחיד ומכר מאחזתו ובא"

באתב"ש:

תסמל פילג יתסעאף פשת עולה 2054

"חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי" עולה 2054

רמז לשדה אלימלך שנמכר על ידי נעמי בגלל דחקה.

- (4) "ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו"
עולה 1246 ועוד 33 אותיות ועוד 8 מילים עולה 1287
עולה 1287 "מכרה נעמי חלקת השדה"
רמז לשדה אלימלך שנמכר על ידי נעמי בגלל דחקה.

- (5) "ומכר מאחזתו ובא"
אתב"ש :
פילג יתסעאף פשת
ראש תיבות אותיות : פ', י', פ', עולה 170
נעמי עולה 170
רמז שנעמי תמכור שדה אלימלך בגלל דחקה.

- (6) "את ממכר אחיו"
סוף תיבות אותיות : ת', ר', ו', אותיות המילה 'רות'.
רמז ל 'רות', שתייהיה אשה (לבועז) כאשר בעז בא וגאל "את ממכר אחיו".
לפי חז"ל היה תנאי במכירת שדה רות, שמי שקונה את השדה צריך לשאת את
רות לאשה. וזה לומדים ממה שאמר בעז לטוב (פרק ד, פסוק ה'), "ויאמר בעז ביום
קנותך השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת המת קניתי להקים שם המת
על נחלתו"

* * * * *

סחר בשמיטה

פרק כ"ה פסוק כ"ה :
"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו"

אמרו חז"ל, למה מכר שדהו? בגלל שסחר בפרות שביעית (פרות שנת השמיטה).
ורמזים לדבריהם :

(1) "כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו"
עולה 1276 ועוד 35 אותיות ועוד 9 מילים עולה 1320
סחר בפרות שמיטה עולה 1320

(2) "וגאל את ממכר" עולה 741
עבר על השמיטה עולה 741
היה צריך לגאול ממכרו בגלל שמכר את שדהו

(3) "אחיך ומכר מאחזתו ובא"
באתב"ש :
תסמל פילג יתסעאף פשת
עולה 2054 ועוד 1 אותיות ועוד 4 מילים עולה 2075
סחר בפרות שנת השמיטה עולה 2075

(4) "ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל"
באתב"ש :
פילג יתסעאף פשת רתכף צדגש תכמף פרתך
ראש תיבות, אותיות : פ', י', פ', ר', צ', ת', פ', עולה 940
לא שמר השמיטה עולה 940

(5) "וגאל את ממכר אחיו"
באתב"ש :
פרתך תא יילג תסמף עולה 1734 ועוד 14 אותיות עולה 1748
סחר בפרות שביעית עולה 1748
היה צריך לגאול ממכרו של אחיו כי מכר את שדהו

(6) "וגאל את ממכר אחיו"

באתב"ש :

1738 פרטך תא יילג תסמף עולה 1734 ועוד 4 מילים עולה

1738 מכר פרות שביעית עולה

היה צריך לגאול ממכרו של אחיו כי מכר את שדהו

* * * * *

גאולת השדה

פרק כ"ה פסוק כ"ה:
"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל"

- (1) **"כי ימוך אחיך"** עולה 148
 קמח עולה 148
 מקח עולה 148
 אחיך מכר את אמצעי הפרנסה שלו, שדהו. ועכשיו אין לו "קמח" (כי אין לו שעורים או חטים). וגם "מקח" קשה לו כי לא יהיה לו יבול וסחורה למכור.
 רמזים למה שכתוב בהפטרה. ירמיהו קנה שדה מאת חנמאל בן שלם בן דודו אשר בענתת בשבעה שקלים ועשרה הכסף.
- (2) **"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו"**
 סוף תיבות, אותיות: י', ד', ד', ר', ו', א', ו', ב' עולה 265
 ירמיה עולה 265
- (3) **"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל"**
 סוף תיבות, אותיות: י', ד', ד', ר', ו', א', ו', ב' עולה 271
 ירמיהו עולה 271
- (4) **"אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל"**
 סוף תיבות, אותיות: ד', ר', ו', א', ו', ב', ו', ל' עולה 271
 ירמיהו עולה 271
- (5) **"ומכר"** עולה 266 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 271
 ירמיהו עולה 271
- (6) **"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו"** עולה 922
"בענתת" עולה 922
"קנה את שד-י" עולה 921
- (7) **"ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את"**
 עולה 1572 ועוד 3 אותיות עולה 1603
"שבעה שקלים ועשרה הכסף" עולה 1603
- (8) **"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו"**
 עולה 922 ועוד 2 אותיות ועוד 7 מילים עולה 956
"אשר בארץ בנימין" עולה 956
- (9) **"אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו"**

סוף תיבות, אותיות: ד', ר', ו', א', ו', ב', ו', ל', ת', ר', ו', עולה 877
 "ואקנה את השדה" עולה 877

(10) "כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא"
 באתב"ש:

לם מיפל תסמל פילג יתסעאף פשת
 ראש תיבות, אותיות: ל', מ', ת', פ', י', פ', עולה 640
 "מאת חנמאל בן דדי" עולה 640

(11) "כי ימוך אחיך"
 באתב"ש:

לם מיפל תסמל
 ראש וסוף תיבות, אותיות: ל'+ס', מ'+ל', ת'+ל', עולה 570
 "מאת חנמאל" עולה 570

(12) "אחיך ומכר מאחזתו ובא"
 באתב"ש:

תסמל פילג יתסעאף פשת
 ראש תיבות, אותיות: ת', פ', י', פ', עולה 570
 "מאת חנמאל" עולה 570

(13) "אחיך"
 באתב"ש:

תסמף
 עולה 580
 "חנמאל בן שלם דדך" עולה 579

(14) "מאחזתו ובא"
 באתב"ש:

יתסעאף פשת
 ראש וסוף תיבות, אותיות: י'+ף', פ'+ת', עולה 570
 "מאת חנמאל" עולה 570

(15) "הקרב אליו וגאל"
 באבת"ש:

צדגש תכמף פרתך
 ראש תיבות, אותיות: צ', ת', פ', עולה 570
 "מאת חנמאל" עולה 570

* * * * *

"אשרי משכיל אל דל"

פרק כ"ה פסוק כ"ה:

"כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו..."

פרק כ"ה פסוק ל"ט:

"וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך..."

בגלל חטאיו, אחיך הפך להיות עני, דל, והוצרך למכור נכסיו, ביתו, אחזתו, ובסוף עצמו לעבד.

במדרש בהר רבה דורשים את הפסוק:

תהלים פרק מ"א פסוק ב':

"אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' "

ופשט הדברים:

"משכיל אל דל" – שהאדם ישכיל לדעת מצבם של העניים והמדוכאים ויעשה עמם

חסד:

"משכיל" באתב"ש: **יבלמך** עולה 102

לחסד עולה 102

שתעזור לאחיך הדל להוציא את עצמו מזה.

אחת מהדרשות על מלחמת היצר:

בהר רבה ל"ד, א':

"אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה', אבא בר ירמיה בשם רבי מאיר אמר זה

שממליך יצר הטוב על יצר הרע..."

ורמז:

"משכיל אל דל" באתב"ש: **יבלמך תך קך**

ראש וסוף תיבות, אותיות: **י'+כ', ת'+כ', ק'+כ'** עולה 570 למנין המילים **"יצר רע"**.

מתחכם נגד היצר. ובמה מתחכם? מתחכם בתורה ובתרי"ג המצוות.

"משכיל אל דל" – רמז לתורה ולתרי"ג המצוות, ולפי:

"משכיל אל דל" באתב"ש: **יבלמך תך קך** עולה 642

'לדברות' עולה 642

'לתורה' עולה 641 ועוד המילה

וגם:

"אל דל" עולה 65

"אל דל" באתב"ש: **תך קך** עולה 540

ביחד (540+65) עולה 605 ועוד 8 אותיות ('אל דל', 'תך קך') עולה 613 למנין **תרי"ג**.

מפעיל יצר הטוב מול יצר הרע.

"יצר הטוב" באתב"ש: **מהגץ נפש** עולה 568 ועוד 2 מילים עולה 570 למנין

"יצר רע".

ובמישור הרעיוני :
יש כאן מסר לאדם :
"משכיל אל דל" ראש תיבות, אותיות : מ', א', ד' אותיות המילה 'אדם'.
מסר ליהודי, ישראל קרואיין אדם, ולפי :
גמרא בבא מציעה קי"ד, ב' : "אתם קרויין אדם ואין העובדי כוכבים קרויין אדם"
"משכיל אל דל" עולה 465
"ישראל באתב"ש : מבגתך עולה 465

כל יהודי צריך להרגיש את עצמו כדל, דל במצוות.
וישכיל את עצמו למצב הדל והשפל שלו. ויפעיל את שכלו ונפשו :
"משכיל אל דל" עולה 465
נפש יהודי עולה 465

לשים לב :
"משכיל" עולה 400
לבו באתב"ש : כסף עולה 400
לדעת מצבו הדל במצוות.

ולהבין "מה אנו ומה חיינו"
"משכיל" באתב"ש : יבלמך עולה 102
"מה אנו" עולה 102

ומאיפה באנו :
"משכיל אל דל" עולה 465
"עפר אנחנו" עולה 465

וישכיל עצמו לשמור כל הזמן על הנשמה הטהורה בקרבו :
"משכיל" עולה 400
הנשמה עולה 400

ויתקן את עצמו כאן בעולם הזה, הנקרא "פרוזדור", בפני העולם הבא, הנקרא
"טרקלין" כמו שאמרו חז"ל :
אבות פרק ד' משנה ט"ז :
"התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין" :
"משכיל אל דל" באתב"ש : יבלמך תך קך עולה 642
"בפרוזדור" באתב"ש : שוגפעקפג עולה 642

וישרש בתוך עצמו את האמונה והבטחון בה' :
"משכיל" באתב"ש : יבלמך עולה 102
אמונה עולה 102

ויצפה לישועה :
"משכיל" עולה 400
"ישעך" עולה 400

(תהלים י"ח, ל"ו- "ותתן לי מגן ישעך וימינך תסעדני וענותך תרבני")

ויבקש רווח והצלה מהצרות.
(כמו שבקש ברמז יעקב אבינו כאשר אמר לעבדיו "ורוח תשימו בין עדר לעדר") :
"אשרי משכיל אל דל" עולה 976
"ורוח תשימו" עולה 976

אז :
"ביום רעה ימלטהו ה'"—
כאשר הוא עושה השינוי הזה בטרקלין, ומפנים בתוכו "מאין" באת :
"ביום רעה ימלטהו ה'" עולה 459
"מאין" באתב"ש : יתמט עולה 459

יינצל מיצר הרע, הנקרא רודף (הפנימי) :
"ימלטהו" באתב"ש : מיכנצף עולה 290
רודף עולה 290

ובמיוחד בחודש אלול, חודש הרחמים והסליחות :
"ביום רעה ימלטהו" באתב"ש : שמפי גזץ מיכנצף עולה 820
באלול באתב"ש : **שתכפך** עולה 820

כאשר חוזר בתשובה ומבקש רחמים על עצמו :
"ביום רעה ימלטהו ה'" באתב"ש : **שמפי גזץ מיכנצף מ-ץ** עולה 1120
"ובקשתם משם את ה'" באתב"ש : **פסדבאי יבי תא מ-ץ** עולה 1120

ודבק בתורה שכתוב עליה :
תהלים פרק י"ט פסוק ח' : "תורת ה' תמימה משיבת נפש"
"ביום רעה ימלטהו ה'" עולה 459
משיבה נפש באתב"ש : יבמשץ טו עולה 459

ויזכה (יהיה לו זכות) :
"ביום רעה ימלטהו" עולה 433
זכות עולה 433

ולהימלט מרעה, מהשעות הרעות הבאות לעולם :
"ימלטהו" עולה 100
רעה באתב"ש : גזץ עולה 100

והעולם הזה יהיה לו מקלט, כעיר מקלט (שמגן על אנשיה מגואלי הדם) :
"העולם הזה" באתב"ש : צזפכי צעץ עולה 457 ועוד 2 מילים עולה 459
עיר מקלט עולה 459

והוא יינצל בעולם הזה ממידת הדין שרוצה לפגוע בו בגלל חטאיו :
"ביום רעה ימלטהו ה'" עולה 459
עיר מקלט עולה 459

* * * * *

בית מושב עיר חומה

מי שמכר בית בעיר שהוקף בחומה יכול לגאול את הבית מהקונה עד שנה, ולפי :
פרק כ"ה פסוק כ"ט :
"ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו"

אבל אם לא גאל את הבית עד סוף שנה הבית נשאר בידי הקונה, ואין למוכר זכות לקנות את הבית שמכר. וגם בית שנמכר בעיר חומה לא חוזר לקונה ביובל, ולפי :
פרק כ"ה פסוק ל' :
"ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבל"

ונגיד במישור הרעיוני :
'בית' בעולם התחתון, זה מקום שנמצא בו גוף האדם. הבית מגן עליו. וזה עולמו הקטן שבו הוא חי.
'בית' בעולם הרוחני, זה הדבר שמגן על האדם כאשר הולך לעולמו, זה התורה, והמצות, והמעשים הטובים שעשה האדם בהיותו חי עלי אדמות.
וכמו שאומרים חז"ל אדם הולך לעולמו, לעולם שהוא הכין לעצמו.

וכתוב, תורה זו אחד מהקניינים של הקב"ה, ולפי :
אבות פרק ו' :
"חמישה קנייני קנה לו הקב"ה בעולמו ואלו הן : תורה קנין אחד..."

ואמרו חז"ל שכאשר הוולד במעי אמו בא מלאך ומלמדו כל התורה. וכאשר יוצא לעולם משכיח ממנו מה שלמד. ואתגרו בעולם לקנות בחזרה את תורתו.
וכאילו חלקו בתורה חזרה לה' והוא צריך להחזיר, לקנות, אותה במשך חייו.
כי התורה לא חוזר בלי מאמץ, והיא 'נקנית' ב48 דברים, ולפי :
אבות פרק ו' משנה ו' :
"גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות, שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, הכהונה בעשרים וארבע, והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים..."

וכאשר אדם לא רוכש בחזרה את הבית, קרי את 'תורת חייו', ולפי :
"בית מושב עיר" עולה 1040
"תורת חייו" עולה 1040
(וגם "בית מושב" באתב"ש : שמא יפבש, ראש וסוף תיבות : ש'+א', י+ש' עולה 611 למניו 'תורה')

שנשכחה ממנו (יש 'חומה סביב הבית', וכאילו 'חומה' סביב תורתו)

זה כאילו מכר אותה. כי התורה קניין של הקב"ה ורק אחרי שרוכש (קונה) אותה בחזרה חוזר להיות לזכותו. ורכישת תורתו בחזרה זה עניין של כל חייו (120 שנה), ולפי :
"בית מושב עיר חומה" ראש תיבות, אותיות : ב', מ', ע', ח' עולה 120.

ומזהיר את האדם להזדרז ולרכוש את 'תורת חייו' בחזרה.
"ואם לא יגאל" –

כי אם לא יגאל את ביתו עד סוף חייו, ולפי:
"יגאל עד מלאת" ראש תיבות, אותיות: י', ע', מ' עולה 120

"וקם הבית" –

'הבית', קרי 'תורת חייו', ולפי:

(1) **"וקם הבית אשר בעיר אשר"**

1040	עולה	ס', ת', ר', ר', ר'	סוף תיבות, אותיות:
1040	עולה		'תורת חייו'

(2) **"הבית אשר בעיר אשר לא חמה"**

סוף תיבות, אותיות: ת', ר', ר', ר', א, ה' עולה למנין 'תורה'.

(3) **"הבית אשר בעיר אשר לא"**

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ה'+ת', א'+ר', ב'+ר', א'+ר', ל'+א' עולה למנין 'תורת חייו'

"לצמיתת לקנה אתו" –

הבית נשאר בידי הקונה (וכאילו תורת חייו נשארה בידי הקונה), ולפי:

(1) **"אשר לא חמה לצמיתת לקנה"**

סוף תיבות, אותיות: ר', א', ה', ת', ה' עולה 611 למנין 'תורה'.

(2) **"אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת"**

סוף תיבות, אותיות: ר', ר', ר', א', ה', ת' עולה למנין 'תורה'.

(3) **"לצמיתת לקנה אתו"**

באתב"ש:

כהימאא כדטץ תאף

ראש וסוף תיבות, אותיות: כ'+א', כ'+ץ', ת'+ף' עולה 611 למנין 'תורה'

(4) **"לקנה אתו"**

באתב"ש:

כדטץ תאף עולה 604 ועוד 7 אותיות עולה 611 למנין 'תורה'

"לא יצא ביוכל" –

לא יצא איתו להיות לזכותו ולהגן עליו אחרי שהוא נעשה 'חפשי' (יובל) מהעולם התחתון, חפשי מהמצוות.

* * * * *

"בית מושב עיר חומה"

פרק כ"ה פסוק כ"ט:

"ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו"

פרק כ"ה פסוק ל':

"ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבל"

אם מוכר בית שנמצא בתוך עיר שיש לה חומה מסביב, יש רק שנה אחת לגאול את הבית. ואם עוברת שנה ולא גאל את הבית, הבית נשאר אצל הקונה לצמיתות ולא יוצא ביובל.

ואם מוכר בית שנמצא בשדה (שאינן שם חומה סביב הבית), גם אם לא גואל את הבית, הבית חוזר למוכר ביובל.

במישור הרעיוני:

יש דבר שאתה קונה, ונשאר לך לעולם.

הדבר נצחי אצלך ואין שום אדם יכול לקחת את זה ממך.

וזה 'קנין תורה'.

עיר עם חומה רמז לעיר המוגנת מעולם החיצון בגלל התורה שלומדים ושומרים בה. התורה חומה לה, ומגנה עליה (ולפי, שמות י"ד, כ"ב- "יהמים להם חומה מימינם ומשמאלם", מים רמז לתורה). וכל בית מושב בעיר הזו 'בית של תורה'.

"בית מושב עיר חומה" באתב"ש: שמא יפבש זמג ספיץ עולה 1023

בית תורה עולה 1023

בית מושב, מקום שיושבים ולומדים תורה:

"בית מושב" באתב"ש: שמא יפבש

ראש וסוף תיבות, אותיות: ש'+א', י'+ש' עולה 611 למנין המילה 'תורה'

ואם אחד מאנשי העיר מוכר ביתו ('בית של תורה'):

"ימכר בית" ראש וסוף תיבות, אותיות: י'+ר', ב'+ת' עולה 612 למנין המילה 'דברות'.

כלומר, מכר ביתו כי מזלזל בחשיבות התורה, בחשיבות הדיברות (המצוות):

"ואיש כי ימכר" עולה 617 למנין המילה 'הדברות'.

"כי ימכר בית מושב" סוף תיבות, אותיות: י', ר', ת', ב' עולה 612 למנין המילה 'דברות'.

ובמשך זמן ממושך (שנה שלמה) לא חזר בו.

"שנה תמימה" תמיד כולל ימים הנוראים:

"מלאת לו שנה תמימה" באתב"ש: יכתא כף בטץ אימיץ עולה 783

י' ימי תשובה עולה 783

ואם גם:

"עד מלאת לו שנה" עולה 936

לא:

חוזר בתשובה עולה 936

המוכר מאבד את ביתו.

והקונה שהעריך בחשיבותו של לימוד 'תורה' (בית של תורה) זוכה בו לעולם :
"בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבל"

ראש תיבות, אותיות :

ב', א', ל', ח', ל', א', ל', א', ל', י', ב' עולה 174
תורה באתב"ש : **אפגץ**
 עולה 174

וגם :

"אשר לא חמה לצמיתת לקנה"

סוף תיבות, אותיות : **ר', א', ה', ת', ה'** עולה 611 למנין המילה **'תורה'**.
 וגם :

"לצמיתת לקנה אתו" באתב"ש : **כהימאא כדטץ תאף**

ראש וסוף תיבות, אותיות : **כ'+א', כ'+ץ, ת'+ף** עולה 611 למנין המילה **'תורה'**.

"לא יצא ביבל"— ביובל עבד עברי חוזר לאחוזתו, קרי ללימוד התורה שלו.

כי אחת המטרות של היובל היא שפנויים מעבודה ויש יותר זמן ללמוד תורה. והרמז :

"אחזתו" באתב"ש : **תסעאף** עולה 611 למנין המילה **'תורה'**.

ומי שמכר "בית מושב" (בית של תורה) בעיר חומה (בעיר של תורה), הבית לא חוזר אליו ביובל.

כי מה יעשה עם 'בית של תורה', הלא זלזל בתורה, מכר את ביתו ולא חזר וגאל אותו.

ועוד רמזים :

"אשר לא חמה לצמיתת לקנה"

סוף תיבות, אותיות : **ר', א', ה', ת', ה'** עולה 611
תורה עולה 611

"ואם לא יגאל עד מלאת לו"

באתב"ש :

פתי כת מרתך זק יכתא כף

סוף תיבות, אותיות : **י', ת', ד', ק', א', פ'** עולה 611
תורה עולה 611

"לצמיתת לקנה אתו"

באתב"ש :

כהימאא כדטץ תאף

ראש וסוף תיבות, אותיות : **כ'+א', כ'+ץ, ת'+ף** עולה 611
תורה עולה 611

"לקנה אתו"

באתב"ש :

כדטץ תאף עולה 604 ועוד 7 אותיות ועוד 2 מילים עולה **613**
תרי"ג עולה **613**

"לקנה אתו"

באתב"ש :

כדטץ תאף עולה 604 ועוד 7 אותיות עולה **611**
תורה עולה **611**

* * * * *

"וכי ימוך אחיד"

פרק כ"ה פסוק ל"ה:

"וכי ימוך אחיד ומטה ידו עמד"

"ימוך" באתב"ש: **מיפל** עולה 160 למנין המילה **'כסף'**.
לרמוז:

אחיד הפך להיות בלי כסף, עני (או אביון):

"ומטה" עולה 60

עני באתב"ש: **זטס** עולה 56 ועוד 3 אותיות ועוד המילה עולה 60

"וכי ימוך אחיד" עולה 151

העני באתב"ש: **צזטס** עולה 146 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 151

ולמה העני, וירד למטה?

כי 'מטה מדרך הטוב' (ראה אור החיים), כלומר לא שמר התורה:

"ימוך אחיד ומטה" עולה 175 למנין המילה **'תורה'** (באתב"ש אפגך, כולל המילה).
וגם:

"ימוך אחיד עמד ונמכר לך" עולה 611 למנין המילה **'תורה'**.

(כ"ה, ל"ט- "וכי ימוך אחיד עמד ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד")

לרמוז:

למה מך ונמכר לך לעבד? כי לא שמר את התורה.

או בגלל שעשה סחורה בפירות שביעית (ראה כלי יקר):

"ומטה ידו" באתב"ש: **פינץ מקף** עולה 450 למנין המילים **'עץ פרי'**.

עני עולה 130 למנין המילה **'פירות'** (באתב"ש: ומגפא).

הוא העני בגלל שנכשל בענין של פירות, במסחר של פירות שביעית.

חז"ל אמרו שאם לא חוזר בתשובה הוא מתדרדר מצרה לצרה:

בתחילה מוכר שדהו ("אחזתו"). ואם לא חוזר בתשובה, מוכר ביתו ("בית מושב עיר חומה").

ואם לא חוזר בתשובה, סופו להימכר לעבד לישראל ("ונמכר לך"), או לעבד לגוי.

ההתדרדרות מתחילה כאשר הוא נאלץ למכור את שדהו ("ומכר מאחזתו"):

"ומכר את שדהו" באתב"ש: **פילג תא בקצף** עולה 796

ובמה שקרה לו בהתחלה ('ומכר את שדהו') יש רמז למה שיקרה לו בסוף (אם לא עושה תשובה):

"או לעקר משפחת גר" באתב"ש: **תף כזדג יבוסא רג** עולה 796

שנמכר לגוי.

ומה גרם לו בתחילה להתדרדר (למכור שדהו)? נכשל ביצר הרע ולא חזר בתשובה.

"יצר הרע" עולה 575 למנין המילים **'מכר שדהו'**.

* * * * *

"וכי ימוך אחיד"

פרק כ"ה פסוק ל"ט:

"וכי ימוך אחיד עמד ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד"

"ימוך" עולה 76 למנין המילה **'עבד'**.

"ימוך" באתב"ש: **מיפל** עולה 160 למנין המילה **'כסף'**.

וגם:

"ימוך" עולה 76

שקלים באתב"ש: **בדכמי** עולה 76

לרמוז:

"ימוך" – אחיד צריך כסף, ומכר את עצמו לעבד.

"כי ימוך אחיד עמד" עולה 275

מכירה עולה 275

אחיד הוא עני או אביון, ולפי:

תורת כהנים: "תניא מניין שאין אדם רשאי למכור עצמו ולהניח באפונדתו וליקח לו בהמה וכלים ובית וא"כ העני. ת"ל וכי ימוך אחיד ונמכר לך, מלמד שאינו נמכר וא"כ העני"

ורמוז:

"וכי ימוך אחיד עמד" סוף תיבות, אותיות: **י', ד', ד', ד', עולה 70**

אביון עולה 69 ועוד המילה עולה 70

וגם:

"כי ימוך" עולה 106

עניים באתב"ש: **זטממי** עולה 106

וגם:

"וכי ימוך אחיד עמד"

באתב"ש:

פלס מיפל תסמל זיל

סוף תיבות, אותיות: **ס', ל', ל', ל', עולה 130**

עני עולה 130

ועוד:

"וכי ימוך אחיד עמד", מה הוא **"עמד"**?

כמו שהוא **"עמד"** לפני שהעני, גם במצב השפל שלו עכשיו שהוא עני, תחזיק אותו **"עמד"**.

ורמוז:

"עמד" עולה 130

עני עולה 130

גם כאשר אחיד עני יהיה עמד, קרי שתעזור לו לשכם את עצמו.

וגם :

"וכי ימוך אחיך" – אם העני אחיך
"עמד" – עזור לו להיות עמד (כמו שהיה). תחזיק בו שיהיה עמד, שלא ייפול.

"אחיך עמד" באתב"ש : **תסמל זיל**
ראש וסוף תיבות, אותיות : **ת' + ל', ז' + ל'** עולה 467
שלא ייפול עולה 467

כי אם ייפול יהיה הרבה יותר קשה להעמידו, ולפי :

ספרא בהר פרשה ה' :

"כי ימוך אחיך ומטה ידו עמד", אל תניחנו שירד. למה זה דומה? למשוי על גבי החמור.
עודנו במקומו, אחד תופש בו ומעמידו. נפל לארץ חמישה אין מעמידים אותו"

אל תזניח את אחיך, אלא תהיו מאוחדים ביחד עם אחיך לעזור לו :
"כי ימוך אחיך אמך" באתב"ש : **לם מיפל תסמל תיל** עולה 1200
מאוחדים ביחד באתב"ש : **יתפסקמי שמסק** עולה 1200

* * * * *

לגאול הנמכר לעבד

פרק כ"ה פסוק מ"ז:

"וכי תשיג יד גר ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר"

חז"ל דרשו את הפסוק הזה על שעבוד מלכויות:

דעת זקנים מבעלי התוספות: "וכי תשיג יד גר", זה מלכות מדי. 'תושב', זו מלכות יון. 'או לעקר משפחת גר', זו מלכות אדום שתעקר"

מי יציל את הנמכר?

ויקרא פרק כ"ה פסוק מ"ט: **"או דדו או בן דדו יגאלנו"**

בעל הטורים: "בן דדו", חסר וי"ו, אותיות בן דוד"

דעת זקנים מבעלי התוספות: "או דדו זה הקב"ה... 'או בן דדו זה מלך המשיח"

"או לעקר משפחת", סוף תיבות, אותיות: ו', ר', ת', אותיות המילה **'רות'**.

רמז שהקב"ה ישלח צאצאיו של רות הגיורת (מלך המשיח, בן דוד המלך), ויבוא ויגאל את בני ישראל שנמכרו בעוונותיהם לשעבוד תחת שלטון אדום. מצאצאיה של רות (מלך המשיח) יעקור את אדום מהעולם.

ועוד:

"ומך אחיך" – הוא עני במצוות, אין לו זכויות. בגלל מעשיו הגיע לרובד התחתון של עניות הנקרא 'מך'.

תנחומא בהר ג': "אדם שהוא חוטא מה הקדוש ברוך הוא עושה. תחילה מביא עליו עניות ומוכר שדהו, חזר בו יפה. ואם לאו, חוזר ומוכר ביתו. חזר בו, יפה. ואם לאו, מוכר את עצמו לעבד"

כתוצאה של מעשיהם ("ומך אחיך עמך") בני ישראל נמכרו פעם אחר פעם לשעבוד תחת שלטונות זרות. ולמרות מצבם השפל, כאשר הם חזרו בתשובה, הקב"ה שלח להם עזרה והצילם.

גם במצב הקשה "בימי שפוט השופטים", שמכרו בני ישראל נכסיהם, והפכו לעניים ברמה של 'מך', כמו שנרמז (ראה מדרש תנחומא פרשת בהר, ג', שמרחיב בנושא הזה):

(1) **"תשיג יד גר"** עולה 930 ועוד 8 אותיות עולה **938**

"ויהי בימי שפוט השופטים" עולה **938**

(2) **"תושב עמך או"** עולה **845**

שפוט השופטים עולה **845**

ובמיוחד בזמן השופט 'אבצן' (לפי חז"ל זה בועז).

(1) "ומך אחיך עמו ונמכר"

באתב"ש :

פיל תסמל זיף פטילג

סוף תיבות, אותיות : ל', ל', פ', ג' עולה **143**

אבצן עולה **143**

(אבצן היה שופט ישראל. וחז"ל אמרו שזה בועז)

(2) "גר ותושב עמך ומך"

ראש תיבות, אותיות : ג', ו', ע', ו' עולה **85**

בועז עולה **85**

גם במצב הקשה הזה ה' לא עזב אותם :

"ומך אחיך", אותיות ברצף : ו', מ', ד', א', אולי רמז לשמות אבימלך, מחלון וכליון - כאשר אבימלך, מחלון, וכליון נסעו לארץ מואב מפני הרעב, והפכו שם 'לגר תושב' בארץ מואב (וכמו שאמר אברהם אבינו לבני חת, בראשית כ"ג, ד' - "גר ותושב אנכי עמכם"). והוצרכו למכור נכסיהם, וירדו מגדולתם, והפכו לעניים, ומתו שמה. גם במצב הקשה הזה, שהפכו פרנסי הדור (עצמם) "לגר תושב" בארץ מואב, נמצא רמז לאורו של משיח : **"לגר תושב"**

באתב"ש :

כרג אפבש עולה **606**

רות עולה **606**

כי שם בארץ מואב, בהיותם 'לגר תושב', הצטרפה רות המואבייה למשפחת אבימלך ובסופו של דבר נכנסה תחת כנפי השכינה. וחזרה עם נעמי משדי מואב, והתחתנה עם בועז, והם הולידו את עובד סבו של דוד המלך. ובעתיד יצא מהם, מלך משיח בן דוד.

ועוד :

רמזים להצלה (בזמנים שונים, בזמן מלכות מדי, יון, ואדום) כאשר "מך" אחיך - כאשר בני ישראל ישועבדו, ויבוא שליח ויגאל אותם.

(1) "יד גר ותושב עמך ומך" עולה **1127**

חורבן בית המקדש עולה **1127**

(2) "יד" עולה **14**

ט' באב עולה **14**

("מפני היד שנשתלחה במקדש")

(3) "ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר"

באתב"ש :

פאפבש זיל פיל תסמל זיף פטילג

ראש וסוף תיבות, אותיות :

פ'+ש', ז'+ל', פ'+ל', ת'+ל', ז'+ף', פ'+ג', עולה **1127**

חורבן בית המקדש עולה **1127**

רמזים לשעבוד תחת שלטון (פרס) ומדי :

(1) "וכי תשיג"

באתב"ש :

פלס אבמר עולה 393 ועוד 7 אותיות עולה **400**

פרס ומדי עולה **400**

(לפי המדרש "תשיג" רמז למלכות מדי)

(2) "לעקר" עולה **400**

פרס ומדי עולה **400**

(בפרס ומדי המן הרשע ניסה לעקר את בני ישראל מהעולם)

(3) "ונמכר לגר"

סוף תיבות, אותיות : **ר', ר', עולה 400**

פרס ומדי עולה **400**

(4) "לגר תושב עמך"

באתב"ש :

כרג אפבש זיל עולה 653 ועוד 3 מילים עולה **656**

שושן עולה **656**

(5) "יד גר ותושב עמך ומך"

ראש תיבות, אותיות : **י', ג', ו', ע', ו', עולה 95**

המן עולה **95**

(6) "גר ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב"

סוף תיבות, אותיות : **ר', ב', ד', ד', ו', ר', ר', ב', עולה 670**

המן הרשע עולה **670**

רמזים להצלה ממלכות מדי :

(1) "תשיג יד גר" עולה 930 ועוד 8 אותיות ועוד 3 מילים עולה **941**

מרדכי ואסתר עולה **941**

(לפי המדרש "תשיג" רמז למלכות מדי. ההצלה על ידי מרדכי ואסתר)

(2) "לגר תושב" עולה 941

מרדכי ואסתר עולה 941

(ההצלה על ידי מרדכי ואסתר)

(3) "יד גר" עולה 217 ועוד 2 מילים עולה 219

יד אדר עולה 219

(ההצלה י"ד אדר)

(4) "וכי תשיג יד גר ותושב"

סוף תיבות, אותיות: י', ג', ד', ר', ב', עולה 219

יד אדר עולה 219

(ההצלה י"ד אדר. "תשיג" רמז למדי, "יד" רמז ל"יד אדר)

(5) "ונמכר לגר תושב עמך"

באתב"ש:

פטילג כרג אפבש זיל

סוף תיבות, אותיות: ג', ג', ש', ל' עולה 336

פורים עולה 336

(6) "וכי תשיג יד גר ותושב עמך"

באתב"ש

פלס אבמר מק רג פאפבש זיל

ראש וסוף תיבות, אותיות:

פ'+ס', א'+ר', מ'+ק', ר'+ג', פ'+ש', ז'+ל', עולה 1081

אסתר המלכה ומרדכי היהודי עולה 1081

רמזים לשעבוד תחת שלטון יון:

(1) "ומך" עולה 66

יון עולה 66

(2) "עמך ומך אחיך עמו"

סוף תיבות, אותיות: ד', ד', ד', ו' עולה 66

יון עולה 66

(3) "ותושב עמך ומך אחיך עמו"

באתב"ש:

פאפבש זיל פיל תסמל זיף

ראש תיבות, אותיות: פ', ז', פ', ת', ז' עולה 574

זה מלכות יון עולה 574

(לפי המדרש "תושב" זה רמז למלכות יון).

(4) **"יד גר ותושב עמך ומך"** עולה 1127 ועוד 15 אותיות עולה **1142**
מלכות יון הרשעה
 עולה **1142**
 (לפי המדרש "תושב" זה רמז למלכות יון).

(5) **"לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר"**
 ראש תיבות, אותיות: **ל', ת', ע', א', ל', מ', ג'** עולה **574**
זה מלכות יון
 עולה **574**
 (מלכות יון ניסה לעקור דת היהודים מהעולם. להעביר בני ישראל על דתם)

רמז להצלה ממלכות יון :

(1) **"יד גר ותושב עמך"**
 ראש תיבות, אותיות: **י', ג', ו', ע'** עולה **89**
חנוכה
 עולה **89**

(2) **"עמך או לעקר משפחת"**
 ראש תיבות, אותיות: **ע', א', ל', מ'** עולה **141**
כ"ה כסלו
 עולה **141**

(3) **"עמו ונמכר לגר"**
 באתב"ש :
 זיף פטילג כרג עולה 452 ועוד 3 מילים עולה **455**
חשמונאים
 עולה **455**

(4) **"ומך אחיך"** עולה 105 ועוד 7 אותיות עולה **112**
מכבים
 עולה **112**

רמזים לשעבוד תחת שלטון אדום :

(1) **"ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר"**
 באתב"ש :
פיל תסמל זיף פטילג כרג אפבש זיל תף כזדג
 סוף תיבות, אותיות: **ל', ל', פ', ג', ג', ש', ל', פ', ג'** עולה **559**
זה מלכות אדום
 עולה **559**
 (לפי המדרש "לעקר" רמז למלכות אדום שיעקרו מהעולם)

(2) "ומך אחיך עמו ונמכר לגר"
ראש וסוף תיבות, אותיות : ו'+ד', א'+ד', ע'+ו', ו'+ר', ל'+ר'
עולה 559
זה מלכות אדום
עולה 559

(3) "ונמכר לגר" עולה 549 ועוד 8 אותיות ועוד 2 מילים עולה 559
זה מלכות אדום
עולה 559

רמזים להצלה בעתיד :

(1) "ומך" עולה 66
בן דוד עולה 66
כאשר יתדרדר המצב עד 'מך' (אחיד), בן דוד בא להצילו.

(2) "גר ותושב עמך ומך אחיך עמו"
ראש וסוף תיבות, אותיות :
ג'+ר', ו'+ב', ע'+ד', ו'+ד', א'+ד', ע'+ו',
עולה 424
משיח בן דוד
עולה 424

* * * * *

יקוו המימס פרשת בהר

פרשת בחוקתי

עמלים בתורה

פרק כ"ו פסוק ג':
"אם בחקתי תלכו"
רש"י: "שתהיו עמלים בתורה"

פרק כ"ו פסוק ד': **"ונתתי גשמיכם בעתם"**
פרק כ"ו פסוק ה': **"והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע"**
פרק כ"ו פסוק ו': **"ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד"**
כאן פירוט של שלושת המרכיבים של הברכה לעמלים בתורה.

ונראה לי להגיד:
ששלושת הדברים המוזכרים בפסוקים ("ונתתי גשמיכם בעתם", והשיג לכם דיש את בציר",
"ונתתי שלום בארץ") הם כנגד הכתוב במשנה:
מסכת אבות פרק א' משנה י"ח:
"רבן שמעון בן גמליאל אומר: על שלשה דברים העולם עומד, על הדין ועל האמת ועל
השלום שנאמר (דברים ח', ט"ז) 'אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם' "
שהברכה תכלול בתוכה כל מה שצריכים לעמידת העולם.
ואסביר:

"ונתתי גשמיכם בעתם" – רמז לדין.
כי הגשם, המים, אחד מהדברים שנדונים עליו בחג הסוכות. מקבלים הגשם ומים לפי
דין. (דברים י"א, י"ג - "והיה אם שמע תשמרו אל מצותי אשר אנכי מצוך היום...ונתתי מטר ארצכם
בעתו יורה ומלקוש").

"והשיג לכם דיש את בציר" – רמז לאמת.
'אמת' היא כינוי לתורה, ולפי:
תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה פרק ג' הלכה ח':
" 'אמת ארצה' – אימתי שישראל משליכין דברי תורה לארץ המלכות הרשעה הזאת
גוזרת ומצלחת. מה טעמה? 'ותשלך אמת ארצה ועשתה והצליחה'.
ואין אמת אלא תורה היך מה דאת אמר: 'אמת קנה ואל תמכור חכמה ומוסר ובינה' "
והמילה 'דיש' ביחד עם המילה 'בציר' עולים 616 למניין המילה 'התורה'.
(כי במישור הרמז מדובר כאן בהשגת לימוד התורה ברמות של דיש, בציר, וזרע).

"ונתתי שלום בארץ ואין מחריד" – רמז לשלום.

הברכה נובעת מהכתוב "אם בחקתי תלכו" - מלימוד התורה לשמה (עשיית מצוותיה).
והתורה עצמה נמשלה לדין, ולאמת, ולשלום, שהם הדברים המעמידים (ומקימים) את
העולם. ולפי, (ירמיהו ל"ג, כ"ה), "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא

שמת". ולפי, (פסחים ס"ב, ב'), "אמר רבי אלעזר, גדולה תורה, שאלמלא תורה לא
נתקיימו שמים וארץ"
כיצד:
דין – דין תורה
אמת – "אין אמת אלא תורה"
שלום – אין תורה אלא שלום (משלי ג', ל"ח – "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום")

* * * * *

עמלים בתורה

פרק כ"ו פסוק ג':

"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם"

רש"י (על בחקתי): "...שתהיו עמלים בתורה"

רש"י (על ואת מצותי תשמרו): "...הו עמלים בתורה על מנת לשמור ולקיים"

בחקתי יש כאן 5 אותיות, אולי רמז לחמישה חומשי תורה (תהיו עמלים בתורה).
מצותי תשמרו יש כאן 10 אותיות, אולי רמז לעשרת הדברות (לשמור ולקיים המצות).

ורמזים:

(1) **"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו"**

ראש תיבות, אותיות: א', ב', ת', ו', מ', ת' עולה 849

עסוק בתורה עולה 849

(2) **"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם"**

ראש תיבות, אותיות: א', ב', ת', ו', מ', ת', ו' עולה 855

ועסקו בתורה עולה 855

(3) **"בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם"**

ראש תיבות, אותיות: א', ב', ת', ו', מ', ת', ו', א' עולה 855

ועסקו בתורה עולה 855

(4) **"ועשיתם אתם"**

עולה 1267

"הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה"

עולה 1267

(פרקי אבות פרק ד' משנה י"ב: "רבי מאיר אומר הוי ממעט בעסק ועסק בתורה")

(5) **"אם בחקתי"**

עולה 561

"עמלים בתורה" באתב"ש: זיכמי שאפגץ עולה 561

(ונראה שהמובא בשם בעל הטורים כאן צריך עיון כי "עמלים בדברי תורה" עולה 1019, "אם בחקתי תלכו" עולה 1017).

(6) **"אם בחקתי תלכו ואת מצותי"**

עולה 1970

"רבי מאיר אומר הוי ממעט בעסק ועסק בתורה"

עולה 1971

ועוד :

שואלים כל אדם מישראל, האם קבעת עיתים לתורה? :

(1) "תשמרו ועשיתם" עולה 1772 ועוד 11 אותיות עולה **1783**
קבעתם עיתים לתורה עולה **1783**

(2) "אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם"
באתב"ש :

תי שסדאם אכלף פתא יהפאם אביגף פזבמאי
עולה 1799 ועוד 30 אותיות עולה **1829**
"האם קבעתם עיתים לתורה" עולה **1829**

ועוד :

"אם" באתב"ש : תי
עולה **410**
"בחקתי" באתב"ש : שסדאם עולה 405 ועוד 5 אותיות עולה **410**
(בית המקדש הראשון, והשכינה בתוכה, עמד 410 שנים)

לרמוז לך שבית המקדש יכול להתקיים רק כאשר עמלים בתורה ושומרים מצוותיה.

* * * * *

גשמים בעתם

פרק כ"ו פסוק ד':

"ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו"

1. רש"י: "(בליל רביעי, רש"י ישן) בליל שבתות"

א. " ונתתי גשמיכם " עולה 1279 ועוד 11 אותיות ועוד 2 מילים עולה 1292
בליל רביעי ושבת יורד
עולה 1292

ב. " ונתתי גשמיכם בעתם " עולה 1791 ועוד 15 אותיות ועוד 3 מילים

עולה 1809

עולה 1809

ליל יום רביעי וליל יום שבת יורד גשם

2. רש"י: "הם אילני סרק ועתידין לעשות פירות"

א. " ועץ השדה יתן פריו " עולה 1236

וגם אילני הסרק עושים הפרי
עולה 1236

ב. " ועץ השדה יתן פריו " עולה 1236 ועוד 14 אותיות ועוד 4 מילים

עולה 1254

עולה 1254

אפילו אילן הסרק עושה פרי

* * * * *

”לבטח”

פרק כ”ו פסוק ה’ :
”...וישבתם לבטח בארצכם...”

אולי יש כאן רמז והבטחה שכל אחד ישב (יחיה) בארץ 120 שנה (תקופת חיי האדם).
אדם חי צ”ל שנים (”כצל עובר”). ובמשך ה 120 שנים אדם רואה 17 שמיטות ו 2
יובלות. מטרת שנת היובל, ושנת השמיטה, להשאיר הקרקע בטל, ולהתפנות ללימוד
תורה.

ואולי יש כאן הבטחה :
”אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו”, שתגיעו ל 120 שנה, ותזכו בלימוד תורה במשך
17 שמיטות ו 2 יובלות כמו שנרמז במילת ”בטח” :
אות ב’ : 2 (יובלות)
אותיות ט’, ח’ : 17 (9+8=17 שמיטות)
”וישבתם לבטח בארצכם”

* * * * *

לימוד התורה

פרק כ"ו פסוק ה':

"והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשובע וישבתם לבטח בארצכם"

פשט הפסוק: **"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו"**, יהיה ברכה בתבואה, עד שתקופת הדיש, (הוצאת הגרעין מהקליפה), ימשיך הרבה זמן, עד עונת הבציר, (אסיפת הגפן מהזמורה), והבציר ימשיך עד זריעת השדות לשנה הבאה. יהיו כמויות גדולות של יבול.

אולי יש כאן רמז להשגת חכמת התורה:

פרק כ"ו פסוק ג':

"אם בחקתי תלכו"

רש"י: "שתהיו עמלים בתורה"

אולי הרמז בפסוק הוא: שינוי להפליא בטבע לימוד התורה.

"דיש", זה פעולת לימוד עם טרחה גדולה, ברמה נמוכה. עובדים קשה להבין את הדברים. הרמז הוא **לדיש**, שצריך לעמל קשה להסיר הקליפה כדי להגיע לגרעין (הרמה היותר פנימית של הדברים).

"בציר", זה פעולה פחות קשה, ורמה יותר גבוהה בלימוד התורה. כאן יש פחות טרחה כדי להשיג ולהבין. הרמז הוא **לבציר**, שאוספים את הפרי (שנראה לעין), ובפחות טרחה אפשר כבר לאסוף פירות.

"זרע", זה חלק הגידול שלא נראה לעין, והרמז הוא **לזרע** שבדברים.

ואולי רמז הדברים הוא:

"והשיג דיש את בציר", אלו שמתעמלים קשה להשיג הבנת התורה (אלו ברמת **"דיש"**), יהיה להם יותר קל ומהר להבין (כמו בציר), ויפיקו פירות הלימוד בקלות (רק יצטרכו לאסוף אותם). **"ובציר ישיג את זרע"**, אלו שקלטו מהר ובלי טורח, והגיעו לרמה גבוהה, יגיעו להבנת הנסתר והסוד שבדבר. וילכו מחיל אל חיל בלימוד והבנת התורה.

* * * * *

”ואין מחריד”

פרק כ”ו פסוק ו’:

”ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד...”

”ואין מחריד” – ”ואין” - לא יהיה הדברים הרעים הרמוזים במילה ”מחריד”.

”מחריד”, אותיות: מ', ח', ר', י', ד'.

מ' – מגפה

ח' – חרב

ר' – רעב

י' – יגון

ד' – דבר

וזה בהתאם (חלקית) לכתוב בתחנון:

”כי נפשנו קצרה מחרב ומשבי ומדבר וממגפה ומכל צרה ויגון”

ולתפילת השכיבנו:

”והגן בעדנו, והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון..”

* * * * *

"ורדפתם את איביכם"

פרק כ"ו פסוק ז':

"ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב"
הבטחה שכאשר שומרים את התורה והמצוות אויבינו נופלים לפנינו.

ובמישור הרעיוני נראה להגיד:
האויב הגדול של האדם זה יצר הרע. ומצווה לרדוף אותו תמיד, ולפי:
מסכת ברכות ה', א': אמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר
טוב על יצר הרע שנאמר 'רָגַזוּ וְאֵל תַּחֲטְאוּ' אם נצחו, מוטב, ואם לאו, יעסוק בתורה
שנאמר 'אִמְרוּ בְּלִבֵּיכֶם' אם נצחו – מוטב, ואם לאו – יקרא קריאת שמע שנאמר 'עַל
מִשְׁפָּכֶיךָ' אם נצחו – מוטב, ואם לאו – יזכור לו יום המיתה שנאמר 'וְדָמוֹ סָלָה' "

והזמן הכי נוח לנצח אותו זה בחודש אלול, ולפי:
"איביכם ונפלו לפניכם לחרב"
ראש תיבות, אותיות: א', ו', ל', ל' אותיות המילה, 'אלול'.

"ורדפתם את איביכם" – תרדפו את היצר בחודש 'אלול' (תעשו תשובה)
"ונפלו לפניכם" – ונופל לפניכם
"לחרב" – כאשר תשתמשו בחרב, קרי כאשר אתם חוזרים לתורה שקבלתם בהר
'חורב', היצר ייפול לפניכם. התורה היא הסם נגד היצר, ולפי:
בחקותי רבה (ל"ה, ה'): " ...כך אמר הקב"ה תורה קרויה אבן ויצר הרע קרוי אבן...תורה
אבן, יצר הרע אבן, האבן תשמור את האבן"
וכל העוסק בתורה כאלו אוהז חרב של פיפיות (חרב פיפיות זה חרב של שני צדדים), תורה
שבעל פה, ותורה שבכתב.
(ונראה שהקשר בין תורה לחרב פיפיות לפי הכתוב במסכת ברכות ה', א': "אמר רבי יצחק: כל הקורא
קריית שמע על מטתו - כאלו אוהז חרב של שתי פיות בידו שנאמר 'רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת
בְּיָדָם' ". ולפי חז"ל קריאת שמע מלא ברמזים לעשרת הדברות)

* * * * *

רדיפת האויב

פרק כ"ו פסוק ח':

"ורדפו מכם חמישה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב"

בפרוש הפסוק הזה יש דעות שונות בחז"ל.

פשט הפסוק:

חמישה מכם ירדפו מאה מהאויב ומאה מכם ירדפו עשרת אלפים מהאויב.

חשבון פשוט מראה שבמקרה הראשון ("ורדפו מכם חמישה מאה"), אחד רודף עשרים. ובמקרה השני ("ומאה מכם רבבה ירדפו"), אחד מכם רודף מאה. יש שפרשו (ראב"ע), חזקוני) שהעליה ביחס מ 1: 20 ל 1: 100, נובע מזכות המרובים.

רש"י: "אלא אינו דומה מועטין העושים את התורה למרובין העושים את התורה"

ויש שניסו להגיד (מדרש) שהחשבון מכוון ושווה בין המקרה הראשון לשני. מהר"ם (ורבינו בחי'):

"שבתחילה אמר ורדפו מכם חמישה מאה, אם כן אחד לא יגיע לרדוף אלא עשרים. ואחר כך אמר ומאה מכם רבבה ירדפו, ויגיע לכל אחד לרדוף מאה. לכן יש לפרש ומאה מכם, מאה פעמים חמישה מכם, וקאי ארישא דקרא..."

רש"י (על המילים "ורדפו מכם"): "מן החלשים שבכם ולא מן הגבורים שבכם"

וניתן לשאול:

אם החשבון לא מכוון (רש"י, ראב"ע, חזקוני), אולי היינו מבינים שזכות המרובים יותר גדולה גם אם היה כתוב רק חשבון אחד. כי בלי הפסוק, לפי דרך הטבע, אחד רודף אחד. אם כתוב שאחד רודף עשרים או אחד רודף מאה היינו מבינים שיש כאן יחס מעל למספר הרודפים וברור לנו שיש תגבורת בחזקת הרודפים כתוצאה ממספרם. ולמרות שכפל הדוגמה עושה רושם לתגבורת, אם נאמר שהחשבון מכוון (מהר"ם, מדרש), למה כתוב פעמים?

וניתן לתרץ:

אפשר להסתכל על הפסוק במובן של תורת הקרב, קרי התגוננות והתקפה.

בחלק הראשון של הפסוק כתוב: **"ורדפו מכם חמישה מאה"**

בחלק השני כתוב: **"ומאה מכם רבבה ירדפו"**

כדאי לשים לב לשוני במיקום המילה **"מכם"**. בחלק הראשון כתוב **"מכם חמישה"**,

ובחלק השני כתוב **"ומאה מכם"**.

השוני במיקום המילה **"מכם"** סובל עוד פירוש (בחלק הראשון המילה **"מכם"** לפני המספר, ובחלק השני המילה **"מכם"** אחרי המספר).

ואולי בחלק הראשון מדובר בהתגוננות נגד מתקפת אויב. **"ורדפו מכם חמישה מאה"**, שהאויב יצטרך למאה לתקוף חמישה מכם. זאת אומרת ורדפו מכם חמישה, מאה של האויב. ידוע הכלל שכדי לתקוף יעד מבוצר, יחס הכוחות צריך להיות 1: 10 לטובת התוקף. לפי זה, האויב יצטרך להרבה כוחות לתקוף אתכם (1: 20). יחס שהוא גבוה מתורת התקיפה. אתם תהיו גיבורים ומוגנים טוב.

אבל כאשר אתם תוקפים את אויביכם, **"ומאה מכס רבבה ירדפו"**, מאה מכס ינצחו עשרת אלפים מהאויב (1: 100). ובסופו של דבר (בשני המקרים) **"ונפלו איביכם לפניכם לחרב"**.

כאילו כאן יש השוואה בין מאה של אויב (במתקפה פתע נגדינו) למאה שלנו (במתקפה נגדם). מאה של אויב עושה רק 5 (20: 1), ומאה שלנו עושה עשרת אלפים (1: 100). לפי הרעיון הזה אין שום בעיה עם החשבון.

* * * * *

"ורדפו מכם"

פרק כ"ו פסוק ח':

"ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב"
רש"י: "מן החלשים שבכם ולא מן הגבורים שבכם"

ורמזים:

(1) **"מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו"** עולה 453 ועוד 2 מילים עולה 455
החלשים בכם עולה 455

(2) **"מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו"**
ראש וסוף תיבות, אותיות:
מ' + ס', ח' + ה', מ' + ה', ו' + ה', מ' + ס', ר' + ה', י' + ו' עולה 450
חלשים בכם עולה 450

(3) **"חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו"**
באתב"ש:
סיבץ יתץ פיתץ ילי גששץ מגקוף
סוף תיבות, אותיות: **צ', צ', י', צ', י', צ', צ', י'** עולה 450
חלשים בכם עולה 450

לפי חז"ל מדבר כאן בחלק מבני ישראל, בחלשים שבהם, אלו שחלשים בחוזק גופם, והם החלשים באופן גשמי. ויש הבטחה כאן שאם הולכים בחוקות התורה ושומרים את המצוות גם החלשים ירדפו את אויביהם, ואויביהם יפלו לפנייהם לחרב. וככל שהחבורה יותר גדולה משיגים יותר (הלא 5 רודף 100 אבל 100 רודף 10,000), ולפי: **רש"י:** "שאין דומה מועטין העושין את התורה למרובים העושין את התורה"

ולמרות שמדובר כאן (בחלשים בגופם) שעמלים בתורה ועוסקים במצוות, מה מצבם הרוחנית (האם הם חזקים או חלשים באופן רוחני)?

ונראה להגיד במישור הרעיוני:
הרדיפה באה **"מכם"** ("ורדפו מכם").
"מכם" באתב"ש: **ילי**
כל האותיות של **"מכם"** רומז על מצב הרוחניות של האדם, ולפי:
מ' – מוח (מחשבות)
כ' – כליות
ל' – לב (רגישות)
י' – יצר הרע
י' – יצר הטוב
ס' – מצוות, מעשים טובים

מהותו הרוחנית של אדם רמוזה כאן.

כאשר הלוחמים באים 'מכס', זה תלוי בכמה 'מכס'. "מכס" עולה 100.
כאשר אלו שיוצאים הם ברמה רוחניות פחותה ("מכס חמישה", רמוז 5/100), יש בהם כוח
רק לרדוף מאה של האויב.
אבל כאשר אלו שיוצאים הם ברמה רוחנית גבוהה ("מאה מכס", רמוז 100/100) יש בהם
כוח לרדוף "רבבה" - הרבה מאוד מאויביהם.

ועוד, כתוב:
ויקרא א', ב': "אדם כי יקריב מכס קרבן"
ספורנו: "אמרו חז"ל מכס, ולא כולכם".
שהמילה "מכס" בא למעט חלק מבני ישראל. מדובר רק באלו שצריכים להביא קרבן
בגלל שפשעו.

וגם נגיד כאן:
"מכס" — מ', כ"ס. 'כס' עולה 60 ועוד 2 אותיות עולה 62
'רשעים' באתב"ש: גבזמי
שכאן מדובר בחלשים ברוחניות בבני ישראל (ולאו דווקא רשעים ממש).
גם לאלו אשר יוצאים לקרב על אויביהם מנצחים, ובתנאי שהרודפים הם:
'מכ"ס' — מתרחקים כולם ממחלוקת.

כי כאשר יש אחווה ושלוש בניהם, ולא מדברים לשון הרע אחד על השני, הם יוצאים
לקרב על אויביהם ומנצחים, למרות שהם חלשים בגשמיות וגם חלשים ברוחניות.
(הלא אחאב היה רשע ויצא לקרב וניצח כי היו ביניהם אחווה ולשלוש)

וככל שהחבורה יותר גדולה והם עדיין שומרים על האחוה ביניהם, גדלה הניצחון.
כי חבורה של חמישה, הבא 'מכ"ס', רודף מאה. אבל חבורה של מאה, הבא 'מכ"ס',
רודף רבבה - הרבה מאוד.

* * * * *

"ונפלו איביכם"

פרק כ"ו פסוק ח':

"ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב"

הפסוק הזה המשך לפתיחת הפרשה:

פרק כ"ו פסוק ג':

"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם"

אז תצליחו נגד אויביכם.

במישור הרעיוני:

"ונפלו איביכם לפניכם לחרב" ראש תיבות, אותיות: ו', א', ל', ל', אותיות המילה 'אלול'

וגם:

"ירדפו ונפלו איביכם לפניכם" עולה 785

בי' ימי תשובה עולה 785

לרמוז:

בחודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, ובעשרת ימי התשובה (מיום הדין עד יום הכפורים) ניתן להתגבר על "איביכם", על האויב הפנימי, על יצר הרע. והיצר ייפול לפניכם "לחרב" כאשר אתם נצמדים לתורה, לדברות, שקבלתם בחורב.

האויב, יצר הרע, נמשל לזבוב התוקף את האדם ולא מרפה ממנו:

"ירדפו ונפלו איביכם"

ראש תיבות, אותיות: י', ו', א' עולה 17

זבוב עולה 17

אלול ועשרת ימי תשובה ימי סגולה להתגבר על הזבוב, על היצר.

"ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב"

(חמשה חומשי תורה) יוצאת למלחמה אתכם ("מכם" אתם, וגם "חמשה" התורה).

ואתם מנצחים את אויביכם וגם את היצר.

"מכם חמשה מאה"

ראש וסוף תיבות, אותיות: מ'+ס', ח'+ה', מ'+ה' עולה 138

היצר באתב"ש: צמהג עולה 138

ורמזים:

"ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב"

ראש וסוף תיבות, אותיות:

ו'+ו', מ'+ס', ח'+ה', מ'+ה', ו'+ה', מ'+ס', ר'+ה', י'+ו', ו'+ו', א'+ס', ל'+ס', ל'+ב'

עולה 617

הדברות עולה 617

וגם:

"מכם רבבה ירדפו" עולה 609 ועוד 3 מילים עולה 612 למנין המילה **"דברות"**.

וגם:

"ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם"

באתב"ש:

פיתץ ילי גששץ מגקוף פטוכף תמשמלי

ראש תיבות, אותיות: פ', י', ג', מ', פ', ת' עולה 613

תרי"ג עולה 613

וגם:

"ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו"

באתב"ש:

פיתץ ילי גששץ מגקוף פטוכף עולה 1747 ועוד 5 מילים עולה 1752

"בראתי לו תורה תבלין" עולה 1752

האויבים החיצוניים, וגם האויב הפנימי, ייפלו ביד מי ששומר התורה.
כי התורה תבלין ליצר הרע:

גמרא סדושין ל', ב'.

"כך הקב"ה אמר להם לישראל בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין"

ועוד:

"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם"—

כאשר שומר את התורה לא רק מתגבר על היצר הרע הפרטי האישי בתוך עצמו, אלא,

"ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו"—

גם משפיע על הסביבה וגורם להחלשת יצרים בהרבה אנשים.

"מכם חמשה" באתב"ש: **ילי סיבץ** עולה 212 ועוד 2 מילים עולה 214

אויב הפנימי עולה 214

כי ההשפעה של צדיק על סביבתו הרבה יותר מאחד על אחד, היא אחד להרבה.
וככל שקבוצת הצדיקים יותר גדולה השפעתם על סביבתם גדולה יותר ("ומאה מכם רבבה ירדפו"). צדיקים יכולים להשפיע על רבבות:

הצדיק עולה 209

"רבבה" עולה 209

על רבבות יצרים:

"רבבה" עולה 209 ועוד 4 אותיות ועוד המילה עולה 214

אויב הפנימי עולה 214

כי התורה סם החיים. וכל השומר אותה אויביו נופלים לפניו והוא חי.

"ונפלו" עולה 172 ועוד המילה עולה 173

סם החיים עולה 173

וגם:

"מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה"

באתב"ש:

ילי סיבץ יתץ פיתץ ילי גששץ

ראש תיבות, אותיות: י', ס', י', פ', י', ג' עולה 173

סם החיים עולה 173

* * * * *

"וישן מפני חדש תוציאו"

פרק כ"ו פסוק י':
"וישן מפני חדש תוציאו"

רש"י:

"שיהיו הגרנות מלאות חדש והאוצרות מלאות ישן וצריכים אתם לפנות האוצרות למקום אחר לתת החדש בתוכן"

לפי חז"ל הברכה היא, שהישן יחזיק מעמד ולא יתקלקל עד שיגיע החדש ושיהיה הרבה יכול ישן שעדיין התבואה הישנה באוצרות כאשר תגיע התבואה החדשה.

ובמישור המוסרי והרעיוני ניתן להגיד:

ידוע שהאדם מבחינת יכולת מחשבה יכול להתרכז רק על דבר אחד. חז"ל ממליצים כדי להבריא מחשבות לא טובות לעסוק בתורה (תמיד טוב). כי כאשר המוח עסוק בתורה אין מקום לדברים אחרים להפריע. ובהתאם לרעיון הזה:

כאשר יהודי חושב על דברי תורה ומוצא חידוש בלימודו הוא בודק אותו עד שהוא משתכנע שזה נכון ושכדאי לו להגיד את החידוש שהוא חשב עליו. הרמז כאן זה - שהברכה יהיה גם בתחום לימוד והבנת והשגת התורה. **"וישן"** - חידוש שכבר עלה במחשבתו זה כבר חידוש 'ישן', והוא **"מפני חדש"** - מפני החידוש הבא, **"תוציאו"** יצטרך להוציאו ממחשבתו לטפל בחידוש החדש - אין מקום במחשבה לשני נושאים בו זמנית. והברכה - שחידושים יבואו אחד אחרי השני (רצף חידושים), ואז **"וישן מפני חדש תוציאו"**.

וגם:

יש שיהודי לומד תורה ולא מוצא חידוש בלימודו. הלימוד הופך אצלו ל'ישן' - כבר למדתי אותו (יגעתי ולא מצאתי). והברכה זה, **"וישן"** - גם דברי תורה הישנים שכבר למדת ולא מצאת בהם חידוש, **"מפני חדש"** - כל פעם יתגלה לך חידוש בהם, ויהפכו אצלך ל'חדש' ומפני החדש הזה, **"תוציאו"** - תוציא אותם (הישן) לעולם, ואז **"וישן מפני חדש תוציאו"**.

"וישן מפני חדש תוציאו", סוף תיבות, אותיות: ו', י', ש', נ', עולה **366** (למנין המילה **"וישן"**).

החידושים ימשיכו במשך **366** ימים של השנה, קרי תמיד בכול יום (בשנה לועזית מעוברת יש סה"כ 366 ימים, וזה השנה הכי ארוכה שיש).

ועוד:

כאשר מגיע לביתו של אדם אורח, בעל הבית רוצה לכבדו. ומוציא בשביל האורח את האוכל הכי טוב שיש לו בבית. ובדרך כלל זה האוכל הכי טרי ו'חדש'. ואולי הרמז כאן:

"וישן" - האוכל שנעשה על בסיס תבואה ישנה **"תוציאו"** - בעל הבית יוציא, **"מפני חדש"** - לכבד פנים חדשות, אורחים. כי איכות הישן יהיה מעולה ולא יהיה לו חיסרון וראוי לכבד האורחים, ואז **"וישן מפני חדש תוציאו"**.

ועוד :

ידוע שסתם נזירות זה חודש ימים. ונזיר אסור ביין ושכר.

"ישן" אותיות: י', ש', ך'.

י' – יין

ש' – שכר

ך' – נזיר

ואולי זה רמז כאן :

"וישן" – יין ושכר לנזיר "מפני חדש תוציא" – במשך 'חודש' ("חדש" אותיות המילה

'חודש' חסר) הוא יוציא אותם מתפריטו.

* * * * *

יש בחירה

פרק כ"ו פסוקים א' - י"ד :

"אם בחקתי תלכו...ואם לא תשמעו"

רש"י (פסוק א'): " קיום המצות אמור...תהיו עמלים בתורה"

אנו רואים מהמילים "אם"... "ואם", שיש בחירה לאדם ללכת בדרכי התורה או לא.
ורמז לדבר :

תרי"ג עולה 613

חפש בחירה עולה 613

יש 'חפש בחירה' לאדם.

אבל הוא נושא באחראיות הבחירה שלו ובמעשיו.

ברכות אם הוא שומע המצוות. קללות אם הוא לא שומע המצוות.

וכדאי לשים לב :

משנה אבות :

"רבי חנניא בן עקשיא אומר : רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר 'ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר' "

התורה מכונה 'סם החיים'.

והתורה מזהירה (דברים ל', י"ט): **"ובחרת בחיים"**

הכול לטובתנו.

* * * * *

"אזרה בגוים"

פרק כ"ו פסוק ל"ג:

"ואתכם אזרה בגוים", ראש תיבות, אותיות: ו', א', ב', עולה 9.
"אזרה בגוים", ראש תיבות, אותיות: א', ב', המילה 'אב', רמז לחודש אב.
אולי רמז שהגלות יהיה ביום 9 בחודש אב.

* * * * *

התורה שומרת על בני ישראל

פרק כ"ו פסוק מ"ד :

"וְאָף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתֶם בָּאָרֶץ אִיבִיהֶם לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא גְעֻלָּתִים לְכַלְתֶּם לְהַפְרֵי בְרִיתִי אִתְּכֶם..."

חזקוני : "וכי מה נשתייר להם לישראל שלא נמאסו ולא נגעלו, הלא כל המתנות טובות שניתנו להם נתבטלו מהם. אלא אילולי ספר תורה שנשתייר להם לישראל לא היו משונים משאר אומות כלום ועל זה ייסד הפייט 'ואין שיור רק התורה הזאת' "

התורה שמרה על בני ישראל בגלות יותר ממה שבני ישראל שמרו על התורה. שבזכות התורה קיימים.

ורמזים :

- (1) **"גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא"**
סוף תיבות, אותיות : ס', ת', ס', צ', ס', א' עולה 611 למנין 'תורה'
- (2) **"זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים"**
סוף תיבות, אותיות : ת', ס', צ', ס', א', ס' עולה 611 למנין 'תורה'
- (3) **"זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתיים לכלתם להפר"**
ראש וסוף תיבות, אותיות :
ז' + ת', ב' + ס', ב' + צ', א' + ס', ל' + א', מ' + ס', ו' + א', ג' + ס', ל' + ס', ל' + ר'
עולה 1043
'אילולי ספר התורה' עולה 1043
- (4) **"גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים"**
עולה 1857 ועוד 29 אותיות עולה 1886
נשתייר רק התורה עולה 1886

ושונים מאומות העולם וקיימים בגלל :

דברים ד', מ"ד : "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל" :

- (1) **"בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים"**
באתב"ש :
שצמפאי שתגה תמשמצי כת יתחאמי
ראש תיבות, אותיות : ש', ש', ת', כ', י' עולה 1030
"וזאת התורה" עולה 1030

- (2) **"בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתיים לכלתם"**
באתב"ש :
שתגה תמשמצי כת יתחאמי פכת רזכאמי כלכאי
ראש תיבות, אותיות : ש', ת', כ', י', פ', ר', כ' עולה 1030
"וזאת התורה" עולה 1030

(3) "מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם"
באתב"ש :

יתחאמי פכת רזכאמי כלכאי כצוג שגמאם תאי
ראש תיבות, אותיות: י', פ', ר', כ', כ', ש', ת' עולה 1030
"וזאת התורה" עולה 1030

* * * * *

”ואף גם זאת”

פרק כ”ו פסוק מ”ד :

”ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני ה' א-ל-ה-י-ה-ם”

רש”י (על המילים ”ואף את זאת”): ”ואף אפילו אני עושה עמהם זאת הפורענות אשר אמרתי בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים לכלותם ולהפר בריתי אתם”

הביטוי ”ואף גם זאת” נראה ככפל לשון וצריך הסבר (למה ”ואף גם”?)
רש”י מסביר שהפירוש של המילים ”גם זאת” קשור לכתוב (פרק כ”ו פסוק ט”ו) ”אף אני אעשה זאת לכם...”. למרות שיבוא ייסורים לא יפר הברית.
במדרש (בחקותי רבה ל”ו, ו) דנים בשאלה ”עד מתי זכות אבות קיימת?”. ולפי רוב הדעות במדרש, כבר תמה זכות אבות. ובמביא פירוש ידי משה על המדרש נוטריקון,
זאת, זכות אבות תמה. שלמרות שזכות אבות תמה ברית אבות לא תמה, ולפי :
פרק כ”ו פסוק מ”ב: ”וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר...”

מטרת הייסורים לנקות העוונות (וראה רמב”ן).
מטרת הגלות (”בארץ אויביהם”) להכניע את היצר, לגרום להחזרה בתשובה,
פרק כ”ו פסוק מ”א: ”...או אז יכנע לבבם הערל ואז ירצו את עונם”
ולתת לארץ שבתון כנגד השמיטות שלא שמרו.

במישור הרעיוני :
”אף” זה כעם גלוי, רומז על משחית, על חבלה, על ייסורים
(דברים ט”ו- ”כי יגורתי מפני האף והחמה”)
”זאת” רומז על תורה (”זאת התורה”), ורומז על תפלה ותשובה וצדקה
(”בזאת יבא אהרן אל הקדש”)

מצד אחד, החסד הגדול :
”ואף” – למרות שיהיה ”אף” בארץ אויביהם בגלל העוונות,
”גם זאת” – וגם יהיה רפיון בשמירת התורה
למרות כל זה (למרות העוונות ורפיון בשמירת התורה), לא יופר הברית.
למרות שמאסו בחוקים (כ”ו, ט”ו) ובמשפטים (כ”ו, מ”ג), וגעלו בחוקים (כ”ו, מ”ג)
ובמשפטים (כ”ו, ט”ו), למרות כל זה, ”לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם”

ומצד שני, המוסר שניקח מזה :
”ואף” – שלמרות שיהיה ”אף” (ייסורים) בארץ אויביהם (בגלות),
”גם זאת” – יש לעומת הייסורים ”גם זאת”, יש התורה.
והתורה תעיד את רוחנו, ותשבור את יצרנו, ותגן עלינו, ותקצר את הזמן עד שנגיע למצב של ”אז יכנע לבבם הערל”. הייסורים ותורה ביחד יעשו את שלהם, ויתקיים בנו ”אחישנו”, קרי הגאולה תמהר לבוא, ובמהרה בימנו.

וזכות לימוד התורה וקיום המצוות יעמדו לנו בגלות, ולפי :

- (1) **"זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים"**
 סוף תיבות, אותיות : ת', ס', צ', ס', א', ס' עולה 611
 תורה עולה 611

- (2) **"איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני ה'"**
 ראש וסוף תיבות, אותיות :
 א'+ס', ל'+א', מ'+ס', ו'+א', ג'+ס', ל'+ס', ל'+ר', ב'+י', א'+ס',
 כ'+י', א'+י', י'+ה' עולה 611
 תורה עולה 611

- (3) **"גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא"**
 סוף תיבות, אותיות : ס', ת', ס', צ', ס', א' עולה 611
 תורה עולה 611
 (והמשך הדברים : "מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם")

- (4) **"זאת בהיותם בארץ איביהם לא"**
 ראש וסוף תיבות, אותיות :
 ז'+ת', ב'+ס', ב'+צ', א'+ס', ל'+א' עולה 613
 תרי"ג עולה 613
 (והמשך הדברים : "מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם")

* * * * *

"ומשדה אחזתו לא ימכר"

פרק כ"ז פסוק כ"ח :
"ומשדה אחזתו לא ימכר..."
כאן בעניין חרם. אם הוחרם שדי אחזתו (ועדיין אצלו) לא ימכר.

ובמישור הרעיוני :
"ומשדה" באתב"ש : פיבקץ עולה 282
חדושי באתב"ש : סקפבם עולה 282

"אחזתו" באתב"ש : תסעאף עולה 611 למנין המילה 'תורה'

לרמוז :
"ומשדה אחזתו" – חדושי תורה שלו
"לא ימכור" – לא ימכור אותם

לא יעשה פרנסה בדברי תורה, ולפי :
אבות פרק ד' משנה ה' :
"וכך אמר הלל ודשתמש בתגא חלף, הא למדת כל הנהנה מדברי תורה נוטל חייו מן העולם"
פירוש קהתי : "המשתמש בכתר תורה יחלוף ויעבור מן העולם"
(והרמב"ם כותב שמדובר בחיי עולם הבא)

ומה זה הנהנה?
פירוש קהתי : "שמשמש בהם לשם כבודו או פרנסתו"
העושה משכר בדברי תורה לפרנסה או המשתמש בהם להשיג כבוד מסכן את חייו.

* * * * *

